

Marineforeningen

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG" - MEDLEMSBLAD FOR DANMARKS MARINEFORENING

JANUAR / FEBRUAR 2022 | NR. 1 | 111. ÅRGANG

■ **KOMMENTAR: MARINEHISTORISK SELSKAB HAR FOKUS PÅ DEN MARITIME HISTORIK**

■ **TEMA: FLYVESTATION KARUP – DANMARKS STØRSTE MILITÆRE ARBEJDSPLADS**

▲ I august 2017 er kaptajn i Flyvevåbnet Thomas B. Hansen om bord på fregatten F361 IVER HUITFELDT i forbindelse med en flysikkerhedsaudit. I den forbindelse knipsede han under passage af Storebæltsbroen vedstående foto af skibets MH-60R Seahawk, der som det fremgår af denne udgaves temasider, er hjemmehørende på Flyvestation Karup i Viborg Kommune.

Marinehistorisk Selskab har fokus på den maritime historik

Af Gustav Lang, formand for Marinehistorisk Selskab/Orlogsmuseets Venner.

Med dette indlæg vil jeg gerne gøre de mange læsere af Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" opmærksom på en mulighed, som ikke alle kender til.

Marinehistorisk Selskab/Orlogsmuseets Venner (MHS) blev stiftet i 1951 og har siden været samlingssted for mange, der har interesse for Søværnets og andre marinere historie. Gennem foredrag hver vintersæson i et dejligt lokale under Holmens Kirke sørger vi for oplysning om, hvad der rører sig i Søværnet og i udenlandske flåder. Det drejer sig om foredrag og fortællinger om historiske begivenheder helt tilbage til 1600-1700-tallet og frem til vore dage. Foredragsaftenerne er svært hyggelige og slutter med mulighed for at deltage i et måltid for her at fremme kammeratskabet og de gode samtaler. Samtalerne er vigtige for os!

Gennem årene har rigtig mange foredragsholdere sørget for, at MHS' medlemmer får stillet deres nysgerrighed og behov for særlig viden

om skibe, våbensystemer, maskiner og sømandskab, kampagner og affærer til søs, sømilitære udviklinger og meget andet.

MHS støtter desuden initiativer, der fremmer viden om den sømilitære historie. Gennem alle årene har selskabet medvirket til at finansiere eller på anden måde støtte bogudgivelser, udstillinger og mange andre slags ideer. Vi bakker op om initiativer, der kan medvirke til udbredelsen af viden om sømilitære og maritime forhold. For eksempel var det MHS, der for to år siden udgav bogen "Det Danske Søminevåben 1862-2020", skrevet af militærhistorikeren Tom Wismann og orlogskaptajn Finn Linnemann. En bog, der beskriver alle forhold vedrørende dét afgørende våbensystem, som danske politikere altid har vidst var klar til brug, hvis der blev behov for at spærre ind- og udsejlinger til Østersøen. Men også mindre udgivelser om skibes konstruktion og anvendelse, biografier over søhelte – og meget andet.

Fire gange årligt udgiver MHS bladet "Marinehistorisk Tidsskrift", der postomdeles til MHS-medlemmerne. Så kan man sidde der-

hjemme og hygge sig med et lækkert blad, der indeholder artikler, nyheder og historier mellem hinanden med videre.

Bestyrelsen søger tillige at arrangere MHS-udflugter og -rejser, hvor interessante museer, oplagte museumsskibe, historiske steder m.v. besøges.

Enhver med interesse for det her beskrevne opfordres til at melde sig ind i Marinehistorisk Selskab/Orlogsmuseets Venner. Klik ind på www.marinehist.dk og se mere fyldestgørende information om, hvad man kan forvente at opleve. Her findes der tillige et helt enestående arkiv over historiske artikler og bogudgivelser til fri afbenyttelse.

Vi glæder os til at møde dig og dine venner. Jeg opfordrer dig hermed til at melde dig ind hos os. Det vil du ikke fortryde. Velkommen!

De maritime museer kan levere foredragsholdere af høj klasse

De 74 afdelingsbestyrelser i Danmarks Marineforening arbejder løbende med at tilrettelægge gode sociale og faglige events for organisationens godt 8.000 medlemmer.

Nærværende redaktion bliver fra tid til anden spurgt til råds i forbindelse med bestyrelsernes arbejde med at skaffe relevante og dygtige indlæg. Vel at mærke til et overkommeligt budget.

Og her er rådet altid klart: kontakt et af landets ca. 30 maritime museer. En nogenlunde retvisende liste kan ses under rubrikken Apropos.

De maritime museer råder over et personel, der med stor faglig viden kan gøre godt fyldest under et fagligt arrangement i marinestuerne. Og da det samtidig er museernes primære funktion af formidle deres specialviden

til et historiehungrede publikum, er de økonomiske konsekvenser omkring sådanne aftaler mestendels til at overkomme. Også for afdelinger med små budgetter.

For et få et tilfredsstillende deltagerantal kan det samtidig anbefales at invitere omkringliggende marineforeninger og andre lokale forsvarsrelaterede foreninger med til arrangementet.

Hermed styrker vi også relationerne til foreninger og organisationer, der trækker på samme hammel og har samme positive tilgang til dansk søfart og forsvar som Danmarks Marineforening.

Morten

Læserskaren for Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" er forhenværende og nuværende personel ved Søværnet og Marinehjemmestævnet samt søfartsrelaterede brancher og interessegrupper. MTUD udkommer seks gange årligt i et printoplæg pr. udgave på 9.000 eksemplarer samt som e-magasin på sitet marineforeningen.dk. Der er anslået 40.000 læsere/brugere pr. udgave.

Danmarks Marineforening

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der er eller har været tjenstgørende under Orlogsflaget, eller har eller har haft ansættelse til søs.

Æresformand er Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik.

Marineforeningen

Trondhjemsgade 5, kld.
2100 København Ø
Tlf. 3315 2886
Postgirokonto: 2 00 16 08
Mail til Landskontoret og "Slopkisten"
landskontoret@marineforeningen.dk
www.marineforeningen.dk

Kontortid

Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand

Steen Engstrøm
Tlf. 22 32 26 43
lf@marineforeningen.dk

Landsnæstformand

Søren Konradsen
Inf@marineforeningen.dk

Landkasserer

Flemming Heden Knudsen
lk@marineforeningen.dk

Landssekretær (fg)

Pia Skarritsø
ls@marineforeningen.dk

Skytteudvalgsformand

Pierre Jensen
skytteudvalg@marineforeningen.dk

Under Dannebrog

ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni, august, oktober, december.
Redaktør Ansvarshavende
Leif Mortensen
MKM - Viborg og Fårup
Tlf. 2192 3055
lm@mkmedier.dk
eller red@marineforeningen.dk

Samtlige tekster uden byline er skrevet af redaktør Leif Mortensen

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte debatindlæg, før de offentliggøres. Med henvisning til Pressenævnets regler for god presseskik forbeholder redaktionen sig desuden ret til at afvise indlæg, der af redaktionen opfattes som skadelige, ærekrænkende eller som kan virke agtelsesforringende. Det gælder også debatindlæg, der risikerer at skade Danmarks Marineforenings ry og omdømme i offentligheden.

... Danmarks Marineforenings medlemstal er 7.957 personer pr. 5. januar 2022 ...

... Svendborg Marineforenings resterende vinter- og forårsforedrag er som følger: Den 24. februar: Poul H. Kamban beretter om tre generationer til søs for sejl, damp og diesel. Den 31. marts: Rasmus Nygaard beretter om polarskibet "Nella Dans" togter til Sydpolen. Den 28. april står den på rundvisning på SIMAC i de nye faciliteter på Svendborg Havn ...

... Her en nogenlunde retvisende liste over maritime museer, der kunne være relevante at kontakte i forbindelse med en aftale om en mulig foredragsholder til arrangementer i Danmarks Marineforenings 74 lokalafdelinger: Danmarks Lodsmuseum. Danmarks Museum for Lystsejlad. Fanø Skibsfarts- og Dragtsamling. Fiskeri- og Søfartsmuseet. Hals Museum. Korsør By- og Overfartsmuseum. Lemvig Museum. Lystfartøjsmuseet Hobro. Marstal Søfartsmuseum. M/S Museet for Søfart. Museerne Helsingør. Museum Amager. Museum Sønderjylland. Nakskov Skibs- og Søfartsmuseum. Skibene på Holmen. Nordjyllands Kystmuseum. Nordsøen Oceanarium. Ringkøbing-Skjern Museum. Rødvig Skibsmotormuseum. Sea War Museum Jutland. Strandingsmuseet St. Georg. Svendborg Museum. Springerens Maritimt Museum. Vikingeskibsmuseet. Øhavets Smakkecenter. Ærø Museum, Aarhus Søfarts Museum. DSI fregatten JYLLAND ...

◀ ... I forbindelse med at bestyrelsen i Køge Marineforening søger pipegaster, har de googlet informationer om "Den maritime fløjte". Her fremgår det blandt meget andet, at den bådsmandspibe, vi kender i dag, har været anvendt i mere end 400 år. Fra omkring år 1500 til efter 1700 har søfløjten været båret og anvendt af både de højeste søofficerer og underofficerer. Pipegasterne i Køge Marineforening oplæres i henhold til bestemmelser for signaler med Baadsmandspiben i den danske Marine jævnfør Marineministeriets Kundgørelse for Søvæsen af 18. april 1933 ...

▲ ... Ifølge Forsvarets tidsskrift Honnør bliver der i løbet af 2022 og 2023 indført nye uddannelses- og udmærkelsestegn. Derudover er det tanken at indføre anciennitetsmærkning for konstabel- og sergentgruppene i Forsvaret. Disse mærkninger bruges i blandt andet USA og Norge. Der anlægges en skråtstillet stribe for hver tre års ansættelse på venstre ærme af udgangs- og stationsuniformen. Der vil være afstand mellem stribene afhængigt af, om personen har optjent sin anciennitet som konstabel eller sergent. Vedstående foto viser til højre en US NAVY Master Chief Petty Officer med mange års tjeneste i køjesækken ... (Foto: US Navy)

▲ ... Den traditionelle kranselægning den 24. december ved Mindeankret i Nyhavn var som mange andre julearrangementer i 2021 stærkt beskåret som følge af pandemien. Men der blev dog lagt krans på vegne af Krigssejlemedes Pårørende Gruppe, Sømandenes Forbund, CO Sea og Danmarks Marineforening. På vedstående foto knipset af Erik Bodal ses flagbærer Jørgen Bjerregaard-Larsen med Københavns Marineforenings flag. Kranselæggere er f.v. Karl-Erik Knaack, Søren Konradsen, Ib Kettler og Morten Bach ...

... Marinehjemmeværnets planlagte nytårgudstjeneste i Holmens Kirke den 9. januar 2022 blev på baggrund af den herskende pandemi aflyst. Gennemførelse af et sådant arrangement med så mange deltagere fra hele landet og med efterfølgende reception i kirken vil ikke være ansvarligt, konkluderede chefen for Marinehjemmeværnet, kommandør Henrik Holck Rasmussen ...

Afdelingsleder i Søfartsstyrelsen Annette Conradsen er den 20. oktober 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Skibsassistent i Søfartsstyrelsen Sonnich Harreby Sonnichsen er den 20. oktober 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

▲ I december 2021 sendte skoleskibet "Georg Stage" elevbesætning hold 2/2021 hjem efter gennemgået søfartsuddannelse på grundniveau. Uddannelsen giver sønæringsbevis til at mønstre som ubefaren skibsassistent. Et sønæringsbevis udstedes af Søfartsstyrelsen på baggrund af de søfarenes kvalifikationer og fartstid. De nye skibsassistenter er: Anna Jordan Johannesen. Anna Hjort Toft. Annika Linde Knudsen. Anton Welent Nielsen. Antonie Hornø Mørch. Arthur Fabian Vossen Mandal. Asger Dejbjerg Paistian. Brage Dragsbæk Holm Helving. Christopher Kool Ammitsøe. Christopher August Rosenkilde. Clemens Honoré Rønne. Cornelia Ejlev Eisen. David Ilsøe Jakobsen. Dea Ophelia Rath Schütt. Dexter Grønlykke. Emil Victor Christensen. Emme Bagge Kjeldahl. Ester Elisabet Körner. Frincis Bror Møller Petersen. Hildar Alursmørk. Hjalte Iver Wesenberg Lauridsen. Iben Nybro Schultz Jensen. Ida Nielsen Glar-

gaard. Inumineq Miki Lund. Ivik Nuka Lars Ignatiussen. Jens Jakob Folmersen. Josefine Møller Hornum. Julie Isabella Vester Jørgensen. Lennert. Karen Røinås. Kristine Vela Gravenhorst. Kuua Hansen Zeeb. Lauge Honoré Bisgaard. Laura Karas. Lucas Zacharias Knoblauch Gauffriau. Lucia Fernandez Østerlund. Mads Engel Larsen Jønsson. Mads Gregorius Krag. Magnus Rander Jørgensen. Max Bruun Jensen. Maya Tani Fohlmann. Mustafa Khaled Radwan. Naja Mølle Lindelof. Oline Nitschke. Oliver Seneberg Nielsen. Olle Stig Bjarnegård. Robyn Juhl Ramsden. Ronja Johanne Stendal Lindstrøm. Sørine Sophie Lindgaard Messmann. Sune Lerhard. Tage Hee Rømer. Taija Marie Bang Hansen. Thamea Themwani Sheba Bendix Zulu. Thora Margrethe Kjærgaard. Tina Else Blytmann. Valdemar Engel Thuelund Nielsen. Villads Drost. Wilhelmina Emelie Linnea Krossén. William Høgh Pedersen.

Jagtkaptajn, chef for Kongeskibet DANNEBROG, kommandør Peter Schinkel Stamp er den 1. januar 2022 udnævnt til Kommandør af Dannebrogordenen af 1. grad.

Danske skibe i malmfarten

Gustav Schmidt Hansen, tidligere maskinmester, forfatter og foredragsholder, har samlet og efterfølgende beskrevet en række faktuelle historiske data om de omkring 6.000 danske søfolk, der efter den 9. april 1940 kun havde mulighed for hyre i den danske hjemmeflåde. Det gør han ganske godt.

I bogen Danske skibe i malmfarten – hjemmeflåden & samarbejdspolitikken kommer læserne godt omkring en række specifikke hændelser og forløb i forbindelse med oprettelsen af et fragtnævn, som på samarbejdspolitikken vegne førte forhandlinger med *Fachgruppe Reeder*. Den danske hjemmehandelsflåde skulle først og fremmest dække det danske samfunds behov med pligtrejser. Først derefter kunne rederierne selv disponere over skibene. Da Tyskland havde stor brug for malm til krigsindustrien, betød det, at dan-

ske skibe i hjemmeflåden også skulle sejle med malm fra Sverige til Tyskland. Fragtnævnet var klar over, at transport af malm var et kritisk punkt, og man måtte leve med et uophørligt pres fra besættelsesmagten, der konstant pressede på for at få stillet skibstonnage til rådighed.

DANSKE SKIBE I MALMFARTEN – HJEMMEFLÅDEN & SAMARBEJDSPOLITIKKEN

Forfatter: Gustav Schmidt Hansen

Udgivet af Skriveforlaget

Grafisk tilrettelægning: Isabel Søndergaard, Skriveforlaget

Tryk: Toptryk Grafisk

Format: 150x210 mm Paperback.

220 sider.

Pris: kr. 200,00

ISBN: 978-87-94183-40-6

Under sejl

Gads Forlag har i et samarbejde med M/S Museet for Søfart udgivet et flot og velskrevet værk, der med titlen Under Sejl giver den første samlede fremstilling af de danske oversøiske sejskibstogter og livet om bord på skibene i perioden fra begyndelsen af 1600-tallet til midten af 1800-tallet.

Bogens forfatter er historiker og seniorforsker i Rigsarkivets københavnsafdeling fra 1981 til 2017, Erik Gøbel.

Hen over rundt 420 sider fortæller forfatteren i tekst og mange illustrationer historien om de danske langfarter i sejskibenes tid. Både de dramatiske med mytteri, slaveoprør, sygdom og forlis og dem, hvor det meste gik som planlagt. Det vil sige hårdt arbejde, kummerlige forhold og lasten fuld af værdifuldt gods på vejen hjem.

De allerlængste sørejser fra begyndelsen af 1600-tallet til midt i 1800-tallet gik mestendels

til de danske tropekolonier Trankebar, Guldkysten og De Vestindiske Øer i Caribien. Nogle rejser gik til så fjerne destinationer som Kina og Sydamerika.

Ud over de mange kommercielle historier er bogen også en fortælling om navigation, mandskab, forplejning, justits og kvinder. Under sejl følger også udviklingen i sejlruiter og sejltider. Som læser kommer man tæt på sømændene fra de yngste skibsdrenge til de mest erfarne kaptajner.

Under sejl fik iøvrig seks stjerner i Jyllands-Posten og seks stjerner i Berlingske.

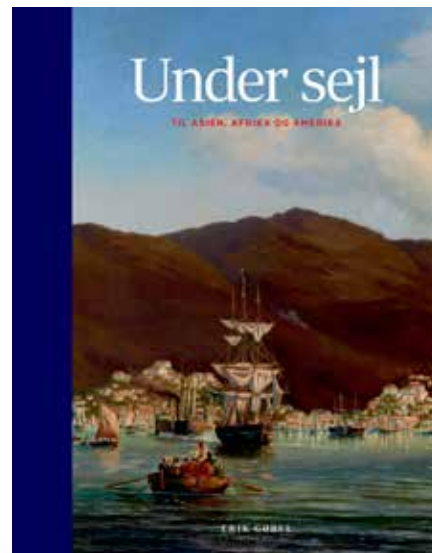
UNDER SEJL

Forfatter og billedredaktør: Erik Gøbel

Forlag: Gads Forlag. Bogen udgives i samarbejde med M/S Museet for Søfart og er tillige museets årbog 2021.

Projektledelse: Henrik Sebros

Forlagsredaktion: Rikke Kensinger

Kort for og bagsats: Per Jørgensen
Grafisk tilrettelægning: Bureauet Le bureau
Format: 210x270 mm. Hardcover
420 sider + omslag.
Forlagspris: kr. 349,95
ISBN: 978-87-12-06516-6

Kiekke vi tage til vaaben

Niels Bjørn Hansen, journalist, forfatter, tidligere signalgast i Søværnet og i øvrigt medlem af Danmarks Marineforening, har i et tæt samarbejde med historikeren, cand.mag. Magnus Nilaus Olsen, begået en god, retvisende og yderst informativ bog om Slaget på Reden i 1801 og den dramatiske søkrig mod Storbritannien, her i landet benævnt Englandskrigen, fra 1807 til 1814.

Som forfatterne selv anfører, er årene fra 1799 til 1814 i høj grad en historie om storhed og fald. Om Danmark, der på højden af den florissante handelsperiode gik selvbevidst ind i 1800-tallet som et stærkt og rigt dobbeltmonarki og var en magtfaktor i Nordeuropa i kraft af sin flåde, for blot 15 år senere at have fået sin hovedstad bombarderet, mistet sin flåde, tabt tvillingeriget Norge og var gået bankerot. Mere dramatisk kan det næsten ikke blive.

Det er til bagtæppet af denne store forfaldshistorie, bogen Kiekke vi tage til Vaaben udspiller sig.

På den baggrund er det en udgivelse, der er oplagt til alle med maritimhistorisk interesse.

KIEKKE VI TAGE TIL VAABEN

Udgivet af Forlaget Den Blå Ugle

Skrevet af Niels Bjørn Hansen og

Magnus Nilaus Olsen

Kommentarer og faglige tje: Ph.d. Thomas

Roslyng Olesen, journalist og forfatter Gretelise

Holm, historiker Anders Bjørn Hansen,

erhvervscommentator Leif Bech Fallesen.

Layout cover: Gine Jarner.

Billedmateriale: Pressefotograf Sisse Jarner.

Tegninger: Ulrik Jarner,

200 sider. Rigt illustreret.

Hardcover – format 170x225 mm

Forlagets pris: kr. 249,95
 Kan bestilles på: denblaugle.dk eller
bogportalen.dk
 ISBN: 978-87-995721-8-2

FOTOKLUMME

▲ I forbindelse med 50-året for Kong Frederik IX's død den 14. januar 1972 lagde Danmarks Marineforening en krans på kongens gravsted uden for Roskilde Domkirke. Kranselægningen blev foretaget af distriktsformand Gert Allan Larsen samt Keld Christensen, Bo Christensen og Kristian M. Nielsen fra Roskilde Marineforening. Traditionen med kranselægning på Frederik IX's gravsted holdes i hævd af Roskilde Marineforening, der hvert femte år på kongens runde og halvrunde fødselsdage lægger en krans ved kongegraven på vegne af Danmarks Marineforening. Kong Frederik IX var Danmarks Marineforenings æresformand fra 1939 til sin død i 1972. Lokalfdelingen i Roskilde markerer også Dronning Ingrid's fødselsdage med kranselægning på hendes runde og halvrunde fødselsdage. (Foto: Søren Nielsen)

Søværnet inklusive Marinehjemmeværnet og Kystredningstjenesten råder som omtalt i de seneste seks udgaver af nærværende tidsskrift over 20 forskellige skibstyper. Med udgangspunkt i bogen *Flåde Guiden – Det danske søværn i det 21. århundrede* og med løbende support af bogens forfatter Søren Nørby, ph.d., Søværnets historiske konsulent, Institut for Militærhistorie, Kulturforståelse og Krigsteori, Forsvarsakademiet, er vi i gang med at gennemgå historik og data fra Søværnets forskellige skibsklasser. I denne udgave sætter vi spot på Søværnets dykkerskib SØLØVEN.

Dykkerskibet Y 311 SØLØVEN

Søværnet har siden 1843 haft sin egen dykkeruddannelse. Et vigtigt element i denne uddannelse er Søværnets dykkerskib SØLØVEN, der transporterer dykkerne og deres udstyr fra basen på Nyholm i København og frem til det sted, hvor dykkerne skal i vandet.

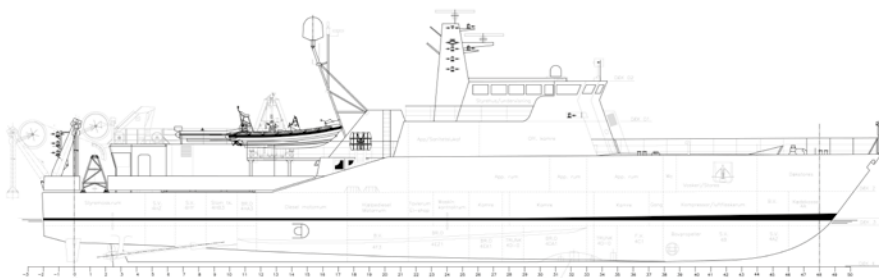
Y 311 SØLØVEN blev bygget i 1995 som et af Søværnets 14 patruljefartøjer af FLYVEFISKEN-klassen. Da denne klasse af fartøjer blev udfaset i 2010, forblev SØLØVEN som den eneste i flådens tal, hvor den efter en omfattende ombygning i 2010-2011 har været brugt som platform for Søværnets dykkeruddannelse. SØLØVEN afløste her den aldrende orlogskutter LÆSØ, og sammenlignet med denne har SØLØVEN markant større udholdenhed og rækkevidde.

Skibet kan sejles af en besætning på blot ni mand og har derudover plads til 21 personer. Chefen har normalt rang af kaptajnløjtnant. På agterdækket er placeret en tryktank, der kan redde dykkere, som har fået dykkersyge, ved at sætte dem under tryk, indtil de kan tåle dekomprimering.

SØLØVEN er underlagt Søværnets Dykkertjeneste under 2. Eskadre. Den har de sidste år haft base på Nyholm i København, men når Søværnets Center for Dykning i løbet af den nuværende forligsperiode forventes flyttet til Korsør, vil SØLØVEN flytte med.

TEKNISKE OPLYSNINGER

FLYVEFISKEN-klassen var ved sin fremkomst i begyndelsen af 1990'erne banebrydende med hensyn til design og byggemåde. De introducerede flexkonceptet i Søværnet og var bygget i forstærket glasfiber. Flexkonceptet gjorde dem alsidige opgavemæssigt, og glasfiberen medvirkede til at mindske deres deplacement. SØLØVEN's skrog er inddelt i 12 vandtætte sektioner og er designet til at kunne forblive flydende, selv om to sektioner er vandfyldte.

Dykkerskibet SØLØVEN

Byggeværft:	Danyard, Aalborg
Søsat:	1995
Mål:	længde: 54 m; bredde: 9,1 m; dybgang: 3,9 m
Deplacement:	568 tons
Fremdrivning:	2 MTU 16V dieselmotorer, 2 skruer, 1 bovpropel
Topfart:	17 knob
Aktionsradius:	1.200 sømil
Besætning:	9 mand, køjeplads til 30
Bevæbning:	ingen

▲ SØLØVEN står ud af Københavns Havn. I dækshuset på agterdækket findes skibets trykkammer, der kan redde dykkere, der har fået dykkersyge.

Skibet er ikke bevæbnet, idet det ikke kræves for at løse de tiltænkte opgaver.

Test af Maritimt Indsatsfartøj har givet gode erfaringer

▲ MHV-MIF 11 STRYNØ i høj fart ud for Slipshavn ved Nyborg.

Af Ninna Falck og Charlotte Baun Senholt. Foto: Kasper Kamuk

Frivillige besætninger i Marinehjemmeværnet har i to år testet det kompakte og hurtigtgående fartøj, "Maritimt Indsatsfartøj Medium" (MIF-M), for at finde ud af, om denne mindre fartøjstype og udstyret om bord egner sig til at blive en del af Marinehjemmeværnets fremtidige flåde.

Selve pilotprojektet har på alle måder været en succes, og MIF-M med plads til fire mand om bord har blandt andet vist at kunne rykke hurtigt ud til eftersøgningsopgaver. Det har også været uovertruffet til farvandsovervågning.

Fartøjsfører og MIF-fører, Finn Uggerby fra Hjemmeværnsflotille 242 Østfyn i Nyborg, tog den 10. januar afsked med MIF 11 STRYNØ, som nu ligger på Flådestation Korsør. Flotillen har testet STRYNØ siden november 2019. Finn Uggerby har været lokal tovholder, og han har med stor glæde deltaget i 85% af alle flotillens sejladsere med det 14,7 meter lange fartøj.

– Det var en sorgens dag, da vi afleverede STRYNØ på Flådestation Korsør, siger han. – Det er noget af det mest effektive, vi nogensinde har haft, understreger han især med tanke på SAR-opgaverne (search and rescue), hvor STRYNØ har vist sit værd. Det giver en hurtig udrykningstid, når vi kun er fire mand om bord, og farten på søen har også været høj.

STRYNØ, der skyder op til 21 knob, har klaret 8 af de 10 SAR-opgaver, som flotillen har haft i perioden. Finn Uggerby understreger, at fartøjet ud over hurtigheden også har klaret slæbeopgaver fint. Også når det drejer sig om at slæbe flydespæringer, som bruges ved olieforurening.

I alt tre fartøjer har i perioden indgået i testen, som også har involveret flotiller på Sjælland og i Jylland. Testen har ud over SAR, havmiljøopgaven og farvandsovervågning også omfattet eskorte, patienttransport,

assistance til politi og Toldstyrelsen m.v. Testen er nu afsluttet, og erfaringerne høstet. De tre fartøjer, der er bygget i perioden 1996-2003, er returneret til Forsvarets Materiel og Indkøbsstyrelse, som har købt dem af det statslige lodseri Danpilot.

Danmarks Veteraner opretter ny forening med maritimt fokus under navnet Veteraner til søs

Formålet er at skabe et fælles forum for hjemsendt og tjenstgørende personel fra primært Søværnet – men også for andre veteraner med maritim interesse, hvor de særlige forhold ved udsendelse i maritime operationer er en central del af virket.

Det er ambitionen at kunne råde over et skib som omdrejningspunkt for foreningens aktiviteter, der skal kunne drives og sejles af medlemmerne. Skibet skal også kunne sejle for andre veteranforeninger samt veteraner og deres pårørende med behov for en særlig aktivitet som eksempelvis at bringe udfordrede familier sammen igen på en ny måde.

Har dette din interesse så meld dig ind via Danmarks Veteraners hjemmeside danmarksveteraner.dk eller kontakt Steen Engstrøm via maritime@danmarksveteraner.dk for eventuel uddybning og muligheder for at kunne bidrage til/støtte dette virke og formål.

Projekt Maritime Korsør er på ret kurs

Kilde og foto: FGU SV

Primo november 2021 mødtes lokale ildsjæle fra den maritime sfære til en workshop på FGU Syd- og Vestsjælland. Emnet var projekt Maritime Korsør, der indeholder en vision om at skabe en stærkere sammenhæng mellem lokale maritime fællesskaber og kendskabet til områdets fælles maritime historie.

Ifølge direktør for FGU SV, Gert Møller, foregår der rigtig mange spændende aktiviteter på og omkring Korsør havn.

– Nogle drives af lokale ildsjæle, andre er kommercielle som erhvervshavnen, andre igen er offentlige institutioner som Flådestationen. Dertil kommer fiskere, sejlere, historiske og kulturelle initiativer. Vi vil gerne skabe en fælles historie og fælles oplevelse af det lokale maritime Korsør, som tydeliggør og fremmer de enkelte aktiviteter for både os selv lokalt, men også for omverdenen. Det er det, som projekt Maritime Korsør handler om, uddyber Gert Møller.

BRIKKER TIL ET FÆLLES PUSLESPIK

Institutionen Forberedende Grunduddannelse for Syd- og Vestsjælland (FGU SV) står med direktøren som frontfigur bag projektet. Derfor bidrager de selv med en række brikker i det fælles puslespil, som Maritime Korsør skal bygges med. Det er blandt meget andet restaurering af maritimhistoriske skibe som skonnerten "Bien" og derudover udvikling af aktiviteter, formidlings- og undervisningsmateriale om Korsørs maritime historie - herunder en interaktiv fortælleri på havneområdet.

FLÅDESTATIONEN OG DANMARKS MARINEFORENING STØTTER PROJEKTET

Ledelserne fra såvel Flådestation Korsør og Korsør Marineforening, bakket op af Danmarks Marineforening, støtter det spændende maritime projekt. Det glæder i sagens natur idéerne, der efter workshoppen i november ser lyst på fremtiden.

– Med workshoppen er projektet så at sige skubbet fra kaj, og næste skridt i de kommende måneder er billedlig talt at få sat så mange sejl så muligt for at komme godt i gang. Det er

▲ Projektet Maritime Korsør handler om at samle alle maritime brikker i et fælles puslespil.

planen, at vi holder en ny workshop til sommer i forbindelse med det maritime folkemøde, som også er en vigtig brik i Korsørs maritime puslespil, siger Gert Møller.

Vær med til at bevare marinehistorien ved at melde dig ind i

Marinehistorisk Selskab

marinehist.dk

Du modtager som medlem. 1) Marinehistorisk Tidsskrift (48 s) fire gange om året i god gammeldags papirudgave, 2) du kan deltage i fem årlige kvalitetsforedrag med kammeratligt samvær (i København) og 3) du har adgang til vores online foredrag (prøv det allerede i dag - der er fri adgang til prøveforedrag).

Og sidst men ikke mindst - så er du med til at bevare og støtte interessen for den danske flådes historie og marinehistorie.

Kontingent 300 kr. årligt.

Meld dig ind og se mere, blandt andet tidligere numre af Marinehistorisk Tidsskrift på:

marinehist.dk

TEL. & FAX 33 12 82 53
POSTGIRO NR.: 102-3071
D. B. 3001.3015-127201
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

DK - 2000 Frederiksberg
Dronning Olgas Vej 9, st.
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSBAAAND.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ORDENSKAPITLET
GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE

ORDENSBÅND

MINIATUREORDENER OG MEDALJER

BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

Lovforslag sikrer bedre vilkår for danske uddybningsenheder

▲ Danske uddybningsrederier får fremadrettet bedre betingelser for at holde deres skibe beskæftiget.

Kilde og foto: Danske Rederier

Danske skibe, som uddyber havne, holder sejlrender fri og sandfodrer kyster, får nu igen mulighed for at konkurrere på lige vilkår med udenlandske konkurrenter. Uddybningsfartøjerne blev i 2019 ramt af en særlig refusionsordning for søfarende på sandsugerfartøjer. Det betød, at det blev dyrere for rederierne at ansætte danske søfolk og dermed sværere at få nye ordrer i hus.

Et lovforslag fra skatteminister Morten Bødskov skal sikre lige vilkår for uddybningsrederierne og dermed mere fair konkurrence inden for EU. I en presseinfo fortæller han, at den maritime sektor er i hård international konkurrence, og at han er glad for lovforslaget, der skal bringe støtten tilbage på et niveau, der sikrer sandsugere bedre vilkår.

Direktør for rederiet Rohde Nielsen, Jeanette Rhode, er glad for, at skatteministeren har forfulgt sagen.

– Det giver bedre vilkår og sikrer, at det fortsat er attraktivt for sandsugerrederier at drive virksomhed fra Danmark.

Jacob K. Clasen, der er viceadministrerende direktør i Danske Rederier, udtaler:

– Det er ofte marginalerne, man vinder ordrer på i denne branche. Derfor betyder det en del, hvor store lønudgifter man har til søfolkene. Dansk skibsfart skal gerne være konkurrencedygtig over en bred kam, og det bidrager denne lovændring til.

Efterårsrejse med Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog"

Flodcruise Rhinen, Neckar, Mosel, Saar via Frankrig, Tyskland, Luxembourg

Planlægningen af læserejse nummer 34 i regi af fra 1987 fagtidsskriftet Søfart og siden 2003 Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" er i fuld gang. Så hermed varsles, at alle der har lyst kan komme med på en ekstrem behagelig rejseoplevelse med bus og flodkrydstogtskib fra den

3. oktober til og med den 11. oktober 2022

Årets rejse bliver et spændende flodkrydstogt på nogle af Europas smukkeste floder med storslået panoramaudsigt undervejs. Kun ganske få flodkrydstogtskibe sejler en så spændende rute. På krydstogt fra franske Strasbourg til den luxembourgske grænseby Remich oplever man på komfortabelt flodskib uden stress, at seværdigheder dukker op dag for dag.

På MS Leonard de Vinci er måltider fra det franske køkken og drikkevarer inkluderet. Det gælder også en øl på soldækket eller en kop kaffe i loungen. Vi bor i udvendige kabiner med store vinduer samt privat dusch & toilet. På rejseetaperne til og fra skibet er der indbygget en række ekstraordinære oplevelser. Som vanlig bruger vi en komfortabel rejsebus med første classes service om bord. Overnatningshotel er også med høj standard. Næsten alt er inkluderet i prisen. Således alle måltider inkluderet fra aftensmad første dag til og med morgenbord sidste dag.

Detaljeret dag-til-dag-rejseprogram med pris er klart den 10. februar 2022 og kan bestilles på: Euro-tema2@post.teledk eller telefon 8680 4260.

BEMÆRK: Turen gennemføres alene, hvis alle Corona-regler i de områder rejsen foregår kan overholdes. Er annullering nødvendig, tilbagebetales hele det indbetalte beløb.

Teknisk arrangør:

EURO-TEMA Specialrejser Silkeborg

Til medlemmer af Danmarks Marineforening

Få del i overskuddet i et kundejet forsikringselskab

GF Forsikring er ejet af kunderne. Det betyder, at det er dig, der får glæde af årets overskud - og ikke aktionærer. Når årets skader er gjort op, får du din andel af overskuddet retur i form af billigere forsikringer – også selvom du har haft en skade.

Som medlem af Danmarks Marineforening kan du blive forsikret i GF Forsvarsklubber – en del af GF Forsikring. Se her, hvad du får:

- ✓ **Del i overskuddet:** I 2020 var overskudsdelingen i GF Forsvarsklubber 15% på bilforsikringen og 5% på øvrige forsikringer.
- ✓ **Billig Autohjælp.** Det koster kun 385 kr. om året, så er du sikret assistance, hvis din bil ikke kan køre.
- ✓ **Bedst i test-forsikringer:** Forbrugerrådet Tænk har testet bilforsikring, indboforsikring, ulykkesforsikring og husforsikring som en samlet pakke og kåret GF Forsikring som Bedst i test.
- ✓ **Høj kundetilfredshed:** GF Forsikringer er placeret i toppen på Trustpilot og vurderes som 'fremragende'.

Få et tilbud, og se hvad et kundejet forsikringselskab, kan betyde for dig.

Synes du, at GF Forsikring lyder som noget for dig?

Ring til os på 70 30 15 14

Husk, at det er nemt at skifte selskab. Siger du ja tak til tilbuddet fra GF Forsvarsklubber, så sørger vi for at opsiges forsikringerne hos dit nuværende selskab, og du får besked, når alt er på plads.

GF Forsvarsklubber

www.gf-forsvaret.dk · Tlf. 70 30 15 14 · forsvaret@gfforsikring.dk
Strandvejen 59 · 2100 København Ø · CVR-nr. 19 37 57 49

GF Forsvarsklubber tilbyder forsikringer via GF Forsikring a/s, som er et dansk forsikringselskab omfattet af Garantifonden for skadesforsikringselskaber.

*Overskud
til hinanden*

Befaren skibsassistentuddannelse nu permanent på Svendborg Søfartsskole

▲ Interessen for at blive elev på Svendborg Søfartsskole og dermed få en maritim grunduddannelse med efterfølgende overbygning er markant.

Kilde og foto: Jens Frederiksen, forstander for Svendborg Søfartsskole

Efter en 3-årig prøveperiode er det nu lykkedes for Svendborg Søfartsskole at få en permanent tilladelse halet om bord til at udbyde uddannelsen som befaren skibsassistent.

Nye uddannelsesudbud er ikke en hverdags-hændelse på Svendborg Søfartsskole. Ikke siden tilblivelsen af HF-søfartsuddannelsen i 1998 har skolen stået i den situation at skulle starte en ny uddannelse op. På trods af flere henvendelser til myndighederne gennem årene vedrørende en mulig opstart af den befarnes skibsassistentuddannelse er alle disse blevet afvist indtil for 3 år siden.

SKOLESKIBENES DOBBELTTOGTER ØGER TILGANG TIL SØFARTSSKOLEN

I tilladelsen fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen står der nævnt, at en lille maritim uddannelsesinstitution som Svendborg Søfartsskole vil blive styrket ved at få en bredere uddannelsesportefølje. Det nævnes desuden,

at forsøgsudbuddet har udviklet sig godt i forsøgsperioden med et stigende antal elever. Det vurderes, at skoleskibenes dobbelttogter kun vil øge tilgangen til uddannelsen yderligere.

DANSKE SKIBSASSISTENTER SKAL VÆRE REDERIERNES NATURLIGE FØRSTEVALG

Ved ansøgningen om den nye uddannelse meldte Svendborg Søfartsskole ud, at der var behov for en kvalitetsgennemgang af uddannelsen til befaren skibsassistent. Skolen pegede direkte på forskellige indsatsområder, som både ville komme eleven, men i særdeleshed også erhvervet til gode. Ligeledes inviterede Svendborg Søfartsskole til et samarbejde med anden udbyder omkring udvikling og kvalitetsoptimering. Arbejdet med dette er nu afsluttet og har medført en ny bekendtgørelse for den grundlæggende maritime uddannelse. Svendborg Søfartsskole ønsker dog løbende at udvikle og tilpasse uddannelsen i takt med erhvervets ønsker og behov for at få rederne til at prioritere de danske skibsassistenter som det naturlige førstevalg.

DET BLÅ DANMARK MANGLER ARBEJDSKRAFT

Det Blå Danmark har i øjeblikket et enormt behov for at få tilført arbejdskraft. Rekruttering og grundlæggende uddannelse er meget vigtige brikker i denne proces. Ligeledes er det vigtigt at få alle talenter i spil. Svendborg Søfartsskole har med glæde konstateret, at en stigende del af eleverne på den befarnes skibsassistentuddannelse har været kvinder, hvilket kunne tyde på, at Danske Rederiers store indsats for "More Women at Sea" har kastet frugt af sig.

Uddannelses- og forskningsminister Jesper Petersen har for ganske nyligt efterspurgt at få oplyst de knaster, der måtte være i det maritime uddannelsessystem, og som vanskeliggør det for elever/studerende at videreudanne sig såvel i det maritime som i det ikke-maritime system. Det er Svendborg Søfartsskoles håb, at dette vil gøre det lettere for de befarnes skibsassistenter at videreudanne sig inden for f.eks. maskinmesterområdet.

Hvert år tager ca. 6.000 elever i 9. eller 10. klasse (15-17 år) en uges erhvervspraktik i Forsvaret. Pladserne er fordelt på 17 tjenestesteder i Hæren, Søværnet og Flyvevåbnet - på Sjælland, i Jylland og på Bornholm. I uge 47 2021 mønstrede Jacob Marcussen fra Frederikssund ind på Flådestation Korsør for at tjekke, om en erhvervskarriere i Forsvaret/Søværnet kunne være en mulighed for ham. Og det er det, siger han med begejstring efter endt praktik. Her fortæller Jacob i dagbogsformat om de fem spændende dage på den østjællandske Flådestation. (Let tilpasset, Red.)

Erhvervspraktik i Søværnet

Jeg hedder Jacob Marcussen, bor i Frederikssund og går i 9. klasse. Jeg har været i erhvervspraktik i Søværnet. Erhvervspraktik er en praktikform, som man har i 8., 9. og 10. klasse. Som erhvervspraktikant kommer man ud og prøver, hvordan det er at være på en arbejdsplads. Her valgte jeg at prøve at komme ind i Forsvaret, nærmere betegnet Søværnet. Det lykkedes, jeg kom ind og havde en fed uge, som jeg aldrig vil glemme.

MANDAG

I dag fik vi udleveret vores grej og lærte militær optræden. Den militære optræden er nok det, som de fleste kender som eksercits. Der lærer man meget hurtigt at komme til tiden, og at man ikke må træde på græsset. En armstrækker pr. sekund, man kom for sent, som deling. Derudover kunne man jo også lige få lov at lave 10, hvis man trådte på græsset, igen som deling. Så hvis man mente, at vi skulle træne lidt mere, så trådte man bare på græsset. *"En dag uden træning er en dag uden mening."*

Om aftenen så vi to film. Den første film Faros handlede om et skib, der tog vand ind under en storm. For som mine instruktører sagde: *"Et skib synker ikke i 30 grader og med havblik."* Der omkom desværre en redningsmand under redningsaktionen.

Den anden film kender de fleste. Den hedder "Flådens Friske Fyre", en fantastisk film. Men vi skulle ikke bare se filmen. Der var en lille observationsopgave til filmen. Vi fik efterfølgende 16 spørgsmål, som vi skulle svare på. Jeg vil mene, at jeg var lidt heldig, da jeg havde set filmen flere gange.

TIRSDAG

Dagens tema var fysik og redning. Men før vi kunne starte dagen, skulle vi lige igennem en omgang stueeftersyn. Derefter gennemgik vi en omgang knob og stik. Så vi lærte blandt andet at lave pælestik og flagknob. Derefter skulle vi til en dejlig omgang militær fysisk træning. Som soldat i dag skal man kunne løbe

2,2 km på 12 minutter eller derunder. Jeg løb distancen på 10 minutter og 41 sekunder. Ud over løb lavede vi en række andre hårde fysiske øvelser.

Så skulle vi i svømmehallen. Der brugte vi overlevelsedragter og redningsveste. I svømmehallen lærte vi forskellige kommandoer, man bruger, når man evakuerer et skib. Det er ekstremt vigtigt, når man evakuerer et skib, at man hopper samtidigt, så man ikke hopper og får en kollega i hovedet bagefter, for så hjælper redningsaktionen ikke.

Derefter var vi så heldige, at vi fik en rundvisning på et af Søværnets største skibe, ja faktisk det største, nemlig fregatten IVAR HUITFELDT. Når IVAR HUITFELDT er Søværnets største enhed, skyldes det, at skroget under bygningen gav sig ca. 50 cm. Dermed er skibet 50 cm længere end de to søsterskibe PETER WILLEMoes og NIELS JUEL.

ONSDAG

Dagens tema var brandtjeneste og håndvåben. Men vi skulle lige starte dagen med en omgang stueeftersyn. Derefter gik vi i teorilokalet, hvor vi lærte om de forskellige brandtyper. Vores oversergent lagde megen vægt på, at vi skulle bruge hovedet. Som han sagde: *"Det værste, man kan gøre, er at panikke. Så tag en dyb indånding, og brug hovedet."*

Derefter gik vi ned i kælderens for at klæde om til branddragter, og så kørte vi ud til Brandskolen. Her lærte vi at slukke en frituregryde med en T-shirt, og vi lærte at slukke en person med ild i. Vi fik også lov til at komme ind i en kopi af Storebæltstunnelen, hvor vi skulle forestille at evakuere et tog. Men der er et trafiklys, som man skal holde øje med, så man ikke bare bliver blæst i stykker af et andet tog. Der var jeg den eneste fra delingen, der så, at der var rødt, så jeg vandt en lille cola, fordi jeg tog en dyb indånding og brugte hovedet. Da vi kom tilbage til Flådestationen, fik vi en gennemgang af deres gevær, M/10. Vi måtte desværre ikke komme ud og skyde, men det var fedt at prøve.

Om aftenen havde vi en orienteringsmarch på Flådestationen, hvor vi som deling skulle finde en spejder, en delingsfører og en næstkommanderende. Her blev jeg enstemmigt valgt til delingsfører. Mine gode kammerater nummer 13 og 14 blev henholdsvis næstkommanderende og spejder. Spejderen var vores navigator, og næstkommanderende skulle sørge for at alle kom med. Men det var ikke bare en hyggelig gåtur. Vi skulle alle sammen have en 10 kilos rygsæk på ryggen samtidig med, at vi havde en såret kollega med på en bære. Han vejede 70 kg plus vand. Før vi startede, blev jeg bedt om at lave en lille peptalk. Her gennemgik jeg rygsækken, så vi alle fik indstillet den rigtigt, og så snakkede jeg om, at man skulle have hovedet med. *"Husk det fucking mindset!"*, som jeg sagde.

TORS DAG

Dagens tema var førstehjælp og samarbejde. Efter stueeftersynet startede vi med førstehjælp. Her gennemgik vi hjertelungeredning med hjertestarter, og vi gennemgik forblødninger, stabilt sideleje og en forfrossen person. Men det fedeste var, da vi kørte til Antvorskov Kaserne, fordi vi skulle besøge "verdens fedeste legeplads." Der løb vi hele legepladsen/forhindringsbanen igennem et par gange. Det var superfedt.

Den sidste aften på Flådestationen var en ren hyggeaften. Vi lavede byg-selv-burger, og vores befalingsmænd sad og spiste ved vores bord. Det var meget hyggeligt, og de fortalte, hvor de kom fra, og hvorfor lige Søværnet osv. Vi sad også og snakkede om, hvad vi hed - udover vores nummer.

FREDAG

Dagens tema var farvel og tak. Lige efter stueeftersyn skulle vi rengøre vores grej, så det

var klar til aflevering på Antvorskov Kaserne. Så vi skulle pudse støvler og tage civilt tøj på. Alt vores grej på nær den blå T-shirt skulle ned i en køjesæk. Da vi havde pakket, kørte vi til GHR og afleverede vores grej. Derfra kørte vi til Korsør station og sagde farvel. De af os, der ikke skulle med toget, kom med tilbage til flådestationen og tog hjem derfra.

Efter en uge er jeg blevet klogere på, hvad Søværnet er. Samtidig ved jeg nu også, at jeg gerne vil ind til Forsvaret, men om det bliver Sø-

værnet, ved jeg ikke endnu, men jeg har stadig god tid til at beslutte mig.

Jeg vil gerne takke oversergent Morten Østfeldt, oversergent Lars Krog og sergent Frederik Koch for en fantastisk uge.

Gode erfaringer på Flådestation Korsør

På Flådestation Korsør bliver der hvert skoleår åbnet op for at få en smagsprøve på Forsvaret i form af en uges erhvervspraktik. Tilbuddet er til unge mennesker, der fylder 15 år i det pågældende kalenderår og frem til året, hvor de fylder 18. Det er en uge, hvor der bliver smagt lidt på livet som soldat. Et indblik i nogle af de udfordringer, der er i vente, hvis man senere skal aftjene værnepligt, men også et indblik i livet som professionel sømand. Som flere erhvervspraktikanter skriver i tilbagemeldingerne: "Det er en uge, jeg aldrig vil glemme."

I Korsør har man fra ledelsens side valgt, at der skal være et element, der tager sig af afviklingen af de 22 uger om året, hvor der kommer op til 20 unge mennesker med mod på en god og lærerig oplevelse. Elementet består af to oversergenter og en sergent. På den måde bliver kvaliteten af ugens program sat i fokus, og der skabes en tryghed for eleverne ved, at det er de samme instruktører, de er sammen med, fra de møder mandag formiddag kl. 10 og frem til afskeden, der for det meste sker med kram eleverne i mellem fredag formiddag.

Der har gennem årene været gode erfaringer med at facilitere erhvervspraktikken på Flådestation Korsør. Det ses tydeligt på tilbagemeldingerne fra eleverne, men også når der i efterfølgende uger kommer tilkendegivelser på mail eller telefon fra glade forældre, der får snakket et øre eller to af i tiden efter praktikforløbet. For at minderne ikke kun skal være i hovedet på eleverne, bliver de understøttet af billeder og videosekvenser fra ugens lektioner på elementets egen Instagramprofil: praktik_flaadestationkorsør

FLYVESTATION KARUP

– DANMARKS STØRSTE
MILITÆRE ARBEJDSPLADS

*(Tekst, kilder og foto: Daglig leder af Gedhusmuseet siden 2015, chefsergent (p) Poul Hjorth.
Major og forfatter til bogen Fra Hede til Flyvestation Bengt Helldén. Leder af Wing Support Element
presse- og informationsofficer, kaptajn Thomas Bussenius Hansen. Leif Mortensen.)*

*Starten på det, der i dag er Danmarks største militære arbejdsplads, kan stedfæstes temmelig præcis. Major i Flyvevåbnet, Bengt Helldén, fortæller i bogen *Fra Hede til Flyvestation*, at et par arbejdsmænd fra fagforeningen i Viborg den 30. april 1940 var sendt til Kirkevejen, der går fra Grove til Kølvrå, for at rydde og planere et mindre område langs vejen, så et tysk fly en af de følgende dage kunne lande i området. De havde som beordret ryddet et landingsstræk for buske, lyng, sten med mere og var nu i gang med at udjævne området og fylde eventuelle huller op ved hjælp af lidt grus, cement og vand, som de havde med på en lastbil. En af de følgende dage bemærkede beboerne i området, at et mindre fly, formentlig en Flieseler Fi 156 Storch, var landet på det ryddede område. De havde samtidigt konstateret, at der til området var ankommet en del tyske biler fra Viborg. Ergo: Starten på den nuværende Flyvestation Karup kan dateres til de sidste dage i april 1940. I nærværende tema sætter vi i samarbejde med Gedhusmuseet og Wing Support Element i Karup fokus på den store militære arbejdsplads anno 2022 med et smut forbi den historiske fortælling fra 1940 frem til Flyvevåbnets 50-års-jubilæum i 2000.*

Fra lyng til rullebaner

Som skrevet i indledningen blev det første spadestik på det heddeareal, der i dag lægger jord til Flyvestation Karup, foretaget en april dag for 82 år siden. Da tyskerne havde besluttet at bygge et stort militært anlæg i området, var spørgsmålet, om det skulle anlægges af tyske eller danske virksomheder. Daværende statsminister T. H. Stauning var stærkt i tvivl. På et regeringsmøde blev alle 18 ministre dog enige om, at det nok var bedst, at det blev danske firmaer, der skulle udføre arbejdet. Derfor anmodede Stauning de tyske værnemagtsmyndigheder om at overdrage firmaet Wright, Thomsen & Kier arbejdet med at bygge den store flyveplads med danske arbejdere. I forbindelse med byggeriet blev i alt 43 landbrugsejendomme og huse beslaglagt. I praksis foregik beslaglæggelserne på den måde, at den danske stat købte

eller eksproprierede jorden eller ejendommene, hvorefter denne blev udlejet til tyskerne.

FLYGTNINGE OG BRITER

Fra befrielsen i maj og frem til udgangen af december 1945 var der en del tumult på flyvestationen. Samtidig med at mange bygninger og arealer blev brugt som flygtningelejr, skulle lejren ryddes for tyske fly og andet materiel. Rydningen startede den 3. november 1945 under overvågning af RAF-teknikere og sprængningseksperter.

Den 31. december 1945 blev Karup Flyveplads overdraget til de danske statsmyndigheder.

JYDSKE FLYVERAFDELING

Efter overtagelsen blev Jydske Flyverafdeling allerede i begyndelsen af januar 1946 flyttet

til Karup flyveplads. De efterfølgende år var det Hæren, der i regi af Hærens Flyvetropper opererede med fly fra Karup. Herudover var det også Hæren, der styrede de øvrige støtteafdelinger på pladsen.

FLYVEVÅBNET OPRETTET SOM SELVSTÆNDIGT VÆRN

Lov nr. 242 – Lov om forsvarrets organisation m.v. blev vedtaget den 27. maj 1950. Dette indebar, at Flyvevåbnet officielt blev oprettet fra den 1. oktober 1950 at regne. Det gjorde blandt meget andet, at de tidligere betegnelser flyveplads og luftmarinestationer blev nedlagt, så alle Flyvevåbnets stationer blev betegnet flyvestationer. Således også Karup flyveplads, der siden har lydt navnet Flyvestation Karup.

Danmarks største militære arbejdsplads

FLYVESTATION KARUP LIGGER MELLEM HERNING OG VIBORG OG ER I DAG NAVNET PÅ DET FYSISKE FLYVESTATIONSOMRÅDE, DER, TRODS NAVNET, HUSER 18 FORSKELLIGE MILITÆRE MYNDIGHEDER OG FLERE CIVILE VIRKSOMHEDER, INKLUSIVE MIDTJYLLANDS LUFTHAVN.

Hvad dækker "Danmarks største militære arbejdsplads" så over? Det dækker over, at der på flyvestationen arbejder ca. 3.500 medarbejdere på et næsten 30 km² (3.000 hektar) stort område. Der er ca. 420 bygninger, 119 bunkere og et antal betonsheltere og hangarer til fly. Derudover er der ca. 10 km runway, 31 km taxiway, 48 km asfalteret vej, 40 km grusvej og et ca. 40 km langt hegn, hvilket gør flyvestationen til Nordeuropas største.

FLYVESTATIONENS HISTORIE

Oprindeligt blev flyvestationen påbegyndt af tyskerne kort efter besættelsen under navnet "Fliegerhorst Grove". Der var dengang op imod 10.000 folk ansat til at opbygge fly-

vestationen, så allerede dengang var det nok også Danmarks største militære arbejdsplads. Efter 2. verdenskrig overdrog Royal Air Force flyvepladsen til det danske forsvar i december 1945. Hærens Flyvetropper ankom i januar 1946, hvor de overtog området og etablerede træning af piloter.

Indenrigsministeriet omdannede efter krigen og frem til 1949 dele af flyvestationen til flygtningelejr for ca. 22.000 tyske flygtninge. Det vidner de to krigsgravpladser i området om med ca. 2.800 grave, heraf langt de fleste civile børn og ældre.

1950 blev Flyvevåbnet oprettet (sammenlægning af Hærens Flyvetropper og Marinens Flyvevæsen), og Flyvestation Karup, som den nu kom til at hedde, blev løbende udbygget i flere faser med flere forskellige flytyper, eksempelvis det første danske jetdrevne kampfly, Gloster Meteor, og senere Draken. I dag består det flyvende islet på flyvestationen af alle forsvarets tre helikoptertyper (EH101 Merlin, AS 550 Fennec og MH-60R Seahawk) samt et fastvin-

get træningsfly (T-17 Supporter) ved Flyveskolen, alt sammen samlet under Helicopter Wing Karup.

Grundet sin gode beliggenhed blev flyvestationen allerede i 1955 hjemsted for et nationalt hovedkvarter i den gamle tyske jagerkontrolbunker, bunker 1137 (Gyges).

I forbindelse med udbygning af flyvestationen blev der løbende samplaceret flere og flere myndigheder på flyvestationen op til de nu 18 forskellige myndigheder, der er der i dag.

GARNISONSKOMMANDANTSKAB

Grundet den større og større koncentration af forskellige myndigheder/enheder, blev det efterhånden hensigtsmæssigt, at der var udpeget én til at varetage det overordnede ansvar på flyvestationen. Det skulle tilsikre, at det både internt og eksternt var entydigt, hvem der havde ansvaret.

Derfor blev funktionen som garnisonskommandant oprettet, som det nærmeste vi i dag kommer på en flyvestationschef. Der findes i dag

▲ Garnisonskommandant, oberstalle N. Mikkelsen

garnisonskommandanter på alle Flyvevåbnets tre garnisoner; Aalborg, Karup og Skrydstrup.

Denne funktion er på Karup p.t. tildelt chefen for Operations Support Wing, oberstalle N. Mikkelsen. Han er således ansvarlig for at koordinere internt med de andre myndigheder og civile virksomheder, der er samplacert på Flyvestation Karups område, og er flyvestationens eksterne repræsentant over for det lokale samfund.

Opgave- og ansvarsområdet som garnisonskommandant er et komplekst område, der bl.a. omhandler:

- **Beredskabsplanlægning**
Overordnet ansvarlig for forsvaret af flyvestationen
- **Host Nation Support**
I tilfælde af, at allierede styrker deployerer til flyvestationen
- **Militær sikkerhed**
Ansvarlig for udarbejdelse af planer for militær sikkerhed

- **Koordinering med øvrige myndigheder**
Ansvarlig for at koordinere og samordne lokale forhold mellem Forsvarets enheder i ansvarsområdet og er formand for Koordinationsforum
- **Repræsentative pligter i nærområdet**
Repræsentere Forsvaret og Flyvevåbnet over for det omkringliggende samfund samt koordinere evt. forhold omkring flyvestationen, f.eks. kransenedlæggelser
- **Koordinering med landsdelsregionen**
Ifm. beredskabsplanlægningen og afprøvning heraf

For at udføre den ovennævnte "koordinering med øvrige myndigheder" er der oprettet et fælles koordinationsforum, hvor garnisonskommandanten er formand i Kommandantskab Karups Koordinationsforum (KKKF). Her samles alle myndigheder/interessenter på flyvestationen under ledelse af garnisonskommandanten og koordinerer inden for idræt og sundhed, militær sikkerhed, kantiner, arbejdsmiljø og facilitet management.

Som det ses, er det et meget broget og alsidigt ansvarsområde, som garnisonskommandanten er ansvarlig for.

Det omfatter herunder blandt andet også, at Flyvestationen:

- Er underlagt Natura 2000, som er betegnelsen for et netværk af beskyttede naturområder i EU. Områderne skal bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. Der er i Danmark udpeget 257 Natura 2000-områder.
- Har to solcelleanlæg. Det første åbnede i maj 2014, og i 2017 blev kapaciteten fordoblet. Det er Nordens største offentlige solcelleanlæg på ca. 16.000 kvadratmeter, og det kan producere ca. 2,4 megawatt (ca. 600 familiers forbrug på et år) og svarer til ca. 17 % af det samlede strømforbrug på flyvestationen. Energiforbruget på flyvestationen udgør ca. en tiendedel af Forsvarets samlede energiforbrug.
- Har sin egen miljøplads med henblik på overholdelse af gældende miljø- og energilovgivning, forbedring af miljø- og energipræstationen samt forebyggelse af forurening ved aktivt at inddrage og tage hensyn til relevante miljø- og energiforhold.
- Har sin egen bevogtningstjeneste, der bemander indgangene til flyvestationen og laver rundering på området 24/7.
- Har eget infirmeri, der omfatter læger, tandlæger og fysioterapeuter.
- I forbindelse med Covid-19-epidemien har behov for at koordinere tiltag og opstille testmulighed for at begrænse smitten blandt medarbejdere på flyvestationen.
- Våbeninspektioner.
- Og mange flere detailområder.

Samtidig er han også chef for Operations Support Wing, der opstiller Flyvevåbnets operationsstøttekapaciteter, forestår uddannelser i form af missionsforberedende uddannelse, enkelte operationsstøttefærdigheder samt Flyvevåbnets Basisuddannelse. Det omfatter også al værnepligtsuddannelse i Flyvevåbnet, hvorfor Operations Support Wing bliver betegnet som portalen til Flyvevåbnet. Wingen leverer derudover administrativ støtte til Flyvevåbnets myndigheder via Flyvevåbnets Administrative Fællesskab.

▲ En MH-60R SEAHAWK på arbejde på en af Søværnets enheder

▲ To AS 550 FENNEC over Karup Flyvestation

▲ Hovedvægten til Flyvestation Karup med et Draken-fly på søjle

FAKTA OM FLYVESTATION KARUP:

Flyvestation Karup lægger også grund og landingsbaner til rådighed for Midtjyllands Lufthavn.

Flyvestationen breder sig over 3.000 hektar og har 3.500 ansatte.

DER ER 18 MILITÆRE MYNDIGHEDER PÅ FLYVESTATION KARUP:

- Forsvarskommandoen. Der er både en del i København og i Karup.
- Flyverkommandoen
- Søværnskommandoen
- Hærkommandoen
- Operations Support Wing
- Helicopter Wing
- Air Control Wing
- Joint Movement and Transportation Organization
- Forsvarets Sanitetskommando
- Føringsstøtteregimentet, del af regimentet
- Multinational Division North
- Flyverhjemmeværnet
- Veteracentret
- Flyvevåbnets Sergentskole, en del af Forsvarsakademiet
- Forsvarsministeriets Personalestyrelse, del af styrelsen
- Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse, del af styrelsen
- Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, del af styrelsen
- Forsvarsministeriets Vedligeholdelsestjeneste, del af tjenesten

DISTRIKT

STORKØBENHAVN, BORNHOLM & GRØNLAND

Distriktformand: Gert Allan Larsen
Tlf.: 20 43 87 96, E-mail: gert-allan@larsen.dk
Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København, Brøndby, Ishøj, Godthåb og Bornholm

DISTRIKT

NORDSJÆLLAND

Distriktformand: Palle Pedersen
Tlf.: 20 10 50 53, E-mail: jytpal@gmail.com
Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje, Hundested, Frederikssund og Frederiksværk

DISTRIKT

VESTSJÆLLAND

Distriktformand: Søren Brusgaard
Tlf.: 21 42 30 14, E-mail: ksbrusgaard@gmail.com
Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk, Korsør og Skælskør

DISTRIKT

SYDSJÆLLAND & ØERNE

Distriktformand: Henrik Marrill Christiansen
Tlf.: 51 23 50 70, E-mail: hmc.stege@mail.dk
Næstved, Møen, Køge, Vordingborg, Stevns, Nakskov og Nykøbing Falster

DISTRIKT

FYN

Distriktformand: Erik Jørgen Bodal
Tlf.: 40 45 30 11, E-mail: erik@bodalenergi.dk
Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens, Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg, Langeland og Middelfart

DISTRIKT

SYD- & SØNDERJYLLAND

Distriktformand: Per Dichmann Hansen
Tlf.: 22 48 88 43
E-mail: dmfdistriktsosjylland@gmail.com
Tønder, Esbjerg, Fanø, Ribe, Padborg/Graasten, Sønderborg, Fredericia, Kolding, Haderslev, Aabenraa og Vejle

DISTRIKT

MIDTJYLLAND

Distriktformand: Lars Gjættermann
Tlf.: 29 63 21 13, E-mail: gjayet@post.tele.dk
Aarhus, Randers, Grenaa, Ebeltoft, Viborg, Horsens, Samsø og Skanderborg

DISTRIKT

NORDVESTJYLLAND

Distriktformand: Per Toftum Larsen
Tlf.: 40 15 58 93, E-mail: pertoftum@live.dk
Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande, Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn og Struer

DISTRIKT

NORDJYLLAND

Distriktformand: Charley F. Pedersen
Tlf.: 23 65 04 28, E-mail: cfp@post.tele.dk
Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals, Hjørring, Hadsund, Hirtshals og Hobro

Notesiderne indeholder variable relevante informationer, foto samt permanente siteoplysninger fra afdelingerne. Deadline for siterettelser og informationer er altid den 15. i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

LANDSFORMANDEN

Godt nytår til jer alle med håbet om, at I forhåbentlig er kommet godt igennem jule- og nytårsperioden, og nu står godt rustet til at tage fat på det nye år i Danmarks Marineforening.

Det er med overordentlig stor glæde, at jeg kan annoncere, at landsbestyrelsen nu har kunnet udpege Pia Skarritsø fra Ebeltoft Marineforening som fungerende landssekretær med henblik på formelt valg på det kommende sendemandsmøde i Løgstør.

Vores fælles hjemmeside udvikles løbende, og senest er der under "Lokalafdelinger" indsat et kort over placeringen af alle afdelingerne. Endvidere er afdelingernes adresser nu ændret til marinestuerne eller det faste mødesteds fysiske placering mod tidligere formandens private adresse.

Et link til dette kort forventes endvidere snart indsat på Veterancentrets kortlægning af Tilbud til Veteraner. Dette for igen at synliggøre os ad den vej, så vi måske både kan få mere aktivitet i marinestuerne og flere medlemmer.

I denne sammenhæng er vi også i gang med at kortlægge marinestuerne faciliteter, så potentielle lånere som eksempelvis Søværnet, Marinehjemmevernet og andre relevante organisationer hurtigt kan få et overblik over vores mange muligheder, når der måtte være behov for et mødested med righoldig maritim baggrund.

For bedre at synliggøre, at vi er én organisation, har jeg før jul opfordret alle afdelinger med egen hjemmeside til at indsætte logoet fra vores fælles hjemmeside på deres egen hjemmeside.

Formålsparagraffen i vores vedtægter (§ 2) blev på sendemandsmødet i Skagen justeret, så der nu (igen) er fuld overensstemmelse mellem denne og medlemsparagraffen (§ 5). Det vil sige, at alle, der nærer interesse for vores fælles passion for det maritime miljø, reelt kan optages i Danmarks Marineforenings afdelinger. Dette uanset køn og om de har en fortid i Søværnet, handelsflåden, Marinehjemmevernet eller erhvervsfiskeriet. Dermed er alle, der ønsker at bidrage aktivt til vores kammeratlige fællesskab, således at betragte som potentielle medlemmer og bør derfor tilbydes optagelse. Støtte- og venskabsforeninger er derfor ikke bare unødvendige, men også uhensigtsmæssige. For de pågældende personer, der med ildhu gør et meget stort arbejde for afdelingerne, kan jo lige så godt være fuldgyltige medlemmer af Danmarks Marineforening. Det tjener os alle bedst.

Covid-19-pandemien har desværre endnu engang godt fat i vores samfund, og det i en grad så Hendes Majestæt Dronningen har udskudt fejringen af sit 50-års-regeringsjubilæum lørdag den 15. januar 2022 til senere på året.

Så i denne ånd: Pas godt på jer selv og ikke mindst på hinanden.

LANDSSKYTTEUDVALGET

Medio december 2021 udsendte skytteudvalgsformand Pierre Jensen varsel til Danmarks Marineforenings omkring 20 skyttelav om landsskyttestævnet 2022. Vel vidende, at pandemispøgelset i skrivende stund igen er på vej ind over landet, kaldes der til samling i hovedstadsområdet den 19. og 20. marts 2022. Landsskyttestævnet 2022 er samtidig en markering af 100-året for den første landsskydning, der blev afviklet den 3. september 1922 mellem København Skyttelav og det nyoprettede skyttelav i Odense. Stævnet i marts er kommet i stand som et samarbejde mellem skytteudvalget, Brøndby Marineforening og Kongens Lyngby Skyttelav.

LANDSFORMANDEN

▲ Landsformand Steen Engstrøm ser frem til et godt og stabilt 2022 med en positiv udvikling for Danmarks Marineforening.

DISTRIKT NORDVESTJYLLAND

Ultimo uge 1 2022 sendte distriktformand Per Toftum Larsen på vegne af distrikt Nordvestjyllands sendemandsarbejdsgruppe forhåndsorientering til Danmarks Marineforenings 74 lokalafdelingsformænd om de sociale aktiviteter, der finder sted i forbindelse med årets sendemandsmøde lørdag den 14. maj 2022 på Løgstør Parkhotel.

Forhåndsorienteringen indeholder alle relevante og faktuelle oplysninger om overnatningsmuligheder og priser for hotel, kammeratskabsaften, ledsagerevent samt sendemandsmiddagen.

Tilmelding til selve sendemandsmødet lørdag den 14. maj 2022 skal selvfølgelig ske til Danmarks Marineforenings landskontor.

AMAGER

amagermarineforening.dk

ASSENS

assens-marineforening.dk

I skrivende stund, som er den anden dag i det nye år, er marinehuset i Assens lukket på ubestemt tid. Så de to januararrangementer, nytårsmønstring og kammeratskabsaften, er blevet aflyst. Det oplyser Palle Holst.

Dermed må Jens Erik Kildemand vente med at få tildelt sit 60-års-medlemsemlen til en senere lejlighed. Det samme må Curt Birch, Jan Leth og Bjarne Gjervig med deres 25-års-medlemsemlen.

Den 12. november fejrede afdelingens velsyngende shantykor 20-års-jubilæum. Koret blev stiftet af Finn Ekkelund og Jørgen Josephsen. Lidt senere blev Frits Duus korleder. ▶

Koret har igennem årene deltaget i mange arrangementer, dels i Esbjerg og Marstal samt Tarp i Tyskland. Lokalt bruges de på nuværende 16 sangere og to musikanter, når der er event på Assens Havn samt som underholdning på plejehjem og til private fester.

BOGENSE

bogensemaringeforening.dk

Afdelingsformand Carl Albert Johansen oplyser, at Bogense Marineforening kom fint igennem 2021. Dette selv om myndighedernes anbefalinger betød, at en række planlagte arrangementer ikke kunne afholdes. Det blev dog til generalforsamling, to kammeratskabsaftener, en grillaften, fregatskydning, deltagelse i eventen Bogense by Night samt fire lørdagsåbninger.

– Så afdelingen lå ikke helt død i 2021. Nu ser vi frem til, at vi i 2022 får en mere normal hverdag, så vi kan få gang i de sædvanlige aktiviteter igen, lyder der fra afdelingsformanden.

BRØNDBY

marineforening.dk

Bestyrelsen i Brøndby Marineforening ønsker landsbestyrelsen, alle de lokale marineforeninger og skyttelav rundt om i landet et rigtig godt nytår.

– Vi håber, at det nye år må bringe helbredelse til alle de af vores medlemmer, der er syge. Må det nye år blive et godt maritimt år, hvor vi igen kan mødes under frie forhold og dyrke vores marineforeninger. Vi håber også på, at der er en fremtid for Nyholm, og at folkestyret får øjnene op for denne helt unikke kulturarv. Og vi håber på fremgang for alle vores dejlige og unikke marineforeninger.

EBELTOFT

marineforeningen-ebeltoft.dk

Den 18. november blev der afholdt fælles foredragsaften med Vaabenbrødre-foreningen. Historiker Vilfred Friberg Hansen fortalte om generalmajor Ryes udskibning af de danske tropper fra Helgenæs og efterfølgende deltagelse i det succesrige udfald fra Fredericia den 6. juli 1849. Foredraget, der havde samlet 46 gæster, var med ledsager og indledtes med fællesspisning.

To dage efter afvikledes afdelingens årlige julefrokost med 53 deltagere. Dagens hovmester, Anders Kristensen, og hans kabysoldat havde sammensat en anderledes menu end en traditionel julefrokost, men alligevel med klare relationer til julen.

Et arbejdsudvalg af frivillige har sørget for ekstra isolering af marinestuens østgavl, så kulde- og fugtgennemtrængning nu er bortelimineret.

Udover de ugentlige øveaftener og optrædener ved private fester med videre har Slupkoret også underholdt ved Fregatten JYLLAND's julemar- ked den 11. december.

Skyttelavet:

– Siden det vellykkede landsskyttestævne har interessen for at deltage i de ugentlige træningsskydninger været rigtig god, hvilket også kan ses på de opnåede resultater.

Det oplyser Jørgen Brøgger, der også kan fortælle, at Ebeltoft Marinefor- enings Skyttelav den 14. november deltog med to hold i årets distrikts- skydning, der i år havde Randers Marineforening som arrangør og vært. – Skydningen i år var desværre noget amputeret, idet kun Aarhus, Ebel- toft og Randers selv deltog. Det var noget skuffende, især da nogle af de ellers faste deltagere i år var fraværende og ikke havde ulejlighed sig med at melde afbud. Resultatmæssigt kan vi fra Ebeltoft ikke tillade os at være utilfredse. Vi vandt igen holdskydningen, ligesom bedste indivi- duelle skytte igen var fra Ebeltoft. Det var Jørn Mortensen. Vinderholdet bestod af Steen Zacho, Svend Rasmussen og Jørn Mortensen. I den in- dividuelle konkurrence satte Ebeltoft sig på tre af de fem præmiegivende pladser, lyder det fra Jørgen Brøgger.

Den 15. december løb årets juleskydning af stablen. Vaabenbrødre-foreningen havde foreslået en fælles juleskydning, hvor de to foreninger kunne dyste mod hinanden.

– Det kunne vi ikke så godt være med til, da vi jo har vores faste koncept, hvor der skydes om den for mange år siden udsatte vandrepokal, siger Jørgen Brøgger. – Så i stedet for at afslå foreslog vi, at Vaabenbrødre- foreningen arrangerede deres egen juleskydning på vores baner og med de helt samme retningslinjer og præmier som os. Altså to ens sideløben- de skydninger. Det blev et rigtig hyggeligt fællesarrangement med led- sagere og indledende fællesspisning. Begge skydninger afvikledes som makkerskydninger, hvor makkerparrene findes ved lodtrækning, og med præmier til de tre bedste makkerpar. De af de deltagende ledsagere, der havde lyst, kunne selvfølgelig deltage i skydningen, og det var der hel- digvis flere, der havde mod på. I Marineforeningens serie trak ægteparret Dorthe og Svend Rasmussen hinanden som makker. Med et samlet resultat på 283 points kunne de så drage hjem med hele to juleænder.

Lavet deltager med otte skytter i hjemmebaneskydningen 2021-22, hvor første halvleg netop er afsluttet, og skiverne indsendt til bedømmelse i landsskytteudvalget.

Sendemandsmøde 2022

I henhold til foreningens vedtægter § 16 afholdes
det årlige ordinære Sendemandsmøde

LØRDAG DEN 14. MAJ 2022

I Løgstør med dagsorden iflg. Vedtægternes § 18.

Mødeindkaldelse med detaljeret dagsorden
vil fremgå i nærværende tidsskrift nr. 2 2022
samt på Danmarks Marineforenings hjemmeside.

Landsbestyrelsen

▲ Juleskydeleder i Esbjerg Marineforenings Skyttelav, Svend Aage Sørensen (t.v.) med vinderne af andeskydningen.

(Foto: Hans Novrup)

ESBJERG

marineforeningen-esbjerg.dk

Bestyrelsen i Esbjerg Marineforening nåede at arrangere julefrokost med 80 deltagere, inden pandemien igen lukkede marinehuset ned. I skrivende stund er nytårskuren aflyst, da stuen efter planen først åbner igen medio januar.

Afdelingens største sociale event i 2022 bliver 100-års-jubilæet omkring stiftelsesdatoen den 5. oktober. Her er der ifølge det oplyste planlagt galamiddag i musikhuset.

Skyttelavet:

Hans Novrup fortæller, at julearrangementet i Esbjerg Marineforenings Skyttelav havde 26 deltagere på plads. Ud over andeskydning var der indlagt skafning såvel før som efter skydningen, der i øvrigt var delt op i en dame- og en herrekonkurrence.

– Det blev en rigtig hyggelig dag, hvor snakken gik, og folk kom hinanden ved. Endnu engang tak for den store tilslutning og det gode humør, lyder det fra Hans Novrup.

FANØ

fano-marineforening.dk

Hans Novrup fortæller, at bestyrelsen i Fanø Marineforening som noget nyt har haft "Mandeaften med koner og udenlandsk mad".

– Landsformand Steen Engstrøm med hustru må have set det, for de meldte deres ankomst til øen for at deltage. Maden bestod af tapas og hjemmebagt fanøkringle, som Keld Sørensen havde bagt i dagens anledning med et super resultat. Det blev en rigtig hyggelig aften med god mad og god stemning. Landsformanden holdt en god tale, så grundlaget for et godt arrangement var lagt. Det er helt sikkert noget, vi fortsætter med. Der er rigtig mange lande, så vi løber, ikke tør for menuer frem over, lyder det fra informanten.

FREDERIKSHAVN

marinestuen-frederikshavn.dk

Ifølge afdelingsnæstformand Torben Madsen starter efteråret først rigtig, når DANNEBROG's gaster og officerer har været i marinestuen for at markere afslutningen af årets togt. Som tidligere år havde skibskammeraterne udnævnt årets gæst.

– Dette år blev det gæst nummer 104, John Daniel Hoile, der fik overrakt pokal og en mindre, kontant hilsen. Dejlig dag i Marinestuen, lyder det fra Torben Madsen. – Næste tradition var den årlige fregatskydning første lørdag i oktober. Vinderen af præmieskydning for damer blev Lene

▲ Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm holder tale for deltagerne ved eventen "Mandeaften med koner og udenlandsk mad" i Fanø Marineforening.

▲ Vinder af præmieskydningen for damer under fregatskydningen i Frederikshavn Marineforening, Lene Kattenhøj Gammelgaard Frederiksen, blev også afdelingens regerende fregatkaptajn 2021/2022. Afdelingsformand Preben Olsen ønsker her tillykke med dobbelthæderen.

Kattenhøj Gammelgaard Frederiksen, der også scorede titlen fregatkaptajn 2021. Vinder af præmieskydningen for mænd blev en genganger fra sidste år, nemlig Esben Jensen. Næste step i traditioner var den 28. oktober, hvor vi var repræsenteret med flaget ved Tordenskiold-statuen på Fisketorvet. Vi havde julefrokost den 6. november med efterfølgende dans på dækket. Ved denne lejlighed udnævner vi et medlem, der i løbet

FREDERIKSHAVN

▲ Pia Pennerup blev i november udnævnt til Årets Mariner 2021 i Frederikshavn Marineforening.

FREDERIKSVÆRK

▲ Der manglede ikke ål ved ålegildet i oktober i Frederiksværk Marineforening.

FAABORG

▲ Så er deltagerne klar til anden ret ved julefrokosten i Faaborg Marineforening.

af året har gjort en ekstraordinær indsats for Frederikshavn Marineforening til Årets Mariner. For 2021 blev det Pia Pennerup. Så blev det uke-aften den 18. november, hvor vi efter en god middag hørte et interessant foredrag af Erik Pennerup, der gelejdede os rundt i Marinehjemmeværnets historie og de tanker, der er for værnet fremover.

FREDERIKSSUND

frederikssundmarineforening.dk

FREDERIKSVÆRK

frederiksvaerkmarineforening.dk

Den lokale veteranforening er begyndt at bruge marinestuen som samlingssted, og i den forbindelse har Frederiksværk Marineforening fået en håndfuld nye medlemmer.

– Vi er glade for, at vores lokale nu bruges mere, siger Erik Pedersen. Han oplyser også, at selv om det lille fiskerleje ved Ågabot lukker, lykkes det at købe nok ål til de mange deltagere ved ålegildet i oktober. Juleafslutningen var for medlemmer med ledsagere, og generalforsamlingen er planlagt til den 6. marts.

FAABORG

faaborgmarineforening.dk

Julelotteri og julefrokost stod den 4. december på programmet i Faaborg Marineforening. Afdelingsformand Torben Ralph Nielsen er af den formening, at hvis nogen gik sultne hjem, var det deres egen skyld. I øvrigt var der pæne sponsorpræmier til de heldige lotterideltagere.

I forbindelse med at museet Den Gamle Gård i Faaborg efter al sandsynlighed lukkes, har bestyrelsen indledt et samarbejde med museets ledelse for at få identificeret og udleveret de maritime effekter, som Faaborg Marineforening tilbage i 1970'erne udlånte til museet.

GILLELEJE

gillelejemarkineforening.dk

GLYNGØRE

glyngore-marineforening.dk

Med et pyntet juletræ, som nåede helt op til loftet midt i marinestuen, var julestemningen for de 43 medlemmer og ledsagere på plads, da Glyngøre Marineforening ultimo november afholdt julefrokost. At julepynten også indeholdt en række overraskelser og præmier, gjorde ikke den gode stemning mindre.

Der var også masser af julehygge, da afdelingen den 30. november bød Glyngøre Pensionistforening til julehygge med gløgg, æbleskiver, kaffe og klejner garneret med levende musik.

Marinehusets køkken skal efter planen renoveres i 2022. Bent-Ole Kristensen oplyser, at montering i skrivende stund er bestilt til udførelse i februar.

GRENAA

grenaamarineforening.dk

Grundet de mange usikkerheder om forsamlinger i forbindelse med den herskende pandemi har der de seneste måneder været stille i marinehuset i Grenaa. Afdelingsformand Torben Holst Jensen siger dog ultimo december, at han forventer, at den aflyste julefrokost kan gennemføres ultimo januar.

HADERSLEV

haderslevmarineforening.dk

HALS

halsmarineforening.dk

HANSTHOLM/THISTED

htmarineforening.dk

Bestyrelseskonstitueringen efter generalforsamlingen i Hanstholm/Thisted Marineforening indebar, at Finn Busch fortsætter som afdelingsformand med Harry Christiansen som afdelingskasserer. Henning Kjær Nielsen blev afdelingsnæstformand, Claus Christiansen afdelingssekretær, Kaj Baun slopkistebestyrer, Jans Dahl Thomsen hovmester, Henning Larsen skydemester, Knud Erik Kristensen informant til Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" og Niels Kr. Andersen bestyrelses-suppleant.

Afdelingen har også nedsat et arrangementsudvalg bestående af Claus Christensen, Claus Borg Hansen, Michael Wadmann samt Henning Kjær Nielsen og Henning Larsen. Dette udvalgs første event var julefrokosten med 22 deltagere den 12. december.

Skyttelavet:

Med kammeratskabet i højsædet og ikke så meget fokus på resultaterne deltog 11 skytter den 17. december i juleskydningen. Den afslappede form gjorde, at det ikke har været muligt at få oplyst, hvem der vandt skydningen.

HIRTSHALS

hirtshalsmarineforening.dk

HOLBÆK

facebook.com/holbaekmarineforening

HORSENS

horsensmarineforening.dk

HUNDESTED

hundested-marineforening.dk

HØRSHOLM/RUNGSTED

mfhr.dk

KERTEMINDE

kerteminde-marineforening.dk

KOLDING

Koldingmarineforening.dk

Ifølge Keld Kristensen mødte 23 medlemmer og ledsagere den 12. december op i marinestuen for at deltage i julehygge med gløgg, æbleskiver og lotteri. Den 9. januar mødte 29 personer frem til afdelingens nytårsparole. – Igen et hyggeligt arrangement der varede lidt længere ned beregnet, oplyser han. Generalforsamlingen er fastsat til den 26. februar 2022.

HANSTHOLM/THISTED

▲ Forskellige eksterne leverandører fra Hanstholm sørger altid for, at kvaliteten af forplejningen ved diverse arrangementer i Hanstholm/Thisted er af høj klasse.

KONGENS-LYNGBY

kongens-lyngby-marineforening.dk

KORSØR

korsoermarineforening.dk

På grund af afdelingskasserer Mogens Larsens bortgang blev der i august afholdt ekstraordinær generalforsamling, så Korsør Marineforening kunne få valgt en ny afdelingskasserer.

– Bestyrelsen havde opstillet bestyrelsesmedlem Erik Christiansen, som blev valgt. Da det var et medlem af bestyrelsen, som valgtes, opstillede vi et nyt bestyrelsesmedlem, nemlig Erling Jensen, som også blev valgt, frem til næste ordinære generalforsamling. Det hele var overstået på ca. 7 minutter, beretter Theis Rossschou. – Ellers er efteråret gået med forskellige aktiviteter som ålegilde og 30-kroners-frokost samt billardturling. Sangkorets har optrådt ved et medlems krondiamantbryllup og i Tårnborgh kirke samt et par gange i det lokale dagcenter. Senest holdt vi en dejlig julefrokost, med musik og dans på dækket. Det var dejligt, at de gældende coronarestriktioner ikke forhindrede det. Vi har også med et par repræsentanter deltaget i en workshop om det maritime Korsør. Det var FGU SV, som inviterede maritime ildsjæle, kommunens politikere, Flådestationen, Korsør Havn, lokale foreninger samt alle andre maritime interesserede borgere. Det er et projekt, der har som mål at samle, styrke og udvikle maritime aktiviteter i Korsør, fortæller Theis Rossschou.

KØBENHAVN

kbh-marineforening.dk

Januar foredraget om de legendariske Catalina-fly blev aflyst. Bestyrelsen håber, at det blev den sidste aflysning i denne omgang, ikke mindst da det efter planen er forsvarschef, general Flemming Lentfer, der skal holde et indlæg i februar.

Den 7. januar 2022 deltog flagbærer og fire medlemmer fra København Marineforening i bisættelse af Frank Horn. Frank Horn var i en årrække medlem af afdelingens bestyrelse og stod for redigeringen af medlemsbladet Udkiggen.

KØGE

koege-marineforening.dk

Medlemmer fra Køge Maritime Modelbyggerlaug har sammen med afdelingens egne medlemmer og ledsagere været i marinestuen for at høre et foredrag med titlen Sejrens Hav af redaktør ved Nationalmuseet, Birgitte Bøggild Johansen. Omdrejningspunktet var fortællingen om admiral Niels Juel og hans liv og sejre, samt Ivar Huitfeldt og hans heltedige manøvre.

I forbindelse med markeringen af Køge Marineforenings 80-års-stiftelsesdag den 27. november 1941 blev der arrangeret reception med skafning og musik for medlemmer og ledsagere. Karen Richardt fortæller, at afdelingsformand John Engskov i sin tale kom ind på historikken om tidligere formænd samt nogle af de mange morsomme begivenheder, der har fundet sted i afdelingens 80-årige historie.

Julefrokost og årets sidste lørdagsfrokost i december afrundede aktiviteterne i Køge Marineforening i 2021.

LANGELAND

langelands-marineforening.dk

▲ Køge Marineforenings husorkester Kuling fra Øst underholder ved julefrokosten.

▲ Vinderen af novembers skydekonkurrence i Middelfart Marineforening blev Kaj Vogt. T.v. Orla Jensen og t.h. Finn Yde.

MARSTAL

marstalmarineforening.dk

MIDDELFART

middelfartmarineforening.dk

– 13 skytter fra Middelfart Marineforening mødtes den 17. november i skydekælderen under Lillebæltshallen for at dyste om præmier i den årlige riffelskydning. De skydetekniske forhold blev varetaget af skytter fra Middelfarts Firmsports skydeafdeling. Det oplyser Carl Christian Vittrup, der også kan fortælle, at vinderen blev Kaj Vogt med Finn Yde og Orla Jensen på de to efterfølgende pladser.

MORSØ

morsmarine.dk

Marinehuset i Nykøbing Mors har hen over det sene efterår og den tidlige vinter lagt rum til Martha-aften samt den traditionelle fiskebuffet. Går det i øvrigt efter planen, skal byens fastelavnsbåd med et års forsinkelse på togt i gaderne den 28. februar. Eventet, der pågår med fire års mellemrum, arrangeres i et samarbejde med Morsø Marineforening og lokale interesserede.

På medlemsfronten har Morsø Marineforening hen over nytåret rundet de 100 personer.

MØEN

moensmarineforening.dk

Ved generalforsamlingen i august 2021 blev Ib Steffensen udnævnt til æresmedlem af Møen Marineforening. Dette på baggrund af hans store indsats på flere fronter for afdelingen.

Ellers holder bestyrelsen gang i de fleste af de planlagte arrangementer. Således har der været fregatskydning, filmaften, bankospil og lørdagsåben samtidig med at onsdagsraffleklubben har fungeret. Alt selvfølgelig med skyldig hensyntagen til diverse pandemiregulativer. Ved årsskiftet havde den snart 80 årige lokalafdeling 87 medlemmer.

NAKSKOV

nakskov-marineforening.dk

NIBE

nibe-marineforening.dk

NYBORG

marineforeningennyborg.dk

NYKØBING FALSTER

nykfmarineforening.dk

NYKØBING SJÆLLAND

nyksjmarineforening.dk

NÆSTVED

naestvedmarineforening.dk

ODENSE

odense-marineforening.dk

RANDERS

randersmarineforening.dk

Danmarks Marineforenings officielle tegn og emblemer omfatter fra ultimo 2021 nu også en fregategn. Det kom samtlige tidligere vindere af fregatskydningerne i Randers Marineforening til gode, da afdelingen den 12. december afholdt årets fregatskydning. Her blev Torben Bruzen for andet år i træk fregatkaptajn. Efterfølgende fik han sammen med tidligere fregatkaptajner overrakt det nye fregateblem.

Skyttelavet:

15 skytter fra Randers Marineforenings Skyttelav deltog den 22. oktober i den halvårige skydning mod kollegerne fra Aarhus Marineforening. Skydningen foregik i Aarhus. Ifølge Ole Poulsen kunne randerskytterne med 483 point i lommen mod 479 point til aarhuskytterne bringe den udsatte pokal med hjem til den kronjyske hovedby.

Ved distriktsskydningen i november blev bedste skytte Flemming Nielsen fra Randers.

Der var også resultatsucces under juleskydningen med De Samvirkende Soldaterforeninger i Randers, Her gjorde marineskytterne rent bord hos såvel damerne ved Bodil Bruzen som herrerne ved Niels Høeg.

RINGKØBING/HVIDE SANDE

– Under afdelingens legendariske torskespisning i november 2021 kunne afdelingsformand Niels Kastberg overrække medlemsemler til tre nye medlemmer i Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening. Det oplyser Per Ravn.

I anledningen af 70-års-dagen for redningsbådens forlis ud for Hvide Sande lagde afdelingen den 9. december krans ved mindesmærket for de fem omkomne redningsmænd.

ROSKILDE

roskildemarineforening.dk

– Jens Christiansen gav den 28. oktober et spændende indlæg om familiens et år lange sejltur fra Roskilde til Caribien tur/retur. Det oplyser Kristian Marius Pedersen, der også fortæller, at ålegildet den 13. november havde 32 medlemmer og ledsagere bænket ved bordene.

Julefrokosten den 3. december blev aflyst på grund af corona.

SKAGEN

skagenmarineforening.dk

Som omtalt flere gange i nærværende tidsskrift rundede Skagen Marineforening i december 2021 de første 100 år. De planlagte arrangementer omkring stiftelsesdagen den 10. december blev som følge af den herskende pandemi kraftigt beskåret. Alligevel fik afdelingen ifølge Niels Arne Hansen et tilfredsstillende jubilæumsevent på plads. - Til receptionen mødte knapt halvdelen af de inviterede. Vi fik alligevel et par hyggelige timer sammen. Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm med frue deltog og afdelingen modtog en flot gave til ophængning i stuen. Borgmesteren havde meldt afbud men i hendes sted kom den lokale Kurt Kirkedal som overbragte kommunens hilsen. Vores egen distrikts formand Charley Pedersen repræsenterer distriktets afdelinger,

RANDERS

▲ Efter fregatskydningen i Randers Marineforening blev der uddelt fregateblemer til f.v. formand for afdelingens skyttelav, Gunnar Kristensen, Æresmedlem af Randers Marineforening, Knud Erik Bülow, Erik H. Christensen, afdelingsformand Lars Gjøttermann, John A. Pedersen samt årets fregatkaptajn, Torben Bruzen, der også modtog fregatpokalen.

RANDERS

▲ To børnebørn til Randers Kommunes tidligere borgmester og nuværende medlem af Randers Marineforening, Keld Hüttel, blev under et besøg i marinestuen så fornøjede over Danmarks Marineforenings sweatshirt, at de fik morfar til at købe tre af slagsen. Kelds datter Mette Hüttel tjekker, at de sidder, som de skal.

RINGKØBING/HVIDE SANDE

▲ Medlemmer fra bestyrelsen i Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening lagde den 9. december krans ved mindestenen for fem omkomne redningsmænd.

ROSKILDE

▲ Der hygges ved åleskafningsarrangementet i november i Roskilde Marineforening. ▶

SKAGEN

▲ Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm afleverer jubilæumsgave til 100 års jubilaren Skagen Marineforening.

lyder det fra Niels Arne Hansen, der også oplyser, at fredag og lørdag aften var festaften for afdelingens egne medlemmer med følge. Skagen Marineforening havde over længere tid hensat midler til jubilæet og alle kunne kvit og frit deltage.

På finurlig vis fik jubilæumsfesten et godt musiksk bidrag. Dette fordi en udenbys musiker var kommet til byen for at spille og underholde på en af byens udskænkingssteder fredag og lørdag. Efter ankomst til Skagen mødte han op på spillested for at få at vide, at der var lukket og slukket. En venlig sjæl fortalte ham, at der inden ved siden af i marineforeningen skulle være fest for en lukket kreds, og han skulle prøve at høre om de havde brug for lidt levende musik. Han blev vel modtaget og spillede fredag og lørdag aften.

SKIVE

skive-marineforening.dk

SLAGELSE

marineforeningen-slagelse.dk

STEVNS

– Inden aflysningen af det planlagte æbleskive- og gløggarrangement den 11. december, nåede 65 medlemmer og ledsagere at gennemføre årets ålegilde. Det oplyser afdelingsformand Gert Arno Pedersen. I skrivende stund er han lidt usikker på, om kontingentbetalingen kan afvikles i januar, eller om pandemien forhindrer dette. Til gengæld håber han på, at generalforsamlingen sidst i februar vil køre på skinner.

SVENDBORG

svendborgmarineforening.dk

Som skrevet under rubrikken Apropos har bestyrelsen i Svendborg Marineforening mange arrangementer på programmet. Ud over de maritime foredrag er der løbende medlemsmøder med forskellige kulinariske og faglige elementer som omdrejningspunkt. Det har blandt andet hen over oktober, november og december omfattet undervisning i Danmarks Marineforenings nye medlemssystem ved landsformand Steen Engstrøm, bankospil, julefrokost samt julehygge med gløgg og æbleskiver.

I skrivende stund er det planen at afvikle årets generalforsamling den 19. februar.

SØNDERBORG

soenderborgmarineforening.dk

TØNDER

Facebook: [Tønder marineforening](https://www.facebook.com/Tønder-marineforening).

VEJLE

vejlemarineforening.dk

VIBORG

Coronapandemien har betydet aflysninger og faldende besøgstal i marinestuen i Viborg. Bestyrelsen håber dog at gennemføre generalforsamlingen den 25. februar.

VORDINGBORG

vordingborgmarineforening.dk

ÆRØSKØBING

aeroeskoebing-marineforening.dk

AABENRAA

aabenraa-marineforening.dk

AALBORG

aalborg-marineforening.dk

AARHUS

aarhusmarineforening.dk

Ifølge Søren Holck lykkedes sidst i september at afholde foredraget om hjemtransporten af de mange koncentrationslejringer fra det krigshærgede Tyskland under 2. Verdenskrig. Foredraget blev fortalt af Arne Doktor, som har fået overdraget fortællingen af en af chaufførerne fra de Hvide Busser.

Afdelingen deltog med seks mand i distriktsmødet i oktober på Samsø. Oktober bød også på en kammeratskabsaften, der nogle dage efter blev fulgt op med det traditionelle event med gule ærter. Som ved mange af arrangementerne i Aarhus Marineforening var der efter skafningen lotteri. Julefrokosten i november indeholdt, ud over hovmester Peter Lønnqvists kulinariske oplevelser, banko og underholdning ved trioen Die Anker. Gruppen består af tre musikere, som også er medlem af marinekoret. I december stod den på gløgg og æbleskiver med det årlige bankospil om mange gode præmier som hovedattraktion.

Marinekoret øver med Cai Jensen som korleder hver anden uge. Dog kniber det med antallet af sangere, og der efterlyses flere medlemmer med ambitioner om at blive en del af det populære kor.

Skyttelavet:

Der trænes på banerne ved Åbyhøj hver anden uge. Lederen af skyttelavet, Tom Armstrong, er i øvrigt altid i markedet for at hverve flere skytter. Midt i oktober blev den halvårige venskabskydning mod Randers afholdt og denne gang løb Randers med sejren. Efter skydningen var der præmieuddeling og skafning i Århus Marinestue. Den 14. november stod den på distriktskydning med Randers Marineforenings Skyttelav som arrangør. Skydningen gik helt efter planen, og efter skydningen gik turen til marinehuset, hvor der var præmieuddeling og skafning. Bedste tremandshold blev Ebeltoft. Andenpladsen gik til Århus og tredjepladsen fik Randers.

AARHUS

▲ Trioen Die Anker underholder til julefrokosten i Aarhus Marineforening.

Helgolandsveteran og medstifter af Fredericia Marineforening

▲ Rammen til ære for helgolandsveteranen og medstifter af Fredericia Marineforening, Hans Jakob Andersen.

▲ Hans Jakob Andersens oldebarn Merete Riber bærer oldefarens medlemseblem fra Danmarks Marineforenings. T.v. afdelingsformand Bent Telander. T.h. Frode Riber.

Det norsk/danske Helgolands Laugs oldermand Per Dichmann Hansen er altid på stikkerne, når han ser eller hører om forhold, der har relationer til slaget ved Helgoland den 9. maj 1864.

Dette gjorde sig også gældende, da han for nogle år siden besøgte Fredericia Marineforening. Her så han en ramme med billeder, medlemseblem og medalje samt fire vers om Hans Jacob Andersen, nr. 64 på korvetten HE-IMDAL. Af teksten fremgår det, at Hans Jacob Andersen var med i Slaget ved Helgoland.

– Jeg spurgte afdelingsformand Bent Telander, hvor de havde rariteten fra, men han var mig svar skyldig, siger Per Dichmann Hansen. I forbindelse med etableringen af afdelingens nye marinehus satte Peer Egil Hansen Petersen, medlem af Fredericia Marineforening, sig for at finde ud af, hvem Hans Jakob Andersen var, og hvilken forbindelse han havde til Danmarks Marineforening.

Hans Jacob Andersen blev født i Stege Landsogn på Møn den 18. oktober 1841 og

døbt i Stege kirke den 16. januar 1842. Han var således 23 år, da han deltog i kampene ved Helgoland.

Senere flyttede han til Odense, hvor han blev gift, fik børn, børnebørn og efter sin død oldebørn. Heriblandt oldebarnet Merete Riber, der blev født i Esbjerg i maj 1947.

På sine gamle dage flyttede Hans Jacob Andersen til Fredericia. Han var blevet enkemand og arbejdede som bademester på Strømbadeanstalten. I Fredericia var han sammen med tre andre veteraner fra 1864, den 14. november 1918 med til at starte Fredericia Marineforening. Allerede året efter blev de fire veteraner udnævnt til æresmedlemmer af Fredericia Marineforening. Det er måske i den forbindelse, rammen med visen samt medalje og aftryk af Lokalfdelingernes Æresmedlemseblem er lavet. Hans Jacob Andersen døde 80 år gammel den 22. februar 1922.

OLDEBARNET PÅ BESØG

Da Peer Egil Hansen Petersen nu have fundet Merete Riber, Hans Jacob Andersens oldebarn,

blev hun og ægtefællen Frode Riber den 22. august inviteret til frokost i Marinestuen. Som oldermand for Helgolands Lauget blev Per Dichmann Hansen ligeledes inviteret.

– Det var mit indtryk, at såvel Merete og Frode Riber samt bestyrelsen i Fredericia Marineforening var glade for sammenkomsten, siger Per Dichmann Hansen, der samtidig fik lejlighed til at fortælle om Slaget ved Helgoland, Helgolandsmindestenen i Kristiansand samt Helgolands Laugets virke.

Aabenraa Kaperlaug og kaperskibet "De Tre Makreller"

En af de historiske perioder, der i de senere år har fanget især maritiminteresserede danskere, er Englandskrigene fra 1801 til 1814. Således er det også i Aabenraa, hvor en gruppe personer fra blandt andet Aabenraa Marineforening har dannet foreningen Aabenraa Kaperlaug.

Aabenraa Kaperlaug vil ud over at bygge og drive en replika af "Flådens kutter HUSUM" fortælle historien om bysbarnet Jørgen Bruhn, der med Kong Christian VII's kaperbrev i lommen i 1809 var med til at kapre det engelske fragtskib "The Commerce".

TURBÅD I AABENRAA OG FLENSBORG FJORDE

Ifølge foreningens projektbeskrivelse er ambitionen at rekonstruere og bygge en replika af et historisk sejlskib, der skal bruges som turbåd i farvandet ud for Aabenraa. Har vil man formidle tiden i og omkring Englandskrigen. Da der foreligger udførlige konstruktionstegninger anno 1812 fra Orlogsværftet på parlamentairskibet HUSUM, er planen, at det bliver dette replikaskeib, der under navnet "De Tre Makreller" skal være den søgående platform for historiefortællingen om blandt andet kaperkaptajnen Jørgen Bruhn og Aabenraas søfartshistorie. Navnet "De Tre Makreller" henviser til købstaden Aabenraas byvåben siden 1400-tallet.

BYGGES I EGERNSUND

Den tentative plan går ud på, at skibsbyggeriet går i gang primo 2022. Byggeværftet bliver C. J. Skibs- og Bådebyggeri i Egersund, der får omkring 2½ år til at færdiggøre skibet. Det samlede budget er på 7,3 mio. kr.

"De Tre Makreller" bliver 15,6 meter i dækket med største bredde på spanterne på 5,1 meter.

KAPERSKIB TIL AABENRAA

En enestående mulighed for at Aabenraa kan få et nybygget sejlskib, som kan bruges til turistsejladser, til at levendegøre fortællingen om AABENRAA som gammel søfartsby, Og til at formidle Englandskrigene 1801-14

PROJEKTBEKRIVELSE

Foreningen Aabenraa Kaperlaug

Dybgang agter er 1,9 meter, og den omtrentlig bruttotonnage bliver på 40 tons. Skibet får

køjekapacitet til underlægning af 12 passagerer og skal sejles af et mandskab på tre.

Marineforeningen

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG" - MEDLEMSBLAD FOR DANMARKS MARINEFORENING

MARTS/APRIL 2022 | NR. 2 | 111. ÅRGANG

■ KOMMENTAR: SKIBET DER BLEV ET
LYSPUNKT MIDT I EN MØRK TID

■ TEMA: 50 ÅRS JUBILÆUM FOR
KVINDER I SØVÆRNET

▲ MS "Global Mercy" blev i 2021 sat i operation for den internationale humanitære hjælpeorganisation Mercy Ships. "Global Mercy" og den tidligere IC3-jernbanefærge "Dronning Ingrid", nu "Africa Mercy", er indrettet som topmoderne hospitaler med operationsstuer, hospitalssenge og genoptræningsområder.

(Foto: Mercy Ships)

Skibet, der blev et lyspunkt midt i en mørk tid

Af Vibeke Hauge Førisdahl, generalsekretær for Mercy Ships Danmark

Hvem skulle have troet, at skibet *Global Mercy* skulle blive et samlende europæisk lyspunkt i en skræmmende mørk tid, da Mercy Ships tilbage i 2013 underskrev kontrakt om at bygge verdens største civile hospitalsskib. Men jo, her står vi i 2022 hjemvendt efter et enestående besøg i Rotterdam, hvor det har været muligt at komme ombord på skibet, inden det tages i brug som hospitalsskib i Afrika og nok aldrig vender tilbage på et PR-besøg igen. Skibet skal nemlig fremadrettet tjene i Afrika, da 93% af befolkningen i Afrika syd for Sahara ikke har adgang eller råd til rettidig sikker kirurgi. Vi ser i det hele taget et akut behov for, at kirurgisk kapacitet og træning af sundhedsfagfolk styrkes i de afrikanske udviklingslande. Derfor forpligter Mercy Ships sig til at øge vores egen kirurgiske indsats og træningskapacitet samtidig med, at vi sætter fokus på, at der er et stort behov for sikker kirurgi i Afrika, som skal imødekommes.

I en tid med krig, bekymring og storpolitiske dagsordener har Mercy Ships vist, at der globalt set er velvilje til at række ud til personer, som ellers var blevet overset. Vi har nu to skibe i brug - både vores gamle storebæltsskibe *Dronning Ingrid*, der nu sejler som hospitalsskibet *Africa Mercy*, og vores nye skib *Global Mercy*. Skibene er indrettet som topmoderne hospitaler med operationsstuer, hospitalssenge til patienter samt genoptræningsområder. Skibene er begge bemandede af frivillige på alle poster fra mere end 50 forskellige lande. Det gælder både medicinske og maritime stillinger samt servicestillinger om bord og alt det andet, der skal til for at få skibet til at fungere i hverdagen. Interessen for at hjælpe er stor. Der har i skrivende stund været mere end 13.500 personer om bord *Global Mercy* siden den 26. februar enten fysisk eller virtuelt med repræsentation fra 110 forskellige lande. Det er altså en sag, der kan samle folk i denne tid.

På skibene bruges hjertet som kompas, og det er det, vi alle har tilfælles: at ville gøre noget godt for andre og møde hver patient i øjenhøjde. Som mor til to små børn griber det i mit hjerte, når jeg ser, at børn ikke har fået hjælp og har fy-

siske mén pga. brandskader, fejllærning eller godartede tumorer, som ikke er opdaget i tide. Fysiske mén, som kan behandles med simple operationer, som ændrer deres liv. De og det lokale sundhedspersonale har brug for vores hjælp til at få et forvandlet liv!

Med to skibe kan vi nu hjælpe endnu flere trængende patienter og har derfor brug for mere end dobbelt så mange frivillige til at bemane vores skibe. Årligt vil vi skulle bruge omkring 2.000 frivillige. Måske kunne du tænke dig at være med? Vær sammen med os om at bringe lys til andre i en mørk tid - ikke kun med penge, men ved selv at tage ud med skibet og møde de patienter, der får forvandlet deres liv takket være personer fra hele verden, der støtter formålet. Du er velkommen!

OM BORD PÅ GLOBAL MERCY

- Seks operationsstuer
- Hospitalsafdelinger til 200 patienter
- Et komplet laboratorie, ambulatorie samt øjen- og tandklinik
- Auditorium til studerende (f.eks. lokalt sundhedsfagligt personale)
- Plads til 641 volontører fra hele kloden, der repræsenterer mange fagligheder, herunder kirurger, sygeplejersker, maritim besætning, tandlæger, kokke, lærere, elektrikere, værtspersonale m.fl.
- Café, butik og bibliotek
- Skole til familiernes børn

Den positive udvikling fortsætter

Pandemi. Alder. Mindre interesse for foreningsarbejde. Små indkaldelsesårge. Pres på det sociale familieliv. Skærpet valg af fritidsinteresser.

Mulighederne for tilbagegang og usikkerhed for fremtidens Marineforening er til stede. Men de negative tendenser bider bare ikke på i Rigsfællesskabets store maritime interesseorganisation.

Her i dagene omkring Danmarks Marineforenings 109-års-fødselsdag den 30. april 2022 har en ny og allerede fra starten livskraftig lokalafdeling set dagens lys. Dermed fortsætter den løbende tilpasnings- og forandringsproces, der gennem mange år har været i gang i organisationen.

Lokalafdelinger lukker ned. Nye lokalafdelinger genåbnes. Medlemslisterne rundt i de nuværende 75 lokalafdelinger har en afgang- og tilgangsrate, der afspejler den virkelighed, vi alle lever i. Landsbestyrelsen

og de lokale afdelingsbestyrelser tilpasser de faglige og sociale tilbud, så det giver mening at være en del af Danmarks Marineforenings passionerede maritime fællesskab.

På den baggrund skal der så på denne plads fremføres den påstand, at Danmarks Marineforening er en livskraftig krabat, der som skrevet løbende tilpasser sig.

Redaktionens ret så omfattende netværk samt daglige kontakter i det danske forsvars-, sports-, erhvervs- og organisationsmiljø har stort set uden undtagelser kun gode og positive tilbagemeldinger om Danmarks Marineforenings gøren og laden.

Og denne positive placering i foreningsdanmark har de medlemskolleger, der dagligt agerer som Danmarks Marineforenings gode ambassadører, stor og ubetalelig lod og del i.

Morten

Læserskaren for Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" er forhenværende og nuværende personel ved Søværnet og Marinehjemmenværet samt søfartsrelaterede brancher og interessegrupper. MTUD udkommer seks gange årligt i et printoplæg pr. udgave på 9.000 eksemplarer samt som e-magasin på sitet marineforeningen.dk. Der er anslået 40.000 læsere/brugere pr. udgave.

Danmarks Marineforening

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der er eller har været tjenstgørende under Orlogsflaget, eller har eller har haft ansættelse til søs.

Æresformand er Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik.

Marineforeningen

Trondhjemsgade 5, kld.
2100 København Ø
Tlf. 3315 2886
Postgirokonto: 2 00 16 08
Mail til Landskontoret og
"Slopkisten"
landskontoret@marineforeningen.dk
www.marineforeningen.dk

Kontortid

Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand

Steen Engstrøm
Tlf. 22 32 26 43
lf@marineforeningen.dk

Landsnæstformand

Søren Konradsen
Inf@marineforeningen.dk

Landkasserer

Flemming Heden Knudsen
lk@marineforeningen.dk

Landssekretær (fg)

Pia Skarritsø
ls@marineforeningen.dk

Skytteudvalgsformand

Pierre Jensen
skytteudvalg@marineforeningen.dk

Under Dannebrog

ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni,
august, oktober, december.
Redaktør Ansvarshavende
Leif Mortensen
MKM - Viborg og Fårup
Tlf. 2192 3055
lm@mkmedier.dk
eller red@marineforeningen.dk

*Samtlige tekster uden
byline er skrevet af redaktør
Leif Mortensen*

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte debatindlæg, før de offentliggøres. Med henvisning til Pressenævnets regler for god presseskik forbeholder redaktionen sig desuden ret til at afvise indlæg, der af redaktionen opfattes som skadelige, ærekrænkende eller som kan virke agtelsesforringende. Det gælder også debatindlæg, der risikerer at skade Danmarks Marineforenings ry og omdømme i offentligheden.

... Danmarks Marineforenings medlemstal er 7.883 personer pr.14. marts 2022 ...

◀ ... I forbindelse med translokationen og dimissionen i januar af elevhold E-2021 fra Svendborg Søfartsskole, der omfattede såvel ubefarne som befarne skibsassistenter, havde forstander Jens Frederiksen i sin tale til eleverne fokus på begrebet "ambassadører for skolen".

– Jeg håber, at I, når I kommer om bord i skibene og ude i Det Blå Danmark, vil fortælle om mulighederne for at blive uddannet på Svendborg Søfartsskole. Vi arbejder i øjeblikket på at få oprettet et ambassadørkorps af nuværende og tidligere elever, som kan hjælpe os med rekrutteringen. Til jer ubefarne: Husk også på, at det er muligt at tage den afsluttende del af uddannelsen til befaren skibsassistent hos os, når I har opnået den tilstrækkelige sejltid. Og til jer befarne, som allerede har fundet ud af det: Tak, for at I valgte at læse videre på Svendborg Søfartsskole ...

◀ ... Den 23. januar blev der lagt krans ved Jutlandia-mindestenen på Langelinie i København. Dette i anledningen af 71-året for hospitalsskibet "Jutlandias" afrejse til Korea på denne dato i 1951. Kransene blev lagt af den nytiltrådte ambassadør for Republikken Korea, H. E. Mr. Hyung Gil Kim, af Henrik Jagd fra Jutlandia-veteranerne samt Ms. Sun Jeong Jørgensen, formand for The Korean Community Association, samt landsformand Niels Hartvig Andersen fra Danmarks Veteraner.

(Foto: Erik Petersen, Danmarks Veteraner) ...

... Svendborg Marineforening afrunder den 28. april 2022 deres vinter- og forårsforedrag med en rundvisning på SIMAC's nye faciliteter på Svendborg Havn ...

... Forlaget Den Blå Ugle, der som omtalt i nærværende magasin januar/februar 2022 har udgivet bogen Kiekke vi tage til vaaben, oplyser, at bogen ud over salg via forlaget og hjemmesiden bogportalen.dk også kan købes i boghandelen. Pris kr. 249,95 ...

◀ ... På bagkant af Danmarks Marineforenings landsbestyrelses forårsmøde i Horsens var der søndag den 6. marts dialogmøde mellem landsbestyrelsen og de medlemmer fra distrikt Midtjylland, der ønskede at deltage. Med marinestuen i Horsens Marineforening som ramme blev det et godt og konstruktivt redskab til det fortsatte arbejde med at skabe fremtidens Marineforening. Som det fremgår af vedstående foto, var der stor interesse for landsformandens præsentation. (Foto: Sonja Kirk) ...

Svendborg Søfartsskole holdt den 20. januar 2022 transllokation og dimission for befarnе og ubefarnе skibsassistenter hold E-2021.

▲ Følgende har bestået Den Maritime Grunduddannelse som befaren skibsassistent: Lukas Dalsgaard Andersen. Kristian Tyrsted Andersen. Mads Andersen. Peder Emil Bundgård Andersen. Morten Boysen. Mikkel Hejbøl Fabricius. Villads Frost Friis. Tommy Holst. Nicolaj Roy Jessen. Mathias Jørgensen. Kasper Dejbjerg Kristensen. Daniel Skov Larsen. Asbjørn Morell. Christian Lindh Nielsen. Frank Skov Nilsson. Michel de la Motte Nørfjand. Søren Bonnick Petersen. Kasper Mainhardt Rendbæk og Kristian Eggert Thomsen.

▲ Følgende har bestået Den Maritime Grunduddannelse som ubefaren skibsassistent: Abdullah Ahmad Alhamidi. Nicklas Røn Andersen. Claus Angelo Brandt. Frederik Brems Christensen. Thomas René Eggers. Thor Martin Ellegaard. Mette Lykke Fyrst. Jeppe Hansen Jonas Køngerskov. Nicolai Last. Peter Erik Ludvig. Stefan Meier. Sara Rasmussen. Emil Meldgård. Richard Botin Mortensen. Ahmad Nehad Muslem. Camilla Høj Hansen Nordol. Absalon Richter. Morten Simon Rosenberg. Milo Mastek Schulz. Anna Kløvgaard Stavenuiter. Magnus Vestergaard Sørensen. Gabriela Agnieszka Tusk. Elias Vibæk og Kristoffer Randbøll Wolff.

Kommandør Anders Friis er den 29. januar 2022 udnævnt til Kommandør af Dannebrogordenen.

Kommandørkaptajnerne Brian Møller Ottesen og Mette Stab-Johansen er den 29. januar 2022 udnævnt til Ridder af Dannebrogordenen.

Marinespecialisterne Laust Kenneth Rud Jensen, Jan Juul Jørgensen, Ole Larsen, Michael Thun Madsen, Kim Haugaard Rasmussen, oversergent Peter Poulsen, seniorsergent Per Steen Nielsen, seniorsergent Jim Skjold Pedersen og mekaniker faglært Brian Christoffersen Skræm er den 29. januar 2022 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Tidligere forsvarschef general Peter Bartram er den 28. februar 2022 konstitueret som formand for den store mediekoncern JP/Politikens Hus.

Vinterens hjerte

I forbindelse med 100-året for polarforskeren Knud Rasmussens 5. Thule-ekspedition, som fandt sted i årene 1921 til 1924, har Gads Forlag i november 2021 genudgivet Vinterens hjerte – Knud Rasmussen og hans tid.

Bogen blev første gang udgivet i 2010.

Som forlaget selv beskriver det, tager bogens forfatter, professor emeritus i antropologi ved Københavns Universitet, Kirsten Hastrup, livtag med en af 1900-tallets helt store danske skikkelser. Storværket er således ikke alene en fortælling om mennesket Knud Rasmussen, og om hvad det var, der drev ham ud i det yderste Nord. Det er også historien om, hvad det var for tanker og idealer, der herskede ved det århundredskifte, hvor han fandt sin bestemmelse, om hvordan hans karakter blev formet af tidens videnskabelige og kulturelle horisont.

Vinterens hjerte er et ualmindeligt stort og tekstmæssigt omfangsrigt værk med et hav af unikke foto og velskrevne kapitler, der efterlader læseren med en stor og retvisende viden om Grønland, Danmark og folkehelten Knud Rasmussen anno starten af 1900-tallet.

VINTEREN HJERTE

Forfatter: Kirsten Hastrup

Forlag: Gads Forlag

Projektledelse: Henrik Sebro

Tekst- og billedredaktion: Gitte Lyngs

Grafisk design: Jakob Helmer efter forlæg i 1.

udgave af Jesper Frederiksen

og Susanne Gamsgaard

Kort: Lene Nørgaard

Omslagsillustration: Arktisk Institut

Format: 225x280 mm

512 sider + hardcoveromslag

Forlagspris: kr. 399,95

ISBN: 978-87-12-04538-0

U 20 – ubåden som ændrede historiens gang

Journalist og forfatter Knud Jakobsens tiende bog i rækken af velskrevne historier med udgangspunkt i dramatiske begivenheder på eller omkring Nordsøen, er ultimo 2021 sendt på gaden med Sea War Museum Jutland i Thyborøn som udgiver.

Og igen har den garvede journalist gennem en omfattende research og kildenetværk formået at skabe en spændende og retvisende historie baseret på virkelige hændelser.

I bogen U 20 – ubåden der ændrede historiens gang, er det især en af Første Verdenskrigs mest omtalte krigshandlinger, der rammer læseren. Den 7. maj 1915 sænkede U 20 ved et rent træf passagerskibet "Lusitania" syd for Irland. 1.198 mennesker omkom. Da 128 var neutrale amerikanere, udløste det et ramaskrig i USA. Den neutrale holdning blev opgivet, og i 1917 gik USA ind i krigen på allieret side, hvilket i sidste ende afgjorde krigen.

En del af researchen omfatter nye kilder. Blandt andet lykkedes det Knud Jakobsen at finde datteren af kaptajnløjtnant Otto Dröscher, som var U 20's første chef. Den 103-årige Hildegard Eggers rejste, da hun hørte om bogprojektet, sammen med sin familie de 1.500 kilometer fra det sydlige Tyskland til Thyborøn for at besøge forfatteren og Sea War Museum.

U 20 – UBÅDEN DER ÆNDREDE HISTORIENS GANG

Forfatter: Knud Jakobsen

Udgiver: Sea War Museum Jutland

Format: 215x215 mm med hardcover

108 sider med 105 fotos og illustrationer

Vejledende pris: kr. 179,00

Kan købes via sitet seawarmuseum.dk eller

mail: contact@seawarmuseum.dk

Jubilarstævne 2022

*til minde om indkaldelsen til Søværnet
afholdes på Holmen/Nyholm*

søndag d. 28. august 2022 kl. 10-16

Årets stævne er for indkaldelsesårgangene med endetal: 2 & 7
Jubilæumsår: (25 – 40 – 50 – 60 – 65 – 70 – 75 – og 80 år).
Deltagelse er ikke betinget af medlemskab af Marineforeningen.

Ikke-jubilarer blandt Marineforeningens medlemmer
kan også tilmelde sig - jubilarer har dog fortrinsret.

DELTAGERPRIS:

Medlemmer **kr. 300,-**
Ikke-medlemmer **kr. 350,-**

STÆVNEPROGRAM:

- kl. 10-10:20 Ankomst og registrering ved Nyholmsporten
- kl. 10:25 Samling, andagt & kranselægning
- kl. 10:40 Kort march m. Kvindelige Marineres Musikkorps
- kl. 11-11:45 Stævnets officielle del afholdes i Planbygningen
- kl. 11:50-12:50 STÆVNEPAUSE med holdvis fotografering
- kl. 13:00 Skafning & kammeratligt samvær i Planbygningen
- kl. 16:00 Tak for i dag.

SKRIFTLIG TILMELDING OG BETALING SENEST

TORS DAG D. 30. JUNI 2022

sendes til (mail foretrækkes):

landskontoret@marineforeningen.dk

POSTADRESSE:

Marineforeningen

Trondhjemsgade 5 kld., 2100 København K.

Betaling skal ske til bankkonto:

Reg.: Nr. 1551 - Kontonr.: 000 200 1608

Indbetaling mærkes 'JUBILARSTÆVNE', og skal være ledsaget
af **tydeligt: navn, mailadresse, (eller postadresse)
telefonnummer, indkaldelsesårgang og primært
tjenestested**

**Medlemmet bedes desuden påføre afdelingsnavn
og hovednummer.**

Tilmeldte deltagere vil modtage detaljerede stævneinformationer
medio august.

VEL MØDT!

Gert A. Larsen

Marineforeningens Jubilarudvalg

▲ Den 9. februar 2022 var der på Hørsholm Kirkegård en højtidelighed for viceadmiral Aage Helgesen Vedels død på denne dato i 1981 samt genindvielse af viceadmiralens gravsted. Et samarbejde, foranlediget af afdelingsformand Palle Pedersen Hørsholm/Rungsted Marineforening, mellem familien Vedel, Hørsholm Kirke, smedemester J. Agertoft samt Vedel Fonden v. Danmarks Marineforening har ført til en tiltrængt renovering af gravstedet, så det nu igen fremstår med passende værdighed. Borgmester for Hørsholm Kommune, Morten Slotved, samt orlogsprovst emeritus, Ejgil Bank Olesen, bød henholdsvis velkommen og holdt en kort tale. Der blev lagt blomster og krans af Vedel-familien, Søværnet, Hørsholm Kommune, Danmarks Veteraner Hørsholm-Rungsted samt Danmarks Marineforening. Højtideligheden blev afsluttet i Hørsholm/Rungsted Marineforenings marinestue. Her bød Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm velkommen, inden viceadmiralens nevø, orlogskaptajn (R) Steen Vedel, causerede over begivenhederne i flåden under 2. Verdenskrig. (Foto: Søren Konradsen)

TEL. & FAX 33 12 82 53
POSTGIRO NR.: 102-3071
D. B. 3001.3015-127201
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

DK - 2000 Frederiksberg
Dronning Olgas Vej 9, st.
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSAAND.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ØRDENSKAPITLET
GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE

ORDENSBÅND

MINIATUREORDENER OG MEDALJER
BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

MUSEET SKIBENE PÅ HOLMEN

ER DU VORES NYE FRIVILLIG TIL MUSEET?

Museet Skibene på Holmen er Danmarks ældste koldkrigs museum beliggende på det historiske Nyholm, lige overfor Toldboden i Københavns havns centrum

På museet udstilles fregatten PEDER SKRAM, torpedomissilbåden SEHESTED, ubåden SÆLEN og Mastekranen.

Du vil møde **passionerede folk**, som guider dig ind i "virkelighedens verden" **fra dengang morfar var ung**. Hør og se historier komme til live, når der fortælles om hvordan man sov i små rum, spiste med sine kammerater i ubåden, og se kaptajnens lukaf og hvordan kokkene lavede mad i kæmpe gryder til hele besætningen på 209 mand.

Alle vores guider/rundvisere og dem der vedligeholder skibene, er frivillige, og vil meget gerne have nye og flere kolleger.

Der er mere end 100 frivillige, der alle løser mange forskellige opgaver. Arbejdet giver dig spændende oplevelser, og du vil få en masse historier fra dem, der sejlede med skibene, samt en glæde ved at viderefremidle nogle af disse historier.

Ud over vore guider/rundvisere har vi et vedligeholdelsesteam og et hold af frivillige, der tager sig af vores private selskaber uden for vores officielle åbningsperioder.

Så har du lyst til at blive frivillig?

Eller vil du høre mere, så kontakt vores frivilligkoordinator Finn Larsen på 4294 9352 eller på frivillig@skibenepaaholmen.dk

Det flydende Koldkrigs museum
SKIBENE PÅ HOLMEN

Elefanten 2 | DK-1439 København K
+45 32 57 13 16 | info@pederskram.dk

www.skibenepaaholmen.dk

Søværnet inklusive Marinehjemmeværnet og Kystredningstjenesten råder som omtalt i hver udgave af nærværende tidsskrift siden januar/februar 2021 over 20 forskellige skibstyper. Med udgangspunkt i bogen Flåde Guiden – Det danske søværn i det 21. århundrede og med løbende support af bogens forfatter Søren Nørby, ph.d., Søværnets historiske konsulent, Institut for Militærhistorie, Kulturforståelse og Krigsteori, Forsvarsakademiet, er vi i gang med at gennemgå historik og data fra Søværnets forskellige skibsklasser. I denne udgave sætter vi spot på inspektionsfartøjerne.

Inspektionsfartøjerne P570 KNUD RASMUSSEN, P571 EJNAR MIKKELSEN og P572 LAUGE KOCH. Opkaldt efter polarforskerne Knud Rasmussen (1879-1933), Ejnar Mikkelsen (1880-1971) og Lauge Koch (1892-1964)

De to inspektionsfartøjer KNUD RASMUSSEN og EJNAR MIKKELSEN erstattede i 2007 og 2008 Søværnets inspektionskuttere AGDLEK og AGPA samt inspektionsskibet BESKYTTEREN. I 2017 blev den tredje enhed, LAUGE KOCH, søsat som erstatning for inspektionskutteren TULUGAQ.

Sammenlignet med de skibe, som KNUD RASMUSSEN-klassen erstattede, er de tre inspektionsfartøjer et markant skridt frem for Søværnet. Som deres forgængere er de skræddersyet til at virke ved Grønland, hvor de varetager de samme opgaver som THETIS-klassen med suverænitetshåndhævelsen og redningsberedskabet som det centrale.

Inspektionsfartøjerne er designet med plads til fire flexcontainere, hvilket på papiret gør det muligt at udstyre dem med mere offensive våbensystemer, end de normalt anvender ved Grønland og Færøerne. De kan derfor også benyttes i internationale operationer langt fra Nordatlanten, hvis det skulle vise sig formålstjenstligt. Skibenes airconditionlæg er således også i stand til at køle skibene og deres mange elektroniske komponenter ned, hvis de skal operere under varmere himmelstrøg.

På trods af skibenes relativt store størrelse er det takket være en høj grad af automation lykkedes at holde besætningen på blot 19-21 mand. Det giver en god økonomi, men betyder også en begrænset udholdenhed ved for eksempel længerevarende redningsaktioner, idet der ikke er nogen redundans i besætningen. Det kan betyde, at enheden må trække sig ud af operationen i nogle timer for at give besætningen den nødvendige tid til at hvile. Chefen for inspektionsfartøjerne har rang af orlogskaptajn eller kaptajnløjtnant.

▲ P570 KNUD RASMUSSEN ved Grønland den 1. november 2011.

(Foto: N. Pind)

▲ Hovedudfordringen ved Søværnets virke omkring Grønland er de meget store afstande mellem landets byer og bygder. Indtræffer en ulykke, kan det nærmeste inspektionsskib eller -fartøj være flere dages sejlads væk. (Foto: Helle & Uri Løvevild Golman)

For at Søværnet konstant kan have mindst to enheder af KNUD RASMUSSEN-klassen på plads i Nordatlanten, råder Søværnet over i alt seks besætninger til de tre skibe. Besætningerne har normalt omkring 180 sejldage om året og er på togt to måneder ad gangen. De udskiftes løbende, så der ikke er behov for længere

havneophold, hvor en hel ny besætning skal køres ind.

Knud Rasmussen-klassen er underlagt 1. Eskadre, men er indsat i Arktis under Arktisk Kommando.

TEKNISKE OPLYSNINGER

Skibenes skrog er bygget i stål og inddelt i ti vandtætte sektioner, og inspektionsfartøjerne er bygget til at forblive flydende, selv hvis to af disse sektioner er læk. For at lette operationerne i Nordatlanten er skibenes skrog, overbygning og udvendige udrustning designet til at minimere risikoen for overisning. De dele af overbygningen, som er særligt udsat for overisning, kan varmes op, ligesom blandt andet ankerspil og fortøjningsudstyr er placeret under dæk. LAUGE KOCH er ekstra isforstærket og modificeret på andre områder og har et displacement, som er 22 tons større end de to andre enheder i klassen.

KNUD RASMUSSEN-klassen er udstyret med to dieselmotorer, der giver en topfart på 17 knob.

Inspektionsfartøjerne er udrustet med et helikopterdek, men har ingen hangar og derfor ingen fast helikopter tilknyttet. Stabilisatorfiner sikrer, at der kan foretages helikopteroperationer selv under vanskelige vejrforhold. Inspektionsfartøjerne er også udstyret med et indsatsfartøj af typen Storebro 90E. Det er samme type, som fregatterne af ABSALON-klassens LCP'er, men KNUD RASMUSSEN-klassens SAR-både har fået isforstærket skroget, så de bedre kan operere ved Grønland. De søsættes og bjærges via en rampe agter og bruges til at bringe for eksempel syge til og fra land eller til eftersøgninger ved eksempelvis skibsforslis. Fordelen ved indsatsfartøjerne er deres høje topfart, der er mere end det dobbelte af Søværnets gummibåde. De små indsatsfartøjer har derudover den fordel frem for gummibådene, at besætningen har en varm kabine, de kan sidde inde i. At besætningen ikke bliver udsat for vejr og vind i det kolde klima, forøger markant bådenes indsatsmuligheder samt den tid, de kan forblive i søen. Sammenlignet med Søværnets gummibåde har indsatsfartøjerne imidlertid en lavere sødygtighed, og er bølgerne for høje, kan de ikke bruges. De bruges derfor mest indenskærs, hvor bølgehøjden normalt er inden for det acceptable.

▲ EJNAR MIKKELSEN i hårdt vejr ved Grønland i 2016. Kanonen er rettet agterud for at beskytte den mod det dårlige vejr. I stormen mistede inspektionsfartøjet et par antenner og en luge, og et par besætningsmedlemmer valgte at gå til køjs uden aftensmad. (Foto: J. Møller Hansen)

▲ KNUD RASMUSSEN-klassen er bevæbnet med en af Søværnets standard 76-mm-pjecer, og derudover rådes over et antal tunge maskingeværer med en kaliber på 12,7 mm samt diverse håndvåben til nærforsvar. Klassen er også forberedt til montering af MU90-torpedosystemet, men er normalt ikke udstyret med dette. (Foto: S. Fog)

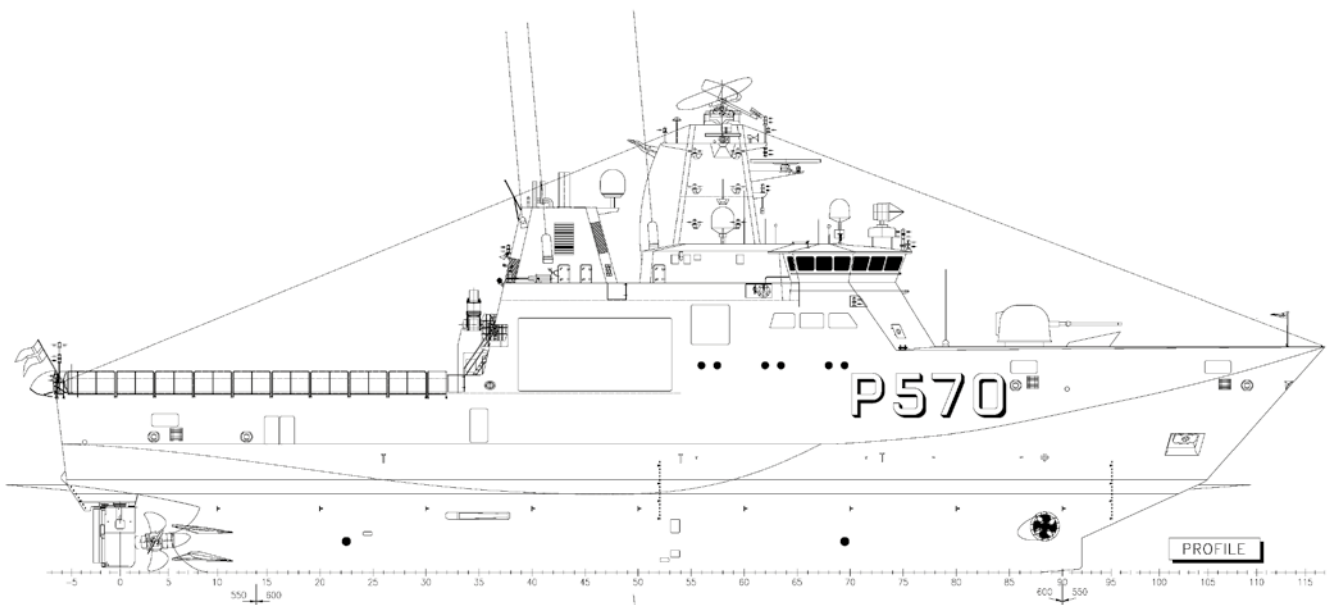

▲ Den 3. august 2010 nåede KNUD RASMUSSEN under patruljerung ud for Grønlands vestkyst positionen 82.02.2N-062.02.0W, hvilket er det nordligste punkt, et dansk flådefartøj nogensinde har befundet sig.

▲ **KNUD RASMUSSEN**-klassen er bygget til at kunne sejle gennem op til 80 centimeter nyis. Hver enhed har to besætninger, der tørner om at sejle skibet, så det konstant kan være på togt i de grønlandske farvande.

INSPEKTIONSFARTØJER AF KNUD RASMUSSEN-KLASSEN

Byggeværft: Karstensens Skibsværft A/S, Skagen (skrog bygget på det polske værft Stocznia Północna i Gdansk)

Søsat: 2006, 2007 og 2015

Mål: længde: 61 m; bredde: 14,6 m; dybgang: 5 m

Deplacement: 1.720 tons (LAUGE KOCH 1.742 tons)

Fremdrivning: 2 MAN 4-takts-dieselmotorer, 1 skrue, 1 bovpropel

Topfart: 17 knob

Aktionsradius: minimum 3.000 sømil ved 13,5 knob

SAR-fartøj: 1 Storebro 90E

Besætning: 19-21 mand, køjeplads til 43

Bevæbning: 76-mm-pjece M/85, 12,7-mm tungt maskingevær

▲ MHV's særlige Maritime Force Protection-enheder på bevogtningsopgave i Køge Havn 3. marts i år, da Forsvarets NATO-bidrag blev sendt af sted til Baltikum. (Foto: Christian Sundsdal)

Marinehjemmeværnet fylder 70. Opgaverne mere aktuelle end længe

I år er det 70 år siden, Marinehjemmeværnet blev oprettet. Dengang var hovedopgaven "Bevogtning af danske havne og observationsstjeneste under sejlads". Efter forskellige opgaveløsninger gennem årtierne er Marinehjemmeværnet for alvor tilbage ved udgangspunktet.

Således er der skærpet fokus på farvandsovervågningen og bevogtningen af danske havne for de mange frivillige, som stiller op i hverdage og weekender på at støtte samfundet og Forsvaret.

SKÆRPET MILITÆR PROFIL I DEN NUVÆRENDE SIKKERHEDSSITUATION

Sikkerhedssituationen har de senere år ændret sig, og der er øget opmærksomhed på de mere militære opgaver. Det er helt tydeligt i det gældende forsvarsforlig, hvor det understreges, at NATO mod øst 'står over for et udfordrende og mere selvhævdende Rusland'.

Derfor er Marinehjemmeværnet sammen med hær- og flyverhjemmeværnene nu klar til at løse såkaldte 'Host Nation Support'-opgaver. Det går ud på at støtte sikker ankomst, ophold og afgang fra danske havne og betyder, at Hjemmeværnet understøtter, at Danmark er i stand til at modtage NATO-enheder på dansk territorium.

BETYDELIG STØTTE TIL FORSVARET

Danmark er porten til Østersøen, og farvandsovervågningen er en klassisk opgave for Marinehjemmeværnet, som også ofte sendes ud for at følge russiske flådeenheder på vej gennem Storebælt og Øresund. - Vores opgaver til søs vil altid være der, og vi arbejder hele tiden for at stille med det relevante materiel og de uddannede besætninger og grupper, der efterspørges af samfundet og Forsvaret. Det kan ikke klares med en radar eller en drone. Nogen skal være til stede derude, og nye trusler og nye opgaver har kun gjort os endnu mere relevante. Vores mål er sikkerheden i Danmark

og borgernes tryghed. Det er derfor, vi er her, siger Chef for Marinehjemmeværnet, kommandør Henrik Holck.

FRIVILLIGHEDEN ER DEN BÆRENDE SØJLE I OPGADELØSNINGEN

Marinehjemmeværnet har altså siden oprettelsen i 1952 levet i en verden af forandringer og har løbende tilpasset sig. Konstant er dog tilknytningen til Søværnet og søen og selvfølgelig det enorme frivillige engagement. - Der bliver gjort en kæmpe indsats af Marinehjemmeværnets frivillige. Det gælder ikke kun de mange vigtige opgaver, der bliver løst. Det gælder i lige så høj grad den tid og det engagement, der bliver brugt på uddannelse, træning, logistik, vedligeholdelse af materiel, ledelse, rekruttering - og jeg kunne blive ved. Jeg er stolt over at kunne ønske Marinehjemmeværnet - og ikke mindst vores frivillige: Tillykke med jubilæet. I gør en kæmpe forskel, lyder en hilsen til alle medlemmerne fra Henrik Holck Rasmussen.

Politikerne i EU og Danmark bør lytte til fiskerne

Af Claus Kirkegaard, *Fiskeritidende*

Fiskerierhvervet er for længe blevet taget som gidsel i politiske forhandlinger. Prisen for et bedre havmiljø må ikke være udskamning af fiskeriet. Sådan lyder det blandt andet i et debatindlæg på Altinget, skrevet af EU-parlamentariker Søren Gade (V).

Han håber, at politikerne både i EU og herhjemme sætter sig ned og lytter til fiskerne, så man i fællesskab finder de bedste løsninger.

Han skriver videre, at det har været nogle forfærdelige år for dansk fiskeri med bl.a. Brexit,

corona og kraftigt reducerede kvoter.

– Det har på ingen måde været fiskernes skyld. De har ikke gjort andet end at passe deres arbejde med at skaffe friske og bæredygtige fødevarer til danske og europæiske hjem.

I foråret 2022 begynder så forhandlinger om yderligere restriktioner i forhold til fiskerimuligheder. Denne gang handler det om et trawlforbud i henholdsvis Storebælt, Lillebælt og Langelandsbæltet. – Efter sigende indføres et sådant forbud for at øge biodiversiteten og sikre fiskebestandenes fremtid. Det er rigtigt ædle mål og noget, jeg støtter fuldt op om. Proble-

met er bare, at et totalforbud mod al trawlfiskeri ikke når målet, men blot yderligere udskammer og sætter hindringer op for et erhverv, som i forvejen er hårdt presset.

Søren Gade håber, at politikerne også kigger på andre veldokumenterede faktorer, der har en negativ betydning for fiskebestandene.

– Her er det især den massive stigning i antallet af skarv og sæler, som jeg har for øje. Det kan ikke passe, at fiskerne skal bøde for, at vi bare ser passivt til, mens skarv og sæler æder tusindvis af tons af forskellige spise fisk og spreder sygdomme i havene.

Efterårsrejse med Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog"

Flodcruise Rhinen, Neckar, Mosel, Saar via Frankrig, Tyskland, Luxembourg

Planlægningen af læserrejse nummer 34 i regi af fra 1987 fagtidsskriftet Søfart og siden 2003 Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" er i fuld gang. Så hermed varsles, at alle der har lyst kan komme med på en ekstrem behagelig rejseoplevelse med bus og flodkrydstogtskib fra den

3. oktober til og med den 11. oktober 2022

Årets rejse bliver et spændende flodkrydstogt på nogle af Europas smukkeste floder med storslået panoramaudsigt undervejs. Kun ganske få flodkrydstogtskibe sejler en så spændende rute. På krydstogt fra franske Strasbourg til den luxembourgske grænseby Remich oplever man på komfortabelt flodskib uden stress, at seværdigheder dukker op dag for dag.

På MS Leonard de Vinci er måltider fra det franske køkken og drikkevarer inkluderet. Det gælder også en øl på soldækket eller en kop kaffe i loungen. Vi bor i udvendige kabiner med store vinduer samt privat dusch & toilet. På rejseetaperne til og fra skibet er der indbygget en række ekstraordinære oplevelser. Som vanlig bruger vi en komfortabel rejsebus med første classes service om bord. Overnatningshotel er også med høj standard. Næsten alt er inkluderet i prisen. Således alle måltider inkluderet fra aftensmad første dag til og med morgenbord sidste dag.

Detaljeret dag-til-dag-rejseprogram med pris er klart den 10. februar 2022 og kan bestilles på: Euro-tema2@post.teledk eller telefon 8680 4260.

BEMÆRK: Turen gennemføres alene, hvis alle Corona-regler i de områder rejsen foregår kan overholdes. Er annullering nødvendig, tilbagebetales hele det indbetalte beløb.

Teknisk arrangør:
EURO-TEMA Specialrejser Silkeborg

▲ EU-parlamentariker Søren Gade (V) slår et slag for, at politikerne skal lytte mere til fiskerne. (Foto: Pressefoto. Venstre)

Til medlemmer af Danmarks Marineforening

Få del i overskuddet i et kundejet forsikringselskab

GF Forsikring er ejet af kunderne. Det betyder, at det er dig, der får glæde af årets overskud - og ikke aktionærer. Når årets skader er gjort op, får du din andel af overskuddet retur i form af billigere forsikringer - også selvom du har haft en skade.

Som medlem af Danmarks Marineforening kan du blive forsikret i GF Forsvarsklubber - en del af GF Forsikring. Se her, hvad du får:

- ✓ **Del i overskuddet:** I 2020 var overskudsdelingen i GF Forsvarsklubber 15% på bilforsikringen og 5% på øvrige forsikringer.
- ✓ **Billig Autohjælp.** Det koster kun 385 kr. om året, så er du sikret assistance, hvis din bil ikke kan køre.
- ✓ **Bedst i test-forsikringer:** Forbrugerrådet Tænk har testet bilforsikring, indboforsikring, ulykkesforsikring og husforsikring som en samlet pakke og kåret GF Forsikring som Bedst i test.
- ✓ **Høj kundetilfredshed:** GF Forsikringer er placeret i toppen på Trustpilot og vurderes som 'fremragende'.

Få et tilbud, og se hvad et kundejet forsikringselskab, kan betyde for dig.

Synes du, at GF Forsikring lyder som noget for dig?

Ring til os på 70 30 15 14

Husk, at det er nemt at skifte selskab. Siger du ja tak til tilbuddet fra GF Forsvarsklubber, så sørger vi for at opsigte forsikringerne hos dit nuværende selskab, og du får besked, når alt er på plads.

GF Forsvarsklubber

www.gf-forsvaret.dk · Tlf. 70 30 15 14 · forsvaret@gfforsikring.dk
Strandvejen 59 · 2100 København Ø · CVR-nr. 19 37 57 49

GF Forsvarsklubber tilbyder forsikringer via GF Forsikring a/s, som er et dansk forsikringselskab omfattet af Garantifonden for skadesforsikringselskaber.

*Overskud
til hinanden*

Landsskyttestævnet runder 100 år

Det var blandt medlemmerne i Danmarks Marineforenings lokalafdeling København, at tanken om at oprette et skydeselskab for Marineforeningen i august 1916 tog form. Baggrunden var, at man ikke syntes, at de fastsatte seks møder i vinterhalvåret var tilstrækkeligt til især at holde de unge beskæftigede. Blandt de bærende kræfter var kaptajn (orlogskaptajn) H. Ewald.

Den 20. oktober 1916 fandt den første skyde-aften så sted på lokaliteten Gimle på Grundtvigsvej 14 i København.

Ideen med at oprettet skyttelav i regi af Danmarks Marineforening blev efterhånden taget op i flere lokalafdelinger. Den 21. september 1921 blev Danmarks Marineforenings skyttelav nummer to oprettet af Marineforeningen for Odense. Hermed var grunden lagt til afholdelse af landsskyttestævner. Premieren for de efterfølgende 100 års stævner foregik således i den fynske domkirkeby den 3. september 1922, hvor skytterne fra København og Odense kæmpede om pokaler, ære og det kommende års håneret.

SAMARBEJDE

100-års-jubilæumsarrangementet blev afholdt den 19. og 20. marts 2022 og var arrangeret i et tæt samarbejde mellem skytteudvalget, Kongens Lyngby Marineforenings Skyttelav og Brøndby Marineforening. Og samarbejdet holdt vand. Dette blev blandt andet bemærket i Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøms tale ved festmiddagen i Marinegården i Brøndby. Her fremhævede han betyd-

▲ Landsskytte 2022 Rene Westerdahl (t.v.) er her flankeret af Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm, skytteudvalgsformand Pierre Jensen, veteranlandsskytte Jørn Mortensen, skytteudvalgskasserer Gunnar Kristensen og skytteudvalgssekretær Tage Bo Nielsen. (Foto: Sonja Kirk)

ningen af, at skyttelavene er en betydelig del af Danmarks Marineforenings DNA, og at skyttelavene fortsat vil være end del af sammenhængskraften i fremtidens Marineforening.

– Men det kræver, at alle vi medlemmer af Danmarks Marineforening arbejder i samme retning for en større fælles samhørighed. Så det, jeg tænker nu, er, at vi alle i vores fremadrettede bestræbelser på få yngre medlemmer i højere grad også skal synliggøre skyttelavene som et muligt trækplaster, så vores efterkommere kan fejre 200-året for det første landsskyttestævne.

Skytteudvalgsformand Pierre Jensen fremhævede i sit indlæg også samarbejdet mellem de tre arrangører.

– Da skytteudvalget blev pålagt opgaven ved sidste års landsmøde, må jeg indrømme, at opgaven så en smule uoverskuelig ud. Mulighederne begyndte dog snart at vise sig. Og det endte så med denne joint venture mellem skyt-

teudvalget, Kongens Lyngby Marineforenings Skyttelav og Brøndby Marineforening.

DATA:

- Landsskytte 2022: Rene Westerdahl, København Marineforening
- Veteranlandsskytte 2022: Jørn Mortensen, Ebeltoft Marineforening
- Holdvinder 2022: Nyborg Marineforening
- Fremgangspokalen 2022: Næstved Marineforening
- Deltagende skyttelav 2022: 15
- Deltagende skytter 2022: 89
- Skytteudvalgsformand: Pierre Jensen
- Skytteudvalgskasserer: Gunnar Kristensen
- Skytteudvalgssekretær: Tage Bo Nielsen
- Der er 20 aktive skyttelav med 1.229 tilmeldte skytter, hvoraf 263 er aktive
- Landsskyttestævnet 2023 afholdes i Randers
- Landsskyttestævnet 2024 afholdes i Ebeltoft

Løgstør Marineforening under etablering

Danmarks Marineforenings distrikt Nordvestjyllands planer om at udvide antallet af afdelinger i distriktet fra otte til ni, kom den 17. marts 2022 et stort skridt videre. Med Limfjordsmuseet som vært mødte 25 nuværende og kommende medlemmer af Danmarks Marineforening frem i den tidligere kanalfogedbolig for at skabe de nødvendige forberedelser til genetableringen af Løgstør Marineforening.

Efter en organisationsfaglig indledning ved Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm besluttede forsamlingen at pege på Jacob G. Knudsen som formand for en forretningsbestyrelse, der skal skabe grundlaget for den fremtidige drift af Løgstør Marineforening.

Ud over etablering af Løgstør Marineforening har Danmarks Marineforenings landsbestyrel-

se besluttet, at byen skal lægge lokaler til årets sendemandsmøde. Dette foregår på Løgstør Parkhotel i storebededagsferien den 13. til 15. maj. Her forventes omkring 300 medlemmer og ledsagere at gæste byen. En indlagt ledsagertur får omdrejningspunkt og fokus på Livø.

50-ÅRS JUBILÆUM FOR KVINDER I SØVÆRNET

Året er 1972. Datoen er den 19. april. For første gang i Søværnets Eksercerskoles historie træder et hold kvindelige marinekonstabelever ind gennem kaserneporten. Her 50 år efter vil vi i nærværende tema gennem flere vinkler forsøge at give en kort retvisende historie om, da den ved lov af 1962 åbne mulighed for at antage kvindeligt militært personel på frivillig basis i søværnet, hæren og flyvevåbnet 10 år efter endelig blev effektueret i Søværnet.

(Tekst, kilder og foto: Det Krigsvidenskabelige Selskab. Vera-Ellen Damkier. Chef for Søværnskommandoen, kontreadmiral Torben Mikkelsen. Leif Mortensen. Søren Nørby samt manus til publikationen 101 genstande fra Flådens historie).

27 elever på hold 1

▲ Vera-Ellen Damkier ses her forrest til venstre sammen med fire andre kvindelige marinekonstabelever anno april 1972.

Det var en spændt Vera-Ellen Olsen - nu Vera-Ellen Damkier - der onsdag den 19. april 1972 sammen med 26 andre marinekonstabelever mødte frem på den daværende Søværnets Eksercerskole på Arrenæs ved Arresø i Nordsjælland.

Startskuddet til fremmødet og efterfølgende godt fire års tjeneste som marinekonstabel var en af flere avisannoncer, hvor Søværnet søgte kvindelige konstabler.

– Vi var flere hundrede, der fik prædikatet måske egnet. Heraf lykkedes det i 1971 godt 70 at komme til optagelsesprøve i København. Slut-

resultatet blev 27 piger, der kom gennem nåleøjet, fortæller Vera-Ellen Damkier.

De 27 marinekonstabelever blev indkvarteret på ottemandsstuer i Dronningens Kvarter.

– Ved den efterfølgende udrustningsudlevering var det nemt at se, hvor svært det havde været for Søværnet af finde uniformer og fodtøj til os piger. Det værste var vores støvler, som gav os alle vabler. Vi fik heldigvis lov til at bruge herrestøvler efter kort tid. Forsvaret fik også travlt, da det viste sig, at en af de kvindelige konstabelever var gravid. Men det rystede ikke vores chef, kommandørkaptajn Arne Clausen.

Vera-Ellen Damkier var glad for tiden i Aude-rød. Der blev blandt andet indgået kammeratskaber, der holder den dag i dag. At pigerne skulle gennemgå de samme opgaver som de mandlige kolleger gjorde ikke oplevelsen mindre positiv.

Efter de tre måneders rekruttid i Auderød stod den på undervisning i fjernskrivning, signaltjeneste og sanitet på Margretheholm i København. Sammen med otte andre kolleger kom Vera-Ellen Damkier efterfølgende til Flådestation Korsør. De andre piger fik tjeneste i Frederikshavn, København og på Bornholm. Efter et halvt års prøvetid blev alle fastansat som marinekonstabler.

– Jeg forlod Søværnet, da min kontrakt udløb. Men jeg har ikke fortrudt et eneste sekund, at jeg valgte at reflektere på annoncen. Min tid i Søværnet husker jeg tilbage på med stor glæ-

de, lyder det fra den tidligere kvindelige marinekonstabel, der i øvrigt i dag er medlem af Danmarks Marineforening i lokalafdeling Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening.

NOTER:

- I 1971 besluttede den danske regering at ændre forsvarsloven, så det blev muligt for kvinder at søge ind i Hæren og i Flyvevåbnet. Her fik de mulighed for tage en uddannelse som konstabel og måske senere avancere til sergent. I 1972 blev der også åbnet op for, at kvinder kunne gøre tjeneste i Søværnet, selvom kvinder på dette tidspunkt ikke kunne ansættes i stillinger, "der primært indebar mulighed for direkte deltagelse i kamphandlinger". Kvinder kunne bl.a. derfor heller ikke opnå højere grad end sergent. Dette blev ændret i 1974.
- Den 1. februar 1978 afsluttede Lill-May Didriksen som den første kvinde den danske søofficersuddannelse og blev udnævnt til sekondløjtnant af B-linjen. Fik ikke sabel ved udnævnelsen, men kun en dolk.
- Den 1. juli 1981 blev premierløjtnant Anne-mette Ruth udnævnt fra Søværnets Officersskole som den første kvindelige officer af A-linjen.
- Søværnet fik sin første kvindelige skibschef den 1. maj 1995, hvor premierløjtnant Dorte Olbæk Hansen blev udnævnt til chef for skolebåden SKB4 og for Skoleskibsdivision 4.
- Sidste bastion faldt i 1997, da det også blev muligt for kvinder at gøre tjeneste i ubådene.

Ligestilling i Forsvaret

Efter afslutningen af 2. Verdenskrig kom der endelig fokus på ligestillingen mellem kvinder og mænd. Udviklingen tog især fart op gennem 1960'erne og 1970'erne. Således også i det danske forsvar. I 1962 blev der ved lov åbnet mulighed for at antage kvindeligt militært personale på frivillig basis i Søværnet, Hæren og Flyvevåbnet. Fra 1971 skete der en gradvis opbygning af antallet af kontraktansatte kvinder, indtil der var omkring 500 ansat i militære stillinger. I dag er antallet af kontraktansatte kvinder i militære stillinger knap 800.

Fra starten fik kvinderne ansættelse i konstabel- og sergentgruppen. Jobområderne var ved stabe samt inden for uddannelsesområdet. Der var således ikke åbnet mulighed for anvendelse i stillinger, der kunne indebære direkte deltagelse i kamphandlinger. I 1974 blev det så muligt for kvinder at gennemgå officersuddannelsen.

Folketinget vedtog i foråret 1978 lov om ligestilling af kvinder og mænd. Intentionerne bag loven er, at der ikke må finde forskelsbe-

handling sted på grund af køn, hverken med hensyn til ansættelse, forflyttelse, forfremmelse, erhvervsuddannelse, arbejdsvilkår eller afskedigelse.

Kvinder, der ønsker en uddannelse og karriere i Forsvaret, skal opfylde de samme antagelseskrav, som mændene skal, og aldersgrænsen er som for mænd 17-26 år.

Vigtig markering

Af kontreadmiral Torben Mikkelsen,
chef for Søværnskommandoen

Markeringen af 50-års-jubilæet for kvinder i Søværnet er vigtig. Det er vigtigt at fejre, hvor langt vi er nået siden 1972. I dag er kvinder en naturlig og integreret del af det sømilitære personel om bord på skibe og i stabsfunktioner. Der findes jo ikke én eneste stilling i Søværnet, som ikke kan bestrides af en kvinde. Samtidigt er der endnu et stykke vej, før vi er helt i mål. Søværnets opgaveportefølje har udviklet sig og er i dag mere kompleks. Den stiller krav til større omstillingsparathed og mere bredde i kompetenceprofilerne. Derfor har vi brug for diversitet blandt Søværnets personel, og her ligger en afgørende rekrutteringsopgave. Mere diversitet gør os ganske enkelt bedre til at løse opgaverne. Finder kvinder ikke Søværnet attraktivt, jamen så går vi også glip af halvdelen af en generation, og det giver ikke nogen som helst mening. Vi har brug for fortsat at være en attraktiv arbejdsplads for alle, der har viljen og evnerne.

FORDOMME DUR IKKE

I Søværnet har vi cirka 20 % kvinder, der søger vores taktiske officersuddannelse og vælger at benytte sig af værneretten. Det er en positiv udvikling, da tjeneste ved Søværnet traditionelt set må betragtes som et mandejob også ud over soldatergerningen i sig selv. Vi har en højteknologisk flåde, og for flere tjenestegrene stiller vi krav til grundlæggende uddannelser som ingeniør, automatiktekniker og it-supporter. Her er vi afhængige af, at det civile uddan-

nessystem også lykkes med at øge andelen af kvinder, som vælger en teknisk uddannelse. Lige som fordomme om de tekniske karriereveje, så kan der også være nogle stereotype opfattelser af det at være sømand. Det kan sikkert afholde nogle kvinder fra at søge ind til os. Det er bare desværre ikke så let at ændre på fordomme, men vi arbejder målrettet med rollemønstre, der fortæller om hverdagen på skibene og den sømilitære opgaveløsning bl.a. på de sociale medier. Vi har heldigvis gode erfaringer med, at fordomme nuanceres, når vi først får de unge mennesker om bord.

TRIVSEL OG FASTHOLDELSE

Et andet perspektiv er sejlads og familiestiftelse. En stor del af tjenesten ved Søværnet indeholder sejlads og længerevarende togter, det er en del af vores DNA og vores kerneopgave. Vi skal blive bedre til at understøtte livets forskellige faser og dermed også familielivet både for vores mandlige og kvindelige personel. Derfor

arbejder vi lige nu med flere nye tiltag, der kan skabe de vilkår, der giver den bedste trivsel i alle livets faser som en del af et job i Søværnet. Der tales disse dage rigtig meget om fastholdelse, men fastholdelse er jo betinget af trivsel i jobbet. For mig er det trivsel, der er nøgleordet, og det er trivsel, der skal være i fokus. Det omkringliggende samfunds udvikling og måde at betragte køn og kønsroller skal vi selvfølgelig også reflektere i Forsvaret.

MANGFOLDIGHED

Søværnet er allerede både en mangfoldig og inkluderende arbejdsplads. Vi lever sammen på meget lidt plads og er langt væk hjemmefra, og for at trives i den sammenhæng skal alle være en del af fællesskabet og føle sig trygge i besætningen. I Søværnet lægger vi livet i hinandens hænder. Det gælder alle opgaver i konfliktspækket fra fiskerinspektion i Nordatlanten til søkrig - i sidste ende er det et spørgsmål om den enkeltes og nationens sikkerhed.

Danmarks Marineforening

Der indkaldes herved til ordinært

Sendemandsmøde

i henhold til vedtægternes § 16

lørdag den 14. maj 2022 kl. 11.30

på Løgstør Park Hotel, Toftebjerg Allé 6, 9670 Løgstør
med dagsorden i henhold til vedtægternes § 18:

1. Valg af dirigent.
2. Godkendelse af forretningsorden
3. Landsbestyrelsens årsberetning
4. Fremlæggelse af det reviderede årsregnskab til godkendelse og decharge
5. Landsbestyrelsens forslag:
  - a. Vedtægtsændringer af § 13, stk. 2, § 16, stk. 1 & 2, og § 32, stk. 1 (vedr. brug af E-mail og hjemmeside)
  - b. § 33, stk. 3 (vedr. dispensation for indtrædelse i en afdelingsbestyrelse)
  - c. § 15, stk. 3 og § 17, stk. 2 (vedr. modus for SM-deltagelse i ulige år)
6. Indkomne forslag:
  - a. Ingen forslag modtaget
  - b. Bekræftelse af mødested for 2023 - Ærøskøbing MF
  - c. Mødested for 2024 - Invitation fra Faaborg MF
7. Fremlæggelse af budget samt fastsættelse af kontingent og indskud for det kommende kalenderår:
  - a. Kontingent: Landsbestyrelsen foreslår kontingentstigning med kr. 10 til kr. 160 årligt
  - b. Indskud: Landsbestyrelsen foreslår uændret indskud, kr. 75,-
8. Valg til Landsbestyrelse, herunder meddelelse om distriktsvalgte landsbestyrelsesmedlemmer:
  - a. Valg af Landskasserer, Flemming Heden Knudsen, Odense
  - b. Valg af Landssekretær, Pia Skarritsø, Ebeltoft (fra 2021)
  - c. Meddelelse om valg af distriktsformænd i distrikterne (III, IX, XII)
9. Valg af 2 revisorer og 1 revisorsuppleant:
  - a. Valg af revisorer: Landsbestyrelsen foreslår genvalg af Kurt Kaysen, Svendborg og genvalg af Torben Tranberg Jensen, Svendborg
  - b. Valg af revisorsuppleant: Landsbestyrelsen foreslår genvalg af Ida Nørgaard, Odense
10. Eventuelt
  - a. Drøftelse af principielle spørgsmål af almen interesse fra afdelingerne
  - b. Øvrigt eventuelt

København, den 15. marts 2022

STEEN ENGSTRØM
Landsformand

for SØVÆRN og SØFART | 19

Klar til sendemandsmøde nummer 107 ud af 111 mulige

FOR FØRSTE GANG SIDEN STIFTELSEN AF DANMARKS MARINEFORENING I 1913 HAR OTTE LOKALAFDELINGER VÆRTSROLLEN FOR ET SENDEMANDSMØDE, FORDI DE MED DERES DISTRIKT NORDVESTJYLLAND SOM OVERORDNET VÆRT ALLE HAR ANDEL I ÅRETS SENDEMANDSMØDE I LØGSTØR.

Danmarks Marineforenings sendemandsmøder har altid været omkranset af massiv festlighed. Tjekker man samtlige årgange af nærværende tidsskrift, der ligger som e-udgaver på www.marineforeningen.dk, fremgår det tydeligt, at det fagpolitiske møde altid har være garneret med fest og kammeratligt samvær.

Går det som planlagt, bliver sendemandsmødet 2022 ingen undtagelse.

De første 14 sendemandsmøder blev afholdt i København. Sendemandsmødet i 1926 blev for første gang flyttet fra hovedstaden til Aarhus, hvor Hotel Royal lagde lokaler til arrangementet.

Normalt er det lokale marineforeningsafdelinger, der byder ind på at afholde sendemandsmøderne. På grund af force majeure blev værtsrollen for sendemandsmødet 2022 ledig. Så slog distrikt Nordvestjylland til. Med distriktsformand Per Toftum Larsen som tovholder og med total opbakning fra distriktets

dengang otte, nu ni, afdelinger, bliver sendemandsmødet 2022 det første af sin slags, der afholdes i regi af et distrikt.

NY AFDELING I LØGSTØR

Gode ideer vokser ofte ud af deres oprindelige rammer. Således også i Nordvestjylland. Beslutningen om at byde ind på sendemandsmødet blev fulgt op med tanken om at genopbygge Løgstør som base for en ny afdeling af Danmarks Marineforening. Således tænkt, så gjort. Den 17. marts 2022 kl. 1900 blev der efter over et halvt århundrede uden en marineforeningsafdeling igen etableret en marineforening i den gamle idylliske limfjordskøbstad.

Ledsagerevent

I et tæt samarbejde med Livøoverfarten og de fastboende på Livø inviteres ledsagerne til en luksusbetonet ledsagerevent med følgende agenda:

- Bustransport fra Løgstør Parkhotel til Rønbjerg Havn
- Overfart til Livø om bord på MS "Bertha K"
- Guidet faglig rundvisning og fortælling om den spændende limfjordsø Livø
- Frokostsandwich inklusive øl eller vand på Livø Kro
- Overfart til Rønbjerg Havn
- Her serveres luksusæbletærte á la Vesthimmerland
- Mulighed for indkøb hos Rønbjerg Fiskehus
- Udlevering af omfattende varesortiment som gave fra Amanda Seafoods.
- Bustransport fra Rønbjerg til Løgstør Parkhotel

▲ Efter bustransport fra Løgstør Parkhotel til Rønbjerg er der søtransport til og fra Livø for alle deltagerne ved ledsagerudflugten om bord på det gode og yderst sødygtige skib "Bertha K".

Flere repræsentanter fra distrikt Nordvestjylland deltager under ledelse af Hanne Petersen som praktiske tovholdere på hele turen.

Pippi Langstrømpe

*Af distriktsformand
Per Toftum Larsen*

Som Pippi Langstrømpe ofte citeres for at have sagt: "Det har jeg ikke prøvet før, så det kan jeg nok godt". Det var indstillingen, da distrikt Nordvestjyllands otte afdelinger blev præsenteret for ideen om, at distriktet skulle arrangere sendemandsmødet i 2022.

Hurtigt blev der nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra de otte afdelinger. Engagementet til at få projektet til at lykkes blev understreget af, at der uden vaklen blev givet tilsagn om økonomisk underskudsgaranti fra alle afdelinger. Dette var nødvendigt, da der jo ingen indtægter vil være, som hvis det er en enkelt afdeling, der står for det. Nødvendigtvis måtte sendemandsmødet foregå på neutralt område,

da ingen afdeling skulle være vært i deres område. Snakken gik, og ret hurtigt blev Løgstør et kvalificeret bud, da der ikke eksisterede en afdeling der, og desuden ligger byen ved Limfjorden. Endvidere var kongstanken, at det skulle være et sted, hvor sendemandsmødet og hovedparten af underbringelsen kunne foregå på samme matrikel. Dette sted har vi fundet i Løgstør Parkhotel, hvor de lige fra starten har været meget indstillede på, at vi får et godt ophold og et godt møde der. Løgstør er ikke helt ukendt land for Marineforeningen, da der har været en afdeling her indtil 1966. Hvad var så mere oplagt end at forsøge at etablere en afdeling af Danmarks Marineforening i byen?

Nej, vel? Som sagt, så gjort. Via nogle lokale forespørgsler kom det for dagens lys, at der var en interesse i området for at danne en lokalafdeling. Der har været afholdt et møde, hvor der blev valgt en midlertidig formand og kontaktperson, og i skrivende stund arbejdes der i Løgstør og Vesthimmerland Kommune på at skaffe nogle flere interesserede personer, der kan deltage i den stiftende generalforsamling den 17. marts 2022. En velvillighed hos den lokale presse gør, at der bliver annonceret kraftigt i de trykte medier for lokalområdet omkring stiftelsen af lokalafdelingen. Planen er, at Løgstør Marineforening skal have overrakt deres flag fredag d. 13. maj på Løgstør Parkhotel.

▲ Løgstør Parkhotel lægger lokaler til de to sociale events samt det faglige sendemandsmøde lørdag den 14. maj 2022

Heldigvis ligger den lille ø Livø i Limfjorden tæt på Løgstør, så det lå lige til højrebænet at arrangere en ledsagertur dertil. En spændende tur ligger for fødderne af de af ledsagerne, der melder sig til denne tur med sejlads på Limfjorden, en kort guidet tur på Livø, krobese og indlagte overraskelser.

Vi i distrikt Nordvestjylland synes selv, at vi har skabt nogle gode rammer for afholdelse af sendemandsmødet 2022. Nu er det så bare op

til jer at komme hertil og fylde disse rammer ud. Som distriktsformand vil jeg sige: Velkommen alle sammen til sendemandsmødet 2022 i Løgstør. Vi i distriktet er klar.

Velkommen til Vesthimmerland

Af borgmester Per Bach Laursen

Kære medlemmer af Danmarks Marineforening.

Som borgmester i Vesthimmerlands Kommune er jeg både glad for og taknemlig over, at Danmarks Marineforening har valgt at afholde årets sendemandsmøde i Løgstør. Vesthimmerland er en kystkommune, og især Løgstør har stolte maritime traditioner, som kun bliver udbygget med et landsmøde af denne karakter. I jeres forenings formål nævner I ambitionen om at styrke interessen for maritime miljøer og kammeratskabsfølelsen i at have fælles interesser, hvilket vi i stor stil genkender med Limfjordsmuseet og det miljø, der eksisterer hver dag langs havnen i Løgstør. Fællesskaber bidrager

ofte til udvikling, der både giver meningsfulde timer for mange og åbner døre for nye.

Jeg vil samtidig gerne anerkende jer for ambitionen om at etablere en lokalafdeling i Vesthimmerland med base i Løgstør, hvilket jeg vil følge med stor interesse. Vesthimmerland er en foreningskommune, hvor mange frivillige kræfter yder en stor indsats for at skabe de bedste rammer for et aktivt fritidsliv.

Havne er ofte udgangspunktet for at rejse ud i verden, men også steder, man ofte vender hjem til igen. Derfor har havne og maritime miljøer en helt særlig karakter. Vi glæder os til at byde jer velkommen til Vesthimmerland, hvor vi altid sætter en store ære i et værtskab på vores hjemmehavne. Vi ses til sendemandsmødet i Løgstør.

▲ I 2021 passerede Dansk Idrætsforbunds veteransoldaterprojekt Ride4Rehab Vesthimmerlands Kommune. På vedstående ses borgmester Per Bach Laursen sammen med flere af deltagerne om bord på genvejsfærgen MF "Mary", der sejler mellem Hvalpsund i Himmerland og Sundsøre på Salling-siden. Vesthimmerland er partnerskabskommune for danske veteraner.

Program for sendemandsmødet 2022

FREDAG DEN 13. MAJ:

- Ankomst og indkvartering på Løgstør Parkhotel for de medlemmer og ledsagere der bor her. For disse serveres der eftermiddagskaffe med kage.
- Kammeratskabsaften for tilmeldte starter kl. 1800

LØRDAG DEN 14. MAJ:

- Kl. 1030: Søværnets Tamburkorps underholder ved Løgstør Parkhotel.
- Kl. 1100: Afgang for ledsagertur til Livø.
- Kl. 1130: Sendemandsmødet starter på Løgstør Parkhotel.
- Kl. 1800: Sendemandsmiddag for tilmeldte.

Fredag, lørdag og søndag er der åbent i flere udkænningssteder på Løgstør Parkhotel.

KONTAKTDATA TIL BRUG FOR EVENTUELLE OVERNATNINGSBOOKINGER:

- Løgstør Parkhotel   Telefon 98 67 40 00
- Feriepark Rønbjerg   Telefon 70 23 20 30
- Visit Himmerland   Telefon 53 88 79 99
- Løgstør Camping   Telefon 71 74 11 19

DISTRIKT

STORKØBENHAVN, BORNHOLM & GRØNLAND

Distriktformand: Gert Allan Larsen
Tlf.: 20 43 87 96, E-mail: gert-allan@larsen.dk
Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København, Brøndby, Ishøj, Godthåb og Bornholm

DISTRIKT

NORDSJÆLLAND

Distriktformand: Palle Pedersen
Tlf.: 20 10 50 53, E-mail: jytpal@gmail.com
Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje, Hundested, Frederikssund og Frederiksværk

DISTRIKT

VESTSJÆLLAND

Distriktformand: Søren Brusgaard
Tlf.: 21 42 30 14, E-mail: ksbrusgaard@gmail.com
Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk, Korsør og Skælskør

DISTRIKT

SYDSJÆLLAND & ØERNE

Distriktformand: Niels Chr. Rasmussen
Tlf. 40155047, E-mail: stoftex@live.dk
Næstved, Møen, Køge, Vordingborg, Stevns, Nakskov og Nykøbing Falster

DISTRIKT

FYN

Distriktformand: Erik Jørgen Bodal
Tlf.: 40 45 30 11, E-mail: erik@bodalenergi.dk
Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens, Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg, Langeland og Middelfart

DISTRIKT

SYD- & SØNDERJYLLAND

Distriktformand: Per Dichmann Hansen
Tlf.: 22 48 88 43
E-mail: dmfdistriktsosjylland@gmail.com
Tønder, Esbjerg, Fanø, Ribe, Padborg/Graasten, Sønderborg, Fredericia, Kolding, Haderslev, Aabenraa og Vejle

DISTRIKT

MIDTJYLLAND

Distriktformand: Lars Gjættermann
Tlf.: 29 63 21 13, E-mail: gjaget@post.tele.dk
Aarhus, Randers, Grenaa, Ebeltoft, Viborg, Horsens, Samsø og Skanderborg

DISTRIKT

NORDVESTJYLLAND

Distriktformand: Per Toftum Larsen
Tlf.: 40 15 58 93, E-mail: pertoftum@live.dk
Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande, Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn, Struer og Løgstør

DISTRIKT

NORDJYLLAND

Distriktformand: Charley F. Pedersen
Tlf.: 23 65 04 28, E-mail: cfp@post.tele.dk
Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals, Hjørring, Hadsund, Hirtshals og Hobro

Notesiderne indeholder variable relevante informationer, foto samt permanente siteoplysninger fra afdelingerne. Deadline for siterettelser og informationer er altid den 15. i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

LANDSFORMANDEN

Der er desværre atter krig i Europa, og mange vil af et godt hjerte gerne hjælpe de ukrainske flygtninge, der er på vej hertil eller allerede er kommet til Danmark. Vi vil fra Landsbestyrelsen ikke iværksætte noget fra centralt hold, da der er rigtig mange om budet. Har nogen af afdelingerne dog et velment ønske om at yde en lokal indsats, skal anbefalingen herfra være først at kontakte det nærmeste center og forhøre jer om, hvordan I bedst kan hjælpe. Blot at åbne marinestuen for eventuelle ukrainske flygtninge skal lige overvejes, da denne i udstrakt grad emmer af maritim krigsførelse. Vi har i landsbestyrelsen desværre måttet tage afsked med vores mangeårige kollega Henrik Marrill Christiansen, formand for distrikt Sydsjælland og Øerne, der pludseligt gik fra borde i starten af februar. Dette lagde naturligvis en skygge over vores ellers meget velgennemførte og konstruktive landsbestyrelsesmøde i starten af marts. Tak til Horsens Marineforening for værtskabet. Henriks suppleant, Niels Christian Rasmussen, og vores nye landssekretær Pia Skarritsø deltog for første gang og med kompetent bravur.

På dette møde blev der også givet grønt lys til en mediemæssig mere aktiv deltagelse i forsvarsdebatten i rammen af vores medlemskab af Folk & Sikkerhed og inden for vores fremmeste formål med "... at styrke nationens interesse for Søværnet og søfarten...". I vil således komme til og måske allerede have oplevet, at jeg på vegne af Danmarks Marineforening er medunderskriver på artikler i forsvarsdebatten.

Det er nu tiden, hvor alle generalforsamlingerne er overstået. Nye kræfter er trådt til, andre har trukket sig tilbage efter en stor indsats, og endnu flere holder status quo. God vind til alle i det nye bestyrelsesår.

Med min ydmyge erfaring synes jeg dog, at der har været ualmindelig meget personfnidder i flere afdelinger. Dette i en sådan grad, at det har været nærmest livstruende for flere afdelingers fremtid. Det er utroligt, at voksne mennesker i en oftest moden alder ikke kender deres besøgstid. Danmarks Marineforenings fremmeste interne formål er "... at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der ...". Og vores værdigrundlag omtaler "... der hylder mangfoldigheden, såvel i samfundet som i foreningen, hvor der er rum og plads til alle". Hvis man ikke selv aktivt ønsker at bidrage positivt til opfyldelsen af såvel formål som værdigrundlag og en almindelig god omgangstone i afdelingen, kan jeg kun opfordre til, at man overvejer sit fortsatte medlemskab, inden andre ser sig nødsaget til at gøre det for en. Det tærer og dræner ualmindelig mange ressourcer fra dem, der gerne vil det godt.

Sendemandsmødet i Løgstør trænger sig på, og denne gang til traditionrig normal tid og format. Dette kan dog ændres igen allerede fra næste år, da Landsbestyrelsen lægger op til en vedtægtsændring mht. for-

matet i ulige år. Formålet er at incitere flere afdelinger til at deltage, gøre det økonomiske mere overkommeligt ved at spare en overnatning samt fagligt tilbyde et formandsmøde dagen derpå. Tilmeldingerne har meget glædeligt langt oversteget forventningerne, hvorfor hotelkapaciteten i Løgstør desværre har vist sig utilstrækkelig. Dette har dog altid været et eget ansvar, men der er ledig kapacitet på Landal Rønbjerg Feriecenter. Fra Rønbjerg vil der blive arrangeret en shuttlebus i forbindelse med af-tenarrangementerne fredag og lørdag på Løgstør Parkhotel.

Slutteligt vil jeg nævne, at vi i forbindelse med udsendelsen af "Under Dannebrog" afleverer en adresseliste til postvæsnet. Denne sammenholder de med CPR-/CVR-registrene og sender os så en rapport med fejl og mangler. Med udgivelsen af årets første nummer viste postvæsnets liste over 2.000 uoverensstemmelser (25%) herunder godt 300 uregistrerede flytninger, knap 100 ubekendt efter adressen og mere end 1.700 mindre fejl. I sidstnævnte tilfælde er det primært de små stednavne, vi nok var mange, der troede ikke længere blev brugt. Posten, der fysisk leverer bladet, rammer nok den rigtige postkasse i langt de fleste tilfælde. Det er dog den centrale datastyring og kontrol med adresser, der er udfordringen. Så derfor må I fremadrettet gerne være meget omhyggelige med jeres adresseoplysninger og bogføring heraf i medlemssystemet.

LANDSBESTYRELSEN

Beslutningen om at afholde Danmarks Marineforenings landsbestyrelsesmøder rundt i landet er blevet godt modtaget i afdelingerne. Således var det Horsens Marineforening, der lørdag den 5. marts stillede lokaler til rådighed for forårets landsbestyrelsesmøde. Også det opfølgende dialogmøde dagen efter mellem landsbestyrelsen og repræsentanter fra distrikt Midtjyllands otte lokalafdelinger foregik i Marinehuset i Horsens.

DISTRIKT SYDSJÆLLAND OG ØERNE

Som afløser for afdøde distriktformand Henrik Marrill Christiansen blev distriktsformandsuppleant Niels Christian Rasmussen på distriktsmødet den 13. marts i Nakskov valgt for postens resterende periode på to år. Ny suppleant i samme periode blev afdelingsformand i Møen Marineforening, Peder Nimgård. 15 medlemmer fra seks af distriktets syv afdelinger deltog sammen med Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm i mødet.

Inden mødestart blev der udtalt mindeord for Henrik Marrill Christiansen, der i øvrigt kunne have holdt 73-års-fødselsdag på dagen.

– Henrik forstod til fulde at være "manden i midten". Vi kommer til at savne Henriks rolige, men systematiske måde at lede vores distriktsmøder på, og vi kommer til at savne Henriks besøg i afdelingerne til ålegilde, sommerfest og generalforsamlinger, men også som inspirerende foredragsholder og inspirator, sagde Niels Christian Rasmussen, inden han på vegne af distriktet udtalte et "Æret være Henriks minde".

DISTRIKT NORDVESTJYLLAND

Alle distriktets otte afdelinger stillede med mandskab, 28 i alt, da distriktformand Per Toftum Larsen i februar indbød til distriktsmøde hos kollegerne i Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening. Det blev et godt møde, hvor der især var fokus på distriktets værtsrolle under årets sendemandsmøde samt arbejdet med etableringen af Løgstør Marineforening. Det overordnede indtryk af forholdene i distriktets afdelinger er, at alle er kommet helskindet igennem pandemien. Det gælder såvel på medlemsantallet som økonomien.

▲ Marinestuen i Fiskeriets Hus i Hvide Sande gav gode rammer for de 28 deltagere ved februar-distriktsmødet i distrikt Nordvestjylland.

DISTRIKT FYN

På Fyn deltog ni ud af elleve afdelinger i distriktsmødet den 20. februar. Mødet blev afholdt i Hjemmeværnsflotille 243 Faaborgs lokaler, hvor Faaborg Marineforening har marinestue. Ifølge det oplyste forløb mødet som vanligt i en god og hyggelig stemning. Næste distriktsmøde afholdes med Middelfart Marineforening som vært i september.

DISTRIKT MIDTJYLLAND

Bestyrelsen i Viborg Marineforening havde arrangeret et veltillægt distriktsmøde den 20. februar. Det oplyser distriktformand Lars Gjøttermann, der uddyber:

– Her blev en eventuel ny struktur for afholdelse af sendemandsmøder debatteret. Også det nye årshjul, hvor der er lagt op til fire distriktsmøder, var til drøftelse. Man enedes om at bevare de bestående to distriktsmøder, og det blev aftalt, at der til efterårsmødet tages beslutning om i fremtiden at afholde et yderligere formandsmøde umiddelbart efter generalforsamlingerne i distriktet og inden sendemandsmødet.

DISTRIKT NORDJYLLAND

Lørdag den 12. marts 2022 blev der afholdt distriktsmøde i Hals Marineforening. Her gav distriktformand Charley Pedersen en orientering om, hvad der sker i Danmarks Marineforening og om det kommende sendemandsmøde i Løgstør. Der var genvalg af såvel Charley Pedersen som af afdelingsformand for Nibe Marineforening, Hans Jørgen Christensen, som suppleant.

AMAGER

amagermarineforening.dk

ASSENS

assens-marineforening.dk

35 medlemmer mødte den 25. februar frem til generalforsamlingen i Assens Marineforening. Det blev et godt møde med en fin stemning og højt humør. Ifølge Palle Holst var der kun én ændring i bestyrelsen, da Leif Nielsen blev afløst af Henning Frydendal.

Jens Erik Kildemand modtog 60-års-medlemsemlen, mens der var et 25-års-medlemsemlen til Bjarne Gjernvig, Curt Birch og Jan Leth. Kian Thorsen fik titlen som årets mariner.

Efter generalforsamlingen var der skafning kreeret af brødrene Jan og Frank Lohmann.

BOGENSE

bogensemarnineforening.dk

Gunnar Jensen fik tjansen som dirigent, da Bogense Marineforening den 25. januar holdt generalforsamling.

I beretningen fremlagt af afdelingsformand Carl Albert Johansen fremgik det, at selv om året 2021 bød på en række pandemibegrænsninger, lykkedes det alligevel afdelingen at være en del af byens forskellige events. Blandt andet Rosenfestival og By Night. Det lykkedes også at afholde afdelingens egen grillaften og fregatskydning. Her blev fregatkaptajnen i øvrigt John D. Hansen.

Herudover har der været fem lørdagsåbenarrangementer.

– Så trods besværlighederne blev 2021 et rimeligt år, siger afdelingsformanden.

På økonomisiden foreslog bestyrelsen som følge af afdelingens gode pengebeholdning at nedsætte kontingentet med 100,00 kr. Dette blev

DISTRIKT FYN

▲ Deltagerne ved distriktsmødet i Fyn foreviget under en mødepause. (Foto: Kurt Hardy)

DISTRIKT MIDTJYLLAND

▲ 21 mænd og 2 piger deltog i Distrikt Midtjyllands distriktsmøde i Viborg. Den ene pige, Sonja Kirk, tilvirkede vedstående foto af deltagerne.

BORNHOLM

▲ Det gode samarbejde mellem Danmarks Veteraner Bornholm og Bornholm Marineforening blev styrket ved et fælles bestyrelsesarrangement i februar.

enstemmigt vedtaget. Inden skafningen modtog Henning Christiansen sit 25-års-medlemsemlen.

BORNHOLM

Det gode samarbejde mellem Bornholm Marineforening og Danmarks Veteraner Bornholm blev understreget ved et bestyrelsesarrangement den 25. februar i de to foreningers fælleslokale på Almegårds Kaserne.

– Her blev vi enige om at udvikle vores samarbejde omkring arrangementer, foredrag og lignende, fortæller afdelingsformand Carsten Kofod. For at få en mere direkte kommunikation til medlemmerne vil bestyrelsen gerne have, at de sender deres mailadresse til sekretaerbmf@outlook.dk. Dette hænger blandt andet sammen med, at adgang til kasernen kræver behørig legitimation, som situationen er nu.

Det ser også ud til, at Bornholm Marineforenings deponerede effekter på Flådestation Korsør nu kan hjemtages. ▶

ESBJERG

▲ Esbjerg Marineforenings 2022-program indeholder blandt meget andet en udflugt. Vedstående foto viser deltagerne under en kafferast på efterårsudflugten til Korsør i 2021.

FANØ

▲ Afgående afdelingsformand og nu æresmedlem i Fanø Marineforening, Jens Martin Christiansen, med sin afløser K. Sørensen (t.v.) og afdelingsnæstformand Mads Larsson. (Foto: Hans Novrup)

– Vi håber herefter at kunne påbegynde vedligehold af grej samt udvikle vores drøm om en udstilling omkring vores 100-års-jubilæum i efteråret. Planen er at fejre jubilæet på behørig vis, hvis økonomien tillader det, siger Carsten Kofod.

BRØNDBY

marineforening.dk

Brøndby Marineforening afholdt torsdag den 3. februar sin årlige "admiralforsamling". Ifølge Kim von Wowern var det en spøgefuld bemærkning blandt medlemmerne, der for år tilbage ændrede det retvisende udtryk generalforsamling til den nuværende betegnelse.

Bestyrelsen inddrager nu lokalpressen i synliggørelsesprocessen for Brøndby Marineforening. Den lokale distriktsavis Folkebladet for Glostrup, Brøndby, Vallensbæk udgivet af Sjællandske Medier A/S vil fremadrettet løbende modtage informationer om, hvad der sker i Brøndby Marineforening.

Herudover er afdelingens medlemshvervning i øjeblikket koncentreret på to områder: Personer, som anbefales via vores egne medlemmer, og søgning via opslag på lokale biblioteker.

EBELTOFT

marineforeningen-ebeltoft.dk

Aktivitetsniveauet i Ebeltoft Marineforening er ifølge Peter Brøgger nu igen i god gænge. Således er kammeratskabsaftnerne startet med punch til alle under det første arrangement. Der har også været foredrag af Anders Kristensen, der fortalte om en spændende tid som udstationeret for F. L. Schmidt-koncernen.

Skyttelavet:

Her trænes der flittig for at være i form til forårets skydninger. Skytterne er i skrivende stund ved at afslutte hjemmebaneskydningernes anden halvdel.

ESBJERG

marineforeningen-esbjerg.dk

Som i flere andre lokalafdelinger startede 2022 i Esbjerg Marineforening med aflysninger. Det gik blandt andet ud over den planlagte nytårskur. Men nu lysner det. Ifølge Nils Brandt Petersen er 2022-programmet på plads. Her er højdepunkterne afdelingens 100-års-jubilæum den 5. oktober og gallamiddagen i byens musikhus den 8. oktober.

FANØ

fano-marineforening.dk

Den 19. februar var der nytårsparole i Fanø Marineforening.

– Det blev en rigtig dejlig aften med god mad fra Stoppestedet. Efter hovedretten var det tid til at sige tak for 25 års tro tjeneste til vores afgående formand. Det var en rørt, stolt og meget beæret Jens Martin Christiansen, der modtog udnævnelsen til æresmedlem i Fanø Marineforening, men det var fortjent. Man kan roligt sige, at det kom som en stor og uventet overraskelse for ham, fortæller Hans Novrup.

FREDERIKSHAVN

marinestuen-frederikshavn.dk

Afdelingsnæstformand Torben Madsen fortæller, at Frederikshavn Marineforening lagde rum og faciliteter til rådighed, da 65 kadetter i november skulle stå for en dannelsesmiddag og lære individuelle taler. Kl. 2200 blev de sat fri, hvorefter der var fri manøvre resten af aftenen.

Pandemien medførte, at det eneste arrangement i december og januar var et godt besøgt bankospil den 8. december.

Første rigtige møde var generalforsamlingen den 26. februar 2022. Ene- ste ændring i bestyrelsen er, at 2. suppleant Pia Pennerup blev rykket op som 1. suppleant. Ny 2. suppleant er Annelise Bertelsen.

– Grunden til ændringen skal desværre ses i, at vores mangeårige hovmester Bodil Qvick af helbredsmæssige årsager ikke kunne fortsætte som hovmester og i bestyrelsen, oplyser Torben Madsen. Ny hovmester er Pia Pennerup.

Den 5. marts stod den på seniortræf med gule ærter ad libitum.

FREDERIKSSUND

frederikssundmarineforening.dk

Afgående landssekretær i Danmarks Marineforening, Birger Tykskov, fik ikke lang tids marineforeningsotium. Ved generalforsamlingen i februar blev han nyvalgt som afdelingsformand i Marineforeningen for Frederikssund og Omegn som afløser for Benny Hansen, der ikke ønskede genvalg. Birger Tykskov var i forvejen afdelingskasserer og blev her afløst af bestyrelsesmedlem Suzane Johansen.

Som det fremgår af ovenstående, har afdelingen ændret navn fra Frederikssund Marineforening til Marineforeningen for Frederikssund og Omegn.

FREDERIKSVÆRK*frederiksvaerkmarineforening.dk***FAABORG***faaborgmarineforening.dk*

I forbindelse med nytårsmønstringen i januar havde kabysholdet fundet en hemmelig og særdeles god opskrift frem på gløgg.

– Det satte gang i blodomløbet og snakken, siger afdelingsformand Torben Ralph Nielsen.

Generalforsamlingen i februar blev kyndigt ledet af distriktsformand Erik Jørgen Bodal. Beretning og regnskab blev godkendt. Alle, der var på valg, blev genvalgt, så bestyrelsen fortsætter med uændret bemanding.

GILLELEJE*gillelejefarineforening.dk***GLYNGØRE***glyngore-marineforening.dk***GRENAA***grenaamarineforening.dk***HADERSLEV***haderslevmarineforening.dk*

Tidligere afdelingsformand Svend Folkert Detlefsen oplyser, at han har skiftet rolle med tidligere afdelingsnæstformand Stig Winther. Svend Folkert Detlefsen har ad flere omgange haft posten som afdelingsformand. Under generalforsamlingen i februar kunne han i bestyrelsesberetningen fortælle, at Haderslev Marineforening er kommet helskindet igennem pandemien. Ud over en række 2021-arrangementer i marinestuen, har den også stået på udflugt til Husum i Sydslesvig.

Støtteforeningens formand Lisbeth Schmidt fik ved samme lejlighed sit navn på dokumentet, der hører til afdelingens ærespullert. Dette på baggrund af hendes flereartede store indsats for afdelingen. Inden deltagerne fangede an på forplejningen, blev Poul Emil Schmidt udnævnt til æresmedlem af Haderslev Marineforening. Udnævnelsen er en tak for over 47 års lang og tro tjeneste i den sønderjyske marineforeningsafdeling.

HALS*halsmarineforening.dk***HANSTHOLM/THISTED***htmarineforening.dk*

Harry Josefsen er død 86 år gammel. Harry Josefsen var i mere end 25 år afdelingsformand i Thisted/Hanstholm Marineforening og var ved sin død afdelingens eneste æresmedlem.

– Det er Harry, vi kan takke for, at vi har det samlingssted, som vi har i dag. Det var ham, der for 25 år siden insisterede på, at afdelingen skulle have foden under eget bord og ikke længere nøjes med et rum på et hotel. Og han gik altid forrest, når der skulle ydes en indsats i afdelingens interesse, skriver Knud Erik Kristensen og udtrykker på vegne af Hanstholm/Thisted Marineforening et "Æret være Harrys minde".

Under nærværende rubrik i november/december 2021-udgaven kunne man læse, at bestyrelsen havde besluttet at fjerne den gamle mine, der stod ved flagmasten foran marinehuset. Dette kom Strandingsmuseet

St. Georg i Thorsminde for øre. Efterfølgende er minen nu afhentet og bliver ifølge det oplyste restaureret, så den kan indgå i Strandingsmuseets udstilling.

Aktivitetsudvalget planlægger forårsfest for medlemmer og ledsagere den 21. maj. Den 11. juni er der fregatskydning.

HIRTSHALS*hirtshalsmarineforening.dk***HOBRO***hobromarineforening.dk***HOLBÆK***facebook.com/holbaekmarineforening***HORSENS***horsensmarineforening.dk*

Som det fremgår under rubrikken Apropos var Horsens Marineforening den 5. marts vært ved Danmarks Marineforenings landsbestyrelses forårssamling samt dialogmødet mellem landsbestyrelsen og medlemmer fra distrikt Midtjylland den følgende dag.

Ellers har bestyrelsen fuldt fokus på en række planlagte tiltag i forbindelse med 100-års-jubilæet i november 2022.

HUNDESTED*hundested-marineforening.dk***HØRSHOLM/RUNGSTED***mfr.dk***KALUNDBORG***kalundborg-marineforening.dk*

▲ Holdskytterne fra distriktskydningen i marts for distrikt Fyn er her foreviget med f.v. Preben Ernst, Kerteminde Marineforening, Ib Nedergaard, Nyborg Marineforening, Henning Pehrson, Svendborg Marineforening, og Rasmus Birkholm, Faaborg Marineforening.

KERTEMINDE*kerteminde-marineforening.dk*

– Afdelingen havde den 25. februar generalforsamling i kulturhuset i Munkebo. Det fortæller Preben Ernst. – Der deltog 12 medlemmer, og efter flaghejsning og valg af Lars Ole Valsø til dirigent, aflagde afdelings-

KØGE

▲ Dette rat fra artilleriskibet NIELS JUEL pynter nu op i Marinestuen i Køge.

formanden Jan Cederholm beretning. Han fortalte om vores samarbejde med Nyborg, hvor vi havde deltaget i to mindearrangementer den 6. juni (D-dag) og den 29. august til minde om en gast, der faldt for tysk beskydning på Nyborg havn. Den 5. september havde vi i samarbejde med kommunen arrangeret march fra havnen til kirken, hvor tidligere feltpræst Knud Erik Kristensen gjorde sit til, at det blev en højtidelig aften. Der deltog folk fra Danmarks Veteraner Kerteminde, Hærhjemmeværnet, Garderforeningen Kerteminde og Kerteminde Marineforening. Veteraner var der ikke mange af, og Marinehjemmeværnet var igen fraværende, fremgik det af beretningen.

Under valg til bestyrelsen var der genvælt til Jan Cederholm og Preben Ernst. Kassereren Hardy Holm fik sit regnskab godkendt, og som følge af god økonomi forbliver kontingentet uændret. Poul Erik Pedersen blev genvælt som suppleant til bestyrelsen, og Ole Thor Hansen og Robert Nielsen blev begge genvælt som revisorer. Revisorsuppleant blev igen Flemming Jenfort.

Skyttelavet:

Preben Ernst oplyser også, at der nu kun er fem til seks aktive skytter i Kerteminde Marineforening. Skyttelavet var dog, de få skytter til trods, i november med til i distriktsskydningen i Nyborg, hvor det blev til en andenplads. Ved distriktsskydningen i marts i år blev det kun til en tredjeplads ud af fire mulige. Dette selv om afdelingen var vært ved martsarrangementet.

KOLDING

Koldingmarineforening.dk

KONGENS-LYNGBY

kongens-lyngby-marineforening.dk

KORSØR

korsoermarineforening.dk

KØBENHAVN

kbh-marineforening.dk

Johnny Bannow fortæller, at bestyrelsen forsøger at få gang i en månedlig lørdagsfrokost. Der arbejdes også løbende med at skaffe gode foredragsholdere.

KØGE

koege-marineforening.dk

Ifølge Karen Richardt har Køge Marineforening haft en lidt svær opstart efter pandemien. Således var der kun få medlemmer og ledsagere på plads til et februarforedrag af Finn Linnemann. Emnet var ellers spændende nok, da det omhandlede udviklingen af tyske dronebombefly under 2. Verdenskrig.

I forbindelse med nedlukningen af Haslev Marineforening har afdelingen modtaget et rat fra artilleriskibet NIELS JUEL, der er kendt for episoden i Isefjorden den 29. august 1943.

LANGELAND

langelands-marineforening.dk

LEMVIG

Hen over sidste kvartal i 2021 har de sociale tiltag i Lemvig Marineforening omfattet julefrokost og to gange lørdagsfrokoster. Lørdagsfrokosterne fortsætter ifølge Reinhardt Nygaard hen over 2022.

I Lemvig er det mestendels den lokale marineforening, der holder de gamle traditionelle børnenes juletræsfester i live. Og det altid med alle pladser besat. Men såvel 2020- som 2021-udgaverne måtte aflyses på grund af pandemien.

Under generalforsamlingen i februar kunne de 34 deltagere glæde sig over, at afdelingens økonomi er i orden. Det skyldes ikke mindst, at afdelingen havde fået bevilget kr. 20.000 fra Jysk Energis sponsorpulje. Antallet af bestyrelsesmedlemmer blev øget fra syv til ni. Jes Nibe og Allan M. Jakobsen blev på den konto nyvalgt til bestyrelsen. Jesper Filsø fik tjansen som nyvalgt revisorsuppleant.

Bjarne Q. Kristensen, Johnny Rokkjær og Thomas B. Christensen fik 25-års-medlemseblemer. Poul Adrian Hafjall har været medlem af Lemvig Marineforening i 50 år. På baggrund af den lange medlemskarriere blev han udnævnt til æresmedlem i afdelingen.

Den efterfølgende forplejning blev fremstillet og håndteret af afdelingens madklub.

LØGSTØR

Som det fremgår på tekstsiderne, var der den 17. marts 2022 opstartsmøde for etablering af Løgstør Marineforening. Jacob G. Knudsen sagde under mødet ja til at være formand for en forretningsbestyrelse, der skal skabe grundlaget for den fremtidige drift af lokalafdelingen i den nordvestjyske Limfjords by.

MARSTAL

marstalmarineforening.dk

MIDDELFART

middelfartmarineforening.dk

Den 1. marts gav Patrick Mikelsen et spændende foredrag om søværnets mange opgaver i det enorme arktiske område. Ifølge Niels-Henrik Jensen fik tilhørerne et interessant og godt indblik i, hvordan Søværnet håndterer opgaven og med hvilke enheder.

MIDDELFART

MORSØ*morsmarine.dk*

33 medlemmer ud af 101 var på plads, da Morsø Marineforening i februar holdt generalforsamling. Ifølge afdelingsnæstformand Anton Kirk Toft var der genvalg over hele linjen. Nærværende tidsskrifts redaktør kan dog fortælle, at han blev afløst som revisor af den i dette fag udlærte Peter Laustsen.

Afdelingens mangeårige bestyrelsesmedlem og flerårige afdelingsformand Bent Flemming Nielsen blev ved lejligheden udnævnt til æresmedlem af Morsø Marineforening. På båndet var der yderligere påmonteret en 40-års-medlemsanciennitetsbjælke. Jørgen Hald Kristensen og John Hansen har et 25-års-medlemsemlen til gode til næste gang, de anduver marinestuen. Dette gælder også Bent Fleming Paulsen. Her er der dog tale om et 60-års-medlemsemlen.

Fastelavnsmandag var det igen tid til byrundring i Nykøbing Mors med fastelavnsbåden. Skikken blev i 1980'erne genoptaget efter en årrække uden det maritime indslag i formiddagsbylivet. Eventen afholdes hver fjerde år. Den netop afsluttede pandemi udskød 2021-turen, så næste runde bliver om tre år.

MØEN*moensmarineforening.dk***NAKSKOV***nakskov-marineforening.dk***NIBE***nibe-marineforening.dk*

– Med pandemien som hovedårsag var der kun 14 fremmødte til generalforsamlingen. Det fortæller Kenneth Kajberg.

Med afbud fra afdelingens mangeårige dirigent, Niels Pedersen, fik distriktsformand Charley Frank Pedersen jobbet.

Beretning og regnskab blev godkendt. Da alle valg var genvalg, og der ikke var modtaget emner til eventuelt, var der inden skafningen tid til, at distriktsformanden kunne gennemgå forskellige forhold fra landsorganisationen Danmarks Marineforening.

NYBORG*marineforeningennyborg.dk*

I børnenes vinterferie var medlemmerne fra Nyborg Marineforening aktive deltagere i et fokusarrangement planlagt af Østfyns Museer. Temaet var isvinteren 1657/1658. Storebælt var frosset til, Nyborg var besat af svenskerne, og en dansk flådeenhed under kommando af Peder Jensen Bredal lå indefrosset i Nyborg Fjord. I forbindelse med eventen var der over tre dage åbent hus i Nyborg Marineforening med foredrag om Bredal samt torpedomissilbåden P 541 BREDAL, der var Nyborgs første adoptionsenhed.

Efter pandemiedlukningen er der ifølge Ann Branderup igen fuld skrue på de sociale aktiviteter i marinehuset.

NYKØBING FALSTER*nykfmarineforening.dk*

Ved generalforsamlingen den 27. februar modtog Eivind Lillienthal Ubbesen 60-års-medlemsemlen. Eivind var i en årrække afdelingskasserer i Nykøbing Falster Marineforening. Ifølge det lokalregionale mediehus Folketidende Gruppen deltog 27 medlemmer samt afdelingsformand

▲ Afdelingsformand Hans Jørgen Christensen aflægger bestyrelsens beretning under generalforsamlingen i Nibe Marineforening.

▲ Nykøbing Falsters nuværende afdelingskasserer Helle Karlsen afløste for år tilbage Eivind Lillienthal Ubbesen på denne post. Derfor gav det mening, at det var hende, der satte 60-års-medlemsemlen på uniformsjakken. (Foto: Flemming Karlsen)

Henrik Christoffersen, Nakskov Marineforening, og fungerende distriktsformand for distrikt Sydsjælland og Øerne Niels, Christian Rasmussen, i mødet.

NYKØBING SJÆLLAND*nyksjmarineforening.dk***NÆSTVED***naestvedmarineforening.dk***ODENSE***odense-marineforening.dk***RANDERS***randersmarineforening.dk***Skyttelavet:**

Efter generalforsamlingen i januar har Randers Marineforenings Skyttelav samme bestyrelse som før forsamlingen. Med Torben Bruzen som dirigent kunne deltagerne ud over valghandlingen godkende såvel beretning, der blev fremlagt af skyttelavsformand Gunnar Kristensen, som skyttelavskasserer John Albert Pedersens regnskab. Jørn Greve, der er en relativ ny skytte, modtog for en god indsats Thage W-pokalen. Efter generalforsamlingen var der skafning med Bodil Bruzen som ankerpige i køkkenet.

– Under kaffen blev der solgt et par lotterier med skænkede præmier, fortæller Ole Poulsen.

ROSKILDE

▲ Mogens Højstrup har med sit foredrag "Tre generationer i Søværnet" efterhånden været forbi flere marinestuer. Her i Roskilde.

SKAGEN

▲ Frank Mortensen blev under generalforsamlingen i Skagen Marineforening tildelt Danmarks Marineforenings hæderstegn i sølv. (Foto: Frede Svendsen)

STRUER

▲ Afdelingsformand Mads Lund sætter her medlemseblemet på Ole Gravaard som tegn på, at han som tre øvrige deltagere ved generalforsamlingen nu er fuldgældigt medlem af Struer Marineforening.

RIBE

Hasse Jørgensen oplyser, at bestyrelsen i Ribe Marineforening har markeret årsskiftet med en nytårskur afholdt i marinestuen på Hotel Ribe. – Grundet pandemien var tilslutningen til arrangementet ikke helt så stor som ønsket, men omkring en snes medlemmer og ledsagere havde et par hyggelige timer med kranssekage, boblevand og hyggeligt samvær. Under eventen fortalte afdelingsformand Helle Andsbjerg om bestyrelsens løbende arbejde. Herudover have Uffe Vestergaard et indlæg om mulighederne for at lave en tur til Normandiet i Frankrig.

RINGKØBING/HVIDE SANDE

53 medlemmer deltog den 4. februar i afdelingens generalforsamling. Efter skafningen blev der uddelt en række anciennitetsmedlemseblemer samt jubilartegn for indkaldelse til Søværnet. Der var også spritnye medlemseblemer til tre.

Generalforsamlingen foregik i god ro og orden og med godkendelse af såvel beretning som regnskab. Ifølge Per Ravn har afdelingen en god økonomi og en stigende medlemskreds. Kontingentet vil fra 2023 stige til kr. 275,00 årligt.

ROSKILDE

roskildemarineforening.dk

– I januar havde Roskilde Marineforening besøg af Mogens Højstrup, der fortalte om tre generationer i Søværnet. De 16 medlemmer, der var mødt op, havde en hyggelig aften, og nogen af dem kendte Mogens fra deres tid i søværnet, så der blev også talt gamle dage. Det oplyser Kristian M. Pedersen, der også fortæller, at generalforsamlingen blev afviklet den 5. februar.

Inden generalforsamlingen var der nye medlemseblemer til fire m/k'er. Medlemsoptaget har i de seneste to år været 15. Beretning og regnskab blev godkendt med akklamation. Kontingent fastsat uændret til 450 kr. i 2023. Efter valget består bestyrelsen af afdelingsformand Keld Christensen, afdelingskasserer Bo Christensen, Poul Pedersen, Rohland Larsen, Mogens Andersen, Jann Persson og Søren Nielsen. Per Nielsen, Alex M. Jensen, Jogvan M. Olesen og Kristian M. Pedersen er bestyrelsessuppleanter. Efter generalforsamlingen afholdt Roskilde Marineforenings Skytteklub generalforsamling.

SKAGEN

skagemarineforening.dk

Generalforsamlingen i Skagen Marineforening omfattede de to seneste driftsår. Afdelingsformand Per Sloth kunne berette om et tilfredsstillende resultat. På den baggrund rettede han en varm tak til de personer, som på forskellige vis har ydet en indsats for afdelingens trivsel i pandemitiden. Valghandlingen gav nyvalg af Erik Storgaard og Michal Lynge Nielsen som bestyrelsessuppleanter.

Med mange års bestyrelsesarbejde i bagagen blev afgående bestyrelsesmedlem Frank Mortensen tildelt Danmarks Marineforenings hæderstegn i sølv. Samtidig blev afdelingsformand Per Sloth udnævnt til æresmedlem af Skagen Marineforening. Dette på baggrund af hans efterhånden ti år som afdelingsformand.

Under generalforsamlingen holdt distriktsformand Charley Frank Pedersen et indlæg om landsbestyrelsens forhold og tiltag fremover.

SKIVE

skive-marineforening.dk

SLAGELSE

marineforeningen-slagelse.dk

STRUER

Den 26. februar kom der igen gang i aktiviteterne i Struer Marineforening. Det sket med brask og bram al den stund, at bestyrelsen koblede generalforsamlingen sammen med et efterfølgende gastronomisk ålegilde.

På den faglige del var der kun udskiftning på en enkelt suppleantpost. – Det ser vi som en stemme for, at vi faktisk gør det ganske fint i Struer. Så skønt med stabilitet og solid nordvestjysk fodfæste, lyder det fra afdelingsformand Mads Lund.

Der blev uddelt fire nye medlemsemler samt et 60- og et 25-års-jubilartegn for indkaldelse til Søværnet. Med de fire nye i medlemskredsen er medlemstallet i Struer nu oppe på 71.

SVENDBORG

svendborgmarineforening.dk

Afdelingen har i 2022 én 40 års- og elleve 25-års-medlemsjubilarer. De af disse, der var til stede under nytårsmønstringen, modtog deres anciennitetsemler. Ved samme lejlighed optog afdelingen fem nye medlemmer. Herudover blev Jørgen Nielsen udnævnt til Årets Mariner i Svendborg Marineforening. I sit nytårsmønstringsindlæg takkede afdelingsformand Erik Jørgen Bodal de mange medlemmer, der på forskellige vis medvirker til at holde afdelingen i gang. Vanen tro sluttede eventen med servering af Riga Balsam.

Jim Mollerup fortæller, at Torben Tranberg med sikker hånd styrede generalforsamlingen i februar. Beretning og regnskab blev godkendt. Indkomne forslag blev overgivet til videre behandling i bestyrelsen. Alle, der var på valg, blev genvalgt.

SØNDERBORG

soenderborgmarineforening.dk

TØNDER

Facebook: [Tønder marineforening](https://www.facebook.com/Tøndermarineforening).

VEJLE

vejlemarineforening.dk

VORDINGBORG

vordingborgmarineforening.dk

ÆRØSKØBING

aeroeskoebing-marineforening.dk

AABENRAA

aabenraa-marineforening.dk

AALBORG

aalborg-marineforening.dk

Fra december 1996 til februar 2022 har afdelingsformanden i Aalborg Marineforening lydt navnet Charley Frank Pedersen. Efter 25 år og to måneder på posten ønskede han ikke genvalg ved generalforsamlingen i februar.

– Det har været nogle gode og spændende år, men nu skal der nyt blod til, siger den afdgående afdelingsformand. Ny på posten er Erik Pedersen. Den øvrige bestyrelse er afdelingsnæstformand Michal Brandi, afdelingskasserer Bjarne Kjær-Jensen, afdelingssekretær Bonnie-Belinda Nolsø, hovmester Ole Buchtrup Andersen, banjermester Klaus Pedersen samt bestyrelsesmedlem Peter Boyes. Bestyrelsessuppleanter er Tor Pedersen og Erik Ahlmann.

SVENDBORG

▲ Menuen efter generalforsamlingen i Svendborg Marineforening er altid kogt torsk med tilbehør. Som det fremgår, er buffetopstillingen yderst professionel. (Foto: Jim Mollerup)

AALBORG

▲ Svend Erik Kock har netop modtaget sit 60-års-medlemsemler. Ifølge afdelingsformand Charley Frank Pedersen er Svend Erik det medlem, der har længst anciennitet i afdelingen. Svend Erik Kock var i en kortere periode i 1996 afdelingsformand i Aalborg Marineforening.

AARHUS

▲ Afdgående afdelingsformand i Aarhus Marineforening, Kai Berg (t.v.), blev under generalforsamlingen udnævnt til æresmedlem af den århusianske marineforeningsafdeling. Æresdiplom og æresmedlemsemler blev overrakt af skyttelavsformand Tom Armstrong. (Foto: Søren Holck)

AARHUS

aarhusmarineforening.dk

25 medlemmer deltog i nytårsparolen den 29. december. Efter en kammeratskabsaften ultimo januar var der generalforsamling med 40 deltagere i februar. Afdelingens mangeårige formand Kai Berg ønskede ikke genvalg og blev afløst af Kenn Byrholm. I forbindelse med formandsskiftet blev Kai Berg udnævnt til æresmedlem af Aarhus Marineforening. Afdelingen deltog i distriktsmødet i Viborg med fem medlemmer.

Skyttelavet:

Skyttelavsformand Tom Armstrong arbejder løbende på at få flere skytter på banen. I skrivende stund er der fuld gang i træningen for at få en rimelig placering ved landsskyttestævnet medio marts 2022.

Iskold søhelt mindes ved Verdens Ende

Tirsdag den 14. december kl. 15.00 lagde Sønderborg Marineforening en krans ved mindesmærket for viceadmiral Peder Jensen Bredal. Om baggrunden for mindestenen, der ligger vis-a-vis Marinehuset i Sønderborg, har John Måløv og Poul-Arne Hvid Callesen læst op på følgende beretning: (tilpasset af red.)

Den 14. december 1658 stod viceadmiral Bredal ind i Alssund med fire skibe for at forhindre svenskerne, som havde besat dele af Danmark, herunder Als, i at undsætte de svenske landsoldater med 10 svenske orlogsfartøjer. På trods af den overlegne fjendestyrke kastede Bredal sig ind i kampen. Et af de svenske skibe gik på grund, og Bredal satte robåde i vandet for at entre skibet. Han ledte selv fægtningen, men blev under kampen ramt af en kanonkugle og blev dødeligt såret bragt til et feltlazaret i Flensborg. Her døde han af sine kvæstelser den 18. december 1658.

Hans indsats i dette slag var i sig selv en heldåd, og derfor er der rejst en mindesten ved Verdens Ende 16 på Als. Men Peder Jensen Bredal indskrev sig allerede i rækken af danske søhelte i januar/februar 1658.

I den nok koldeste vinter i det koldeste århundrede i historisk tid havde Bredal søgt vinterhavn i Nyborg Fjord. Mens han lå der, besatte svenskerne det meste af Fyn, herunder også Nyborg. Dermed var Bredal fanget i isen i fjorden. Svenskerne indledte herefter fra land en heftig beskydning af Bredals fire skibe, ligesom de forsøgte at angribe og entre skibene. Men Bredal overgav sig ikke, og på kongens bud "ville han kæmpe til sidste mand". Besætningerne savede under umenneskelige forhold skibene fri af isen og ud gennem fjorden. Man ved fra forskellige kilder, at de på dette tidspunkt

▲ Mindestenen for admiral til søs, viceadmiral Peder Jensen Bredal, er opsat på østsiden af Alssund ved lokationen Verdens Ende i Sønderborg.

▲ Afdelingsformand for Sønderborg Marineforening, Poul-Arne Hvid Callesen, holder en kort tale inden sammenkomsten i Marinehuset. Flagbærer er Jørn Kiølseth. (Foto: Birgit Mørch)

manglede stort set alt inklusive vand og proviant.

Den 20. februar modtog Bredal besked om, at der var indledt en våbenhvile mellem danskerne

og svenskerne, og den 26. februar 1658 blev der sluttet fred.

Peder Jensen Bredal blev efter denne episode udnævnt til viceadmiral af kongen.

Marineforeningen

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG" - MEDLEMSBLAD FOR DANMARKS MARINEFORENING

MAJ/JUNI 2022 | NR. 3 | 111. ÅRGANG

■ KOMMENTAR: VORES
SIKKERHED SKAL STYRKES

■ TEMA: KONGESKIBET DANNEBROG 90 ÅR.
KONGESKIBENES HISTORIE

▲ Efter 30 år ved kajkanten i fregathavnen i Ebeltoft kunne Fyrskib XXI "Skagen Rev" primo april 2022 med hjælp fra en slæbebåd og en fiskekutter lægge fra kaj med destination J. Ring-Andersens Skibsværft i Svendborg. Forhalingen til Svendborg skyldtes, at skibsreder Henning Kjeldsen har overtaget skibet med henblik på, at det skal indgå i det museale maritime materiale omkring det nyoprettede skibsmuseum Maskinrummet i Skagen.

(Foto: DSI Fregatten JYLLAND)

Vores sikkerhed skal styrkes

Af forsvarsminister Morten Bødskov

Ruslands krig mod Ukraine har forværret den sikkerhedspolitiske situation i Europa og bragt ustabilitet og konflikt tættere på vores nærområde, herunder i Østersøregionen. Vi skal glæde os over, at Danmark er medlem af NATO og er beskyttet af musketereden. Men vi må aldrig tage den tryghed for givet.

Sikkerheden i Østersøregionen er tæt forbundet med vores egen sikkerhed - vi er selv en del af regionen. Vi har derfor et særligt ansvar for sikkerheden i regionen, herunder de baltiske lande. Vores støtte både til lands, til vands og i luften viser, at vi tager ansvar for vores fælles europæiske sikkerhed. Det skal vi blive ved med. Sammen med vores nære allierede.

I skrivende stund er der et par uger til, at vi skal til stemmeurnerne og stemme om afskaffelse af forsvarsforbeholdet. Med en afskaffelse af forbeholdet kan vi tage medansvar, når beslutninger om Europas sikkerhed bliver taget. Den indflydelse kommer Danmark direkte til gode. Vi kan være med til at sætte retningen for EU's forsvars- og sikkerhedssamarbejde. Vi vil blandt andet kunne arbejde for indsatser i vores nærområde, som har betydning for danskernes tryghed, og vi kan arbejde for at fastholde det tætte samarbejde mellem EU og NATO.

EU har 27 medlemslande. 26 lande deltager i samarbejdet om sikkerhed og forsvar, mens ét land står uden for - Danmark. I en tid hvor Europa oplever nye alvorlige trusler, må Danmark vise de øvrige 26 EU-lande, at vi også er klar til at tage ansvar for vores fælles sikkerhed i Europa. Det gør vi ved at melde os ind i fællesskabet og tage vores del af ansvaret. Det vil der være brug for i den kommende tid.

Medlemspleje fremmer væksten

Yderligere tilvækst af personer med passion for et maritimt fællesskab er naturligt nok en af Danmarks Marineforenings overordnede strategier.

Skal planen lykkes, kræver det en fortsat engageret indsats fra især de 75 bestyrelser ude i lokalafdelingerne.

Og her kan vi heldigvis vende tommelfingeren opad.

Et af de redskaber, der bruges flittigt, er fokus på medlemspleje. Og det giver bonus. At der på et presset interesseorganisationsmarked er omkring 8.000 personer, der bruger fritid på at være en del af Danmarks Marineforening, er som skrevet tidligere på denne plads et bevis på, at lokalbestyrelserne, landsledelsen og landsbestyrelsen gør et godt stykke arbejde.

Morten

Læserskaren for Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" er forhenværende og nuværende personel ved Søværnet og Marinehjemmевæret samt søfartsrelaterede brancher og interessegrupper. MTUD udkommer seks gange årligt i et printoplag pr. udgave på 9.500 eksemplarer samt som e-magasin på sitet marineforeningen.dk. Der er anslået 40.000 læsere/brugere pr. udgave.

Danmarks Marineforening

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der er eller har været tjenstgørende under Orlogsflaget, eller har eller har haft ansættelse til søs.

Æresformand er Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik.

Marineforeningen

Trondhjemsgade 5, kld.
2100 København Ø
Tlf. 3315 2886
Postgirokonto: 2 00 16 08
Mail til Landskontoret og
"Slopkisten"
landskontoret@marineforeningen.dk
www.marineforeningen.dk

Kontortid

Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand

Steen Engstrøm
Tlf. 22 32 26 43
lf@marineforeningen.dk

Landsnæstformand

Søren Konradsen
Inf@marineforeningen.dk

Landkasserer

Flemming Heden Knudsen
lk@marineforeningen.dk

Landssekretær

Pia Skarritsø
ls@marineforeningen.dk

Skytteudvalgsformand

Pierre Jensen
skytteudvalg@marineforeningen.dk

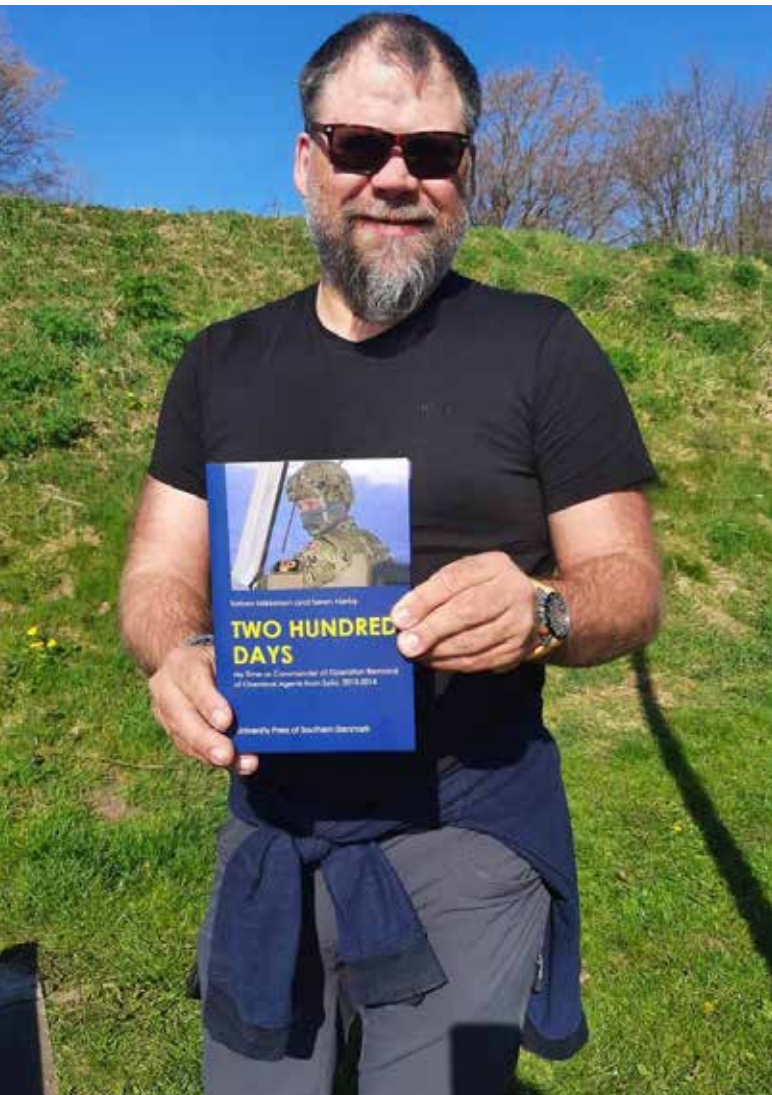
Under Dannebrog

ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni,
august, oktober, december.
Redaktør Ansvarshavende
Leif Mortensen
MKM - Viborg og Fårup
Tlf. 2192 3055
lm@mkmedier.dk
eller red@marineforeningen.dk

*Samtlige tekster uden
byline er skrevet af redaktør
Leif Mortensen*

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte debatindlæg, før de offentliggøres. Med henvisning til Pressenævnets regler for god presseskik forbeholder redaktionen sig desuden ret til at afvise indlæg, der af redaktionen opfattes som skadelige, ærekrænkende eller som kan virke agtelsesforringende. Det gælder også debatindlæg, der risikerer at skade Danmarks Marineforenings ry og omdømme i offentligheden.

... Danmarks Marineforenings medlemstal er 7.865 personer pr. 2. maj 2022 ...

... 15 medlemmer fra Danmarks Marineforening deltager den 10. til 12. juni 2022 i Det Nordiske Orlogsstævne, der i år afholdes i Karlskrona i Sverige med Flottans Män som vært ...

... Søndag den 8. maj var der i Holmens Kirke indsættelse af orlogsprovst Peter Thyssen. Nærmere herom i nærværende tidsskrifts juli/august udgave ...

... Flådestation Korsør holder åbent hus lørdag den 27. august 2022 fra kl. 1000 til 1600 ...

◀ ... Søren Nørby viser på vedstående foto printudgave nummer 1 af den engelske udgave af den bog, som han og Torben Mikkelsen sendte på gaden i 2019. Bogens engelske titel er *Two Hundred Days. My Time as Commander of Operation Removal of Chemical Agents from Syria, 2013-2014*. Bogen handler om Torben Mikkelsens oplevelser som leder af den multinationale flådestyrke, der fra sommeren 2013 til sommeren 2014 bortsøgte 1.300 tons kemisk materiale og kemiske våben fra det borgerkrigsramte Syrien. Bogen koster kr. 248,00 og kan bestilles på: www.universitypress.dk ...

... Søndag den 19. juni mellem kl. 10 og 16 løber Danish Air Show 2022 af stablen på Flyvestation Karup. Ifølge arrangørerne skal showet vise, hvad Flyvevåbnet laver herhjemme og ude i verden. Samtidig skulle showet gerne inspirere enkelte til et spændende liv og job i Flyvevåbnet eller et andet sted i Forsvaret. Der er gratis adgang ...

... Flådestation Frederikshavn holder åbent hus lørdag den 3. september 2022 fra kl. 1000 til 1600 ...

Vi har brug for din hjælp!

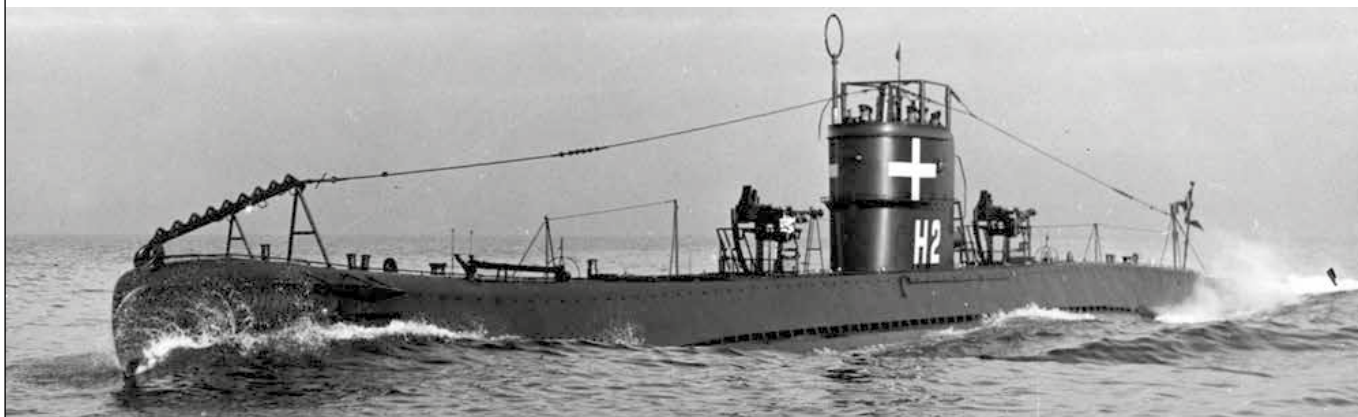
Vær med til at bevare dansk marinehistorie ved at melde dig ind i **Marinehistorisk Selskab - marinehist.dk**

Du modtager som medlem. 1) Marinehistorisk Tidsskrift (48 s) fire gange om året i god gammeldags papirudgave, 2) du kan deltage i fem årlige kvalitetsforedrag med kammeratligt samvær (i København) og 3) du har adgang til vores online foredrag, prøv det allerede i dag på marinehist.dk,

4) På marinehist.dk under *Det Orlogshistoriske bibliotek* findes mere end 500 bogtitler fra A-Z om marinehistorie.

Og sidst men ikke mindst - så er du med til at bevare og støtte interessen for den danske flådes historie. Kontingent 300 kr. årligt.

Meld dig ind og se mere, blandt andet tidligere numre af Marinehistorisk Tidsskrift på: marinehist.dk

Adjutant, orlogskaptajn Peter Thorngreen Markussen er den 16. april 2022 udnævnt til Ridder af Dannebrogordenen.

Kommandørkaptajn Aksel Jensen Primdal er den 2. april 2022 udnævnt til Ridder af Dannebrogordenen.

Kommandør Søren Tang Møller og kommandør Gorm Bergqvist er den 2. april 2022 udnævnt til Kommandør af Dannebrogordenen.

Marinespecialist Søren Toft Albretsen, mekanikerfaglært Henrik Tommy Hou, seniorsergent Johnny Jensen, oversergent Bo Valentin Nielsen, chefsergent Johnny Bay Parlev, marinespecialist Morten Lykke Pedersen og chefsergent Per Thygesen er pr. 2. april 2022 tildelt Dronningens Fortjenstmedalje i sølv.

Pr. 1. juni 2022 har kontreadmiral Torben Mikkelsen skiftet stilling fra chef for Søværnskommandoen til programchef for det fra denne dato nyoprettede Forsvarets Skibsprogram.

Flotilleadmiral Carsten Fjord-Larsen er pr. 1. juni tiltrådt som fungerende chef for Søværnskommandoen.

BØGER OG PUBLIKATIONER

Da Springereren kom på land

I forbindelse med Springereren – Maritimt Oplevelsescenters 30-års-jubilæum den 24. maj 2022 er der fra Forlaget Rold Skov Bøger udkommet et smukt og retvisende værk om det spændende maritime museum i Aalborg. Bogen er skrevet af Helge Søgaard, der de seneste 20 år har fulgt udviklingen på museet tæt.

Det er en rigt illustreret og interessant beretning, der tager læseren med på en rejse, der fører forbi baggrunden for museets tilblivelse, selve etableringen og især landsætningen af ubåden SPRINGEREN, der er hovedattraktionen på det mangfoldige museum.

Bogen indeholder også personlige portrætter og beretninger fra de personer, der undervejs har formet og udviklet stedet, men også spændende historiske indblik, der med sikker sejlføring og stor indsigt knytter bånd mellem specielle udstillingsgenstande og oplevelsescentrets historie.

En meget vedkommende bog med smukke og detaljerede fotos, der beretter om Springereren – Maritimt Oplevelsescenters tilblivelse og dets evne til at udfolde og perspektivere den maritime histories mangfoldighed.

DA SPRINGEREN KOM PÅ LAND

Forfatter: Helge Søgaard

Udgiver: Springereren

– Maritimt Oplevelsescenter

Forlag: Rold Skov Bøger

Grafisk produktion og layout:

Karen Kimmer Lemvig

Korrektur: Rigmor Schou

Tryk: ReklameTryk – dit grafiske hus

Oplag: 500 ex.

Format: 230x230 mm

186 sider + hardcoveromslag

Pris: kr. 249,00. Kan købes via Springerens

website www.springeren-maritimt.dk

ISBN: 978-87-999613-8-2

MUSEET SKIBENE PÅ HOLMEN

ER DU VORES NYE FRIVILLIG TIL MUSEET?

Museet Skibene på Holmen er Danmarks ældste koldkrigs-museum beliggende på det historiske Nyholm, lige overfor Toldboden i Københavns havns centrum

På museet udstilles fregatten PEDER SKRAM, torpedomissilbåden SEHESTED, ubåden SÆLEN og Mastekranen.

Du vil møde **passionerede folk**, som guider dig ind i "virkelighedens verden" **fra dengang morfar var ung**. Hør og se historier komme til live, når der fortælles om hvordan man sov i små rum, spiste med sine kammerater i ubåden, og se kaptajnens lukaf og hvordan kokkene lavede mad i kæmpe gryder til hele besætningen på 209 mand.

Alle vores guider/rundvisere og dem der vedligeholder skibene, er frivillige, og vil meget gerne have nye og flere kolleger.

Der er mere end 100 frivillige, der alle løser mange forskellige opgaver. Arbejdet giver dig spændende oplevelser, og du vil få en masse historier fra dem, der sejlede med skibene, samt en glæde ved at viderefremidle nogle af disse historier.

Ud over vore guider/rundvisere har vi et vedligeholdelsesteam og et hold af frivillige, der tager sig af vores private selskaber uden for vores officielle åbningsperioder.

Så har du lyst til at blive frivillig?

Eller vil du høre mere, så kontakt vores frivilligkoordinator Finn Larsen på 4294 9352 eller på frivillig@skibenepaaholmen.dk

Det flydende Koldkrigs-museum
SKIBENE PÅ HOLMEN

Elefanten 2 | DK-1439 København K
+45 32 57 13 16 | info@pederskram.dk

www.skibenepaaholmen.dk

IVER HUITFELDT-klassen

F361 IVER HUITFELDT
F362 PETER WILLEMOES
F363 NIELS JUEL

SKIBSTYPE: Fregat
BYGGEVERFT: Odense Staalskibsværft (Lindo)
SØSAT: 2008-2009
DIMENSIONER:
Længde: 138,7 m
bredde: 19,8 m
dybgang: 6,45 m
DEPLACEMENT: 6.645 tons
FREMDRIVNING:
4 MTU 8000 20V M70 dieselmotorer
2 skruer, 1 bovpropel
TOPFART: 28 knob
AKTIONSRADIUS: 9.000 sømil
HELIKOPTER: 1
BESÆTNING: 123 mand, køjeplads til 165
BEVÆBNING:
MK-41 multimirmissillauncher
Harpoon sømløssmissiler
ESSM luftmålsmissiler
2 x 76 mm Oto Melara M/85 maskinkanon
1 x 35 mm Oerlikon maskinkanon
2 x 2 MU90 antiubådstorpedo
12,7 mm tungt maskingevær
SENSORER:
Thales SMART-L luftvarslingsradar
Thales APAR multifunktionsradar
Terma SCANTER 6000 overfladevarslingsradar
2 x 1 Saab CEROS 200 Ildledelsessystem
3 x 1 Furuno navigationsradarer
Atlas ASO 94 bovmonteret sonar
EDO ES-3701 ESM-system

Søværnet inklusive Marinehjemmeværnet og Kystredningstjenesten råder som omtalt i hver udgave af nærværende tidsskrift siden januar/februar 2021 over 20 forskellige skibstyper. Med udgangspunkt i bogen *Flåde Guiden – Det danske søværn i det 21. århundrede* og med løbende support af bogens forfatter Søren Nørby, ph.d., Søværnets historiske konsulent, Institut for Militærhistorie, Kulturforståelse og Krigsteori, Forsvarsakademiet, er vi i gang med at gennemgå historik og data fra Søværnets forskellige skibsklasser. I denne udgave sætter vi spot på fregatterne i IVER HUITFELDT-klassen.

Fregatterne F361 IVER HUITFELDT, F362 PETER WILLEMOES og F363 NIELS JUEL. Opkaldt efter tre af Danmarks største søhelte

Søværnets fregatter af IVER HUITFELDT-klassen er med deres displacement på 6.500 tons de største enheder, som den danske flåde nogensinde har rådet over. De er med deres alsidige design og store udholdenhed skræddersyet til deltagelse i internationale operationer langt fra de hjemlige farvande. IVER HUITFELDT højeste som den første enhed i klassen kommando i januar 2011, fulgt af PETER WILLEMOES i sommeren samme år og NIELS JUEL i november. De tre fregatter er baseret på samme grunddesign som ABSALON-klassen, hvilket sikrer en høj grad af sammenfald med hensyn til udrustning og uddannelse af personale, og derved kunne byggeprisen og driften af begge skibsklasser holdes lav.

▲ Fregatterne af IVER HUITFELDT-klassen er store, flotte, teknisk avancerede, slagkraftige, hurtige og vel-sejlende - ikke bare efter danske forhold, men også sammenlignet med tilsvarende enheder i udenlandske flåder. Her mødes IVER HUITFELDT (forrest) den 1. januar 2013 med den norske fregat Fridtjof Nansen ud for Afrikas Horn i forbindelse med skibenes deltagelse i Operation Ocean Shield mod pirateriet i området. (T. Dyhr)

Da de to skibsklassers forventede opgaver ikke er fuldstændig ens, er der dog en række forskelle i deres design, og fregatterne har blandt andet tre dæk mod støtteskibenes fire samt fire hovedmotorer mod to i støtteskibene. Fregatterne er designet til at varetage et væld af forskellige opgaver, rangerende fra fredelig suverænitets håndhævelse til egentlig krig. De er designet til en hovedopgave som luftforsvarsheder, og deres centrale våbensystem er MK-41-multimissillauncheren placeret midtskibs og med plads til op til 32 missiler. Launcheren har dog indtil nu været tom, idet beslutningen om at anskaffe missiler til den først blev taget i forbindelse med forsvarsforliget i 2018.

▲ NIELS JUEL. MK41-launcheren ses midtskibs. Ved siden af launcheren ses fire flexcontainere med Harpoon-sømålsmissiler og ESSM-luftmålsmissiler. (K. Brøndum)

Skibenes moderne radar af typen SMART-L gør dem i stand til at detektere luftbårne trusler på flere hundrede kilometers afstand. Hidtil har fregatterne kun været udrustet med de såkaldte Evolved Sea Sparrow-antiluftmissiler, hvis begrænsede effektive rækkevidde på under 20 kilometer ikke gjorde det muligt fuldt ud at udnytte fregatternes sensorer. En central beslutning i forsvarsforliget i 2018 var imidlertid at afsætte i alt 1 milliard danske kroner til anskaffelsen af op til 50 amerikanskproducerede missiler af typen SM2. Deres rækkevidde er en mangedobling af et Evolved Sea Sparrow og kan anvendes til forsvar af en flådestyrke eller sågar en hærstyrke, der opererer i nærheden af kysten.

▲ Sammenlignet med ABSALON-klassen er IVER HUITFELDT-klassen et dæk lavere, 1,1 meter længere, 30 centimeter bredere og cirka 300 tons tungere. Her PETER WILLEMOES (forrest) og ESBERN SNARE i Middelhavet i maj 2014.

Forliget pålagde samtidig Søværnet at begynde at forberede anskaffelsen af et antal amerikanskproducerede SM6-missiler, der har en endnu længere rækkevidde end SM2-missilet. Med anskaffelsen af de nye missiler og en nødvendig opgradering af skibenes radar rykker fregatterne op i en ny liga, men ikke bare skal de nye missiler anskaffes, der skal også udarbejdes nye doktriner for luftforsvar, og personalet skal uddannes, og det vil derfor tage adskillige år, før Søværnet er i stand til fuldt ud at udnytte de nye missiler. Det samme gør sig gældende med hensyn til de nye sonar- og antiubådssystemer, som Søværnet også er ved at anskaffe.

▲ PETER WILLEMOES' O-rudd.

(L.B. Vinther)

Forsvarsforliget i 2018 indeholdt også en beslutning om at undersøge muligheden for at anskaffe langtrækkende præcisionsmissiler til Forsvaret. Anbringes sådanne missiler på fregatterne, vil det øge deres evne til at angri-

be mål i land, men såfremt en sådan anskaffelse besluttes, vil det tidligst ske i midten af 2020'erne. Her spiller andre elementer end pris og teknologi ind, da anskaffelsen af sådanne langtrækkende præcisionsmissiler - eksempelvis i form af det amerikanske Tomahawk -

også har en række strategiske implikationer for Søværnet og Danmark.

Fregatterne var indledningsvis normeret med en besætning på 101 mand, hvilket var bemærkelsesværdigt lavt, skibenes størrelse og

kompleksitet taget i betragtning, og kun muligt takket være en høj grad af automatisering samt god uddannelse af alle om bord. Besætningens størrelse blev i 2013 øget til 117 for at give skibene en større udholdenhed. Chefen for fregatterne har rang af kommandørkaptajn. Fregatterne er underlagt 2. Eskadre og har hjemme i Korsør.

TEKNISKE OPLYSNINGER

Fregatterne af IVER HUITFELDT-klassen er egentlige orlogsskibe og bygget til krig. Skroget, der er i stål, er inddelt i 15 vandtætte sektioner, og skibene er designet til at holde sig flydende selv med gennemgribende skader under vandlinjen. Fregatterne er designet med så lav en radarsignatur som muligt, lav infrarød udstråling samt lav udstråling af undervandsstøj og lav magnetisk signatur for derved at opnå en stealth-effekt. Internt er skroget inddelt i seks havarizoner, der indeholder fem citadeller - områder, hvor besætningen kan beskyttes mod påvirkning fra atomare, biologiske eller kemiske våben. Skibene er udstyret med fire dieselmotorer, der giver en topfart på over 28 knob.

Centralt i designet af Søværnets enheder er det såkaldte flexkoncept, hvor skibenes våbensystemer er placeret i containere, der gør det nemt og hurtigt at flytte dem fra skib til skib. Det giver en høj grad af fleksibilitet, hvor våbenpakken kan skræddersyes til den pågældende mission, og konceptet omfatter i dag også containere designet til for eksempel forureningsbekæmpelse og søredning. IVER HUITFELDT-klassen er klargjort til samme 127-mm-kanon, som støtteskibene er udstyret med, men der er endnu ikke blevet afsat penge til en sådan anskaffelse, som koster et trecifret millionbeløb. Fregatterne er derfor i stedet udrustet med to 76-mm pjecer af den her viste type.

Nervecentret i et moderne orlogsskib er operationsrummet (i daglig tale O-rummet), der normalt ligger nær broen. I O-rummet samles alle oplysninger fra fregatternes sensorer, der kan holde styr på op til 1.000 mål samtidig. Det er derfor fra O-rummet, at chefen styrer kampen, hvis det skulle komme så vidt.

IVER HUITFELDT-klassen har siden 2016 opereret med de nye skibsbaserede helikoptere af

▲ I perioden 4. marts til 27. april 2019 opererede fregatten Niels Juel sammen med det franske hangarskib Charles de Gaulle. Fregatten bistod her med luftrumskontrol, mens hangarskibet opererede i den østlige del af Middelhavet, Rødehavet, Adenbugten og den nordlige del af Det Indiske Ocean.

▲ Forsvarets øgede fokus på Arktis betyder, at en af fregatterne fremover kan forventes indsat i det arktiske område minimum 60 dage om året. Da fregatterne ikke er designet til operationer i disse områder, skal de passe på is - både i vandet og på skroget, hvor sidstnævnte kan påvirke skibets stabilitet og evne til at benytte våbensystemerne. Fregatternes indsættelse i det arktiske område forventes derfor fortrinsvis at blive i sommermånederne.

Seahawk-typen. Fregatternes helikopterdæk er designet til at kunne klare helikoptere med en vægt på op til 20 tons, hvilket giver mulighed

for eksempelvis at benytte det amerikanske forsvars store Chinook-helikoptere.

Alsidighed er det ord, der bedst beskriver fregatternes våbenmæssige udrustning. Det centrale fokus er på luftforsvar, men fregatterne er også fuldt ud i stand til at bekæmpe mål på overfladen og i mindre grad også landmilitære mål i kystnære områder.

Til beskyttelse mod blandt andet missiler er fregatterne udstyret med et såkaldt Close-In Weapon System (CIWS), der består af en radarstyret 35-mm-maskinkanon med en meget høj skudhastighed. Missilangreb kan også forsøges forpurret ved at afskyde chaff eller flares, der er i stand til at forstyrre det angribende missils radar eller varmesøgende sigtesystem. Fregatterne er også udrustet med et torpedosystem, der kan bekæmpe mål under havoverfladen. Mange af Danmarks geostrategiske modstandere råder over ubåde, og for at øge muligheden for at opdage neddykkede fartøjer blev der i forsvarsforliget 2018 afsat penge til at indkøbe et antal sonarsystemer, som skal kunne flyttes rundt mellem de tre fregatter og de to støtteskibe. Begge skibsklasser er allerede udrustet med en skrogmonteret sonar, men det nye system, der vil bestå af en sonar, der slæbes et stykke agter for skibene, og som vil øge evnen til at detektere neddykkede mål betragteligt.

De tre fregatter kostede samlet cirka 5 milliarder kroner i anskaffelse, hvilket sammenlignet med lignende udenlandske orlogsskibe var bemærkelsesværdigt lavt. Hovedårsagen til, at det lykkedes at holde prisen så lav, var flexkonceptet, der gjorde det muligt at genbruge en række våbensystemer fra blandt andet Søværnets patruljefartøjer af FLYVEFI-SKEN-klassen, der blev udfaset i oktober 2010.

Forsvarets Skibsprogram

Kilde: Forsvaret

Kontreadmiral Torben Mikkelsen er fra 1. juni 2022 tiltrådt stillingen som programchef for Forsvarets Skibsprogram, der formelt oprettes pr. samme dato.

Forsvarets Skibsprogram får til opgave at planlægge og koordinere fremtidige skibsprojekter i takt med, at det fornødne beslutningsgrundlag er tilvejebragt.

Forsvarets Skibsprogram vil kunne komme til at bestå af en række koncerntværgående projektkontorer, der arbejder med for eksempel design og byggeri. Projektkontorer skal i den forbindelse sikre, at forhold vedrørende materiel, etablerment og infrastruktur, organisering, uddannelse og personel favnes i projektet.

Selve materielanskaffelsen gennemføres i regi af Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse i et tæt samarbejde med Forsvarets Skibsprogram.

Jubilarstævne 2022

til minde om indkaldelsen til Søværnet
afholdes på Holmen/Nyholm

søndag d. 28. august 2022 kl. 10-16

Årets stævne er for indkaldelsesårgangene med endetal: 2 & 7
Jubilæumsår: (25 – 40 – 50 – 60 – 65 – 70 – 75 – og 80 år).
Deltagelse er ikke betinget af medlemskab af Marineforeningen.

Ikke-jubilarer blandt Marineforeningens medlemmer
kan også tilmelde sig - jubilarer har dog fortrinsret.

DELTAGERPRIS:

Medlemmer **kr. 300,-**
Ikke-medlemmer **kr. 350,-**

STÆVNEPROGRAM:

- kl. 10-10:20 Ankomst og registrering ved Nyholmsporten
- kl. 10:25 Samling, andagt & kranselægning
- kl. 10.40 Kort march m. Kvindelige Marineres Musikkorps
- kl. 11-11:45 Stævnets officielle del afholdes i Planbygningen
- kl. 11:50-12:50 STÆVNEPAUSE med holdvis fotografering
- kl. 13:00 Skafning & kammeratligt samvær i Planbygningen
- kl. 16:00 Tak for i dag.

SKRIFTLIG TILMELDING OG BETALING SENEST TORSDAG D. 30. JUNI 2022

sendes til (mail foretrækkes):

landskontoret@marineforeningen.dk

POSTADRESSE:

Marineforeningen

Trondhjemsgade 5 kld., 2100 København K.

Betaling skal ske til bankkonto:

Reg.: Nr. 1551 - Kontonr.: 000 200 1608

Indbetaling mærkes 'JUBILARSTÆVNE', og skal være ledsaget af **tydeligt: navn, mailadresse, (eller postadresse) telefonnummer, indkaldelsesårgang og primært tjenestested**

Medlemmet bedes desuden påføre afdelingsnavn og hovednummer.

Tilmeldte deltagere vil modtage detaljerede stævneinformationer medio august.

VEL MØDT!

Gert A. Larsen

Marineforeningens Jubilarudvalg

SIMAC har holdt rejsegilde på havnen i Svendborg

Kilde: Simac

Tirsdag den 5. april fejrede 300 gæster, at byggeriet af fremtidens maritime uddannelsesinstitution har fået krans på toppen. Rejsegildet foregik i bygningens centrale atrium som et festligt arrangement for både håndværkerne, de studerende og underviserne på SIMAC samt repræsentanter for byen og de fonde, der har været med til at muliggøre byggeriet.

Bygherren, SMUC Fonden, bød velkommen og takkede de mange, der har stået fadder til det imponerende læringshus, der rejser sig ved vandet i smukke Svendborg.

Håndværkerne blev takket for flot arbejde og for at tage imod besøg på en sikker arbejdsplads, som har været forskånet for alvorlige ulykker. Med utallige hurraråb blev byen og det maritime Danmark ønsket tillykke med projektet, der efter planen bliver indviet af SIMAC i sommeren 2023.

I sin tale sagde bestyrelsesformand Frederik Ejlers, SMUC Fonden, blandt andet:

– Vi er stolte over at være kommet så langt, at vi kan invitere flere hundrede mennesker indenfor under tag. Tak til alle, der står bag realiseringen af projektet, og som arbejder koncentreret for at færdiggøre byggeriet. På sin vis er rejsegildet en anledning til at glæde sig endnu mere til om godt et år, hvor bygningen bliver indtaget af de studerende som en levende maritim myretue. Midt i byen. Midt i havnen.

Direktør Jesper Bernhardt, SIMAC, slog også de positive toner an.

– Det nye SIMAC er allerede i dag et meget attraktivt sted at uddanne sig. I nye rammer på havnen, ved siden af erhvervsparken, bliver vi en endnu stærkere læringsmotor. Nærmest en skrueaksel for byens udvikling - som ovenikøbet igen får vand under sig.

Blandt talerne var også direktør Mads Lebech, A.P. Møller Fonden, der fastslog, at den nye skole i Svendborg fastholder byens status - både som søfartsby og som uddannelsesby. Folk vil komme langvejs fra for at gå på SIMAC.

▲ En frisk vestenvind satte sving i krans og flag ved rejsegildet den 5. april 2022 for byggeriet af fremtidens maritime uddannelsesinstitution i Svendborg. (Foto: Tim Kildeborg Jensen)

Og SIMAC vil udover at uddanne også være ugekasse for innovation i de mange virksomheder på Sydfoyn, der leverer teknologier til hele verdens skibsfart.

Svendborg Kommunes borgmester Bo Hansen fremførte den påstand, at de mange gode visioner for udviklingen af byen og havnen nu materialiserer sig.

– Intet er bedre til at bygge bro mellem fortidens maritime historie og fremtidens levende havn end en uddannelsesinstitution. Den skaber liv, udvikler talent, styrker erhvervslivet og er med til at udvikle havnen til glæde for os alle sammen, lød det fra borgmesteren.

FAKTA:

- SIMAC bliver opført af den private erhvervsdrivende fond Fonden Svendborg Maritime Uddannelsescenter (SMUC).
- Projektet er blandt andet muliggjort takket være en betydelig donation på 100 millioner kroner fra Den A.P. Møllerske Støttefond og en donation på 10 millioner kroner fra Dampskibsselskabet Orients Fond. Hertil kommer yderligere donationer fra blandt andet Den Danske Maritime Fond, Lauritzen Fonden, Sydfoyns Elforsynings Almennyttige Fond og Sydfoynske Dampskibsselskabs Fond.
- Det nye SIMAC er tegnet af C.F. Møller Architects og EFFEKT med C.F. Møller Architects som totalrådgiver. Ingeniørrådgiver er MOE A/S, bygherrerådgiver er VITA Ingeniører og MT Højgaard Danmark er hovedentreprenør.

BYGNINGEN I TAL:

- Det nye SIMAC bliver på 12.500 m² brutto og får plads til 1.000 studerende.
- Fællesarealer udgør 1.880 m². Herunder Campustorvet, Open Learning Center og Student Service.
- Undervisningsarealer udgør 6.585 m². Herunder undervisningslokaler i forskellige størrelser, to auditorier, en række forskellige laboratorier/værksteder samt simulatorcenter med virtuelle læringsmiljøer.
- Administration udgør 320 m² med kontorer og mødelokaler til ledelse og administration.
- Teknisk service udgør 1.215 m², herunder teknikrum, vaskerum, depoter og servicefaciliteter fordelt i bygningen.

Det Blå Danmark har over 100.000 personer på lønningslisterne

Kilde og foto: Danske Rederier

Søfartsstyrelsens årlige rapport "Beskæftigelse og produktion i Det Blå Danmark", der udkom medio april, oplyser, at præcis 64.413 er ansat i branchen. Medregner man følgeerhvervene og de indirekte stillinger, som kan knyttes til Det Blå Danmark, vokser tallet til 102.521. Det er en stigning på godt 5.000 personer ift. 2019.

– Skibsfarten er Danmarks største eksporterhverv, og de ansatte i Det Blå Danmark har længe været en af de grupper, som skaber stor værdi for Danmark. Med over 100.000 ansatte, når man tæller følgeerhverv med, er de maritime erhverv en stor og vigtig branche herhjemme, hvis omdømme og kvalifikationer er verdenskendte, siger Jacob K. Clasen, viceadm. direktør i Danske Rederier.

Ser man på, hvor meget de ansatte i Det Blå Danmark og følgeerhvervene skaber i værdi for Danmark, ligger de højt på listen.

Produktionen i Det Blå Danmark svarer til 8,7 procent af den samlede danske produktion og 4,3 procent af bruttoværditilvæksten (BVT) i

▲ Denne søfarende fra Rederiet Norden er én af de over 100.000 m/k'er, der har job i den maritime sektor i Danmark.

den samlede økonomi. Inklusive det indirekte bidrag gennem efterspørgsel efter varer og tjenester i andre danske brancher er det samlede bidrag på hhv. 10,1 og 5,6 procent.

For hver beskæftiget skaber Det Blå Danmark ca. dobbelt så stor bruttoværditilvækst som en gennemsnitlige branche i dansk økonomi.

– Vi har gennem mange år skabt en branche med høj produktivitet, som er gavnlig for sam-

fundet. Vi er en international branche, som opererer over hele verden, men vi har konkurrencedygtige forhold herhjemme, og det betyder, at vi kan opretholde en stærk maritim sektor, som nu beskæftiger over 100.000 medarbejdere, uddyber Jacob K. Clasen.

God gang i tobisfiskeriet

Ifølge Fiskeritidende og Fiskeristyrelsen startede fiskeriet efter tobis i år den 18. april. Dette på baggrund af rådgivning fra et enigt erhverv.

Den danske initialkvote for 2022 er på i alt 83.123 tons, hvilket er ca. 12.000 tons mindre end den afsatte mængde i 2021. Den samlede landede mængde i 2021 udgjorde 71.364 tons, svarende til en værdi på 194,6 millioner kroner.

I 2022 er kvoten i det kystnære område langs den jyske vestkyst og i Skagerrak (tobisforvaltningsområde 2r), steget fra 4.717 tons i 2021 til 67.232 tons i 2022.

Der er afsat i alt 15.000 tons tobis til rationsfiskeri. De afsatte mængder er fordelt med 3.000 tons i tobisforvaltningsområde 3r og 12.000 tons i tobisforvaltningsområde 2r. Ka-

lenderugerationen er fastsat til 100 tons pr. fartøj. Fiskeri af tobis kræver tilladelse, som udstedes af Fiskeristyrelsen efter ansøgning.

Personellet er altafgørende

Selv om den russiske invasion i Ukraine unægteligt er en trist og ulyksalig baggrund, så har den ført til en sikkerhedspolitisk opvågnen på Christiansborg. Manifesteret i det nationale kompromis med en øjeblikkelig saltvandsindsprøjtning på i alt 7 mia. kr. i 2022/23 og et håndslag på at opfylde NATO's målsætning på 2% af BNP. Det gavner ikke noget at prøve at placere et ansvar for den situation, vi eller vores allierede nu står i, men vi kan have en berettiget forventning om, at alle muligheder nu udnyttes for hurtigst muligt at få standset ulykken og genskabe et forsvar, som både vi og vores allierede kan have tillid til.

Ingen må være i tvivl om, at opgaven er kolossal. Vi er langt fra at indfri målsætningerne fra både forrige og indeværende forlig. For ikke at tale om det styrkemål, vi har stillet NATO i udsigt. Vi har hverken det nødvendige materiel eller personel, og hele mindsettet er flyttet fra at skabe militær effekt på kamppladsen til en kamp for outsourcing, facility management og diversitetsstrategier.

Forsvaret er ikke som nogen anden statslig arbejdsplads, og det er nu på høje tid, at de regnearksfikserede virksomhedsteoretikere viger pladsen for Clausewitz, Mahan, Douhet og Warden. Jeg taler ikke for, at alle i Forsvaret nu skal bære uniform, men det nytter heller ikke noget at fastholde politikken om, at alle stillinger, der ikke direkte kræver militær ansættelse, i udgangspunktet er civile. Det fjerner fokus fra opgaven og mindsker robustheden. Alternativt var der vel heller ikke noget i vejen for at kræve, at alle civilt ansatte har modtaget militær uddannelse, der gør dem indsættelsesbare - når deres fredsfunktion i yderste situation bliver overflødig.

Uanset hvad man vil med værnepligt, og hvilke kapaciteter man politisk ender med at ønske sig, så vil den største udfordring formentlig blive, at Forsvaret reelt har mistet evnen til at opskalere.

Det bliver svært nok i sig selv at skaffe materiel. Her taler jeg ikke om eventuelle nye våbensystemer, kampvogne eller flådefartøjer. Mobiliseringsforsvaret er afskaffet, og der er derfor ikke lagre af håndvåben, udrustning eller uniformer til en ny mobiliseringsstyrke. Desuden er der et meget stort vedligeholdelsesmæssigt efterslæb på bygningsmassen, og der er ikke kapacitet til at indkvartere flere værnepligtige - slet ikke når de nødvendigvis skal være værnepligtige i længere tid.

Den største udfordring bliver at skaffe nok officerer og øvrige befalingsmænd. Der er ikke officerer eller øvrige befalingsmænd nok til den aktuelle struktur, og der skal bruges mange flere for at skalere. Det var ikke uden grund, at Tyskland efter fredsslutningen i Versailles valgte, at den begrænsede hær på 100.000 mand hovedsageligt skulle bestå af netop officerer og øvrige befalingsmænd, for dermed sikre man evnen til hurtigt at kunne skalere styrken ved at indkalde og uddanne menige soldater.

Politisk har man med uddannelsesreformen i Forsvaret reduceret hvervegrundlaget for officerer til et niveau, hvor man end ikke kan rekruttere og fastholde nok officerer til den

nuværende struktur, og med reformens 'just-in-time'-princip har man kastet den dygtige og erfarne soldat af alle grader under bussen. Personellet er ikke kun den vigtigste ressource - det er altafgørende. Hvis den aktuelle negative spiral skal brydes, skal afgangens standses, og tilgangen øges. Det kræver akut handling og koster en stor del af de afsatte 7 mia. kr., for lagrene skal fyldes, og de officerer og sergenter, der i næste forlig skal uddanne ekstra værnepligtige og konstabler, skal ansættes nu.

Sidst, men ikke mindst bør man politisk også indstille sig på, at man ikke i Folketinget kan afgøre, om 2033 er tidligt nok, eller om 2% er nok - det vil kun tiden vise. Med min erfaring fra adskillige forlig kan jeg godt se, hvorfor nogle mener, at 2033 er det realistiske mål, men jeg tror til gengæld også, at det er et skøn baseret på den aktuelle bemanning i indkøbsfunktionen, leveringsudfordringer og udbudsregler samt mangel på byggematerialer og håndværkere. Men det er der også politiske løsninger på. Det tog trods alt ikke 11 år for USA at gå fra et nær nul ved Pearl Harbour til at være verdens største militærmagt i 1945. Man skal bare oprigtigt ville det.

Til medlemmer af Danmarks Marineforening

Få del i overskuddet i et kundejet forsikringselskab

GF Forsikring er ejet af kunderne. Det betyder, at det er dig, der får glæde af årets overskud - og ikke aktionærer. Når årets skader er gjort op, får du din andel af overskuddet retur i form af billigere forsikringer – også selvom du har haft en skade.

Som medlem af Danmarks Marineforening kan du blive forsikret i GF Forsvarsklubber – en del af GF Forsikring. Se her, hvad du får:

- ✓ **Del i overskuddet:** I 2020 var overskudsdelingen i GF Forsvarsklubber 15% på bilforsikringen og 5% på øvrige forsikringer.
- ✓ **Billig Autohjælp.** Det koster kun 385 kr. om året, så er du sikret assistance, hvis din bil ikke kan køre.
- ✓ **Bedst i test-forsikringer:** Forbrugerrådet Tænk har testet bilforsikring, indboforsikring, ulykkesforsikring og husforsikring som en samlet pakke og kåret GF Forsikring som Bedst i test.
- ✓ **Høj kundetilfredshed:** GF Forsikringer er placeret i toppen på Trustpilot og vurderes som 'fremragende'.

Få et tilbud, og se hvad et kundejet forsikringselskab, kan betyde for dig.

Synes du, at GF Forsikring lyder som noget for dig?

Ring til os på 70 30 15 14

Husk, at det er nemt at skifte selskab. Siger du ja tak til tilbuddet fra GF Forsvarsklubber, så sørger vi for at opsiges forsikringerne hos dit nuværende selskab, og du får besked, når alt er på plads.

GF Forsvarsklubber

www.gf-forsvaret.dk · Tlf. 70 30 15 14 · forsvaret@gfforsikring.dk
Strandvejen 59 · 2100 København Ø · CVR-nr. 19 37 57 49

GF Forsvarsklubber tilbyder forsikringer via GF Forsikring a/s, som er et dansk forsikringselskab omfattet af Garantifonden for skadesforsikringselskaber.

*Overskud
til hinanden*

Medlemspleje i Kalundborg Marineforening

Den snart 100 år gamle marineforeningsafdeling i Kalundborg er en markant del af foreningslivet i den nordvestsjællandske havneby. I forbindelse med redaktionens fortællerrunde om Danmarks Marineforenings på nuværende 75 lokalafdelinger har vi fået afdelingsformand Anker Verner Nielsen til at give et øjebliksbillede af Kalundborg Marineforening.

TRE BEN

– I Kalundborg Marineforening er vi i øjeblikket 101 medlemmer, som alle er medlem af både støtteforening og skyttelavet.

Skyttelavet har mellem 15 og 20 aktive skytter, som mødes på skydebanerne i kælderen under Kalundborg Hallerne hver søndag. Skytterne deltager i landsskyttelavets hjemmebaneskydning. Herudover har vi som regel fem til syv skytter med til landsskyttestævnet. Her er konkurrencen hård, men vi hjembringer dog ofte fine resultater.

Skyttelavet arrangerer afdelingens fregatskydning, som altid er en festdag med fin tilslutning. Vi starter med at mødes til morgenmad og hilser på den afgående besætning. Derefter køres der ud til skydebanen, hvor fregatten beskydes, indtil krudtkammeret sprænges. Efter skydningen returneres til marinestuen, hvor frokost og fejring af den nye besætning venter. Ligeledes afholdes der også en juleskydning, hvor præmieoverrækkelsen dog venter, til støtteforeningen afholder den årlige julefrokost.

FODEN UNDER EGET BORD

Vores marinestue er vores egen, og det giver en dejlig frihed. Vi er placeret lige ved siden af den gamle fiskerihavn og har en fin stue på ca. 100 kvadratmeter fordelt på halvandet plan. Stueetagen er som marinestue samlingspunktet i Kalundborg Marineforening. Stuen, der er smukt dekoreret med maritime effekter, har plads til 40 siddende personer til spisning samt et par ståpladser ved den tilhørende bar. På førstesalen er der plads til cirka 30 personer. Der er et lille køkken bag ved baren, hvor lettere skafning kan tilberedes.

I en bygning bagved, kaldet annekset, har vi indrettet et større køkken, der anvendes til vores bespisninger. Bygningen indeholder på første sal lager, kontor, bibliotek og udstilling af effekter fra Slopkisten.

▲ Kalundborg Marineforening ejer og holder til i denne lille, men smukke bygning med tilhørende anneks.

▲ Et overflødhedshorn af gastronomiske retter fyldte påskebordet, der for første gang blev præsenteret i påsken 2022.

▲ Den smukke bar pynter godt i marinestuen.

▲ Marinestuen i Kalundborg Marineforening har plads til 40 spisende gæster. (Fotos: Kalundborg Marineforening)

Støtteforeningen er en bærende del af afdelingen. Det er blandt andet støtteforeningen, der kører salg og arrangementer i marinestuen. Blandt andet lørdagsfrokost den første lørdag i måneden og servering af smørrebrød hver søndag. Herudover der afholdes de traditionelle årlige spisninger af ål, gule ærter, og kogt torsk. Der afholdes også årligt julebanko samt julefrokost.

Tirsdage efter lørdagsfrokoster mødes vores pudsehold om formiddagen og sørger for, at vores messing og andre effekter skinner om kap med solen, og derefter indtages en let frokost som tak for indsatsen.

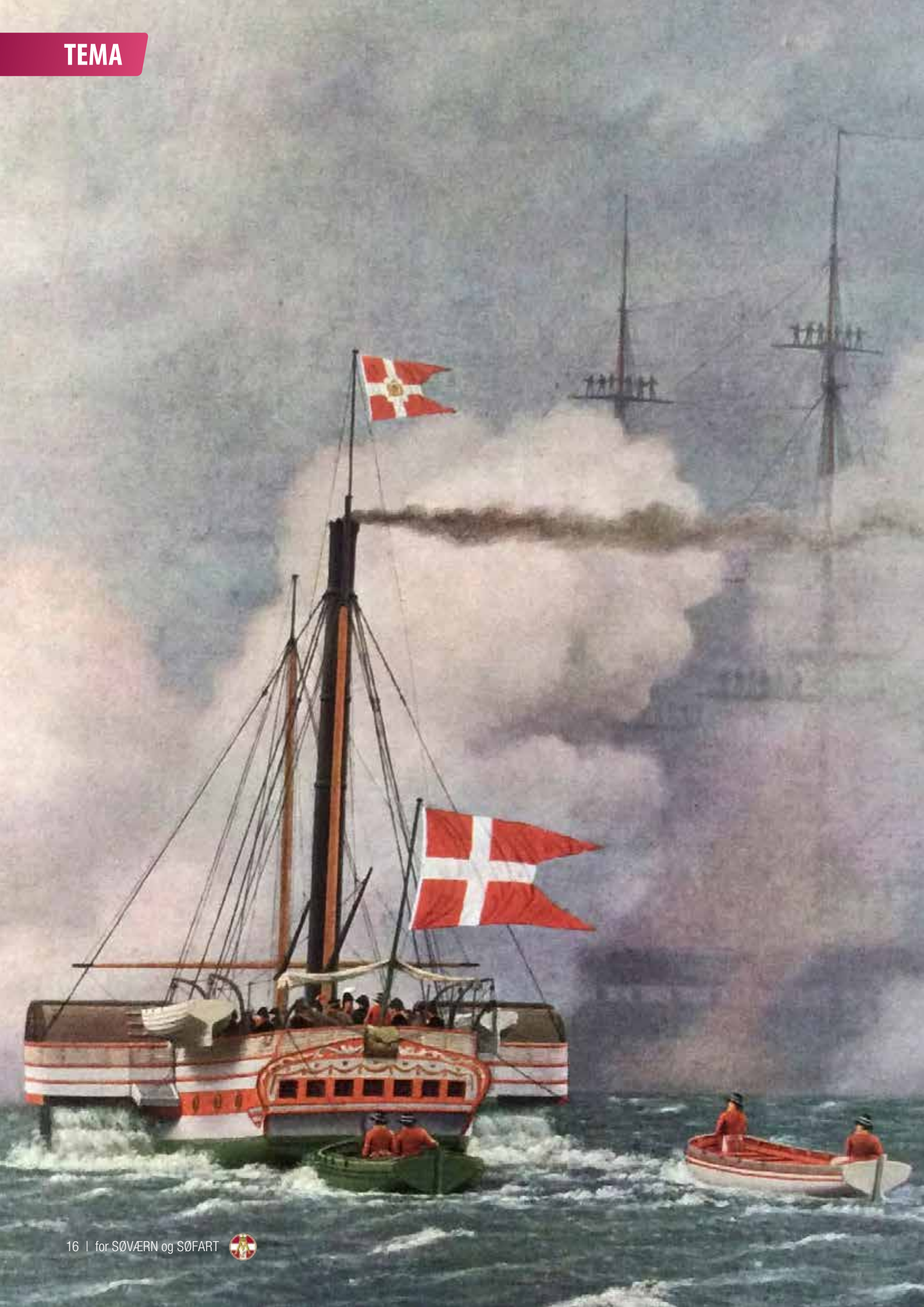
Som noget nyt har vi prøvet med en påskefrokost. Det var så stor en succes, at vores "mad-

mor", som også er vores kasserer, siger, at vi også holder en pinsefrokost.

En årlig sommerfest, som regel med grillmenu, finder vi også tid til, og den årlige sommerudflugt bringer os også lidt rundt omkring. Senest var vi på bådture fra Næstved til Karrebæksminde med efterfølgende frokost på restaurant De Hvide Svaner.

Alt i alt er vi en lille hyggelig forening, som efter vores bedste overbevisning er veldrevet, og hvor lidt under halvdelen af medlemmerne er aktive i arrangementerne og kommer forbi i stuens åbningstider i weekenderne. Der er som regel også medlemmer at finde i stuen om formiddagen i hverdage, afslutter Anker Verner Nielsen sin fortælling om forholdene i Kalundborg Marineforening anno 2022.

KONGESKIBET DANNEBROG 90 ÅR - KONGESKIBENES HISTORIE

Det danske kongeskib A 540 DANNEBROG har i år 90-års-jubilæum som skib og embedsbolig for danske monarker. Siden kommandohejsningen i 1932 har først Kong Christian X, siden Kong Frederik IX og nu Dronning Margrethe II brugt skibet på sommertogter rundt i Rigsfællesskabet samt på flere oversøiske togter. Medregner vi artilleriskibet NIELS JUEL, der efter kommandohejsningen i 1923 fra tid til anden blev udrustet til kongeskib på længere togter, har de danske monarker siden 1687 haft i alt ni større søgående enheder fra den danske Flåde og Søværn til deres rådighed. I nærværende tema vender vi historien om de danske kongeskibe.

(Tekst, kilder og foto: Leif Mortensen. De danske kongers skibe af Robert Steen Steensen. Hans Christian Bjerg. Forsvarsakademiet. Krigsmuseet. Rigsarkivet. Statens Museum for Kunst. Flåde Guide. Steen Møller. Wikipedia.

Danske Kongeskibe

*En kort oversigt af orlogshistoriker
Hans Christian Bjerg.*

Alle lande, der har haft flåder, har haft skibe, som regenterne, kongerne og høvdingene har benyttet sig af. Det har dog ofte været i forbindelse med krigstogter eller søslag. Fra vores tidlige historie kender vi fra slaget ved Svold år 1000, hvorledes den norske konge Olav Trygvason befandt sig om bord på skibet "Ormen hin Lange", der var større end alle de andre norske skibe. Herskerne befandt sig af indlysende grunde oftest på et af flådens største skibe eller det største. Når vi kommer op i nyere tid - efter år 1500 - er det mere sjældent, at konger som sådan har deltaget i krigstogter og søslag. Et godt eksempel på en undtagelse er Christian IV, der under slaget på Kolberger Heide i 1644 befandt sig om bord på hovedskibet "Trefoldigheden". Det var i øvrigt en ret dristig disposition. Kongen blev som bekendt såret, men kunne nemt være faldet, hvorved riget pludselig have stået uden konge!

Det almindelige blev derefter, at når konger havde behov for søværts transport, så udkommanderedes et af flådens skibe til denne opgave. I nogle tilfælde blev der justeret lidt på aptering og faciliteter om bord, så rejsen ikke blev alt for primitiv for majestæten og hans ledsagere.

Der var altså ikke tale om egentlige kongeskibe, som udelukkende var indrettet til kongens brug. Man kan betegne dem som kongeligt udrustede skibe, der efter en konkret transportopgave blev afmonteret de royale faciliteter og fortsatte som krigsskib i flådens tjeneste.

I 1600-tallet så man imidlertid, at flere konger til jagt- eller fornøjelsesbrug anskaffede sig mindre fartøjer, som udelukkende blev anvendt til kongens personlige brug, og ikke indgik blandt flådens krigsskibe. For de dansk-norske kongers vedkommende var der søværts transportopgaver, når kongen skulle sættes over Store Bælt eller skulle besøge sit andet rige, Norge.

I slutningen af 1600-tallet så vi i Danmark, at der for første gang blev bygget mindre skibe,

▲ Kongens Lystfregat

der udelukkende var beregnet til kongens brug. Måske en følge af enevældens ønske om pragt efter fransk inspiration.

Det er kun de primære kongeskibe, der omtales i nedenstående oversigt. Jagter, skonnerter og mindre fartøjer, som har været beregnet til regenternes anvendelse, omtales ikke, ligesom skibe, der midlertidigt har været indrettet til kongeligt ophold heller ikke her medregnes som egentlige kongeskibe.

"ELEPHANTEN"

I 1678 blev en erobret mindre svensk fregat ombygget til Christian V's brug. Den fik navnet "Elephanten", opkaldt efter Elefantordenen. Fregatten ses også omtalt som "Liden Elephant". Kongen ønskede dog et lidt større fartøj, så i 1687 søsattes kongens lystfregat, der også fik navnet "Elephanten". Det var bygget af den indkaldte engelske skibsbygger Francis Sheldon. I Modelsamlingen findes en fantastisk samtidig model af dette skib, der viser den prægtige udsmykning på agterspejlet med elefanten fra Elefantordenens kæde. Den lille lystfregat havde et ringe dybgående, hvad der understregede, at skibet primært var

beregnet til fornøjelsesture for kongen og den kongelige familie. Dette skib fortjener betegnelsen som det første egentlige kongeskib i Danmark. Det var fra køllægningen beregnet til kongens brug. Man kan således hævde, at de danske konger gennem over 350 år har haft rådighed over skibe udelukkende beregnet til kongelig anvendelse.

"KONGENS REJSEJAGT"

Måske har Christian V følt, at der alligevel var begrænsninger i anvendelsen af den lille fregat. For han beordrede bygget en lidt større rejsefregat, der stod færdig i 1690. Den fik navnet "Cronen", men ses også omtalt som "Kongens Rejsejagt". Det var om bord på dette skib, at Frederik IV blev overført til Norge i 1704 for i perioden 29. maj-31. august at besigtige landet. I anledning af krigsudbruddet i 1709 overdrog kongen beredvilligt skibet til at indgå i flådens tal. Det overlevede krigen og udgik først i 1728.

"POMMERN"

I 1720 blev en erobret svensk fregat ombygget til kongeskib og kaldt "Pommern" og forsynet med en prangende udsmykning på agterspejlet

og sidegallerierne. Frederik IV døde i Odense i 1730, og hans bære blev om bord på "Pommern" bragt til København. Skibet skulle have bragt Christian VI til Norge i 1732, men rejsen blev udsat, og året efter sejlede kongen til Norge om bord på orlogsskibet "Prinsesse Charlotta Amalia". Derefter anvendtes "Pommern" ikke som kongeskib, men overgik til flådens brug.

"CRONJAGTEN"

Det blev så besluttet atter at bygge et egentligt kongeskib i 1742. Det skulle navngives "Cronjagten", og forventedes færdig i 1744. I 1743 samlede en stor dansk-norsk flåde på grund af spændingerne til Rusland og Sverige. Flåden havde derfor brug for skibe, og Flådens ledelse indstillede til kongen, at hans fregat blev bygget færdig som en almindelig fregat. Kongen måtte så for denne gang opgive et kongeskib. Skibet fik i øvrigt navnet "Falster" og brændte i 1753 i forbindelse med en ekspedition til Marokko.

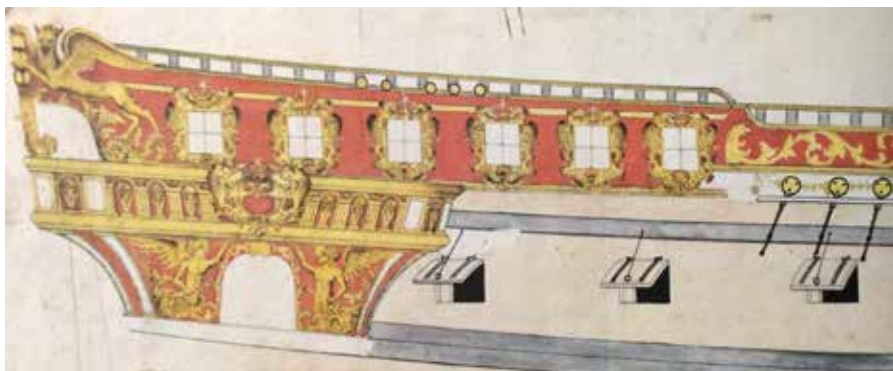
"ØRNEN" (1)

Som erstatning til "Cronjagten" indkøbtes i 1744 en mindre jagt til at ligge parat i Korsør for i påkommende tilfælde at føre kongen eller kongelige personer over Bæltet. Den blev kaldt "Ørnen" og blev behørigt apteret og udsmykket, så kongen standsmæssigt kunne fragtes over Bæltet. Der eksisterer nogle fine tegninger fra ombygningen og indretningen til kongelig lystjagt. Allerede i 1755 overdrog kongen imidlertid jagten til Admiralitetet. Den udgik af flådens tal i 1768.

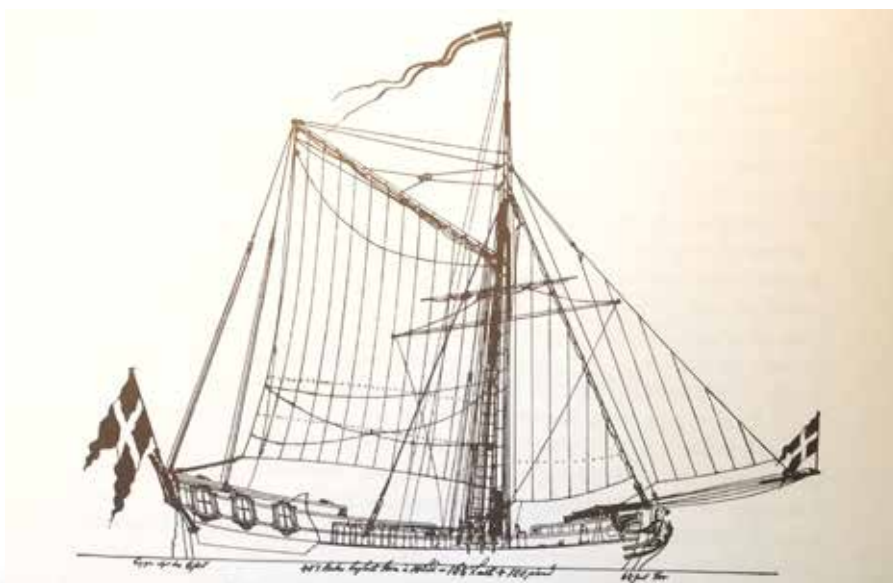
"ØRNEN" (2)

Under Frederik V 1746-1766 blev der ikke bygget nogen kongeskibe, men i 1776 byggedes under fabrikmester Henrik Gerners ledelse et nyt kongeskib. Det overtog den tidligere jagts navn "Ørnen". Det var et ægte kongeskib. Prægtig ornamentik prydede agterspejl og sidegallerier, ligesom skibet havde smukt dekorerede saloner. Interessant er det, at kongen og hans familie allerede i 1777 med dette skib foretog en rundrejse til de danske øer - som den første danske monark.

Da "Ørnen" stod foran en omfattende hovedreparation, valgte man at udfase skibet allerede i 1791. Hensigten var at bygge et nyt skib efter tegningerne til "Ørnen", så ornamenteringen blev afmonteret til brug på et nyt kongeskib.

▲ Pommern

▲ Ørnen

"CRONPRINTZENS LYSTFREGAT"

I mellemtiden var der sket det, at den engelske konge, der var Kronprins Frederiks onkel, forærede denne en lille lystfregat. Den kom til København 1785. Den blev ikke navngivet, men ses benævnt "Cronprinsens Lystfregat". I forbindelse med den korte krigssituation i 1788, hvor danske tropper af alliancehensyn måtte rykke ind i Sverige, sejlede kronprinsen til Norge om bord på denne lystfregat. De urolige tider i begyndelsen af 1800-tallet medførte, at kronprinsen ikke fik tid til at benytte lystfregatten. Da englænderne tog den dansk-norske flåde i 1807, respekterede de den engelske gave og lod lystfregatten forblive i København. Af indlysende grunde ønskede kronprinsen ikke at beholde skibet. Det blev med engelske krigsfanger om bord sejlet til England og givet tilbage til den engelske konge.

I de første år af 1800-tallet blev der bygget et par mindre fartøjer beregnet til kongelig brug,

men de blev ikke anvendt. De gik ned eller forsvandt i 1807. Et af dem, der hed "Ørnen", blev taget med til England. Englænderne bibeholdt i vid udstrækning de oprindelige navne fra erobrede skibe. I Royal Navy kom dette skib til at hedde "HMS Ornen"!

"KIEL"

Efter 1814 og adskillelsen fra Norge var pengene små til genopbygningen af en flåde. I 1819 havde Danmark fået det første dampdrevne skib, og flere flåder havde på forsøgsbasis anskaffet sig små dampfartøjer. Frederik VI var interesseret i at få stillet et fartøj til rådighed, men det var vanskeligt at skaffe midler. Marinen var imidlertid meget interesseret i at få indkøbt et mindre dampskib, således at det kunne undersøges, hvorledes sådanne fartøjer kunne indgå i flåden sammen med de eksisterende sejlskibe. Man fandt derfor på at kombinere de to nævnte funktioner. Der blev i England i denne hensigt indkøbt et lille dampskib, som ►

fik navnet "Kiel" og som ankom til København 1824. Den danske flåde havde derved fået sit første dampdrevne skib, og kongen havde fået sit kongeskib. I England apterede man skibet efter inspiration fra det engelske kongeskib.

Frederik VI var meget glad for at sejle, og benyttede det straks efter ankomsten til en læn- gere tur til Eckernförde. I årene frem til kongens død i 1839 blev "Kiel" benyttet hver sommer af kongen til sejlads rundt omkring i Danmark. En god tradition, som de danske regenter siden har forsøgt at leve op til.

"ÆGIR"

Efterfølgeren Christian VIII benyttede sig også efter tronbestigelsen i 1840 af sejlads med skibet, men det besluttedes allerede i 1840 at lade bygge et rigtig kongeskib. Det blev bygget i England, og ved apteringen blev der taget høj- de for, at det skulle anvendes som kongeskib. Navnet blev "Ægir", og det ankom til Køben- havn allerede i efteråret 1841. Christian VIII be- nyttede derefter skibet hver sommer i sin korte regeringstid frem til 1848. Skibet blev under treårskrigen stillet til rådighed for Marinen og var senere i 1851 og 1853-55 udrustet som kongeskib. I 1857 blev det stillet til rådighed for Postvæsenet og ophuggedes senere i 1873.

"SLESVIG"

Frederik VII ønskede i 1853 at få et skib til kongelig anvendelse, der skulle erstatte "Ægir". Valget faldt på et dampskib, der var bygget i England i 1845, og som havde sejlet som ru- tebåd mellem København og Kiel. Skibet blev overtaget af Marinen i 1855 og fik navnet "Slesvig", et "Dampskib bestemt til Hs. Maje- stæts Kongens allerhøjste Brug". Det blev be- hørigt udsmykket, apteret og udstyret med en gallionsfigur symboliserende Slesvig. En del af panelerne fra en af salonerne er stadig bevaret på Holmen.

Frederik VII benyttede flittigt skibet hver som- mer. I december 1863 førtes den afdøde konge til København fra Flensborg på dette skib, hvor han havde tilbragt mange behagelige timer. "Slesvig" blev i tiden efter krigen i 1864 og frem til 1879 meget benyttet af den nye mo- nark Christian IX og den kongelige familie, bl.a. i forbindelse med de giftermål, der gennem- førtes. Om bord på "Slesvig" sejledes således en prinsesse til Skt. Petersborg og en prins til

▲ Dannebrog (2)

Stockholm. Fra 1869 og frem til 1879 blev de årlige sejlads om sommeren rundt i det dan- ske rige genoptaget. "Slesvig" ophørte som kongeskib i 1879 og blev ophugget i 1884.

"DANNEBROG" (1)

I slutningen af 1870'erne var "Slesvig" ved at være nedslidt, og bygningen af et nyt konge- skib blev planlagt. Tegningerne til det nye konge- skib blev approberet i 1878. Skibet skulle bygges i Danmark på Burmeister & Wain. Det blev søsat den 6. oktober 1879. Med en læng- de på 60 meter var det det største kongeskib, en dansk monark havde haft til rådighed. Efter 1860 var der ikke tilgået Marinen dampskibe med skovlhjul. Det var derfor bemærkelses- værdigt, at man valgte at bygge en hjuldamp- er til kongens brug. Forklaringen var bl.a., at hjul- kasserne på siderne bevirkede, at skibet, der kun kunne sejle 12-13 knob, til gengæld fik ro- ligere bevægelser i søen.

På den første sejlads i 1880 inviterede Chri- stian IX Rigsdagens medlemmer til en tur med det nye skib, så de kunne se, hvad det var, de havde bevilget penge til.

"Dannebrog" blev som "Slesvig" et stort ak- tiv for den danske kongefamilie. Som "Euro- pas svigerfader" havde kongen god brug for sit skib. Skibet var med ved så at sige alle større begivenheder i kongefamilien. I 1905 bragte det Prins Carl til Norge for som Håkon VII at overtage den norske trone.

Dannebrog viste sig at være et ganske godt sø- skib og klarede fint ture til Rusland, England og Norge, hvor Trondheim bl.a. besøgte. Det blev forlænget og hovedrepareret 1906-07 i forbindelse med, at Frederik VIII besteg tronen. I 1912 afhentedes Frederik VIII's bære i Nord- tyskland om bord på "Dannebrog".

Det nye kongepar Christian X og Dronning Alexandrine var meget glade for at sejle med "Dannebrog". Skibet havde i lighed med andre skibe i den danske flåde haft sort skrog med gul overbygning. Disse triste farver havde dog altid irriteret den nye dronning, der ved over- tagelsen fik bevirket, at skibet blev malet helt hvidt, en farve det beholdt, indtil det blev udfa- set i 1931. Det nye regentpar benyttede konge- skibet i et hidtil uset omfang. Prinserne Fre- derik og Knud fik også gennem ophold om bord interesse for sølivet – noget, der som bekendt fulgte dem resten af livet.

"DANNEBROG" (2)

Efter 50 år i tjenesten var "Dannebrog" ved at være udtjent. Et nyt "Dannebrog" blev planlagt og sat på bedding. Søsætningen fandt sted den 10. oktober 1931. Det blev taget i brug i 1932 for 90 år siden. Resultatet var en ualmindelig smuk jagt af klassisk tilsnit. Christian X var me- get begejstret for skibet, og efter den første tur udtalte han, at han "ikke ville i land"! Skibet vi- ste sig også at være en godt søskib, der uden besvær klarede en rejse til Færøerne og Island i 1936. Den længste rejse et dansk kongeskib havde foretaget indtil da.

Efter 1947 overtog Frederik IX "Dannebrog" og fortsatte den intense og traditionelle brug af skibe. En interesse og begejstring, der også er karakteristisk for den nuværende monark, Dronning Margrethe II.

"Dannebrog" er et unikt skib på alle tænkelige måder. Det er klassisk smukt, det er velsejlen- de og velindrettet, og det har opnået en alder af 90 år, hvad der er ganske sjældent for et skib. Ikke desto mindre virker det, som om det er taget i brug i år!

I 350 år har de danske monarker rådet over et skib beregnet til deres brug, og i 150 år har kongeskibet virket som en symbolsk og uløse- lig del af Danmark og det danske monarki.

▼ Kongeskibe har altid været et godt og oplagt emne for skibsmodelbyggere. Således også for det 79-årige medlem af Gilleleje Marineforening Heike Wilm, der blandt meget andet har bygget en model af kongechaluppen. Kongechaluppen er stationeret på Nyholm og bruges til at sejle de kongelige til og fra DANNEBROG, når den ligger i bøjen ud for kajenlægget Elefantent. På vedstående foto ses afdelingsformand i Gilleje Marineforening Steen Møller med den smukke model. Steen Møller var i en årrække fører af kongechaluppen.

DISTRIKT

STORKØBENHAVN, BORNHOLM & GRØNLAND

Distriktformand: Gert Allan Larsen
Tlf.: 20 43 87 96, E-mail: gert-allan@larsen.dk
Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København, Brøndby, Ishøj, Godthåb og Bornholm

DISTRIKT

NORDSJÆLLAND

Distriktformand: Palle Pedersen
Tlf.: 20 10 50 53, E-mail: jytpal@gmail.com
Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje, Hundested, Frederikssund og Frederiksværk

DISTRIKT

VESTSJÆLLAND

Distriktformand: Søren Brusgaard
Tlf.: 21 42 30 14, E-mail: ksbrusgaard@gmail.com
Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk, Korsør og Skælskør

DISTRIKT

SYDSJÆLLAND & ØERNE

Distriktformand: Niels Chr. Rasmussen
Tlf. 40155047, E-mail: stoftex@live.dk
Næstved, Møen, Køge, Vordingborg, Stevns, Nakskov og Nykøbing Falster

DISTRIKT

FYN

Distriktformand: Erik Jørgen Bodal
Tlf.: 40 45 30 11, E-mail: erik@bodalenergi.dk
Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens, Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg, Langeland og Middelfart

DISTRIKT

SYD- & SØNDERJYLLAND

Distriktformand: Per Dichmann Hansen
Tlf.: 22 48 88 43
E-mail: dmfdistriktsosjylland@gmail.com
Tønder, Esbjerg, Fanø, Ribe, Padborg/Graasten, Sønderborg, Fredericia, Kolding, Haderslev, Aabenraa og Vejle

DISTRIKT

MIDTJYLLAND

Distriktformand: Lars Gjættermann
Tlf.: 29 63 21 13, E-mail: gjæet@post.tele.dk
Aarhus, Randers, Grenaa, Ebeltoft, Viborg, Horsens, Samsø og Skanderborg

DISTRIKT

NORDVESTJYLLAND

Distriktformand: Per Toftum Larsen
Tlf.: 40 15 58 93, E-mail: pertoftum@live.dk
Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande, Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn, Struer og Løgstør

DISTRIKT

NORDJYLLAND

Distriktformand: Charley F. Pedersen
Tlf.: 23 65 04 28, E-mail: cfp@post.tele.dk
Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals, Hjørring, Hadsund, Hirtshals og Hobro

Notesiderne indeholder variable relevante informationer, foto samt permanente siteoplysninger fra afdelingerne. Deadline for siterettelser og informationer er altid den 15. i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

LANDSFORMANDEN

Når I læser dette, er Sendemandsmødet i Løgstør overstået, og for deltagere har det forhåbentlig været en rigtig god oplevelse. Arrangørerne har i hvert fald gjort deres yderste. Det gælder både folkene fra Distrikt Nordvestjylland og ikke mindst personalet på Løgstør Parkhotel m.fl. Så herfra skal lyde en kæmpe TAK til alle dem, der "bar".

Tilmeldingsprocessen har pr. tradition igen været udfordrende på flere måder. For nogle har adgangen til informationerne via hjemmesiden været udfordrende, og dette har jeg gladelig hjulpet adskillige med at overkomme. Jeg er dog også bevidst om, at vidensdelingen i afdelingsbestyrelserne ikke altid er optimal med bl.a. adgangskoder etc.

Noget, som vi nok skal arbejde lidt mere med i fremtiden, er at øge antallet af deltagende afdelinger. I år har 16 afdelinger overhovedet ikke reageret på de udsendte informationer og dermed hverken meldt sig til eller fra uagtet, at afbud også var ønsket. Vel vidende at dette langt fra er enestående for i år, synes jeg nu alligevel, at det er en uskik. En invitation fra tante Oda besvarer man da naturligvis inden for den angivne tidsfrist (S.U.) og i samme format, som den blev modtaget (brev, e-mail, telefonisk). Hvor svært kan det være?

Afbud er modtaget fra 11 afdelinger, og igen er nogle begrundet i prioriterede familiebegivenheder i netop storebededagsferien og enkelte desværre med en klang af "tøsefornærmethed" over den nære hotelkapacitets begrænsninger til trods for tilbudte alternativer inkl. transport til/fra de enkelte arrangementer!

De tilmeldte 48 afdelinger repræsenterer 304 ud af 431 mulige stemmer. Altså har 127 stemmer fordelt på 27 afdelinger fravalgt at gøre deres indflydelse gældende ved Danmarks Marineforenings øverste myndighed, Sendemandsmødet, hvilket desværre ikke er helt unormalt om end lidt skuffende. Måske en vedtaget ny modus for Sendemandsmødets gennemførelse kan råde lidt bod på dette forhold?

Hvorom alting er, skal dette dog på ingen måde formørke vores ellers så lyse sind. Aktiviteterne og dermed mulighederne for at være synlige i samfundet kommer talstærkt igen efter pandemiens begrænsninger. Søværnets flådestationer planlægger åbent hus hhv. den 27. august i Korsør og den 3. september i Frederikshavn. Tilsvarende planlægger Flyveåbnet Danish Air Show 19. juni på Flyvestation Karup. De store markeder i landet genoptager ligeledes deres traditionelle aktiviteter. Så det er bare om at få kridtet skoene og komme i gang igen - og få nogle flere nye medlemmer ind i marinestuerne.

AMAGER

amagermarineforening.dk

ASSENS

assens-marineforening.dk

BOGENSE

bogensemarnineforening.dk

▲ Kim von Wowern er regerende fregatkaptajn i Brøndby Marineforening. (Foto: Jørgen Kjeldsen)

BRØNDBY

marineforening.dk

Skyttelavet:

Brøndby Marineforenings Skyttelav har efter to års pause holdt fregatskydning med efterfølgende festivitas i marinestuen med skafning og dans for medlemmer og ledsagere. Under den festlige event blev afdelingens nye fregatkaptajn Kim von Wowern fejret på bedste vis.

EBELTOFT

marineforeningen-ebeltoft.dk

Ole Laursen modtog under generalforsamlingen i februar Danmarks Marineforenings hæderstegn i sølv. Dette på baggrund af hans store og mangeårige indsats for at bevare og renovere afdelingens maritime og historiske effekter.

Afdelingsformand Erich Fransen ønskede ikke genvalg og blev afløst af Mikkel Brøgger. Der var også nyvalg til Knud Erik Overgaard, Kjeld Thejl og Palle Dannemand.

De indsamlede penge under Slupturen gennem byen i februar blev i år skænket til DSI Fregatten JYLLAND.

I marts har den stået på fregatskydning med Flemming Hjort som vinder af fregatkaptajntitlen. Herudover har der været kammeratskabsaften med foredrag om Aarhus Flydedok af skibssingeniør Claus Rosholm. Under tirsdagstræffet den 12. april blev den af Ole Laursen nyrenoverede skibskanon fra Englandskrigene genindviet. ▶

EBELTOFT

▲ Ebeltoft Marineforenings klenodie fra Englandskrigen 1801 til 1814 er nænsomt og smukt blevet renoveret af Ole Laursen.

ESBJERG

▲ Under generalforsamlingen i Esbjerg Marineforening modtog Kristian Christensen sit 50-års-medlemsemlen. Afdelingsformand John Koudal (t.h.) tjekker, at bestyrelsesmedlem Jimmy Fruergaard med rettidig omhu fæstner emblemet på trøjen.

ESBJERG

▲ Esbjerg Marineforenings Skyttelavs nye skydebane er installeret i en container vis-a-vis Marinehuset.

Et af flere arrangementer for Slupkoret er deltagelse i et sangstævne på fregatten JYLLAND.

Skyttelavet:

Afdelingens skyttelav stillede med seks skytter til Landsskyttestævnet i Kongens Lyngby og Brøndby. Som omtalt i forrige nummer af dette tidskrift blev Jørn Mortensen veteranlandskytte for ottende gang, heraf syv gange i træk. Mikkel Brøgger blev fjerdebedst blandt fritstående skytter. Holdkonkurrencen gav en syvendeplads ud af tyve. Landsskyttestævnet 2023 skal afholdes med skytterne fra Ebeltoft som værter.

ESBJERG

marineforeningen-esbjerg.dk

Efter en lille måneds udsættelse på grund af coronarestriktioner kunne Esbjerg Marineforening afholde generalforsamling lørdag den 26. februar i overværelse af 78 medlemmer. På trods af aflysninger og nedlukninger kom afdelingen igennem 2021 med et flot økonomisk resultat, der ikke mindst skyldtes Esbjerg festuge i august. Her deltog afdelingen med et opstillet telt ved Marinehuset, der altid har mange besøgende til musik og dans.

Bestyrelsen vil gerne slå på tromme for Tall Ships Race 2022, der i dagene 7. til 10. juli anduver Esbjerg Havn. Ifølge Nils Brandt Petersen står afdelingen klar til at åbne marinestuen for afdelinger, der eventuelt har planer om at besøge Esbjerg under den store event.

– Hvis det er ønskeligt, kan vi altid klare en bid brød. Så kontakt os, hvis det har interesse, lyder det fra Esbjerg.

Skyttelavet:

Esbjerg Marineforenings Skyttelav har flyttet adresse til Esbjerg Marineforening. Det er blevet muligt, efter at der nu er opsat en container ved Marinehuset. På den baggrund skydes der igen den første og tredje tirsdag i hver måned.

Effekter fra Marineforeningens slopkiste

Varerne kan ses på www.marineforeningen.dk under Landskontoret - varekatalog.

BESTILLES OG KØBES I DIN AFDELING

 Danmarks Marineforening

FANØ*fano-marineforening.dk*

Ovrrækkelser af anciennitetsmedlemsemler i Fanø Marineforening i marts dækkede i år både 2021 og 2022. Som noget nyt havde bestyrelsen besluttet, at arrangementet var for medlemmer med ledsagere. Efter den faglige del stod den på fanøsmørrebrød og kaffepunch.

FREDERIKSHAVN*marinestuen-frederikshavn.dk***FREDERIKSSUND***frederikssundmarineforening.dk***FREDERIKSVÆRK***frederiksvaerkmarineforening.dk***FAABORG***faaborgmarineforening.dk***GILLELEJE***gillelejmarineforening.dk***GLYNGØRE***glyngore-marineforening.dk*

Glyngøre Marineforening deltog den 2. april 2022 med Danmarks Marineforenings udstillingstelt i en erhvervsudstilling i Jamobygningen i Glyngøre. Afdelingssekretær- og næstformand Bent-Ole Kristensen fortæller, at udstillingen var en overvældende succes med over 3.500 besøgende.

28 spillere stillede i marts op til en "spar-bonde-turnering". Dette for at fejre, at marinehuset nu har fået installeret et nyt og større kvalitetskøkken. Efter kortspillet deltog 35 i skafningen.

I forbindelse med at Glyngøre Marineforening via distrikt Nordvestjylland har part i sendemandsmødet 2022, mindes medlemmerne stadig, at afdelingen med den legendariske afdelingsformand Poul A. Hansen i spidsen i 2006 afholdt sendemandsmøde.

GRENAA*grenaamarineforening.dk***HADERSLEV***haderslevmarineforening.dk***HALS***halsmarineforening.dk***HANSTHOLM/THISTED***htmarineforening.dk*

– Under generalforsamlingen blev afdelingskasserer Harry Christiansen udnævnt til æresmedlem af Hanstholm/Thisted Marineforening. Det oplyser Knud Erik Kristensen, der også fortæller, at eneste ændring i bestyrelsen efter generalforsamlingen er, at Jens Thomsen, der ikke ønskede genvalg, blev afløst af Claus Christiansen.

▲ Fra martsarrangementet i Fanø Marineforening ses f.v. afdelingsformand Keld Sørensen, afdelingsnæstformand Mads Larsson, Peter Erhard Knudsen, Brian Møller Hansen, Søren Peter Messmann, Claus Thyssen, Peter Madsen og Jens Martin Christiansen.

▲ Det ene af Danmarks Marineforenings to udstillingstelte pyntede den 2. april 2022 på erhvervsudstillingen i Jamobygningen.

HIRTSHALS*hirtshalsmarineforening.dk***HOBRO***hobromarineforening.dk***HOLBÆK***facebook.com/holbaekmarineforening*

Den nu i Schweiz bosiddende kendte jazzmusiker, holbækaneren Erling Jensen, var i februar på besøg i Holbæk Marineforening. Selv om han som skrevet bor i Schweiz, har han via doneringen i 1990 af en dronepropel fra Gniben på Sjællands Odde stadig kontakt med medlemmerne i Holbæk Marineforening. Ifølge afdelingsformand Ole Puggaard lyder han kaldenavnet "Røde". Dette som følge af, at han er født den 1. maj. ▶

HOLBÆK

“Røde” Erling Jensen, aftrjente sin værnepligt på Marinestation Sjællands Odde, som dronemekaniker fra 1959 og stoppede som korporal i 1961. Dronerne var ca. 3,5 meter lange og landede på havet med en stor faldskærm. Vi sendte disse droner op som sigte- og skydemål fra batteriet på Odden. Dronerne blev opsamlet af Y-kuttere. Erling Jensen fik denne lettere beskadigede propel som et minde.

- ▲ Dette notat på rammen til dronepropellen fortæller historien om doneringen til Holbæk Marineforening i 1990.

KALUNDBORG

- ▲ Under generalforsamlingen i Kalundborg Marineforening var der nye medlems-emblemer til (f.v.) Steen Mariager Nielsen, Inger Nørrind, Henrik Hedegaard Sørensen og Finn Larsen.

Generalforsamlingen i februar ændrede ikke på bestyrelsessammensætningen.

Det var også i februar, at tidligere kriminalassistent, nuværende æresmedlem i Danmarks Marineforening, Ib Ketler besøgte afdelingen for at fortælle om sin tid i Politiets Rejsehold.

Bestyrelsens planer for den kommende tid omfatter udflugt og fregat-skydning hos kollegerne i Nykøbing Sjælland Marineforening samt afholdelse af distriktsmøde den 9. september 2022.

HORSENS

horsensmarineforening.dk

HUNDESTED

hundested-marineforening.dk

HØRSHOLM/RUNGSTED

mfhr.dk

KALUNDBORG

kalundborg-marineforening.dk

Bestyrelsen i Kalundborg Marineforening har ifølge Kaj-Willy Tinn Dahl planlagt en række arrangementer hen over 2022. Et af disse var i sagens natur generalforsamlingen først på året. Her blev der i øvrigt optaget fire nye medlemmer i den nordvestsjællandiske afdeling. Læs i øvrigt artiklen om Kalundborg Marineforening på tekstsiderne.

KERTEMINDE

kerteminde-marineforening.dk

Skyttelavet:

Kerteminde Marineforenings Skyttelav deltog i landsskyttestævne nummer 100 i Kongens Lyngby. – Vi deltog med fire skytter, og det lykkedes os at blive nummer to, oplyser Preben Ernst, der også kan fortælle, at fynboerne faktisk havde tre skytter blandt de fire første ud af 72 skytter. Hjemmebaneskydningen gav en tredjeplads. Her var der tre skytter fra Kerteminde mellem de 10 første ud af 95 veteraner. Preben Ernst roser landsskytteudvalget for at arrangere et rigtig godt stævne med skydning i Kongens Lyngby og landsmøde og kammeratskabsaften i Brøndby Marineforenings lokaler i Marinegården.

– Vi har afholdt den sidste skydning, og Ole Thor Hansen vandt pokalen. Pokalen for bedste fremmøde gik igen til undertegnede. På den efterfølgende generalforsamling var der genvalg til Peter Heiden og Torben Henriksen. Kontingentet forbliver uændret, da økonomien er god, siger Preben Ernst.

Skyttelavet holder nu sommerferie og starter igen til august, hvor der lægges ud med at træne til distriktskydningen i Fåborg til efteråret samt den kommende hjemmebaneskydning.

KOLDING

koldingmarineforening.dk

KONGENS-LYNGBY

kongens-lyngby-marineforening.dk

KORSØR

korsoermarineforening.dk

KØBENHAVN

kbh-marineforening.dk

Medlemmerne i København Marineforening har også haft besøg af Stig Sandvang med hans beretning om sin tid som flymekaniker på de efterhånden legendariske Catalina-fly. Flyene havde base i Værløse, Narsarsuaq, Søndre Strømfjord og en kort overgang i Mestersvig på Grønlands østkyst. Foretagsrækken er en del af promoveringen af Stig Sandvangs bogudgivelse om sine oplevelser.

KØGE

koege-marineforening.dk

37 medlemmer deltog den 23. februar i generalforsamlingen. I marts deltog 43 personer i et foretagsarrangement med kontreadmiral Kurt Birger Jensen. Emnet var Kurt Birger Jensens karriere i Søværnet samt efterfølgende direktørjob i eksportklubben Naval Team Denmark.

LANGELAND

langelands-marineforening.dk

MARSTAL

marstalmarineforening.dk

MIDDELFART

midelfartmarineforening.dk

Flymekaniker Stig Sandvang besøgte den 13. marts Middelfart Marineforening for at fortælle om sine oplevelser i Grønland omkring flytypen Catalina. 24 medlemmer var mødt frem til foredraget.

MORSØ

morsmarine.dk

Den 5. maj lagde medlemmer fra Morsø Marineforening krans ved mindestenen for omkomne søfolk fra Mors og Agerø under de to verdenskrige 1914-1918 og 1939-1945. Afdelingsnæstformand Antton Toft holdt en kort, men retvisende tale om forholdene for søens folk under krigshandlingerne.

Mindestenen er i starten af 1950'erne opstillet af Morsø Marineforening med efterfølgende overdragelse til den daværende købstadskommune Nykøbing Mors.

MØEN

moensmarineforening.dk

Møns Marineforening runder den 3. juni 2022 80-års-mærket. Det fejres med en reception i marinstuen lørdag den 18. juni fra kl. 10 til 13. I forbindelse med jubilæet har Vordingborg Kommunes adoptionsskib, miljøenheden Y 563 MARIE MILJØ, planlagt et besøg i Stege Havn. Mandskabet inviterer alle, der kunne tænke sig at opleve skibet og høre historier fra skibets hverdag som miljøskib, til at gå ombord samme dag fra kl. 12 til 15.

NAKSKOV

nakskov-marineforening.dk

NIBE

nibe-marineforening.dk

NYBORG

marineforeningennyborg.dk

Under generalforsamlingen i Nyborg Marineforening blev der optaget fem nye medlemmer. Ib Nedergaard modtog skyttelavets hæderstegn for sit store arbejde for Nyborg Marineforenings Skyttelav. Det var også tid til at udhævne Karsten Berthelsen til Årets Mariner i afdelingen. Dette med begrundelsen i hans store arbejde i og omkring Nyborg Marineforenings sangkor.

På bagkant af pandemiperioden er der igen ved at komme gang i aktiviteterne i Nyborg. Således er alle udvalgene i gang med at planlægge diverse aktiviteter.

Afdelingsnæstformand Jørn Klinck ønskede ikke genvalg og blev afløst af Ann Branderup.

MIDDELFART

▲ Flymekaniker Stig Sandvang under besøget i marinehuset i Middelfart.

NYBORG

▲ Afdelingsformand Kurt Verner ønsker Karsten Berthelsen tillykke med titlen som Årets Mariner i Nyborg Marineforening.

NYKØBING FALSTER

▲ Vinderne fra tænkeboksturneringen i Nykøbing Falster.
(Foto: Flemming Keith Karlsen)

SKAGEN

▲ Gæsterne fra Thyborøn Marineforening nød museet Maskinrummets overflødigehorn af maritime rariteter.
(Foto: Niels Arne Hansen)

NYKØBING FALSTER

nykfmarineforening.dk

14 medlemmer deltog i den årlige raffeturnering i tænkeboks. De hårde dyster fandt sted i marinestuen. Flemming Keith Karlsen oplyser, at Bjarne B. Rasmussen løb med vinderpokalen. De øvrige topplaceringer gik til Kurt Stæckmann, ham selv og som rosinen i pølseenden Eivind Ubbesen. Arrangementet, der var tilrettelagt af Søren S. Hansen, sluttede med skafning.

Den 11. juni 2022 er der planlagt udflugt til Brandmusset i Nykøbing Falster.

NYKØBING SJÆLLAND

nyksjmarineforening.dk

NÆSTVED

naestvedmarineforening.dk

ODENSE

odense-marineforening.dk

RANDERS

randersmarineforening.dk

Den evige problematik mellem nye beboelser på havneområder som afløser for maritime erhverv og bebyggelse raser på nuværende i Flodbyen Randers.

Vanen tro bliver de forskellige holdninger fremført i den lokale presse godt suppleret med indlæg på de sociale platforme.

Redaktionen har fra afdelingsformand i Randers Marineforening Lars Gjættermann modtaget et læserbrev fra Randers Amtsavis fra den 28. april 2022. Læserbrevet er kritisk over for Randers Kommunes ageren i sagen. På den baggrund glæder det afdelingsformanden, at skribenten slutter sit indlæg som følger: "Skal de to flotte maritime, velholdte og velbesøgte naturperler ved fjorden: Restaurant Sejlklubben og Marineforeningen jævnes med jorden og bygges højhuse der i stedet for?"

Skyttelavet:

Ole Poulsen fortæller, at Randers Marineforenings Skyttelav stillede med fem skytter til landsskyttestævnet 2022 i Kongens Lyngby og Brøndby. Det blev til en femteplads med John Pedersen som bedste holdskytte. Herudover har skyttelavet deltaget i en række lokale og regionale skydninger med andre soldater- og Marineforeningsafdelinger.

ROSKILDE

roskildemarineforening.dk

12 medlemmer mødte i februar frem til et foredrag om testamenter og fremtidsfuldmagter af advokat Allan Ohm. Det oplyser Kristian M. Pedersen.

Per Nielsen havde 18 tilhørere på plads, da han den 31. marts afsluttede Roskilde Marineforenings vinterarrangementer med et foredrag om sin tid som maskinassistent om bord på det gode skib SS "Samos". En hyre, der i øvrigt efterfølgende førte til giftermål med skibets kvindelige telegrafist.

Sommerens arrangementer byder på sommerfest i haven den 18. juni, udflugt med sejlads den 23. juli og fregatskydning den 6. august.

SKAGEN

skagenmarineforening.dk

Som det fremgår af noterne fra Thyborøn Marineforening, har flere af afdelingens medlemmer og ledsagere efter invitation fra museets stifter Henning Kjeldsen været på besøg i det nyåbnede marinemuseum Maskinrummet i Skagen. Ifølge Niels Arne Hansen var bestyrelsen fra Skagen Marineforening og nogle lokale venner også med i invitationen. De to invitationer gjorde, at der til den efterfølgende skafning i huset, der rummer Skagen Marineforening, deltog 70 personer.

Skagen Marineforening holder åbent hus i forbindelse med byens vise-festival den 1. til 3. juli.

SKIVE*skive-marineforening.dk*

Under ulkeaftenen i oktober blev der optaget fire nye medlemmer i Skive Marineforening. Det med nye medlemmer fylder meget i afdelingen. Således kunne afdelingsformand Klaus Pedersen under generalforsamlingen i februar hæfte nye medlemsemler på ni personer. Medlems-tallet er dermed oppe på 60. Ifølge det oplyste sænker den tiltagende medlemstilgang gennemsnitsalderen i afdelingen væsentligt.

SLAGELSE*marineforeningen-slagelse.dk***STEVNS**

Afdelingsformand Gert Arno Pedersen oplyser, at efter en tid med aflysninger og lavt aktivitetsniveau er der nu igen kommet gang i Stevns Marineforenings gøren og laden. Således mødte 32 medlemmer i februar frem til generalforsamlingen, der efter beretning og økonomi kunne byde velkommen til fem nye medlemskolleger. Hermed har den østsjællandske marineforening 62 medlemmer.

40 personer deltog i marts i eventet "Knejpesang og sømandsviser". Køge Marineforenings husorkester var hyret til at lægge musikalsk underlag for de mange fremførte sange.

Den 12. juni er der fødselsdagsfejring. En planlagt fregatskydning skal afholdes den 31. juli.

SVENDBORG*svendborgmarineforening.dk*

Foredragsrækken i Svendborg Marineforening bød i marts på et indlæg af Poul Kamban om tre generationers liv til søs. I april var det så Rasmus Nygaard fra foreningen Friends of "Nells Dan", der gav et indlæg om det kendte polarskib. Den 5. april deltog medlemmer fra afdelingen i rejsegildet på de nye Simac-bygninger på havneområdet i Svendborg.

Ud over disse faglige arrangementer har der også været gang i de sociale events. Ifølge Jim Møllerup var der således foreningsmiddag den 10. marts for medlemmer og ledsagere. Den 7. april stod den på en ekstra gang torskespisning. Derudover sørger kabyspersonalet for tilvirkning og opsætning af sildebord hver lørdag.

SØNDERBORG*soenderborgmarineforening.dk***THYBORØN**

Krigen i Ukraine har haft den direkte konsekvens, at Thyborøn Marineforening midlertidigt er flyttet fra marinehuset og over i en tilbygning kaldet Skuret. Dette skyldes, at marinehuset, der oprindeligt er indrettet som børnehaven, skal bruges til ukrainske flygtninge.

Ud over generalforsamling og distriktsmøde har medlemmer fra afdelingen været på besøg i det nye maritime museum Maskinrummet i Skagen. Dette på en direkte invitation fra ophavsmanden til museet, skibsreder Henning Kjeldsen. Efter museumsbesøget stod den på skafning i Skagens Marineforenings store marinestue.

▲ Afdelingsformand Klaus Pedersen byder nye medlemmer velkommen i Skive Marineforening.

▲ Poul Kamban beretter om tre generationers liv til søs. (Foto: Jim Møllerup)

– Der skal lyde en stor tak til Henning og Skagen Marineforening fra os 36 m/k'ere, der sidst på eftermiddagen drog hjemad til Thyborøn i højt humør, lyder det fra afdelingsformand Bent Thomsen.

TØNDER*Facebook: Tønder marineforening.*

Den sidste dag i marts deltog 75% af medlemmerne i Tønder Marineforening i afdelingens generalforsamling.

Afdelingsformand Per Dichmann Hansen holdt et kort indlæg om, hvad der er sket inden for det sidste år og kom i den forbindelse ind på, at afdelingen vil søge nærmere samarbejde med Padborg/Gråsten Marineforening.

Valgbehandlingen gav i øvrigt genvalg til afdelingsformanden. ▶

TØNDER

▲ Fra generalforsamlingsmiddagen i Tønder Marineforening ses f.v. værten John Steffensen, Hans Johnsen og Per Dichmann Hansen.

AARHUS

▲ Der er gang i spisningen under ålekalaset i Aarhus Marineforening. (Foto: Sonja Kirk)

– Som vi altid gør ved vores møder, afslutter vi med en god middag. Denne gang hos kyllingeproducenten Hans Johnsen. Og hvad var mere naturligt, end at menuen stod på velsmagende kylling, lyder det fra Per Dichmann Hansen, der også fortæller, at de tre mødedeltagere var enige om, at der skal gøres noget for at finde nye medlemmer. Vel og mærke nye medlemmer, der virkelig vil Marineforeningen. En mindre kontingentforhøjelse på kr. 50,00 blev vedtaget.

VEJLE

vejlemarineforening.dk

VIBORG

Generalforsamlingen i Viborg Marineforening gav genvalg til hele den sidende bestyrelse, der således stadig består af afdelingsformand Martin Schmidtke, afdelingsnæstformand og sekretær Henning Jensen, afdelingskasserer Niels Jensen, slopkistebestyrer Bjørn V. Nielsen, hovmester John Jensen og banjemester Bent Mortensen.

Afdelingens 80-års-fødselsdag den 6. oktober 2022 vil blive fejret den 8. oktober, hvor den blandt meget andet står på et åbent hus-arrangement. Herudover er årsprogrammet fastlagt og kan ses i det nyligt udsendte nyhedsbrev.

VORDINGBORG

vordingborgmarineforening.dk

ÆRØSKØBING

aeroeskoebing-marineforening.dk

AABENRAA

aabenraa-marineforening.dk

AALBORG

aalborg-marineforening.dk

AARHUS

aarhusmarineforening.dk

Bestyrelsen i Aarhus Marineforening prøver ifølge Søren Holck stadig at fastholde kammeratskabsaftenen den sidste torsdag i måneden. Her vises der film, der fra tid til anden bliver suppleret med skafning. En ringe tilslutning gør dog, at arrangementet måske bliver sat på pause for en tid. Det kniber også med fremmødet til korets træningsaftner. Korleder Cai Jensen håber dog stadig på, at der snart dukker flere op, så det musikalske niveau kan opretholdes.

Kniber det med tilslutning til kammeratskabs- og korraftenerne, var der til gengæld overbooket til ålespisningen den 24. marts. Efterbookinger gjorde, at ål bestilt til 20 personer skulle række til de 37 medlemmer, der mødte frem til spisningen. Alle fik dog det, de kunne spise, mener Søren Holck.

Skyttelavet:

Søren Holck oplyser også, at ni skytter fra Aarhus Marineforenings Skyttelav deltog i årets landsskyttestævne. Aarhusholdet fik en tiendeplass med Søren Holck, Sonja Kirk, Kenn Byrholm og Annie Wiinquist som bedste skytter.

Tom Armstrong var tovholder for aarhusianerne med hensyn til alt det praktiske. En opgave, som han ifølge det oplyste løste på bedste vis.

TEL. & FAX 33 12 82 53
 POSTGIRO NR.: 102-3071
 D. B. 3001.3015-127201
 E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

DK - 2000 Frederiksberg
 Dronning Olgas Vej 9, st.
 CVR. NR.: 89 69 70 18
 WWW.ORDENSAAND.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ØRDENSKAPITLET
 GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE
ORDENSBÅND
 MINIATUREORDENER OG MEDALJER
 BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

Maskinrummet – spændende museum i Skagen

SKIBSMONTØREN, FISKEREN, SKIBSREDEREN OG SKIBSMO-TORNØRDEN HENNING KJELDSSEN ER TOVHOLDER OG IDÉMAND TIL ET NYT SKIBSMUSEALT FLAGSKIB I SKAGEN

Da Henning Kjeldsen i 1966 blev partner med sin far, fiskeskipper Erik Kjeldsen, stod det ikke skrevet i logbogen, at samme Henning medio 2021 ville skabe grundlaget for at etablere et unikt skibsmotor- og fiskegrejmuseum på havnen i Skagen.

Men sådan blev det. Og det ikke bare som landbaseret museum. I april overtog Henning Kjeldsen Fyrskib XXI "Skagen Rev" fra DSI Fregatten JYLLAND. Efter et gennemgående tjek og overhaling på Ring Andersens Skibsværft i Svendborg skal skibet forhales til Skagen for en fremtidig permanent placering vej kajen ud for museum Maskinrummet på Jollevej.

– Det skal bringes frem til en stand, som var det helt nyt fortæller, Henning Kjeldsen således til dagbladet Fyns Amts Avis.

Fyrskib XXI "Skagen Rev" blev bygget i 1911 på Rasmus Møllers bådebyggeri i Faaborg. Så det bliver igen skibstørnere fra det sydfynske, der skal opgradere skibet, så det kan anvendes som museumsskib. "Skagen Rev" var i øvrigt det sidste danske fyrskib, der slukkede den store lanterne i toppen af masten. Det skete i 1988.

STOR TAK TIL HENNING KJELDSSEN

Hos museet Fregatten JYLLAND, hvor det gamle fyrskib har ligget i mere end 30 år, vækker det glæde, at skibet nu er kommet på nye hænder.

– Jeg er meget lettet over, at skibet nu har fundet en ny ejer, siger Karin Buhl Slæggerup, direktør på Fregatten JYLLAND. Vores formål er ene og alene at vedligeholde fregatten JYLLAND, og vi har af samme årsag altid haft fuldt fokus på at sikre finansiering til dette. Derfor må jeg også erkende, at det gennem de 30 år desværre har været på bekostning af Fyrskib XXI. Jeg har siden min ansættelse i 2019 brugt mange ressourcer på at finde en god løsning for fyrskibet. Det har vi nu, og jeg er dybt taknemlig over, at Henning Kjeldsen har påtaget sig den store opgave at restaurere skibet, og jeg glæder mig meget til at se skibet, når det ligger i Skagen.

LIDT AF EN TILFÆLDIGHED

At Skagen nu er blevet beriget med et skibsmuseum er faktisk noget af en tilfældighed. I forbindelse med at skibsreder Henning Kjeldsen via fonden "Gitte Henning – til bevarelse af gamle fiskerbåde" skulle bruge en gammel Tuxham-motor til snurrevodskutteren "Sømusen", der var under renovering på C.J. Skibs- og bådebyggeri i Egersund, fandt gruppen omkring fonden deres Tuxham-motor hos en skibsmotorsamler på Sjællands Odde. Under besøget kom det frem, at sælgeren gerne ville af med hele sin store samling.

– Så på vej hjem med færgen blev vi alle enige om, at så kunne vi da købe hele molevitten og bruge motorene til udstilling i et pakhus på Molevej i Skagen, som jeg tilfældigvis ejede, fortæller Henning Kjeldsen. "Sømusen" lyder nu navnet FN 183 "Kathrine Sulbæk" og bliver tilknyttet museet Maskinhuset som en levende fortælling om, hvorledes hverdagen og forholdene for fiskerne var før i tiden. Det sker via små fisketogter med museumsgæster om bord.

▲ Museumsdirektør DSI Fregatten JYLLAND Karin Buhl Slæggerup er stærkt fornøjet med at overdrage Fyrskib XXI til Skagen-museet Maskinrummet. (Foto: Haakon Rønnow Petersen, Mercatus A/S)

▲ Danmarks Marineforenings lokalafdelinger har en stående invitation til at besøge Maskinrummet i Skagen. Således var 40 medlemmer og ledsagere fra Thyborøn Marineforening i april på besøg. Her ses Henning Kjeldsen med det maleri af en tidligere "Gitte Henning" som han fik som takkegave fra de vestjyske gæster. (Foto: Vagn Sandholm)

▲ Det store rum på Jollevej i Skagen giver optimale muligheder for at vise de maritime rariteter frem for publikum. (Foto: Niels Arne Hansen)

▲ Efter mere end 30 år er det farvel og tak fra Fyrskib XXI til kajen i fregathavnen i Ebeltoft. (Foto: DSI Fregatten JYLLAND)

Og at dansk fiskeri har ændret sig, er Henning Kjeldsen og hans karriere i branchen et positivt og godt bevis på. Således kan det blandt andet nævnes, at den nye trawler under navnet "Gitte Henning", der for nuværende som nummer 15 med samme navn, er under udrustning, får en tonnage på omkring 4.000 ton. Den første "Gitte Henning", som den nu lokale museumsmand i 1966 blev medejer af, var på beskedne 20 tons.

Minneankerprisen til en dansk og norsk søkadet

Den 25. marts modtog kadet Vilde Hagen Espedal fra Sjøkrigsskolen i Norge og kadetsergent Rune Øster Mortensen fra Søofficersskolen i Danmark den prestigefyldte norske Minneankerprisen. Det skete ved en reception på Den Norske Ambassade.

Minneankerprisen har sit startfundament omkring Den Norske Sjømandskirkes 25-års-jubilæum den 20. november 1983. I den forbindelse fik kirken overdraget et gammelt skibsanker fra Den Kongelige Norske Marine. Ophavs- og idømand til gaven var Bendt Fogh, som er gift med norske Edith.

Som tak for Den Kongelige Norske Marines store indsats omkring bjergning, transport, levering og efterfølgende opsætning ved Sjømandskirken oprettede Bendt Fogh i 1985 en Minneankerpris, der hvert år uddeler et skibsur og et barometer til en norsk kadet. På grund af den store opbakning fra Det Danske Søværn blev prisen i 1988 udvidet til også at omfatte en dansk kadet. Prismodtagerne indstilles af deres medkadetter.

Norges daværende ambassadør i Danmark, Ole Ålegård, insisterede på, at uddelingen af Minneankerprisen skulle finde sted i Norges Ambassades regi. Denne tradition er fulgt op af alle senere ambassadører. Uddelingen finder sted i marts eller april og overrækkes altid af en dansk søofficer i admiralklassen.

I forbindelse med uddelingen i år deltog de to prismodtagere fra 2021. Dengang blev seancen på ambassaden aflyst på grund af pandemien.

▲ Danske Rune Øster Mortensen og norske Vilde Hagen Espedal modtog i marts Minneankerprisen.

▲ Fra receptionen på Den Norske Ambassade ses f.v. ambassadør Katja Nordgaard, prisstifter Bendt Fogh, premierløjtnant Maria Korfoed Ellyton, kadetsergent Rune Øster Mortensen, kadet Vilde Hagen Espedal, fenrik Henrik Nødset Skåtun, kontreadmiral Henrik Ryberg og direktør Jan Fogh.

Marineforeningen

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG" - MEDLEMSBLAD FOR DANMARKS MARINEFORENING

JULI/AUGUST 2022 | NR. 4 | 111. ÅRGANG

■ KOMMENTAR: MIT DEJLIGE LIV SOM FISKER

■ TEMA: DEN SVENSKE FLÅDE RUNDER 500 ÅR

▲ Den svenske flåde, i dag kaldet Svenska Marinen, runder 500 år i juni 2022. Svenskerne har altid haft fokus på, at flåden til enhver tid skulle være bygget og udrustet tidssvarende. På vedstående foto ses således K 32 HMS Helsingborg, der som den anden korvet i Visby-klassen blev søsat i Karlskrona den 27. juni 2003. HMS Helsingborg er forsynet med stealth-teknologi, der gør det svært at opdage fartøjet på radar og andre sensorer. HMS Helsingborg har, siden den blev leveret til Försvarsmakten, været en del af 42. korvetdivision ved Fjerde Sjøstridsflottiljen på Berga Orlogsbase.

(Foto: Försvarsmakten – Svenska Marinen)

Mit dejlige liv som fisker

Muslingefisker Jan Møller fra havnebyen Sundstrup i Viborg Kommune har gennem hele sit arbejdsliv været fisker. Han kender derfor om nogen fiskeriets udvikling fra et relativt frit erhverv til i dag, hvor fiskeriet i alle danske farvande bliver tjekket og overvåget ud over alle grænser. Vi har derfor bedt Jan Møller fortælle om sit liv som fjordfisker og om, hvordan han har det med den strikse styring af et i øvrigt frit og godt erhverv.

Jan Møller er 62 år og formand for Fiskeriforeningen for Virksund og Omegn stiftet i 1920 med Jan Møllers bedstefar som medstifter.

Jan Møllers farfar, far og farbrødre fiskede i Limfjorden gennem flere generationer. Efter krigen startede Jans far med muslingefiskeriet, hvor fangsterne blev afhændet i Skive, der dengang var hjemsted for mange muslinge både.

– Jeg var ikke gammel, da jeg fik min første ruse sat i fjorden. Far gjorde det hårde arbejde, mens jeg solgte fangsten til den lokale andelsforening. Så var der jo lidt penge til snolder. Men herudover tjente jeg også en lille skilling på havnen ved at tjære ålehyttefade, ise silden i kasserne og slæbe fyldte ålehyttefade hen til et område med frisk vand, når der var iltvind, fortælle Jan Møller.

Efter folkeskolen kom han med faren og farbroren ud at fiske på Limfjorden. Dengang måtte man bruge det grej, man havde. Noget, man ikke må i dag. Der var ikke mange penge i det, men det var et dejligt frit liv.

– Efter et års tid kom jeg med min bror ud at fiske kystnært fiskeri. Om foråret og sommeren fiskede vi på Vestkysten, og om efteråret og vinteren fiskede vi på Østkysten.

Jeg var med i 15 år. Det var et dejligt frit fiskeri de første år, men det blev mere og mere bøvlet med flere og flere regler.

– Jeg havde også en mindre båd, som jeg fiskede i fjorden fra, når det blæste for meget på havet.

I 1980 startede vi med at skrabe konsummuslinger med min lille båd. Muslingerne blev solgt til Holland, og der var ikke nogen restriktioner, så det var en skøn tid. Da jeg nogle år senere fik mulighed for at kunne lande muslinger på kontrakt til det hedengangne Østers Kompagniet i Nykøbing Mors, slog jeg til og købte en større båd, der blev lavet om til muslingefiskeriet. Så nu havde vi både ekkolod, radar og søkort til at navigere efter.

HJEMHAVN I SUNDSTRUP

– Jeg sejlede ud fra Sundstrup, hvor jeg bor og er barnefødt. Det var dejligt at være hjemme ved familien hver aften. Muslingerne lossede jeg i containere på havnen, de blev afhentet og kørt til Nykøbing Mors, hvor de blev rensat og kogt. Dengang kunne vi fiske der, hvor muslingerne var - i dag er der en række begrænsninger. Eksempelvis har muslingefiskerne mistet 98% af det gode fiskevand i Louns Bredning. Til gengæld har sæler og skaver kronede dage.

– Ved ind- og udløbet gennem Virksund Dæmningen er der talt op til 65 sæler i den periode, hvor havørreden skal igennem for at komme

▲ Muslingefisker Jan Møller i Sundstrup Havn vis a vis SK100 "Morten-Thomas" samt fiskeriets fjordjolle.

ind i Hjarbæk Fjord for at gyde. Så jeg kan godt forstå, at der ingen fisk er, lyder det fra Jan Møller. Til gengæld har han fisket østers i Nissum Bredning.

– Der havde jeg drengene med til at sortere fangsten, så kunne de jo tjene en skilling.

REGLER OG MODERNE STÅLBÅD

Selv om det over tid blev mere bøvlet at være erhvervsfisker med aflevering af fangstjournal i to eksemplarer - et til at sætte på containeren og et, der inden 24 timer skulle være Fiskerikontrollen i hænde via post - besluttede Jan Møller for år tilbage at købe en moderne stålbåd.

EN NORMAL FISKEDAG I JUNI 2022

Op kl. 01.15. Om bord på skibet, der denne junidag ligger i Nykøbing Mors havn. Inden der lægges fra kaj, skal der laves diverse tjek i maskinrummet samt tjek af skibets blackbox. Blackboxen er et krav, og den overvåger skibets data.

– Jeg tror, at vi har tre systemer, der overvåger os døgnet rundt. Vi har købt den for mange penge og skal så oveni betale for de data, den sender til myndighederne, sukker Jan Møller.

Når motoren er startet op, skal lasten tømmes for vand, så vægtene om bord kan nulstilles. Vægtene er også en dyr, men nødvendig del af udstyret om bord. Dette ikke mindst fordi fiskerne får en bøde, hvis de har 10% for meget eller for lidt i lasten, når de kommer i havn.

– Vi skal på denne rejse fiske i NATUR 2000 område 34. Så vi skal nu melde klokkeslæt for afrejse samt hvilket grej, vi har om bord, navn på skipper med mere. Efter halvanden times sejlads er vi fremme på fiskepladsen og kan begynde fiskeriet. Men først skal vi have vores position og klokkeslæt skrevet i e-loggen. Når dagens fangst er i lasten, skal vi melde, hvor vi har afsluttet fangsten, position, klokkeslæt, hvor mange ton vi har, hvem der skal have muslingerne, hvilket område vi har fisket i, hvad tid vi er i havn og i hvilken havn. Alle data skal meldes senest en time, før vi er i havn. Her kan fiskerikontrollen så være til stede for at tjekke muslingerne og vægtene. Efter endt losning skal der laves det sidste i e-loggen, der derefter bliver sendte til myndighederne.

Efter losning ved muslingeindustrien på Ørødde forlægger SK100 "Morten-Thomas" til havnen i Nykøbing Mors. Her skal der så ventes på, at containerne bliver vejjet, inden der skal laves registreringsattest og sendes det nøjagtige antal kilo til e-log. Dette skal stadig gøres senest 24 timer efter losningen. Ellers er der risiko for et bødeforlæg.

Jan Møller fortæller også, at man i København via sensorer på spillene kan se hvilken vej, spillene kører. Det samme kontor kan også via skærme følge skibets fart og position med mere.

– Så det er sgu ikke nemt at undgå bøder, som fiskeriet er nu. Det var sjovere i gamle dage, lyder det fra en ellers tilfreds muslingefisker.

Driften af SK100 "Morten-Thomas" er også fremtidssikret. Jan Møllers yngste søn, Mathias, har således gennemgået en treårig fiskeriuddannelse på Fiskeriskolen i Thyborøn.

– Jeg håber, at der er en fremtid for Mathias som muslingefisker, afrunder Jan Møller sin fortælling om glæderne og bøvlet ved at være fisker i Danmark anno 2022.

▲ SK100 "Morten-Thomas" med lasten fuld på vej til kajs ved muslingefabrikken på Ørødde i Nykøbing Mors.

Danmarks Marineforening

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der er eller har været tjenstgørende under Orlogsflaget, eller har eller har haft ansættelse til søs.

Æresformand er Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik.

Marineforeningen

Trondhjemsgade 5, kld.
2100 København Ø
Tlf. 3315 2886
Postgirokonto: 2 00 16 08
Mail til Landskontoret og "Slopkisten"
landskontoret@marineforeningen.dk
www.marineforeningen.dk

Kontortid

Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand

Steen Engstrøm
Tlf. 22 32 26 43
lf@marineforeningen.dk

Landsnæstformand

Søren Konradsen
Inf@marineforeningen.dk

Landkasserer

Flemming Heden Knudsen
lk@marineforeningen.dk

Landssekretær

Pia Skarritsø
ls@marineforeningen.dk

Skytteudvalgsformand

Pierre Jensen
skytteudvalg@marineforeningen.dk

Under Dannebrog

ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni, august, oktober, december.
Redaktør Ansvarshavende
Leif Mortensen
MKM - Viborg og Fårup
Tlf. 2192 3055
lm@mkmedier.dk
eller red@marineforeningen.dk

Samtlige tekster uden byline er skrevet af redaktør Leif Mortensen

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte debatindlæg, før de offentliggøres. Med henvisning til Pressenævnets regler for god presseskik forbeholder redaktionen sig desuden ret til at afvise indlæg, der af redaktionen opfattes som skadelige, ærekrænkende eller som kan virke agtelsesforringende. Det gælder også debatindlæg, der risikerer at skade Danmarks Marineforenings ry og omdømme i offentligheden.

Tag udfordringen op

Som det fremgår af den løbende melding under rubrikken Apropos er det via en god og solid hverveindsats fra alle medlemmerne i Danmarks Marineforening over de seneste år lykkedes at fastholde medlemstallet på et niveau omkring 8.000. Og det er ekstremt positiv.

Men skal medlemstallet fra at være nogenlunde status quo omkring 8.000 igen op at røre de 10.000, som det en kort tid var efter en landsdækkende hverveindsats medio 00'erne, skal vi igen speede indsatsen for at hverve nye medlemmer med passion for de maritime Danmark op.

Her har vi mange redskaber, som vi uden de store sværds slag kan hitte op af skuffen. Og det er der også mange lokalafdelinger, der gør.

Eksempelvis har bestyrelsen i en af vores store lokalafdelinger besluttet, at de har som indsatsmål, at alle medlemmer snarest skal vende tilbage med et nyt medlemsemne. Det kan da ikke være nemmere. Samme afdeling er i øvrigt ofte ude med annoncering og omtale i den lokale distriktspresse.

En anden af Danmarks Marineforenings 75 lokalafdelinger er altid på plads både udendørs og indendørs, når der i lokalområdet er bare den mindste lejlighed til at hverve nye medlemmer.

Så måden at hverve nye medlemskolleger på er op de enkelte afdelingers fantasi og vilje.

Et stærkt redskab er dog de to udstillingstelte, der nu har været i brug siden sommeren 2018.

Bortset fra under pandemiperioden har teltene på bedste vis været med til at skabe synlighed omkring de lokalafdelinger, der har benyttet sig af udstillingen, når der i deres område blev afholdt events, hvor det gav mening, at de var til stede.

Så hermed en opfordring til at bruge udstillingen så ofte som muligt. Det er til fælles gavn for synligheds og medlemshvervningen i alle 75 lokalafdelinger.

Håndtering og booking styres af Birger Tykskov på telefon 51232112 eller pr. mail til birger@tykskov.dk samt af redaktionen på telefon 21923055 eller pr. mail til red@marineforeningen.dk

Morten

Læserskaren for Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" er forhenværende og nuværende personel ved Søværnet og Marinehjemmehævet samt søfartsrelaterede brancher og interessegrupper. MTUD udkommer seks gange årligt i et printoplæg pr. udgave på 9.000 eksemplarer samt som e-magasin på sitet marineforeningen.dk. Der er anslået 40.000 læsere/brugere pr. udgave.

BØGER OG PUBLIKATIONER

GEORG STAGE – På kryds mod tidsånden siden 1882

Mageløst. Ordet kunne være dækkende for det megaflotte og stærkt informative værk GEORG STAGE – På kryds mod tidsånden siden 1882.

Bogen er tilvirket af Asser Amdisen som tekstmand og Uwe Delfs Jespersen som billedredaktør og udgivet den 25. maj 2022 af forlaget Lindhardt og Ringhof.

Fortællingen om Stiftelsen Georg Stages Minde starter med beretningen om et møde i marts 1882, hvor en gruppe af Københavns rigeste og mest indflydelsesrige mænd stiftede en fond. Fra det første bogstav til det sidste punktum cirka 360 sider senere kommer bogen gennem tekst og et ualmindeligt godt billedvalg og layout minutøst gennem stiftelsens 140 års historie.

Som udgiverne selv fortæller, beskriver bogen de elementer, som skibet og skolen arbejder

med i hverdagen, og hvordan de har udviklet sig siden begyndelsen i 1882.

Hvad er det for et erhverv, skibet uddanner til? Hvordan har skolen udviklet sig? Hvordan har skibet forandret sig? Og hvad er det for nogle elever, der kommer om bord?

Historien om Skoleskibet "Georg Stage" er dermed fortællingen om, hvordan sejlskibe, mennesker og de rigtige ideer kan smelte sammen og gøre verden til et bedre sted.

GEORG STAGE – PÅ KRYDS MOD TIDSÅNDEN SIDEN 1882

Udgivet af Lindhardt og Ringhof Forlag A/S

Forfatter: Asser Amdisen

Billedredaktion: Uwe Delfs Jespersen

Redaktør: Tommy Heisz

Forlagsredaktør: Elise H. Nørholm

Grafisk tilrettelæggelse: Nina Hagen

Omslag: Harvey Macaulay / Imperiet.dk

Omslagsfotos: Simon Wozniak

Tryk: Livonia Print

Format: 250x300 mm

362 sider + hardcoveromslag

Vejledende pris: kr. 499,95

ISBN: 978-87-27-00596-6

Lindhardt og Ringhof er en del af Egmont. Egmont er Danmarks største mediekoncern og en fond, som hvert år uddeler næsten 150 millioner kroner til børn og unge, der har det svært.

Ved kgl. resolution af 15. februar 2022 er sogne- og orlogspræst ved Holmens Kirke, Holmens og Østerbro i Københavns Stift Peter Thyssen ansat som sognepræst ved Holmens Kirke og orlogsprovst i Københavns Stift fra den 1. marts 2022.

Kommandør Jens Bjørnsteen er den 9. maj 2022 udnævnt til Kommandør af Dannebrogordenen.

Danmarks Marineforenings landsformand Steen Eiler Engstrøm blev under sendemandsmødet i Løgstør den 14. maj 2022 tildelt Hjemmeværnets fortjensttegn.

Ved en translokation for ubefarne skibsassistenter og dimission for befarne skibsassistenter den 23. juni 2022 konstaterede Svendborg Søfartsskoles forstander Jens Frederiksen, at selv om danske skibsassistenter er del dyrere end tilsvarende udenlandske, har de danske søfartsuddannelser så højt et fagligt niveau, at der altid vil være brug for danske søfarende især i søfartens indsatsområder som offshore, vildmøllebranchen og den voldsomt stigende kystnær trafik.

▲ Den 23 juni 2022 blev følgende fra Svendborg Søfartsskole dimitteret som ubefarne skibsassistenter: Jalte Jonatan Andersen, Mathias Ancher Andersen, Johan Bech, Peter Vang Børresen, Bjørn Baltzer, Daniel Grunth Hansen, Krestoffer Lundsbjerg Hem-Hansen, Stig Thybo Isel, Naomi Juliane Jensen, Laurits Dines Kristensen, Morten Kristiansen, Mattis Madsen Pontoppidan, Lasse Albeck Qvistgaard, Benjamin Riber, Pætur Julsgart Skaalum, Cecilie Stenholt, Lars Møllerskov, Frederik Henriksen, Noa Schou og Asbjørn Martin Jakobsen.

▲ Den 23. juni 2022 blev følgende fra Svendborg Søfartsskole dimitteret som befarne skibsassistenter: Lars Jensen, Christian Søderkvist Jeppesen, Caroline Buje Johansson, Hassan Jamai Khaled, Carl Kristian Stawitzki Luth, Julian Sven Ortman Pedersen, Simon Blum Pedersen, Bastian Sejr Petri Bondgaard, Iris Emily Swain, Frederik Thjellesen, Mads Torp og Lasse Lebeck Wommelsdorff.

Afdelingsformand for Roskilde Marineforening, Keld Christensen, har gjort sig nogle konstruktive tanker om, hvordan vi sammen sikrer fremtidens Marineforening. Vi bringer her - let tilpasset - hans opsang til medlemskollegerne i et passioneret maritimt fællesskab: Danmarks Marineforening.

Er boblen ved at bryde? Er skibet ved at synke? Gider vi egentlig det her?

Det er tre spørgsmål, som man kan stille sig selv og andre i Danmarks Marineforening. Både på landsplan, men så sandelig også i lokalafdelingerne. Er det tiden efter coronaen, der har givet os tilbagegang i medlemstallet, eller er det bare almindelig manglende interesse for klub- og foreningsliv, som gør, at organisationen skrumper?

Det er ikke til at vide, men man kan jo prøve at se sig selv efter i sømmene. Eller måske de mennesker, som man deler foreningslivet med, eller er vi bare ved at dø langsomt?

Hvis vi ser på lokalforeningerne, synes der at være et bestemt mønster, som virker negativt på medlemstallet. Nemlig det faktum, at der simpelt hen ikke er indkaldte unge mennesker

nok. Dette som følge af Folketingets nedskæringer i forsvaret i øvrigt.

Holder man antallet af indkaldte værnepligtige, som i min tid var ca. 4.000 årligt, op mod de små hundrede, der nu bliver indkaldt årligt, kan det være én af forklaringerne.

Men det kan også være tidens ugunst, der spiller ind. Vi bliver mere og mere individuelle i vores hverdag, og vores mentalitet som selvstændige individer levner ikke plads til sammenhold og fællesskab. Vi har nok i os selv.

ER VI BLEVET SÅ KOLDE, AT ANDRE MENNESKER IKKE RAGER OS?

Det kan være svært at sige, men vi er blevet mere egoistiske i hele samfundet, og de yng-

re generationer har ikke respekt eller behov for sammenhold og fællesskab, så længe der er strøm på skærmen, som er blevet en alvorlig konkurrent til almindelig samvær.

Tag nu for pokker at komme ud af jeres bobler, og nyd samværet med andre mennesker. Lad samværet berige os alle, så ingen behøver at føle sig ensomme, og lad atter glæden ved fællesskabet få plads i stedet for elektroniske surrogatmaskiner.

Støt op om jeres lokalafdelingers arrangementer. Det skylder vi dem, som frivilligt bruger tid og kræfter for at gavne os alle.

EFTERLYSNING

Hvorfor siges der "Halløj"?

Det er en kendt sag, at man i Søværnet ved navneopråb svarer "Halløj" i modsætning til hvad der er tilfælde i Hæren, hvor man svarer "her".

Som orlogshistoriker har jeg fået en henvendelse om hvorfor man svarer "halløj" i Søværnet. Dette forhold undersøger jeg i øjeblikket, men vil gerne have input vedrørende dette spørgsmål. Anråbet "ahoy" eller "ohoj" er en velkendt maritim term, og sprogforskere mener, at halløj er en sammentrækning af hallo og ohøj. Så langt, så godt. Men det er tilsyneladende vanskeligt at finde ud af, hvornår man i flåden er begyndt på dette svar, samt hvornår det eventuelt er blevet reglementeret. En bekendt bog fra 1909 af Karl Larsen om sol-

dater- og matrossprog giver ingen forklaring. En gennemgang af Lærebog for Orlogsgasten giver mærkeligt nok heller ingen forklaring på dette anråb. Hvordan har orlogsgasterne så fået at vide, at de skulle sige "halløj"?

Afsøgning af forskellige reglementer og søkrigsartikler har foreløbigt heller ikke givet noget resultat.

Foreløbig kan jeg med sikkerhed sige, at halløj har været benyttet i Søværnet i 1920'erne, men er der nogen af Danmarks Marineforenings medlemmer, der tilfældigvis er stødt på eventuelle spor eller hentydninger, således at dette ikke helt uvigtige spørgsmål vil kunne bevares.

Dansk Sprognævn har kun noteret, at halløj anvendes ved navneopråb i Søværnet, og at det først inden for de sidste 10-20 år er blevet anført som sådan i danske ordbøger. Men sprognævnet erkender at ordet "er gået under radarhøjde", og at de er helt blanke med hensyn til at angive kilder til ordets anvendelse. I 1950 anvendes i slang betegnelsen "halløj-soldat" om en orlogsgast.

I Sverige og Norge siges der "hoi" ved anråb i deres respektive mariner.

Hans Christian Bjerg
orlogshistoriker
hcbjerg@post.tele.dk

Til medlemmer af Danmarks Marineforening

Få del i overskuddet i et kundejet forsikringselskab

GF Forsikring er ejet af kunderne. Det betyder, at det er dig, der får glæde af årets overskud - og ikke aktionærer. Når årets skader er gjort op, får du din andel af overskuddet retur i form af billigere forsikringer – også selvom du har haft en skade.

Som medlem af Danmarks Marineforening kan du blive forsikret i GF Forsvarsklubber – en del af GF Forsikring. Se her, hvad du får:

- ✓ **Del i overskuddet:** I 2020 var overskudsdelingen i GF Forsvarsklubber 15% på bilforsikringen og 5% på øvrige forsikringer.
- ✓ **Billig Autohjælp.** Det koster kun 385 kr. om året, så er du sikret assistance, hvis din bil ikke kan køre.
- ✓ **Bedst i test-forsikringer:** Forbrugerrådet Tænk har testet bilforsikring, indboforsikring, ulykkesforsikring og husforsikring som en samlet pakke og kåret GF Forsikring som Bedst i test.
- ✓ **Høj kundetilfredshed:** GF Forsikringer er placeret i toppen på Trustpilot og vurderes som 'fremragende'.

Få et tilbud, og se hvad et kundejet forsikringselskab, kan betyde for dig.

Synes du, at GF Forsikring lyder som noget for dig?

Ring til os på 70 30 15 14

Husk, at det er nemt at skifte selskab. Siger du ja tak til tilbuddet fra GF Forsvarsklubber, så sørger vi for at opsigte forsikringerne hos dit nuværende selskab, og du får besked, når alt er på plads.

GF Forsvarsklubber

www.gf-forsvaret.dk · Tlf. 70 30 15 14 · forsvaret@gfforsikring.dk
Strandvejen 59 · 2100 København Ø · CVR-nr. 19 37 57 49

GF Forsvarsklubber tilbyder forsikringer via GF Forsikring a/s, som er et dansk forsikringselskab omfattet af Garantifonden for skadesforsikringselskaber.

*Overskud
til hinanden*

▲ ... Med Søværnets Tamburkorps i topform og med flag- og faneborg gameret med taler ved formand for DSI Fregatten JYLLAND, Tommy Bøgehøj, kommandør i Søværnet, Michael Anker Jensen Bill, samt landsformand for Danmarks Marineforening, Steen Engstrøm, blev Fregattens dag 9. maj 2022 fejret med maner. Steen Engstrøm kom i sit indlæg ind på Danmarks Marineforenings siden 1913 løbende arbejde med at bevare det nationale klenodie.

– Marineforeningen blev i starten af 50'erne igen formelt inddraget i fregattens skæbne og tiltagene for at redde den fra at blive ophugget. De nu mange interessenter dannede et fællesudvalg som ramme for det videre arbejde, og i 1960 kom fregatten så til Ebeltoft på initiativ af den lokale afdeling af Marineforeningen, sagde han blandt andet. Ellers foregik markeringen med march gennem byen, taler, underholdning og afgivelse af kanonsalut på fregatøen, inden deltagerne deltog i en afsluttet frokost i marinestuen med Ebeltoft Marineforening som vært. På vedstående foto er tamburmajor, korporal Martin Dolleris, i gang med opstillingen af Tamburkorpsset. (Foto: DSI Fregatten JYLLAND) ...

▲ ... Danmarks Marineforenings landsnæstformand Søren Konradsen var også kranselægger, da en række søfartsorganisationer den 5. maj 2022 lagde krans ved Mindeankeret i Nyhavn. Det nuværende stokanker opsat den 29. august 1951 er det tredje mindesmærke siden det første mindedekors i træ blev opsat på stedet i 1945. Dette blev i 1948 erstattet af et kors i marmor. Under ankeret er der placeret en blykapsel med navnene på ca. 1.600 søfolk, som omkom under Anden Verdenskrig. (Foto: Maskinmestrenes Forening) ...

▲ ... Den 9. maj 2022 lagde kommandør Jens Bjørnsteen og landsnæstformand Søren Konradsen på vegne af Søværnet og Danmarks Marineforening krans ved monumentet i Nyboder for viceadmiral Edouard Suenson. Kranselægningen foregår hvert år på årsdagen for slaget ved Helgoland i 1864. (Foto: Søren Konradsen) ...

▲ ... Peacekeepers Day - Den Internationale Dag for FN's fredsbevarende styrker - blev den 29. maj markeret med kranselægning ved monumentet over Danmarks internationale indsats efter 1948 i Kastelet. Her deltog Danmarks Marineforenings landsformand, Steen Engstrøm, sammen med Marineforeningens æresformand, H.K.H. Kronprins Frederik. Steen Engstrøm lagde krans på vegne af Danske Soldater- og Marineforeningers Fællesråd. På vedstående foto ses Kronprinsen samt Danmarks Veteraners landsformand, Niels Hartvig Andersen. (Foto: Søren Konradsen) ...

◀ ... Den 25. maj 2022 fejrede Stiftelsen Georg Stages Minde 140-året for etableringen af stiftelsen, der har til opgave at give unge mænd den første "erfaring med et liv til søs på et dertil indrettet skoleskib". Ud over en velbesøgt reception om bord på skoleskibet benyttede stiftelsen lejligheden til at udgive bogen GEORG STAGE - På kryds mod tidsånden siden 1882, som er omtalt i rubrikken Bøger og Publikationer i denne udgave af MTUD. Omkring 11.000 unge drenge og piger har over de 140 år fået en søfartsuddannelse på de to skoleskibe "Georg Stage". Siden starten af 1960'erne har Kommandør G. De Lichtenbergs Fond i Nuuk hvert år doneret midler, så unge fra Grønland får mulighed for at mønstre som elev på "Georg Stage". Således også i år, hvor de seks elever på vedstående foto i år har været til søfartens grundmoduleksamen, der giver sønæringsbevis som ubefaren skibsassistent (Foto: Georg Stage) ...

... Søndag den 19. juni 2022 var Birger Tykskov fra Frederikssund Marineforening og Martin Schmidtke fra Viborg Marineforening at finde blandt de over 100.000 personer, der denne dag gæstede Air Show 2022 på Flyvestation Karup.

– Vi fortalte om, hvad Danmarks Marineforening står for til de mange personer, der anduvede udstillingsteltet hen over de timer, som flyshowet varede, siger Birger Tykskov, der sammen med nærværende tidsskrifts redaktør er tovholder for Marineforeningens udstillingsindsats. Han fortæller også, at der blev uddelt mange hverveinflyers og eksemplarer af

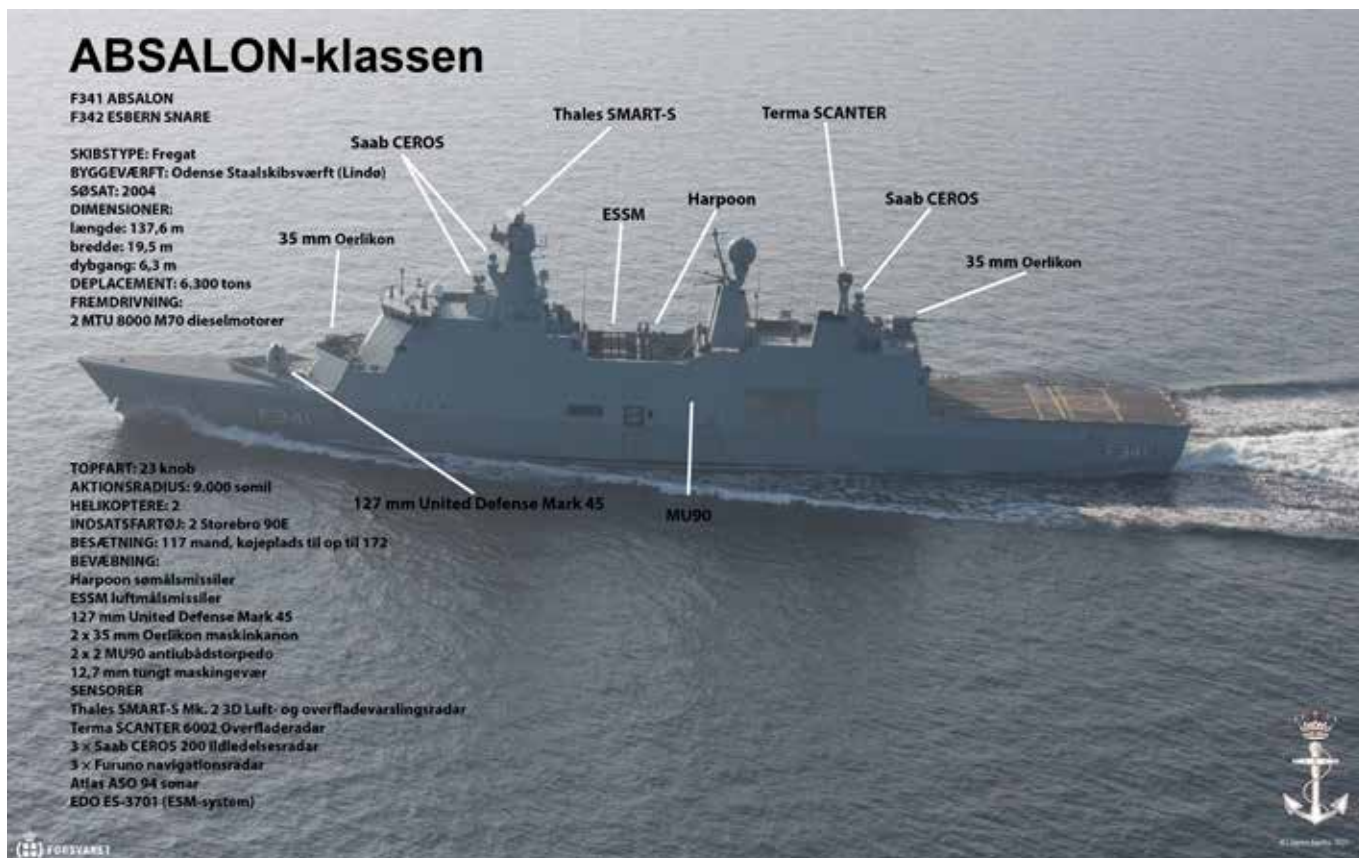
Marineforeningen Tidsskriftet Under Dannebrog. – Da der var besøgende fra hele landet, håber vi, at indsatsen kaster lidt af sig, ved at nogle efterfølgende kontakter den lokalafdeling, der ligger i deres bopælsområde, lyder det fra Birger Tykskov ...

... Mandag den 29. august 2022 kl. 1400 markerer Frihedskampens Veteraners Mindefond begivenhederne den 29. august 1943 med flag- og faneparade samt taler og kranselægning i Mindelunden i Ryvangen Hellerup ...

▲ ... EFTERLYSNING: Afdelingsformand for Tønder Marineforening, Per Dichmann Hansen, vil gerne i kontakt med skolekolleger fra MS-holdet, der den 11. marts 1971 startede på den daværende Sergent- og Reserveofficersskole i Frederikshavn. På vedstående foto ses Per i bagerste række som nummer fire f.v. Per Dichmann Hansen vil gerne kontaktes på: per.dichmann@gmail.com ...

Søværnet inklusive Marinehjemmeværnet og Kystredningstjenesten råder som omtalt i hver udgave af nærværende tidsskrift siden januar/februar 2021 over 20 forskellige skibstyper. Med udgangspunkt i bogen *Flåde Guiden – Det danske søværn i det 21. århundrede* og med løbende support af bogens forfatter Søren Nørby, ph.d., Søværnets historiske konsulent, Institut for Militærhistorie, Kulturforståelse og Krigsteori, Forsvarsakademiet, er vi i gang med at gennemgå historik og data fra Søværnets forskellige skibsklasser. I denne udgave sætter vi spot på fregatterne i ABSALON-klassen.

Fregatterne F341 ABSALON og F342 ESBERN SNARE

Opkaldt efter ærkebiskoppen Absalon (1128-1201) og hans bror, høvdingen Esbern Snare (1127-1204).

Projekteringen af ABSALON-klassen, der blev påbegyndt i midten af 1990'erne, var på mange måder det tydeligste tegn på den ændring af Danmarks sikkerhedspolitiske situation, som opstod, da den kolde krig sluttede. Bortfaldet af den direkte militære trussel mod Danmarks nærområde i begyndelsen af 1990'erne gav plads til, at Søværnet kunne gå tilbage til fortidens næsten globale indsatsområde. I løbet af 1990'erne deltog Flådens enheder derfor i operationer i den Persiske Golf, Middelhavet, Adriaterhavet samt i øvelser med allierede i farvande så langt væk som USA's østkyst. Den internationale indsats blev hovedsageligt båret af flådens tre korvetter NIELS JUEL, OLFERT FISCHER og PETER TORDENSKIOLD. Selv om de

▲ ABSALON og ESBERN SNARE havde oprindeligt pennantnumrene L16 og L17, men blev i 2021 omklassificeret til fregatter og skiftede i den forbindelse numre til F341 og F342

tre korvetter løste de pålagte opgaver, var det tydeligt, at skibene med deres displacement på blot 1.320 tons, var for små og havde en for lille udholdenhed. I 1999 fik Søværnet derfor politisk opbakning til at bygge to såkaldte Fleksible Støtteskibe, der skulle kunne "anvendes til støtte for landoperationer, som hospitalsskibe, til løsning af transport- og evakueringsopgaver, embargoopgaver samt deltage i NATO's stående minerydningsstyrke og andre opgaver efter konkret beslutning." De skulle samtidig have rækkevidde og udholdenhed til at operere væk hjemmefra i månedsvis.

Resultatet blev to alsidige skibe, designet til at varetage en lang række opgaver rangerende fra fredelig suverænitets håndhævelse til egentlig krig. Som noget nyt blev de designet med et 900 kvadratmeter stort flexdæk, der giver et væld af muligheder for skibenes anvendelse - fra transport af for eksempel Hærens kampvogne og infanteri til kommandoplatform i en multinational flådestyrke. I sidstnævnte konfiguration anbringes et antal containere indeholdende kontorfaciliteter på flexdækket.

Klassens første enhed, ABSALON, blev søsat i 2004 og viste hurtigt designets alsidighed, blandt andet i forbindelse med skibenes indsættelse i antipiraterioperationerne ved Afrikas Horn i adskillige omgange i årene 2008-2015, ved Syrien i 2013-2014 og Libyen i 2014 samt ikke mindst i Guineabugten i 2021-2022.

ABSALON og ESBERN SNARE var oprindeligt normeret til en besætning på 99 mand, hvilket var bemærkelsesværdigt lavt, skibenes størrelse og kompleksitet taget i betragtning, og kun muligt takket være en høj grad af automatisering samt god uddannelse af alle om bord. Antallet viste sig dog også at være lige lavt nok, og i 2012, og 2021 blev det besluttet at udvide besætningerne med først 14 mand og siden yderligere 8 mand for at øge skibenes udholdenhed. Under større øvelser eller længerevarende deployeringer øges besætningen ofte yderligere med en række ekstra kapaciteter såsom helikopter samt specialister fra blandt andet Frømandskorpset.

Chefen for ABSALON og ESBERN SNARE har rang af kommandørkaptajn.

I 2020 blev det besluttet, at ABSALON og ESBERN SNARE skulle være Søværnets ASW-fre-

▲ ABSALON og ESBERN SNARE har hver plads til to helikoptere i deres hangar og opererer både med Flyvevåbnets Seahawk-helikoptere og som her med den større Merlin EH101-helikopter.

(Foto: K. Zimmermann)

▲ Alle Søværnets større enheder skal igennem den såkaldte FOST-træning, som foregår i England, og som ruster besætningen til kamp. I marts 2018 var ABSALON igennem den benhårde træning, som varer seks uger, og hvor besætningen virkelig får testet og udviklet deres kunnen.

gatter (ASW står for Anti-Submarine Warfare), og Forsvaret er derfor p.t. i gang med at anskaffe et nyt sonarsystem, der skal øge fregaternes evne til at detektere fremmede ubåde. Til bekæmpelse af neddykkede mål er ABSALON og ESBERN SNARE allerede udstyret med et korttrækkende antiubådstorpedosystem af typen MU-90.

ABSALON og ESBERN SNARE er også udstyret med to såkaldte LCP-fartøjer. Forkortelsen står for Landing Craft Personnel, og LCP'erne, der søsættes via en kran agter, kan i kraft af deres høje fart give skibene en taktisk fordel under kystnære operationer.

ABSALON og ESBERN SNARE er underlagt 2. Eskadre og har base i Frederikshavn. ►

LCP-FARTØJ

Type:	Storebro 90E
Mål:	længde: 11,9 m; bredde: 2,9 m; dybgang: 0,7 m
Displacement:	8,2 tons
Topfart:	over 37 knob
Aktionsradius:	under 100 sømil
Besætning:	3-4 mand foruden plads til 12 passagerer eller 4 personer og 4 bårer

TEKNISKE OPLYSNINGER

Som fregatterne af IVER HUITFELDT-klassen er ABSALON og ESBERN SNARE bygget til krig. Skroget, der er i stål, er inddelt i 16 vandtætte sektioner, og skibene er konstrueret til at kunne flyde, selv om tre sektioner er vandfyldte.

For at gøre det muligt for skibene at operere i områder, hvor der er blevet brugt kemiske, biologiske eller atomare våben, er skroget inddelt i tre citadeller, der kan lukkes gastæt og derved holde farlig luft ude.

ABSALON og ESBERN SNARE er også designet med så lav en radarsignatur som muligt, lav infrarød udstråling samt lav udstråling af undervandsstøj og lav magnetisk signatur for derved at minimere dets radarekko og undervandsstøj.

Fremdrivningen består af to dieselmotorer, der giver en topfart på 23 knob og en rækkevidde på hele 9.000 sømil. En bovpropel sikrer gode manøvreegenskaber ved for eksempel havneanløb.

ABSALON og ESBERN SNARE er relativt velbevæbnede med både missiler mod sø- og luftmål samt en 127-mm kanon med en rækkevidde på over 24 kilometer. Våbensystemer-

ne er anbragt i fem flexcontainere, og antallet af henholdsvis sø- og luftmålsmissiler kan derfor skræddersyes til de pålagte opgaver. Skibene er også udstyret med to 35-mm maskinkanonner, der blandt andet skal beskytte dem mod angreb fra missiler og fly.

Prisen for de to enheder var cirka 2,5 milliarder kroner, og det var kun muligt at holde prisen så lav ved at genbruge et antal flexcontainere fra blandt andet Søværnets patruljefartøjer af FLYVEFISKEN-klasse, der blev udfaset i oktober 2010.

ABSALON-KLASSEN

Byggeværft: Odense Staalskibsværft (Lindø)

Søsat: 2004

Mål: længde: 137,6 m;
bredde: 19,5 m;
dybgang: 6,3 m

Deplacement: 6.300 tons

Fremdrivning: 2 MTU 8000 M70 dieselmotorer

Topfart: 23 knob

Aktionsradius: 9.000 sømil

Helikoptere: 2

Indsatsfartøjer: 2 Storebro 90E

Besætning: 113 mand, køjeplads til op til 300

Bevæbning: Harpoon sømålsmissiler, ESSM luftmålsmissiler, 127-mm pjeces M/02, 2 x 35-mm maskinkanonner M/04, MU90 antiubådstorpedo, 12,7-mm tungt maskingevær

▼ Det centrale område om bord i ABSALON og ESBERN SNARE er det 900 kvadratmeter store flexdæk agter. Dækket er forstærket, så det kan bære op til 62 tons, hvilket er vægten af en Leopard-kampvogn, og via en rampe agter kan køretøjer hurtigt komme om bord eller i land.

▼ Første affyring af et SM-2-missil fra et dansk krigsskib skete natten til den 5. maj 2022.

Bird Away! Søværnets første affyring af et SM-2-Block IIIA-missil

Kilde: Søren Nørby.

Foto: Flyvevåbnets Fototjeneste/Forsvaret

Natten til den 5. maj 2022 gav orlogskaptajn Simon E. Schultz-Larsen, skibschef på fregatten F363 NIELS JUEL ordren "fyr!" Sekunder senere fik han tilbagemeldingen "Bird Away" og fik således bekræftet den vellykkede første affyring af et SM-2-missil fra et dansk krigsskib.

Affyringen, som fandt sted på havet nær Andøya Space Defence (ASD) i det nordlige Nor-

ge, var den første kulmination på en proces, som startede i 2018. Den symboliserede en markant forbedring af Søværnets evne til at bekæmpe fjendtlige fly og missiler på en større afstand end tidligere.

Diverse teknika om de tre danske fregatter IVER HUITFELDT, PETER WILLEMOES og NIELS JUEL er beskrevet i dette magasins maj/juni 2022-udgave. Her blandt andet det vertikale missilaffyringsystem Mark 41 (Mk 41 VLS), men der har indtil nu ikke været frem-

stillet missiler til dette fremragende system. Derfor har Mk 41 i Søværnet været kendt som "ønskebrønden", men nu ser det ud til, at affyringsbrønden bliver fyldt med SM-2-missiler. Indkøbet af det amerikanskfremstillede missil har krævet en opgradering af fregattens affyringsstyringssystem, og affyringen af to SM-2-missiler den 5. maj var blot en såkaldt First of Class (FOC)-affyring for at teste, om systemet fungerede som forventet. Det gjorde det.

Distriktsarrangeret sendemandsmøde gik rent ind

Sendemandsmødet 2022 blev tilrettelagt og håndteret af en arbejdsgruppe bestående af medlemmer fra distrikt Nordvestjyllands otte - nu ni - lokalafdelinger med distriktsformand Per Toftum Larsen som overordnet tovholder og kom godt igennem såvel de sociale som de faglige arrangementer. Med Løgstør Parkhotel som eventfaglig samarbejdspartner var der efter de to dage vis-a-vis Løgstør Bredning kun rosende ord fra sendemandsmødedeltagerne og deres ledsagere.

Det med de nu ni lokalafdelinger er på baggrund af, at arbejdsgruppen tidligt i tilrettelægningsfasen blev enige om, at når nu Sendemandsmødet 2022 skulle holdes i Vesthimmerlands Kommune, kunne man lige så godt genetablere den i 1966 hedengangne Løgstør Marineforening. Det gjorde man så med et opstartsmøde på Limfjordsmuseet i Løgstør den 17. marts 2022.

Først step på arrangementslisten startede fredag formiddag med opstilling af udstillingsteltet fra Danmarks Marineforening på torvepladsen i Løgstør. Selv om arbejdsbetingelserne som følge af Store Bededag ikke var de bedste for mandskabet, blev der dog ifølge det oplyste skabt et par positive kontakter.

Efter en fredag aften med kammeratskabsaften for omkring 180 deltagere stod den lørdag formiddag på musikalsk underholdning ved såvel Løgstør Parkhotel som i Løgstør by af et som sædvanligt godt spillende og syngende Søværnets Tamburkorps.

ROLIGT SENDEMANDSMØDE

Sendemandsmødet lørdag havde 155 medlemmer på plads. Heraf var de 138 udsendte sendemænd fra 46 lokalafdelinger med 304 ud af 431 mulige stemmer til rådighed.

De af landsbestyrelsen udpegede stemmetællere kom aldrig i arbejde. Såvel landsbestyrelsens årsberetning samt det reviderede

årsregnskab blev enstemmig godkendt med applaus. Nogle små tekniske vedtægtsændringer blev efter en kort og konstruktiv debat vedtaget. Et oplæg om ændring af modus for sendemandsdeltagelse i ulige år blev trukket tilbage.

Budget samt landsbestyrelsens forslag om en kontingentstigning med kr. 10 til kr. 160 årligt samt uændret indskud på kr. 75 blev efter nogle få afklarende spørgsmål enstemmigt vedtaget.

En fast del af indholdet ved sendemandsmøderne er overrækkelse af sendemandspokalen fra det forrige års møde til årets arrangør.

▲ Søværnets Tamburkorps åbnede den faglige del af Sendemandsmødet 2022 med intimkoncert foran Løgstør Parkhotel.

Således også i år, hvor afdelingsformand for Skagen Marineforening, Per Sloth, overdrog pokalen til distriktsformand for distrikt Nord-vestjylland, Per Toftum Larsen.

Et andet indslag siden 1983 er tildeling af Fremdriftsskruen. På baggrund af en nettotilgang på 22 medlemmer i 2021 gik den i år til Godthåb Marineforening.

Sendemandsmødets afsluttende punkt eventuelt bød på en god og livlig snak om løst og fast.

HÆDER FRA HJEMMEVÆRNET

Selv om sendemandsmøder er programsat i alle detaljer, opstår der fra tid til anden begivenheder, som er uden for landbestyrelsens kontrol. I år dukkede chefen for Marinehjemmeværnet, kommandør Henrik Holck Rasmussen, således uanmeldt op for at tildele Danmarks Marineforenings landsformand, Steen Engstrøm, Hjemmeværnets fortjensttegn med følgende begrundelse: "Landsformand for Danmarks Marineforening, kommandørkaptajn (pens.) Steen Eiler Engstrøm, tildeles Hjemmeværnets fortjensttegn for sit udmærkede arbejde som formand for en af Marinehjemmeværnets tætteste søsterorganisationer. Det særdeles frugtbare samarbejde imellem Danmarks Marineforening og Marinehjemmeværnet – lokalt som centralt – er båret af Steens dedikerede indstilling, der vidner om ægte kærlighed til det frivillige maritime kald. Med en sund indsigt og forståelse for frivillighedens særlige vilkår fører Steen samarbejdet videre i en afsmittende og god ånd, der er kendetegnet ved en udtalt uselvsk tilgang til glæde for alle Hjemmeværnets frivillige marinere".

FESTLIG SENDEMANDSMIDDAG

Den sociale afrunding på de to dage i Løgstør bød på sendemandsmiddag med næsten 200 deltagere. Ud over det kulinariske var det taler ved landsformand Steen Engstrøm og byrådsmedlem i Vesthimmerlands Kommune, Erik Stagsted Jensen. Begge talere tog udgangspunkt i lokalrådets historik og nuværende situation. Steen Engstrøm glædede sig således over, at Løgstør Marineforening efter 56 års pause igen er at tælle blandt Danmarks Marineforenings lokalafdelinger. Med den nye lokalafdeling som målestok fremførte han det regnestykke, at Danmarks Marineforening ud fra de 11 medlemmer i Løgstør set i forhold til byens størrelse på 4.000 og Danmarks be-

▲ Chefen for Marinehjemmeværnet, kommandør Henrik Holck Rasmussen, har netop overrakt Danmarks Marineforenings landsformand, Steen Engstrøm, Hjemmeværnets fortjensttegn.

▲ Distriktsformand Per Toftum Larsen (t.h.) modtager på vegne af sendemandsarbejdsgruppen sendemandspokalen af lokalformand for Skagen Marineforening, Per Sloth.

▲ Medlemmer fra Glyngøre og Løgstør Marineforening er klar til at fortælle interesserede løgstorianere om fordelene ved et medlemskab i Danmarks Marineforening.

▲ Afdelingsformand for Løgstør Marineforening, Jakob G. Knudsen, med afdelingens nyherhvervede Danmarks Marineforenings dannebrogflag.

▲ Rasmus Lohse, Godthåb Marineforening, med Fremdriftsskruen anno 2021. T.v. dirigent Kurt Flatau og landsformand Steen Engstrøm.

INFO:

- Dagsorden, årsberetning samt referat kan læses på Danmarks Marineforenings hjemmeside/organisation/sendemandsmøder.
- Sendemandsmødet 2023 afholdes i Ærøskøbing med Ærøskøbing Marineforening som vært.
- Faaborg Marineforening og Frederikshavn Marineforening vil gerne arrangere sendemandsmøderne i henholdsvis 2024 og 2025.
- Æresmedlem i Danmarks Marineforening, Kurt Flatau, var sendemandsmødets dirigent.
- Ledsagerturen med bus og færgeoverfart til Livø med indlagt guidefortælling, frokost, gavepakke og afrundende kagearrangement efter tilbagekomst til Rønbjerg Havn havde 60 deltagere.

- ▶ folking på 5,8 mio. burde have 14.000 medlemmer.
  - Så kære lokalafdelinger, der er noget at gå i gang med til gavn for fremtidens Marineforening, sagde landsformanden.

Byrådsmedlem Erik Stagsted Jensen kunne fortælle, at årets sendemandsmøde de facto blev holdt på herrens mark. Påstanden blev bevist med en historisk gennemgang af nogle lokale sagn og fortællinger.

▲ Steen Engstrøm, Erik Stagsted Jensen og Leif Mortensen ved mikrofonen under sendemandsfesten på Løgstør Parkhotel. (Foto: Mogens Lynge Det Nordjyske Mediehus. Arne Larsen. Troels Bech Kobbernagel.)

HANDELS- OG FISKERFLÅDEN

Iceland Ocean Cluster får søsterorganisation i Hirtshals

DEN ISLANDSKE ORGANISATION, DER HAR TIL FORMÅL AT ETABLERE ET SAMARBEJDE MELLEM FORSKELLIGE OPERATØRER I FISKEINDUSTRIEN, GIK DEN 1. JUNI 2022 I LAND I VENDSYSSEL

Kilde og foto: Hirtshals Havn.

Fodfæstet i Danmark sker i et tæt samarbejde mellem Iceland Ocean Cluster, Hirtshals Havn og Nordsøen Forskerpark. Hovedformålet med dette nye klyngeinitiativ er at markedsføre og støtte udvikling blandt akvakultur- og fiskerirelaterede virksomheder og at samarbejde om at fremme Iceland Ocean Cluster-modellen i Danmark.

– Vi går nu i gang med at opbygge Danish Ocean Cluster. Vi forventer, at klyngen vil have en positiv indvirkning på alle virksomheder og industrier i Danmark, som arbejder med levering af udstyr og teknologier til fiskeri og akvakultur. Derudover er der i øjeblikket nye industrier på vej til Danmark, som gør det nødvendigt for os at tænke nyt i forhold til udnyttelse af ressourcer og omdannelse af restprodukter til råvarer, fortæller Linn Indrestrand, ansvarlig for udvikling af den maritime service og fiskeri ved Hirtshals Havn.

▲ Med etableringen af Danish Ocean Cluster kan den store færges-, fiskeri- og erhvervshavn Hirtshals nu føje et nyt firma på CV én.

Thor Sigfusson, der er grundlægger og bestyrelsesformand ved Iceland Ocean Cluster, mener, at det nye tiltag gavner samarbejdet i Arktis, og at det vil åbne døre til at ekspandere Ocean Cluster-netværket for bedre at adressere fælles mål om at fremme bæredygtigt og fremtidssikret fiskeri.

– Det nye samarbejde er et vigtigt skridt for Danmark og danske virksomheder i at højne deres internationale perspektiv inden for cirkulær blå økonomi. Det er vigtigt at understrege, at selvom klyngen Danish Ocean Cluster vil være placeret i Hirtshals, så er det et nationalt projekt,

som favner alle danske virksomheder inden for branchen, lyder det fra Thor Sigfusson.

En af de nye partnere er den erhvervsdrivende fond Nordsøen Forskerpark. Her glæder direktør Karl Henrik Laursen sig over at være med i det nye nordatlantiske klyngenetværk.

– Vi vil drage nytte af den store erfaring, som Iceland Ocean Cluster og andre nordatlantiske klynger er i besiddelse af. Vi ser derfor frem til samarbejdet og til at blive en del af klyngen, hvor vi kan trække på den store ekspertise, som allerede eksisterer her, siger Karl Henrik Laursen.

Storbritannien lukker vigtige fiskepladser for de danske fiskere

Af Rasmus Sproegel, Fiskeri Tidende

STORBRIANNIEN HAR BESLUTTET AT LUKKE FOR TRAWLFISKERI PÅ DEN BRITISKE DEL AF DOGGER BANKE. DET FÅR ALVORLIGE KONSEKVENSER FOR DANSK FISKERI OG FOR FØLGEERHVERVENE.

Den 8. april traf Storbritannien beslutning om at lukke store dele af Dogger Banke for fiskeri med bundslæbende redskaber. Lukningen trådte i kraft den 13. juni og gælder for alle fartøjer - også de danske fartøjer. En tung beslutning, som man ser på med stor alvor i fiskerierhvervet.

– Lukningen af den britiske del af Dogger Banke er meget alvorlig for dansk fiskeri. Vi har fisket i området i mere end hundrede år. Det kommer til at presse tobisfiskeriet, og det her kommer til at koste for hele værdikæden, lyder det fra Esben Sverdrup-Jensen, direktør i Danmarks Pelagiske Producentorganisation.

Samme toner lyder, hvis man spørger i Danmarks Fiskeriforening.

– Vi betalte i dyre domme for at få adgang til at fiske i britisk farvand. Med den her beslutning må man blot konstatere, at briterne ser stort på den aftale. Det er for dårligt, og det kommer til at koste dyrt rundt omkring på de danske havne, lyder det fra direktør i Danmarks Fiskeriforening, Kenn Skau Fischer.

EU IND I SAGEN

Det vækker undren i fiskerierhvervet, at man fra EU-Kommissionens side ikke er gået hårdt ind i sagen for at forhindre lukningen. For lukningen strider imod principperne i skilsmisseaftalen mellem Storbritannien og EU, hvor man netop betalte briterne for, at fiskere fra EU fortsat kan fiske i britisk zone. Samtidig har beslutningen været i høring, hvor fiskerierhvervet klart advarede om konsekvenserne. Derfor er opfordringen fra fiskerierhvervet klar.

– EU-Kommissionen må trække i arbejdstøjet. Det kan ikke være rigtigt, at de bare ser

til, mens briterne kører dem rundt i manegen på bekostning af EU's fiskere. Det er på tide, EU-Kommissionen sætter alt ind på at få ændret beslutningen, lyder det fra Esben Sverdrup-Jensen.

I Danmarks Fiskeriforening hæfter man sig ved, at man har nedsat et særligt udvalg, som har til formål at behandle de spørgsmål, der ikke specifikt omhandler fastsættelse af fiskekvoter. Det vækker undren, at det udvalg ikke har været omdrejningspunktet for beslutningen om at lukke Dogger Banke for fiskeri med bundslæbende redskaber.

– Det er utrolig svært at se, hvad det særlige fiskeriudvalg skal bruges til, når briterne kan træffe så vidtgående beslutninger uden at inddrage udvalget. Det er håbløst, lyder det fra Kenn Skau Fischer.

REDEGØRELSE PÅ VEJ

Danmarks Fiskeriforening og Danmarks Pelagiske Producentorganisation har i fællesskab taget kontakt til Søren Gade, som er næstformand i Europa-Parlamentets fiskeriudvalg, og Søren Gade har efterfølgende bedt Kommissionen om at komme med en redegørelse for EU-Kommissionens rolle i sagen.

– Helt konkret vil vi bede om, at Kommissionen sætter sig ned sammen med en uvildig forskningsinstitution og gennemgår den bagvedliggende dokumentation og argumentation for lukningen for at få vished om, at lukningen sker på et sagligt grundlag og ikke bare for at udelukke især danske fiskere fra at fiske i området, siger Kenn Skau Fischer.

Redegørelsen til trods er det vanskeligt at bevare optimismen.

– Desværre er vi ikke særligt fortrøstningsfulde. Storbritannien er blevet en selvstændig kyststat, og lukningen er ifølge briterne ikke-diskriminerende, selvom lukningen i praksis kun går ud over EU-fartøjer. En videnskabelig redegørelse er alligevel det bedste bud på, hvordan sagen vil kunne genåbnes. Vi sætter derfor vores lid til, at Europa-Parlamentet kan få noget til at ske, afslutter Esben Sverdrup-Jensen.

TEL. & FAX 33 12 82 53
 POSTGIRO NR.: 102-3071
 D. B. 3001.3015-127201
 E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ØRDENSKAPITLET
 GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE
ORDENSBÅND
 MINIATUREORDENER OG MEDALJER
 BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

DK - 2000 Frederiksberg
 Dronning Olgas Vej 9, st.
 CVR. NR.: 89 69 70 18
 WWW.ORDENSBAAAND.DK

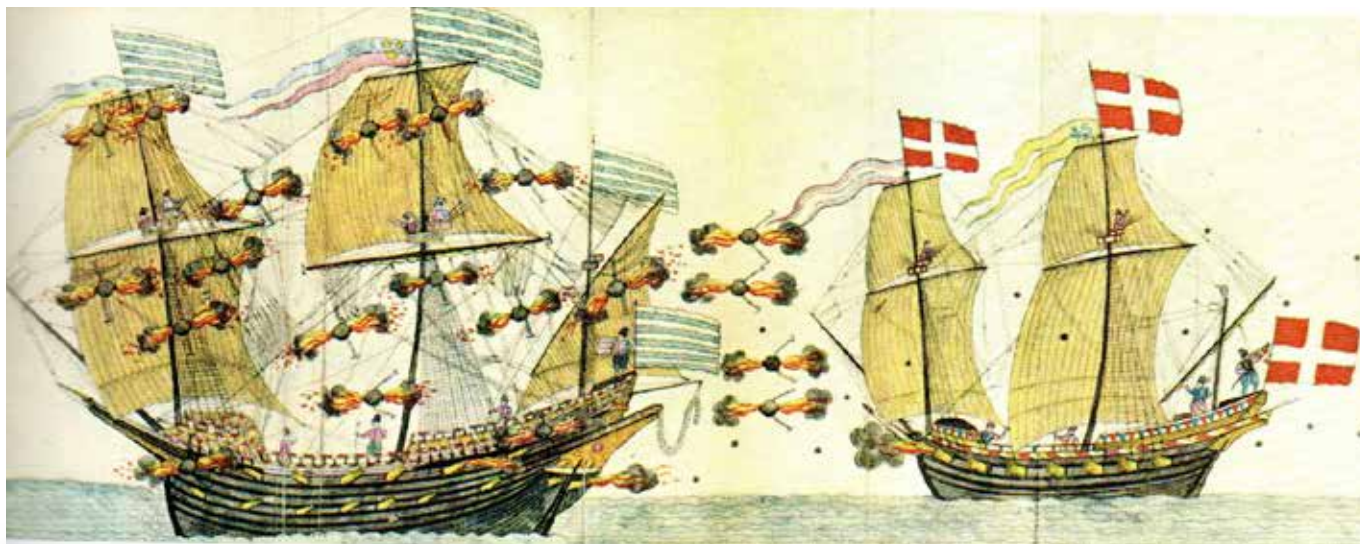

DEN SVENSK FLÅDE RUNDER 500 ÅR

Etableringen af den svenske flåde halter små 12 år efter etableringen af den danske, der er dateret til den 10. august 1510. Datoen er kendt, da Kong Hans denne dag udnævnte Henrik Krummedige som høvedsmand og dermed chef for flåden. Svenskerne har sat den 7. juni 1522 som deres flådes – i dag Svenska Marinen - stiftelsesdag. Svenska Marinen er den gren i Försvarsmakten, som varetager maritime opgaver i fred, krise og krig i nationale og internationale sammenhænge. Svenska Marinen er opdelt i Flottan (flåden) og Amfibiekåren (marineinfanteriet). Kystartilleriet udgjorde tidligere en tredjedel af marinen, men blev ved forsvarsforliget i 2000 nedlagt og lagt under Amfibiekåren.

(Tekst, kilder og foto: Försvarsmakten/Svenska Marinen. Hans Christian Bjerg. Leif Mortensen)

▲ Samtidig tegning, der viser et svensk orlogsskib, der under krigen 1563-70 kæmper mod et dansk. Fra et manuskript fra 1585.

Sveriges flåde gennem 500 år

En oversigt af orlogshistoriker Hans Christian Bjerg

Omkring år 1500 begyndte man at bygge skibe med huller i siderne, så man ikke alene kunne affyre kanoner fra hoveddækket, men også fra dækkene under dette. Dette fik flere afgørende konsekvenser. For det første kunne man anvende større kanoner om bord i skibe, samtidig med at stabiliteten blev bibeholdt. Dette medførte så kravet om større skibe, samt at man ikke længere blot tilvejebragte krigsskibe ved at sætte kanoner på dækket eller opstalter på almindelige skibe, der også blev anvendt som handelsskibe. Med andre ord blev krigsskibe eller orlogsskibe, som vi kalder dem, skibe til specialiseret brug, der ikke kunne anvendes til andet end krig på havet, og som derfor krævede en specialiseret organisation omkring sig.

Vi taler her om dannelsen af permanente orlogsflåder, i modsætning til de forskellige flådeordninger, der havde eksisteret inden da i form af leding og rekvirerede købstadsskibe.

Vi kan følge denne udvikling i flere vesteuropæiske lande. I Nederlandene ser vi den tydeligt i slutningen af 1400-tallet, og i Danmark-Norge foregår denne udvikling under Kong Hans i det første årti i 1500-tallet og i England i det følgende årti under Henrik 8. En udvikling, der også kan spores hos sammenslutningen af Hansesestæder i Nordtyskland.

Der er tale om tydelige udviklinger, men det kan være vanskeligt at sætte en konkret dato på, hvornår denne udvikling i det pågældende land starter.

I Danmark fejrede vi starten på en permanent orlogsflåde den 10. august 2010. På denne dag i 1510 blev den første leder af den permanente orlogsflåde udnævnt. Det var adelsmanden Henrik Krummedige, som havde kommandoen over en mindre styrke bestående af nogle af de større orlogsskibe i de nordiske farvande på dette tidspunkt. Denne flåde sikrede den danske konge, der hævdede at være den nordiske unions konge, søherredømmet i Østersøen. Han kunne derfor angribe fra kysten, hvor han ville, og flytte skibe rundt med tropper efter behov.

Dette forhold stod klart for Gustav Wasa, leder af det svenske oprør efter 1520 mod den danske unionskonge. Især følte han sig generet af, at danskerne fra søsiden frit kunne levere forsyninger til det belejrede Stockholm, uden at svenskerne kunne stille noget op mod denne trafik.

Kort sagt, så behøvede Gustav Wasa i høj grad en orlogsflåde, som kunne sættes ind over for danskerne og bestride deres søherredømme. Men en orlogsflåde kan ikke bygges fra ene dag til den anden. Så der var behov for

gode råd. Dem fik han under samtaler med Hansesestæderne, som han havde allieret sig med. Fra Lübeck tilbød man den svenske leder en mindre orlogsflåde, fuldt udrustet. Svenskerne fik den på kredit, da der var tale om et akut behov.

Forhandlingerne medførte, at en mindre styrke på 10 af datidens orlogsskibe sejlede ind i svenske farvande den 7. juni 1522 ud for Söderköping. Denne flåde ankom først til Stockholm den 31. oktober, og blev vistnok først betragtet som en svensk flådestyrke den 4. november. Men den 7. juni er traditionelt blevet betragtet som den svenske flådes "fødselsdag".

I Sverige har man derfor under stor festivitas med flådeparader og lignende den 7. juni her i år kunnet fejre flådens fødsel.

Fejringen har ikke uventet givet anledning til udgivelse af flere store værker og bøger om den svenske flådes historie. Udgivelser, der selv om den svenske flådes historie er vel beskrevet, bringer en del nyt frem.

KRIG OG SAMARBEJDE

Når det er af interesse her at omtale den svenske flåde, er det, fordi dens historie efter oprettelsen i 1522 jo nøje er forbundet med vores egen søkrigshistorie. Set i relationen til Danmark ►

◀ Et senere maleri, der skal illustrere de 10 lybske orlogsskibes ankomst til svensk farvand den 7. juni 1522. Starten på den svenske flåde for 500 år siden.

▲ Rekonstruktion af regalskibet "Wasa". Bygget 1626-28. Giver et godt indtryk af den skibstype, der havde udviklet sig i første halvdel af 1600-tallet, og som blev anvendt frem til midten af 1800-tallet.

- kan man konstatere, at de 500 år er opdelt i en periode på 300 år frem til 1814, hvor relationen har været krig og rivalisering om herredømmet i Østersøen, afløst af en periode på 200 år, hvor nøgleordene har været samarbejde og paralleludvikling.

I denne forbindelse skal der gøres opmærksom på, at Rusland, Tyskland og England har skabt andre aspekter i dette ellers meget forenklede billede. Den svenske søkrigshistorie er således ikke udelukkende præget af rivaliseringen med Danmark, men i høj grad også af kampen mod Rusland. På samme måde er den danske søkrigshistorie ikke udelukkende et spørgsmål om kampene mod Sverige, men også mod England i begyndelsen af 1800-tallet og mod Tyskland i anden halvdel af 1800-tallet. Det er dermed kun en del af de to landes sømilitære historie, som er fælles.

1500-TALLET

Vi kan nu følge udviklingen i Norden i 1500-tallet mellem de nyetablerede orlogsslåder. Det var tydeligt, at den indkøbte orlogsslåde gav Sverige nye militære og politiske muligheder.

I midten af 1500-tallet begyndte begge lande at bygge galejer. For svenskernes vedkommende var de beregnet til at operere i den finske skærgård og tænkt anvendt mod Rusland.

I den såkaldte nordiske syvårskrig 1563-70 tørnede de to flåder for første gang sammen. Den svenske flåde blev her assisteret af lybske orlogsskibe. I denne krig gennemførtes det første moderne søslag i Norden. Man begyndte at kæmpe skib mod skib ved hjælp af artilleri i højere grad end at nedkæmpe fjendens skibe ved hjælp af entring, som det tidligere havde været tilfældet. Fra dansk side gjorde admiralerne Peder Skram og Herluf Trolle sig gældende. På svensk-lybsk side blev flåderne ledet af Klavs Horn og Frederik Knebel. Vi ser på begge sider de første forsøg på at gennemtænke en taktik inden slagene.

For den svenske flåde var denne krig i høj grad medvirkende til en konsolidering af den etablerede orlogsslåde.

1600-TALLET

I slutningen af 1500-tallet begyndte en sømi-

litær oprustning i både Sverige og Danmark. I Sverige var oprustningen vendt mod Rusland, som man var i krig med. I Danmark var den nye konge Christian 4. primus motor i flådeoprustningen.

Flådeoprustningerne var interessante, fordi der omkring år 1600 skete en række nye udviklinger omkring orlogsskibene og flådernes organisatoriske og finansielle grundlag internationalt. Skibene blev større og mere egnede til den kamp, som havde udviklet sig til søs. Den nye skibsteknologi blev i høj grad båret af engelske og hollandske skibsbygmestre, der kun delvist arbejdede med tegninger i forbindelse med bygningen af de nye skibe. Der var her tale om større tremastede kravelbyggede skibe, der førte råsejl, og som var forsynet med kanoner på flere dæk, noget der gav meget slagkraftige bredsider. Det var denne skibstype, der som orlogsskib stort set uændret holdt sig frem til midten af 1800-tallet.

Både Christian 4. og den svenske konge Gustav 2. Adolf indkaldte engelske og hollandske skibsbyggere til at forsyne sig med den

nye type orlogsskib. Et ganske godt eksempel på et sådant skib er det såkaldte regalskib "Wasa", der blev bygget i Stockholm 1626-28. Det forliste på sin første sejlads fuldt ekviperet efter kun at have sejlet et par hundrede meter. Det blev genfundet i 1956 og senere opstillet i fuld størrelse som museum. Dette sjældent intakte vrage giver store muligheder for at studere den tids skibsbygning og den prototype på orlogsskibe, der havde udviklet sig.

Christian 4. var i besiddelse af en relativ stor flåde, der hævdede herredømmet i Østersøen. Den svenske flåde var imidlertid også vokset. Den danske konges manglende udnyttelse af sin flåde gav Sverige gode udviklingsmuligheder, og udviklede samtidig en alliance med Nederlandene vendt mod Danmark.

I forbindelse med Trediveårskrigen afvikling udnyttede Sverige Danmarks svaghed og angreb i 1643-45 Danmark. Den danske flåde kunne ikke klare sig over for en kombineret svensk-nederlandsk flåde. I 1644 gik det galt. Først udkæmpedes et søslag på Kolberger Heide den 1. juli, hvor den danske konge selv deltog i ledelsen af flåden. Den svenske flåde var under kommando af Clas Fleming. Dette slag endte uafgjort, men den 13. oktober samme år tørnede flåderne atter sammen ud for Femern. Den svenske admiral var Gustaf Wrangel. Her lykkedes det den allierede flåde nærmest helt at udradere den danske flåde. Dette indledte den svenske flådes dominans i Østersøen og var starten på Sveriges status som europæisk stormagt frem til år 1700.

I 1600-tallet spillede Nederlandene med deres store flådestyrker en afgørende rolle i Østersøen. I Haag var man ikke interesseret i, at det var den samme magt, som både havde dominansen i Østersøen og rådede over indgangen til Østersøen. Derfor ser vi på forunderligt vis Nederlandene skiftevis alliere sig med Sverige og Danmark.

I 1650'erne blev Sverige og Danmark atter involveret i en krig, og da begivenhederne tydede på, at Sverige ville komme til at dominere hele Norden og besatte Danmark med undtagelse af København, så meldte Nederlandene sig på dansk side og undsatte med en stor flåde det af svenskerne belejrede København i oktober 1658.

Skåne, Halland og Blekinge var imidlertid tabt for Danmark og medførte altså, at samme magt ikke havde rådighed over begge sider af Øresund, indgangen til Østersøen. Dette var en af årsagerne til, at krigen mellem Danmark og Sverige atter blussede op 1676-79.

Krigen 1676-79 blev i høj grad en søkrig. Efter midten af 1600-tallet var opbygningen af den svenske flåde fortsat. Opbygningen var dog mere organisatorisk end materielmæssig, så da krigen kom, stod den svenske flåde svagere end tidligere over for den danske.

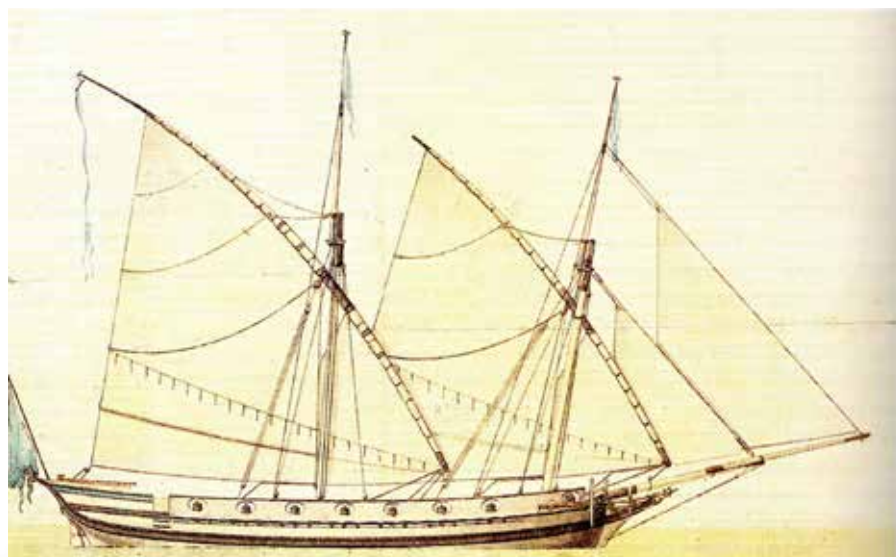
I Danmark var der efter enevældens indførelse sket en markant oprustning af orlogsskibene, især med nederlandsk hjælp, hvor under man bl.a. havde tilegnet sig et øget kendskab til den nye søtaktik, som havde udviklet sig i søkrigene mellem Nederlandene og England.

Ved krigens begyndelse stod den danske flåde således også under kommando af den nederlandske admiral Cornelis van Tromp.

Den svenske flåde led en række nederlag, især i det store søslag ud for Stevns den 1. juli 1677, hvor den danske flåde var under kommando af den danske admiral Niels Juel. Efter krigen reduceredes den nederlandske indflydelse kraftigt i den danske flåde.

Danmark fik imidlertid ikke nogen fordel af den heldigt førte søkrig, da den hær, som var blevet landsat i Skåne, blev slået af svenskerne.

Placeringen af flåden i Stockholm havde budt på vanskeligheder i forbindelse med de søkrige, der var ført mod Danmark igennem 1600-tallet. Man besluttede derfor i 1680 at etablere en flådebase i Karlskrona i det sydlige

▲ Et fartøj specielt konstrueret til den svenske skærgårdsflåde i anden halvdel af 1700-tallet af den kendte skibskonstruktør F.H. af Chapman.

▲ De kraftige panserskibe var ryggraden i det svenske neutralitetsforsvar i det meste af 1900-tallet.

► Blevinge. Dette medførte som modtræk, at man valgte at udbygge den danske flådes base i København, der blev taget i brug 1690.

Rivaliseringen mellem Danmark og Sverige stlignede at i de sidste årtier af 1600-tallet, da konvojproblematikken i forbindelse med de europæiske krige bragte Danmark og Sverige sammen i et flådesamarbejde.

1700-TALLET

Tilnærmselsen mellem de to lande fik en brat afrydelse efter Karl 12.'s overtagelse af den svenske trone i 1697. Et opgør med de vestlige somagter England og Nederlandene i 1700, der medførte, at en kombineret flåde fra disse to magter blokerede København og ovenikøbet bombarderede byen, benyttede den nye svenske konge til at landsætte tropper på Sjælland, hvilket bragte Danmark i en meget vanskelig situation. England og Nederlandene kom dog overens med Danmark og beordrede til Karl 12.'s store ærgrelse en tilbagetrækning af de svenske tropper. For Sveriges vedkommende fortsatte krigen mod Rusland.

I 1709 forsøgte Danmark atter at få revanche og erobre de tabte områder på den anden side af Øresund tilbage. Krigen, som vi normalt kalder den store nordiske krig, varede helt frem til 1720, kom til at ligne krigen 1676-79 meget. Atter blev en dansk hær landsat i Skåne slået, og atter dominerede den danske flåde i de nordiske farvande.

Krigen medførte også, at svenskerne samtidig måtte føre krig mod Rusland, der var allieret med Danmark. Her anvendte svenskerne den skærgårdsflåde, som var blevet bygget, men måtte lide flere nederlag mod de overlegne russiske galejstyrker. Krigen med Rusland sluttede først i 1721.

Ved den store europæiske krigs afslutning i 1814-15 overtog Sverige kontrollen med Norge, men åtgav samtidig Finland til Rusland. Der blev nu sideløbende med den svenske flåde dannet en selvstændig norsk flåde.

Den svenske flåde fik sit første dampdrevne skib i 1841, og i anden halvdel af 1800-tallet fulgte i reduceret udgave den svenske flådeten almindelige nordiske og europæiske udvikling inden for det sømilitære område med anskaffelsen af monitører, panserskibe og torpedobåde.

1900-TALLET

Sverige fik sin første undervandsbåd i 1904 og fik i øvrigt frem til første verdenskrig opbygget et kraftigt forsvaret til søs, som var i stand til at hævde og understøtte den neutralitetspolitik, som Sverige førte.

Specielt under Anden Verdenskrig var Sverige i besiddelse af en stærk flåde, hvori der indgik både panserskibe, krydsere, torpedobåde og ubåde. Den var den største af de nordiske flåder.

Efter 1945 begyndte en langsom udvikling af flådens hidtidige kapacitet. En udvikling, der var markant i løbet af 1980'erne.

På trods af anskaffelsen af nogle nyere skibe står den svenske flåde ved fejringen af sit 500-års-jubilæum relativt svagt i det samlede svenske neutralitetsforvar.

I modsætning til Danmark-Norge, der efter 1720 fik en lang fredsperiode på 80 år, førte Sverige krige mod Rusland i 1741-43 og 1788-90 og mod Preussen i 1759-62.

Efter krigen 1741-43 stod det klart, at Sverige måtte udbygge sin galejflåde, der var kommet i vanskeligheder over for den russiske skærgårdsflåde. Man valgte derfor i 1756 at oprette en speciel flåde af galejer, Arméens Flotta, som var adskilt fra den almindelige søgående flåde og under kommando af Hæren. De to flåder blev først formelt sammenlagt i 1824. Krigen 1788-90 mod Rusland blev således præmært udført ved hjælp af Arméens Flåde.

1800-TALLET

Omkring år 1800 var Sverige med i det såkaldte neutralitetsforbund sammen med Rusland, Danmark og Preussen. I 1801 angreb en engelsk flåde København og tvang en opløsning af dette forbund i gennem. Det var tanken, at svenskerne skulle afsende en flådestyrke til København for at hjælpe danskene, men modvind bevirkede, at disse skibe ikke nåede frem.

Begivenhederne bevirkede, at Sverige fra 1808-09 blev allieret med England, og svenske og engelske orlogsskibe opererede sammen i Østersøen frem til 1814.

▲ Korvetten HMS Gävle af Gøteborg-klassen er en af fire korvetter, der blev bygget mellem 1990 og 1993. De to tilbageværende af klassen, HMS Gävle og HMS Sundvall, er under modernisering og vil fremadrettet blive benævnt som korvetter i Gävle-klassen.

DATA:

VISBY-KLASSEN

- Visby-korvetterne blev bygget på Kockumsvarvet i Karlskrona mellem 2000 og 2009.
- Bruges som kampskeib samt til ubådsjagt, eskortering og minerydning.
- Tilhører Tredje og Fjärde Sjöstridsflottiljen.
- Deplacement: 600 ton
- Længde: 72,80 meter
- Bredde overalt: 10,4 meter
- Dybgang: 2,4 meter

GØTEBORG/GÄVLE-KLASSEN

- Deplacement: 380 ton
- Længde: 57 meter
- Bredde overalt: 8 meter
- Dybgang: 2 meter

▼ Sverige indledte det andet millennium med at påbegynde bygningen af en ny korvette af Visby-klassen. Den repræsenterer utvivlsomt det fremtidige krigsskib med sin stealth-baserede udformning.

◀ Esbjerg Marineforenings bestyrelsen anno 2002 er bagest f.v. Henning Svinth, Peter Winther, Søren Simonsen, Kendt Hug og Eddie White. Forrest f.v. Knud Erik Skytte, Preben Helsinghoff, John Koudal, Jimmy Fruergaard, Bjarne Lauridsen og Nils Brandt.
(Foto: Vestjyden)

100-årige Esbjerg Marineforening har stabil vækst

Med en truende nedsmeltning i slutningen af 1980'erne med under 20 på medlemslisten som den mest markante udfordring i Esbjerg Marineforenings 100 års eksistens, er det i dag i særklasse anderledes positive udfordringer, der præger bestyrelsesarbejdet i marineforeningen i Danmarks store erhvervshavneby. Nu handler det om at få afdelingens samlede planlægning til at gå op i en højere enhed, så de mange medlemmer kan få de faglige og sociale begivenheder ind i kalenderen.

At Danmarks Marineforenings lokalafdeling nummer 32 her i 100-års-jubilæumsåret ligger på en stabil sjettedeplads i kampen om at være afdelingen med flest medlemmer i den landsdækkende organisation, skal ses på baggrund af en markant indsats fra en række personer fra lokalområdet.

OMFLAKKENDE TILVÆRELSE

Esbjerg Marineforening har gennem tiderne ført en noget omflakkende tilværelse med og uden marinestue på forskellige lokaliteter og under mange forskellige formænd, hvoraf de mest markante nok er skibsbygger S. I. Kjeldsen, fiskeskipper Knud Schrøder, maskinmester Børge Kruse og skibsfører Henning B. Svinth.

Det var således Børge Kruse, der i de hårde år sidst i 1980'erne ved et kup overtog ledelsen i Esbjerg Marineforening og fik vendt udviklingen til det positive.

I 1992 flyttede Esbjerg Marineforening som lejer og med hjælp fra Esbjerg Kommune ind i en lille del af det hus på Fiskerihavngade, som afdelingen i dag er ejer af.

– I 1993 startede Børge Kruse, godt hjulpet af Laurids Grinderslev og sønnen Kurt samt Roland Munk, forsøget på at opnå et huslejetilskud fra kommunen. Det lykkedes, og i 1994 godkendte byrådet "trepartsaftalen", fortæller Henning B. Svinth. – Da medlemstallet for daværende var på omkring de 35, var stuen rigelig stor, men udviklingen ville det anderledes, og medlemsskaren voksede hurtigere, end nogen havde turdet håbe, og allerede tre år senere begyndte forhandlinger med Texaco, den daværende ejer af huset, om at overtage hele bygningen. Dette lykkedes, men dog først efter en del tovtrækkeri. Først med at overtale Texaco til at sælge og dernæst med at fremskaf-

fe den nødvendige kapital, som blev rejst dels med et kommunalt afdragsfrit og rentefrit lån, et realkreditlån, udstedelse af gældsbeviser til medlemmerne samt med hjælp fra Claus Sørensens Fond. Så pr. 1. februar 1998 overtog Esbjerg Marineforening sit nuværende tilholdssted som ejer, hvilket hen ad vejen viste sig at være den rigtige disposition, da tilslutningen til foreningen siden har været stor, og medlems-tallet midt i 2000 var vokset til over 400.

MARKERING I UDLANDET

Efter tsunamien i 2004 startede Esbjerg Marineforening en indsamling til fordel for ofrene i den gamle danske koloni Trankebar. Det indsamlede beløb nåede op på små 200.000 kr. og blev overdraget til fiskeriforeningens formand i Trankebar af Henning B. Svinth som en gave fra fiskerbyen Esbjerg til fiskersamfundet i Trankebar.

▲ Esbjerg Marineforenings selvejerhus er i dag omdrejningspunkt for det maritime foreningsliv i byen.

I 100 år har Danmarks Marineforening været til stede på Bornholm

Danmarks Marineforenings lokalafdeling nummer 33 blev stiftet den 28. august 1922 i Industriforeningens lokaler i Rønne. Dermed kan Marineforeningens repræsentation og platform i den østlige del af Rigsfællesskabet i uge 34 invitere til jubilæumsfestivitets.

Den livskraftige jubilar har siden stiftelsen i 1922 været synonym med det maritime forsvarspositive foreningsliv på Bornholm. Ud over at være fødselshjælper ved etablering af en nu nedlagt lokalafdeling i Nexø den 1. januar 1957 oprettede Bornholm Marineforening under 2. Verdenskrig marinebakker som underafdelinger i Allinge-Sandvig, Gudhjem, Svaneke og Hasle.

ALTID TIL STEDE

Gennem afdelingens nu 100 års levetid har skiftende bestyrelser altid sørget for, at Marineforeningen var og er til stede, når der på øen arrangeres events med maritimt tilsnit.

Tilstedeværelsen gælder også, når der skal bydes ind på Danmarks Marineforenings egne arrangementer. Således ligger Bornholm Ma-

rineforening med i førerfeltet med hensyn til afholdelse af sendemandsmøder. I alt fire gange - i 1959, 1972, 1983 og 1997 - har mødet været afholdt på Bornholm. I 1997 var der ud over sendemandsmødet energi nok i afdelingsbestyrelsen til at agere vært for årets Nordiske Soldater- og Marineforeningsstævne.

TÆT SAMARBEJDE MED LOKALAFDELINGEN AF DANMARKS VETERANER

Efter nogle år med en lidt turbulent bosætningsproblematik har bestyrelsen på det seneste indgået et yderst konstruktivt bofællesskab med Danmarks Veteraner - Lokalforening Bornholm. Danmarks Veteraner har en stue i bygning 42 på Almegårds Kaserne. Denne har på det seneste været samlingssted for såvel Veteranerne som Bornholm Marineforening.

– Vi er utroligt glade for veteranernes gæstfrihed, lyder det samstemmende fra afdelingsformand Carsten Kofoed og afdelingsnæstformand Hans Peter Birk Jensen. – Hele vores lager af maritime rariteter er for nuværende deponeret på Søværnets Museumsmagasin i Kor-

sør. I forbindelse med genetableringen af marinstuen skal vi have alt grejet hjem og sat på plads i stuen. Når det er gjort, skal vi igen til at arrangere faglige foredrag om Søfarten og Forsvaret. Dette som et supplement til vore sociale arrangementer. Da vi kun er 40 medlemmer i Bornholm Marineforening, er det planen, at vi altid vil invitere vores kolleger fra Veteranforeningen med, så vi kan fylde stuen op.

TROR PÅ FREMTIDEN

Med et medlemsgrundlag i jubilæumsåret på omkring 40 personer har Bornholm Marineforening et stabilt grundlag for at udvikle sig over de kommende år. Med det nyetablerede samarbejde og dermed mulighed for øget promovering i de lokale medier, er bestyrelsen overbevist om, at grundlaget er til stede, for at øens marineforening bliver en fasttømret afdeling i fremtidens Marineforening.

– Så vi arbejder målrettet på at få flere med passion for det maritime Danmark med i vores gode maritime fællesskab, lyder det fra Carsten Kofoed og Hans Peter Birk Jensen.

▲ Hovedparten af bestyrelsen for Bornholm Marineforening anno jubilæumsåret 2022 er her forevige med bagest f.v. Flemming G. Svendsen, Kalle Jeppsen og Hans Peter Birk Jensen. Forrest f.v. Heinz Ole Karlshøj-Nielsen og Carsten Kofoed. Afdelingskasserer Birgitte Hansen var ikke til stede under fotoseancen.

DISTRIKT

STORKØBENHAVN, BORNHOLM & GRØNLAND

Distriktformand: Gert Allan Larsen
Tlf.: 20 43 87 96, E-mail: gert-allan@larsen.dk
Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København, Brøndby, Ishøj, Godthåb og Bornholm

DISTRIKT

NORDSJÆLLAND

Distriktformand: Palle Pedersen
Tlf.: 20 10 50 53, E-mail: jytpal@gmail.com
Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje, Hundested, Frederikssund og Frederiksværk

DISTRIKT

VESTSJÆLLAND

Distriktformand: Søren Brusgaard
Tlf.: 21 42 30 14, E-mail: ksbrusgaard@gmail.com
Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk, Korsør og Skælskør

DISTRIKT

SYDSJÆLLAND & ØERNE

Distriktformand: Niels Chr. Rasmussen
Tlf. 40155047, E-mail: stoftex@live.dk
Næstved, Møen, Køge, Vordingborg, Stevns, Nakskov og Nykøbing Falster

DISTRIKT

FYN

Distriktformand: Erik Jørgen Bodal
Tlf.: 40 45 30 11, E-mail: erik@bodalenergi.dk
Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens, Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg, Langeland og Middelfart

DISTRIKT

SYD- & SØNDERJYLLAND

Distriktformand: Per Dichmann Hansen
Tlf.: 22 48 88 43
E-mail: dmfdistriktsosjylland@gmail.com
Tønder, Esbjerg, Fanø, Ribe, Padborg/Graasten, Sønderborg, Fredericia, Kolding, Haderslev, Aabenraa og Vejle

DISTRIKT

MIDTJYLLAND

Distriktformand: Lars Gjættermann
Tlf.: 29 63 21 13, E-mail: gjæet@post.tele.dk
Aarhus, Randers, Grenaa, Ebeltoft, Viborg, Horsens, Samsø og Skanderborg

DISTRIKT

NORDVESTJYLLAND

Distriktformand: Per Toftum Larsen
Tlf.: 40 15 58 93, E-mail: pertoftum@live.dk
Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande, Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn, Struer og Løgstør

DISTRIKT

NORDJYLLAND

Distriktformand: Charley F. Pedersen
Tlf.: 23 65 04 28, E-mail: cfp@post.tele.dk
Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals, Hjørring, Hadsund, Hirtshals og Hobro

Notesiderne indeholder variable relevante informationer, foto samt permanente siteoplysninger fra afdelingerne. Deadline for siterettelser og informationer er altid den 15. i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

LANDSFORMANDEN

Sendemandsmødet forløb godt. Et nyt koncept, som jeg mener ganske klart beviste sit værd, hvorfor fremtidige sendemandsmøder med fordel kunne arrangeres af et distrikt fremfor af en enkelt afdeling. Derved vil der være betydeligt flere hænder at fordele opgaverne på. Bestemt en tanke værd.

Hvad bragte dette års sendemandsmøde i Løgstør så af nyt?

Til trods for et forslag om optimering af sendemandsmødet fra landsbestyrelsens side, var der alligevel ikke den helt store appetit på forandring. Det leder tanken hen på dogmet: "Vi vil alle gerne udvikles, men ingen vil forandres." Og hvor er vi så?

Distrikt Nordvestjylland havde i hvert fald sat alle sejl til. Det samme havde besætningen på Løgstør Parkhotel - og en kæmpe tak for det. Det er som sagt måske modellen fremover?

Den i dønningerne efter sendemandsmødet i Skagen nedsatte gruppe af kvindelige medlemmer til udvikling af ny uniform havde til sendemandsmødet i Løgstør skabt en idérigdom, der bør forfølges. Nærmere bestemt kan I se frem til, at kvindelige medlemmer efter eget valg kan vælge at bære grå nederdel og blå blazer i et mere kvindeligt snit.

I Slopkistens beklædningsudvalg vil vi derfor se på bl.a. skjorter i kvindeligt snit, genindførelse af tørklæder og alternativ bæring af medlemseblet m.m.

Vi har den seneste tid arbejdet på at opdatere vores udstillingsudstyr, herunder bl.a. ny bannere og visuel præsentation. En oversigt over hvornår udstillingsudstyret er optaget ude i det ganske land, kan findes på vores hjemmeside under Afdelingsbestyrelsen.

Budskabet er: Gør nu brug af dette udstyr ved enhver given lejlighed. Det handler om fremtidens Marineforening og det at være relevant i tiden med synlighed i samfundet.

Vedtægter er unægtelig altid til genstand for diskussion, om end de har eksisteret i mere end 100 år. Netop derfor kan I nu finde en kommenteret version af vedtægterne på hjemmesiden under Afdelingsbestyrelsen. Dette er naturligvis en ensidig tolkning fra landsbestyrelsens side, og bidrag med en nuanceret tilgang modtages derfor gerne.

Der er rigtig mange aktiviteter her i eftersommeren. Så gør nu en indsats for at vise synlighed lokalt. Derved kan Danmarks Marineforening incitere de yngre til at tage en maritim uddannelse eller noget brugbart i den sammenhæng. Eksempelvis er flere håndværksuddannelser også gangbare til søs.

DISTRIKT NORDVESTJYLLAND

Som omtalt senere i denne rubrik var der den 9. juni 2022 stiftende generalforsamling i den nyetablerede Løgstør Marineforening. De allerede registrerede syv medlemmer havde dermed mulighed for at møde op og for første gang se de nye lokaler, hvor afdelingen skal høre til. Det fortæller distriktsformand Per Toftum Larsen, der uddyber:

– Fungerende formand Jacob G. Knudsen havde udarbejdet forslag til kontingent og fremadrettet budget, der med enkelte justeringer blev vedtaget. Snakken om mulighederne for indretning og udsmykning af de nye lokaler gik lystigt, og det viste sig heldigvis, at flere lå inde med maritime genstande, som de ville donere. En havde såmænd også en bar stående, som han ville give til afdelingen. Suppleret med de gaver, der blev overrakt til Løgstør Marineforening ved sendemandsmødet, kan marinestuen snart få det rigtige look.

AMAGER

▲ Der kaffehygges på den nye terrasse ved marinestuen i Amager Marineforening. (Foto: Søren Konradsen)

AMAGER

amagermarineforening.dk

Som fortalt tidligere på denne plads har Amager Marineforening skiftet residens. I den forbindelse har bestyrelsen ifølge Søren Konradsen renoveret terrassen ved den nye marinestue på Tømmerupvej 34 i Tårnby. – Siden i vinter har vi holdt generalforsamling, påske- og pinsefrokost, sommerfest samt et større antal lørdagsåbninger. 2 nye medlemmer er kommet til, så vi nu er 44.

ASSENS

▲ Steen Engelbrecht Pedersen holder foredrag i marinehuset i Assens. (Foto: Palle Holst)

ASSENS

assens-marineforening.dk

Efter skafningen til kammeratskabsaftenen den 10. maj gav chef for 3. Eskadre, kommandør Steen Engelbrecht Pedersen, en levende og god fortælling om sit liv i forsvaret og den kommende tid i Amerika. Efter indlæg og spørgerunde modtog han lidt forsinket Danmarks Marineforenings 25-års-medlemseblet.

▲ Hans Novrup byder velkommen til sæsonafslutning i Esbjerg Marineforenings skyttelav.

▲ Afdelingsformand for Esbjerg Marineforening, John Koudal, i rollen som billettør ved indgangen til Sønderborg Slot.

Valdemarsdag den 15. juni 2022 holdt Danmarks-Samfundet flagfest i Assens med 15 flag og faner til stede. Assens Marineforening og Assens Sømandsforening deltog med fire medlemmer. Arrangementet bød på tale ved tidligere chef for Jægerkorpsset, foredragsholder og korpsåndskonsulent, oberst (p) Frank Lissner, samt musik ved Assens Harmoniorkester. Arrangementet blev afsluttet med aftensang ved Vor Frue Kirke.

BOGENSE

bogensemarneforening.dk

BORNHOLM

Som det fremgår på tekstsiderne, runder Bornholm Marineforening ultimo august 100 år. I den forbindelse er planlægningsarbejdet for markeringen i skrivende stund i fuld gang. Efter forlydende er der blandt andet reception fredag den 26. august 2022 i afdelingens nye marinestue i bygning 42 på Almegårds Kaserne.

BRØNDBY

marineforening.dk

Til medlemsmødet i april havde små 100 medlemmer fra Brøndby Marineforeningen fornøjelsen af at høre US NAVY Staff Sergeant Morgan Johnson fortælle om sine mange utrolige oplevelser som tjenestegørende i den amerikanske flåde.

Medlemsmødet i maj er ifølge Kim von Wowern altid medlemmernes egen aften. Så her kommer mange sjove indlæg og anekdoter for dagen. Som et led i afdelingens lokale medlemshvervning er der nu søsat et forslag om, at hvert medlem skal forsøge at finde mindst ét ny medlem til Brøndby Marineforening.

Store cykeldag i Brøndby Kommune den 12. juni startede traditionen tro ved Marinegården. Motionsturen blev sat i gang med borgmestertale og underholdning af Musikhjemmeværnsflotille 300 Kvindelige Marineres Musikkorps.

EBELTOFT

marineforeningen-ebeltoft.dk

ESBJERG

marineforeningen-esbjerg.dk

Esbjerg Marineforening er, som det fremgår på tekstsiderne, en af de fire lokalafdelinger i Danmarks Marineforening, der i 2022 runder 100 år. Jubilæumsdagen er den 5. oktober og markeres blandt meget andet med udgivelse af et jubilæumsskrift.

56 medlemmer og ledsagere deltog den 19. maj i udflugten til Sønderborg og Gråsten med et afrundende smut over grænsen. Omdrejningspunktet var et besøg på Sønderborg Slot inden frokostforlægning til Gråsten. Ifølge Nils Brandt Petersen var det en god dag.

– Når disse linjer læses, har vi Tall Ships bag os. Forhåbentligt med gode oplevelser til de tre marineforeningsafdelinger, der har meldt deres ankomst i marinestuen.

Skyttelavet:

– 27 personer deltog den 17. maj i sæsonafslutningsfesten i Esbjerg Marineforenings skyttelav. Det fortæller Hans Novrup. Han oplyser også, at det blev en rigtig hyggelig fest, der ud over resultatoffentliggørelse og præmietildeling bød på en i særklasse god forplejning.

FANØ

fano-marineforening.dk

Medlemmer fra Fanø Marineforening deltog den 4. maj 2022 sammen med foreningen Fanø i Atlantvolden og spejdere fra Fenjagruppen i mindegudstjenesten i Nordby Kirke. Efter gudstjenesten gik deltagerne i falkeltog til Vestre Kirkegård for at lægge krans ved mindesmærket for øens omkomne søfolk.

FREDERIKSHAVN

marinestuen-frederikshavn.dk

FREDERIKSSUND

frederikssundmarineforening.dk

FREDERIKSVÆRK

frederiksværkmarineforening.dk

FAABORG

faaborgmarineforening.dk

GILLELEJE

gillelejmarineforening.dk

GLYNGØRE

glyngore-marineforening.dk

Medlemmer og ledsagere fra Glyngøre Marineforening lagde den 4. maj 2022 krans ved monumentet på Glyngøre Kirkegård for fire omkomne søfolk under 2. Verdenskrig.

Lørdag den 28. maj fejrede Marineforeningen i Salling 25-års-jubilæum. – I dagens anledning kom der gæster fra marineforeningerne i Ringkøbing/Hvide Sande, Skive og Morsø. I alt var der 38 personer til at fejre

▲ Vedstående arkivfoto viser flagbærere fra Fanø Marineforening og fanebærere fra Fenja Gruppen - KFUM-spejderne på Fanø ved et tidligere 4. maj-mindearrangement.

jubilæet. Receptionen bød på skafning samt drikkevarer til alle, fortæller Bent-Ole Kristensen, der også oplyser, at distriktsformand Per Toftum Larsen i sin tale mindedes sendemandsmødet i Glyngøre i 2006 samt afdelingens ophavsmand og første formand, Poul. A. P. Hansen. Den nuværende afdelingsformand Svend Poulsen havde hjemkøbt 15 stk. 25-års-medlemsemler til de medlemmer, der var med fra starten. Som prikken over i'et modtog Glyngøre Marineforening på vegne af alle afdelinger i distrikt Nordvestjylland Sendemandsmøde 2022-vandrepokalen til eje frem til sendemandsmødet i Ærøskøbing i 2023. 38 personer mødte den 21. juni frem i marinestuen for at høre den tidligere sallingbo, kommandør Søren Kjeldsen, fortælle om en række oplevelser som søofficer.

▲ Medlemmer fra Glyngøre Marineforening samt unge og ældre ledsagere ved kranselægningen den 4. maj ved Glyngøre Kirke.

▲ Flaghejsning på flagspillet ved Marinehuset i Glyngøre i anledning af 25-års-jubilæet for Glyngøre Marineforening. (Foto: Bent-Ole Kristensen)

HADSUND

▲ Jubilæumsreceptionen i Hadsund Marineforening startede med flaghejsning, sang og kanonsalut.

HANSTHOLM/THISTED

▲ Pudseftenen i marinestuen i Hanstholm bød på hårdt arbejde, inden belønningen blev serveret i form af lokale råvarer tilberedt af en velfungerende køkkenstab.

HOLBÆK

▲ Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm fortæller medlemmerne i Holbæk Marineforening om sine tanker og visioner om fremtidens Marineforening.

GRENAA

grenaamarineforening.dk

HADERSLEV

haderslevmarineforening.dk

HADSUND

Som omtalt tidligere i nærværende tidsskrift rundede Hadsund Marineforening den 11. januar 2022 100-års-milepælen.

Efter pandemien kunne bestyrelsen så den 28. maj byde til jubilæumsreception i marinehuset. Ifølge Allan Haagen Petersen deltog små 50 personer i eventen, hvilket passede fint til forholdene.

Blandt gæsterne var borgmester Mogens Jespersen, Mariagerfjord Kommune, samt distriktsformændene for Danmarks Marineforenings distrikt Nordjylland, Charley Frank Pedersen, og Midtjylland, Lars Gjøttermann, samt flere afdelingsformænd fra distrikt Nordjylland. Marineforeningskollegerne fra Hobro Marineforening forlagde fra Hobro til Hadsund via skib. – Gæsterne sad både ude og inde, og snakken gik livligt, så det blev en herlig dag for os alle. En dag, der vil blive husket længe, lyder det fra Allan Haagen Petersen.

HALS

halsmarineforening.dk

HANSTHOLM/THISTED

htmarineforening.dk

Efter generalforsamlingen udgør Finn Busch, Henning Kjær Nielsen, Harry Christiansen, Claus Christiansen, Kaj Baun, Henning Larsen og Knud Erik Kristensen bestyrelsen i Hanstholm/Thisted Marineforening.

18 medlemmer deltog i april aktivt i den planlagte pudseaften. Indsatsen blev efterfølgende belønnet med en ypperlig skafning.

Et toårigt pandemistop for sommerudflugterne skal gerne være afsluttet den 13. august. Her planlægges der en tur med maritimt tema for medlemmer og ledsagere.

HIRTSHALS

hirtshalsmarineforening.dk

HOBRO

hobromarineforening.dk

HOLBÆK

facebook.com/holbaekmarineforening

Landsformand Steen Engstrøm har været forbi Holbæk Marineforening for at give et indlæg om sin tid i Søværnet og sine visioner for Danmarks Marineforening.

– Jeg har kun hørt rosende omtale af det, og jeg kan anbefale det til andre lokalafdelinger, siger afdelingsformand Ole Puggaard.

HORSENS

horsensmarineforening.dk

HUNDESTED

hundested-marineforening.dk

HØRSBOLM/RUNGSTED*mfhr.dk***KALUNDBORG***kalundborg-marineforening.dk***Skytteløvet:**

Fregatskydningen den 21. maj havde flere konkurrenceelementer. Ud over at finde afdelingens nye fregatkaptajn blev der også konkurreret i en 2x10-skuds fregatskydning for henholdsvis herrer og damer. Herudover var der kåring af forårets skytte 2022.

Efter 244 skud var det et faktum, at Niels Åge Jakobsen det kommende år er regerende fregatkaptajn i Kalundborg Marineforening. Vinder af 10-skuds-skydning for damer blev Annette Valsted. På herresiden vandt Hans Iversen. Jørgen Bysted blev på baggrund af 30 skydninger med et gennemsnit på 93,23 point forårets skytte.

Det skydefaglige arrangement var naturligvis garneret med diverse skafninger og socialt samvær.

KERTEMINDE*kerteminde-marineforening.dk***KOLDING***Koldingmarineforening.dk***KONGENS-LYNGBY***kongens-lyngby-marineforening.dk***KORSØR***korsoermarineforening.dk***KØBENHAVN***kbh-marineforening.dk*

Torben Ørting Jørgensen var i maj på besøg i marinestuen for at fortælle om sin opvækst og efterfølgende karriere i Søværnet. Ifølge Johnny Banow kom han i et meget givende foredrag godt omkring såvel de gode som de dårlige tider i sit karriereforløb.

KØGE*koege-marineforening.dk*

Kim Regin Sustmann afløste på generalforsamlingen Jens Helge Olsen som afdelingsnæstformand. Jens Helge Olsen har haft posten i 20 år og ønskede at blive afløst.

Ellers har den stået på påskefrokost medio april og markering af Danmarks Marineforenings 109-års-fødselsdag den 30. april.

Afdelingen deltog i samarbejde med Køge Kommune og sammen med en række andre foreninger fra kommune i flagborgen ved kranselægningen for Danmarks befrielse.

I storebededagsferien stillede afdelingen med fem deltagere til sendemandsmødet i Løgstør.

LANGELAND*langelands-marineforening.dk***KALUNDBORG**

▲ På skud nummer 244 eksploderede krudtkammeret i fregatmålet under årets fregatskydning i Kalundborg Marineforening.

KØGE

▲ Påskefrokosten i Køge Marineforening er altid et sikkert hit med alle pladser besat af medlemmer og ledsagere.

KONGENS LYNGBY

Efter fugleskydningen måtte Peter Bruun lade sig afløse som fuglekonge af Ole Thestrup. Det oplyser Niels Hald. Han fortæller også, at afdelingens svenske venner fra Flottans Män i Halmstad var med som gæster. Dette som et genbesøg, efter at medlemmer fra Kongens Lyngby Marineforening tidligere havde deltaget i deres vårfest.

Ellers har den stået på foredrag om den kolde krig og status på det danske søværn i dag. Et besøg på Nyholm for at se "Skibene på Holmen" med efterfølgende frokost på Marinekasernen har også været en del af aktiviteterne hen over årets første seks måneder.

Hertil er der skydetræning hver mandag på Lyngby Stadion.

LØGSTØR

Den 9. juni 2022 kl. 1900 stod den på stiftende generalforsamling i Løgstør Marineforening efter et par måneder som under igangsætning. Med distriktsformand for distrikt Nordvestjylland, Per Toftum Larsen, som dirigent var det efter mødet en kendsgerning, at Løgstør Marineforening medio juni 2022 er en realitet med 15 medlemmer på medlemslisten. Som følge af en god opbakning fra Vesthimmerland Kommune og Limfjordsmuseet råder afdelingen allerede over lokaler til indretning af en marinestue. Et arbejde, der efter det oplyste, er i gang. ▶

LØGSTØR

▲ Danmarks Marineforenings medlemsemler er på plads for at markere, at her har organisationens afdeling i Løgstør til huse. (Foto: Per Toftum Larsen)

MIDDELFART

▲ Borgmester Johannes Lundfryd Jensen, Middelfart Kommune, holder minde-tale i Marinehuset i Middelfart.

MIDDELFART

▲ De tre topskytter fra pistolskydningen i Middelfart Marineforening er f.v. Jan Højte, Orla Jensen og Ove Christoffersen. (Foto: Carl Vittrup)

I skrivende stund er Danmarks Marineforenings udstillingstelt vest på plads i Løgstør Marineforening. Dette hænger sammen med, at bestyrelsen har en målrettet promoverings- og medlemshvervningsplan klar til aktivering hen over sommeren.

Med Jacob G. Knudsen som afdelingsformand og Martin Olsen som afdelingskasserer samt Kim Møller, Djon Pehrson og Bruno Hagen Jensen som bestyrelsesmedlemmer er Løgstør Marineforening fra starten godt kørende.

MARSTAL

marstalmarineforening.dk

MIDDELFART

middelfartmarineforening.dk

12 flag og faner udgjorde flagparaden ved kranselægningen i Minde-lunden den 5. maj. Svend Erik Vittrup og Niels Henrik Jensen udgjorde flaggasterne fra Middelfart Marineforening. Der var også deltagere fra den engelske ambassade samt Henry Brown, der er oldebarn af et af de omkomne besætningsmedlemmer fra det Stirling bombefly, der den 18. maj 1942 styrtede ned i Galsklintskoven ved Middelfart.

Efter højtideligheden mødtes de 33 deltagere i marinestuen til et traktement og tale ved borgmester Johannes Lundfryd Jensen, Middelfart Kommune.

Den 9. juni blev der afholdt pistolskydning på banerne ved Søbadet. Ud over konkurrenceskydningen blev det ifølge Carl Vittrup også til afgivelse af et vådeskud, da en af skytterne skød kassen med markeringstape i stykker. Carl Vittrup takker Middelfart Pistol Klubs medlemmer, som stod for arrangementet.

Efter skydningen, der i øvrig fik Orla Jensen som vinder efterfulgt af Jan Højte og Ove Christoffersen, var der skafning i Marinestuen.

MORSØ

morsmarine.dk

Morsø Marineforening er som følge af marinehusets placering på havnen i Nykøbing Mors altid med på holdet med åben marinestue og udendørs-servering, når foreningen Skaldyrfestivalen afholder det store event den første weekend i juni. Således også i år, hvor gæstetallet ifølge det oplyste slog alle rekorder.

En optimistisk bestyrelse meddeler også, at ud over eventets positive betydning for afdelingens økonomi giver det altid en del nye medlemmer.

MØEN

moensmarineforening.dk

NAKSKOV

nakskov-marineforening.dk

NIBE

nibe-marineforening.dk

NYBORG

marineforeningennyborg.dk

Søværnets Tamburkorps, patruljefartøjet NYMFEN, MHV 805 GEMENI samt Nyborg Fæstnings Saluteringslaug deltog den 6. juni 2022 sam-

▲ Skaldyrfestivalen på havnearealet i Nykøbing Mors er med til at synliggøre Morsø Marineforening over for de mange gæster, der besøger havnen hen over de to dage, som arrangementet varer. (Foto: Anton Toft Kirk)

men med medlemmer fra flere fynske marineforeninger og den lokale gardereforening i mindehøjtideligheden ved monumentet Forsavn på Kongens Skibsbro i Nyborg. Efter initiativ fra blandt andet Nyborg Marineforening blev monumentet for år tilbage rejst til minde om de 35 søfarende fra Nyborg, der mistede livet i 2. Verdenskrig.

Efter kranselægningen var der flagmarch fra havnen til Torvet, hvor Tamburkorpsen underholdt inden den afsluttende spisning i marinehuset.

Det gode samarbejde med Hjemmeværnsflotille 242 blev samme dag mere formaliseret. Dette ved underskrift på en samarbejdsaftale omkring assistance ved askespredning og deltagelse i forskellige arrangementer. Samtidig giver aftalen mulighed for, at flotillen fremadrettet kan bruge marinestuen til sine arrangementer.

NYKØBING FALSTER

nykfmarineforening.dk

NYKØBING SJÆLLAND

nyksjmarineforening.dk

NÆSTVED

naestvedmarineforening.dk

ODENSE

odense-marineforening.dk

RANDERS

randersmarineforening.dk

Afdelingsnæstformand Alan Lau Hansen er død. Han blev 72 år. Ud over sit bestyrelsesarbejde i Randers Marineforening var han i en årrække informant til redaktionen på nærværende tidsskrift. ►

▲ Fire flag fra marineforeninger på Fyn og en fane fra den lokale gardereforening deltog i flagmarchen i Nyborg den 6. juni 2022. (Foto: Carlo Pedersen)

▲ Flotillechef, kaptajnøjntant i Marinehjemmeværnet, Bendt Terp Søgaard, og afdelingsformand for Nyborg Marineforening, Kurt Verner, trykker næve efter underskrift af samarbejdsaftalen mellem parterne.

▲ Fem mand fra Randers Marineforening og to fra hjemmeværnskompagni Hvidsten med henholdsvis flag og fane ved det efterhånden noget frønnede mindekors for modstandsmanden Carlo Randrup Thomsen.

▲ Slagelse Marineforening deltog med krans samt flag og flaggaster under mindehøjtideligheden den 4. maj ved Sct. Mikkels Kirke. (Foto: Hans Munch)

– Allan har været en utrolig støtte for mig. Vi har ikke altid været enige, men hans engagement har været med til at forandre og udvikle Randers Marineforening. Han bliver et stort savn for mig, siger afdelingsformand Lars Gjøttermann, der på vegne af Randers Marineforening udtrykker et "ære være Alan Lau Hansens minde."

Den 4. maj deltog medlemmer fra Randers Marineforening sammen med medlemmer af hærhjemmeværnskompagni Hvidsten i den traditionelle kranslægning ved mindesmærket rejst på det sted, hvor modstandsmanden Carlo Randrup Thomsen under en våbenflytning i marts 1945 blev skudt af tyske soldater.

Skyttelavet:

Fregatskydningen havde 20 skytter på plads, da Randers Marineforening skulle udnævne ny fregatkaptajn for det kommende år. Ny mand på pladsen blev Frits Broberg. Ifølge Ole Poulsen var der under konkurrencen mange flotte placeringer. Næste skydeevent er firkantskydning den 18. september med skyttelavet fra Randers som vært.

ROSKILDE

roskildemarineforening.dk

SKAGEN

skagenmarineforening.dk

SKIVE

skive-marineforening.dk

SLAGELSE

marineforeningen-slagelse.dk

Den 4. maj 2022 var der efter et års pause igen kranslægning ved mindesmærket uden for Sct. Mikkels Kirke i Slagelse for de 21 lokale modstandsfolk, der mistede livet under 2. Verdenskrig.

– Under kyndig ledelse af premierløjtnant Holger Janns marcherede medlemmerne fra det lokale politihjemmeværn, Slagelse Garderforening, Slagelse Marineforening, Gardehusarerne samt Forsvarsbrødrene rundt om Sct. Mikkels kirke med de respektive fem faner/flag inden kranslægningen, oplyser Peter Lotinga.

Inden arrangementet sluttede med en sammenkomst i Garderstuen, var der mindegudstjeneste ved sognepræst Poul Damsgaard.

STEVNS

Medlemmer fra Stevns Marineforening har på foranledning af den lokale forsvarsbrødreafdeling lagt buket på krigergrave relateret til stormen på Dybbøl Skanse i 1864.

– Vi har også deltaget i kranslægning i forbindelse med 5 maj. Herudover var vi to mand fra bestyrelsen til sendemandsmødet i Løgstør, hvor der var både sjov og alvor i en skøn blanding, oplyser afdelingsformand Gert Arno Pedersen.

Tre mand deltog med flag ved mindearrangementerne den 15. juni i Stevns og 1. juli i Køge.

SVENDBORG

svendborgmarineforening.dk

Medlemmer fra Svendborg Marineforening har i løbet af maj deltaget

med flag og flaggaster i tre mindehøjtideligheder i Svendborg. Den 4. maj var det mindegudstjenesten i Sct. Nicolai Kirke i anledning af 77-årsdagen for Danmarks befrielse. Dagen efter, den 5. maj, var der mindehøjtidelighed i mindelunden Sct. Jørgens Park for de landsmænd fra Svendborg og omegn, der omkom under 2. Verdenskrig. Her talte museumsinspektør Niels Valdersdorf Jensen.

Mindearrangementerne i maj sluttede den 26. maj med den årlige march til krigergravene på Assistens Kirkegård.

– Marchen startede på Torvet. Med Peder Most Garden i spidsen gik vi gennem byen til krigergravene fra 1864 på kirkegården. Her talte viceborgmester Henrik Nielsen, Svendborg Kommune, og der blev lagt kranser. Så fortsatte vi til de engelske flyveres grave, frihedskæmpernes mindesten, Fønix-reden og sluttede ved Mindelunden, fortæller Jim Møllerup.

50 medlemmer og ledsagere deltog den 9. juni i en busrundtur til Rømø samt øen Sylt og byen Niebüll i Nordfrisland Slesvig-Holsten. Under rundturen på Sylt var der guidet fortælling om det spændende tyske ferieradiser.

I august står den på fregatskydning den 14. og deltagelse i jubilarstævnet på Nyholm den 28.

SØNDERBORG

soenderborgmarineforening.dk

TØNDER

Facebook: [Tønder marineforening](https://www.facebook.com/Tønder%20marineforening).

VEJLE

vejlemarineforening.dk

VORDINGBORG

vordingborgmarineforening.dk

ÆRØSKØBING

aeroeskoebing-marineforening.dk

AABENRAA

aabenraa-marineforening.dk

AALBORG

aalborg-marineforening.dk

AARHUS

aarhusmarineforening.dk

Maj bød på pudsedag i marinestuen og sendemandsmøde i Løgstør. Ifølge Søren Holck havde Aarhus Marineforening fire mand på plads til mødet.

– Det er altid hyggeligt at mødes med medlemskolleger fra andre dele af landet, og stemningen var da også fantastisk.

Den 24. maj var sidste øvedag for sangholdet før sommerferien. Denne gang var det med ledsagere og skafning, før koret viste deres kunnen.

Den 3. juni deltog afdelingen i den opstillede flag- og faneborg i forbindelse med Dronningens besøg i Aarhus.

– Efter ceremonien åbnede marinestuen for gæster, der kom forbi. Det vakte stor opsigt, da børnene fra en børnehave kom gående forbi og blev

▲ Den populære Peder Most Garde i front ved flag- og fanemarchen gennem Svendborg den 26. maj 2022. (Foto: Jim Møllerup)

▲ Efter modtagelsen af Dronningen den 3. juni 2022 var der åbent hus i marinestuen. I den forbindelse blev en flok børnehavebørn budt indenfor, så de kunne nyde deres madpakker indendørs. På Sonja Kirks hyggelige foto ses børnene bag i.m. Bjarne Andresen fra Danske Dragonforeningers Sammenslutning med t.v. Niels Ole Pihl og t.h. Jens Hou, begge fra Danmarks Veteraner.

inviteret ind i stuen, hvor de spiste deres medbragte mad. De var meget stille og opførte sig eksemplarisk, lyder det fra Søren Holck, der også oplyser, at sommerudflugten gik til Ebeltoft med guidet besøg på fregatten JYLLAND, Ebeltoft Militærhistorisk Samling og efterfølgende skafning med Ebeltoft Marineforening som vært.

– Tak til afdelingsformand Mikkel Brøgger og til hovmester Kjeld Thejl. Turen sluttede med bussen tilbage til Aarhus Marinestue, hvor vi ankom ved 1700-tiden. Det var en udflugt, som huskes, lyder det fra Aarhus.

Skyttelavet:

– Skyttelavet kører godt, og der kommer flere og flere nye skytter til. Den daglige leder af skyttelavet, Tom Armstrong Pedersen, gør det godt, og det er meget tilfredsstillende. Træningen ligger hver anden mandag om eftermiddagen. Før skød vi om aftenen, men efter vi er begyndt at skyde om eftermiddagen, har vi fået mange nye skytter, fortæller Søren Holck. Venskabskydningen i april mellem skytterne fra Randers Marineforening og Aarhus Marineforening fik Aarhus som vinder.

Nordisk orlogsstævne

▲ Den danske delegation ved Det Nordiske Orlogsstævne 2022 i Karlskrona. (Foto: Tommy Johansson)

▲ Riksförande för Flottans Män, Thomas Engevall, byder de 47 stävnedeltagere velkommen til residensbyen i Blekinge Län, Karlskrona. (Foto: Søren Konradsen)

Tilbage i 1979 blev delegerede fra marine- og orlogsforeninger i Norge, Sverige, Finland og Danmark under årets Nordisk Soldater- og Marineforenings Stævne i Bergen enige om at lave et sideløbende stævne kun for de maritime organisationer. Med daværende landsnæstformand i Danmarks Marineforening Torben Jensen som idémand og tovholder blev "Det 1. Nordiske Orlogsstævne" med ca. 100 deltagere afholdt på Søværnets Eksercerskole i Aude-rød den 6. til 8. juni 1980.

I år mødtes 47 stævnedeltagere, heraf 15 fra Danmark, til det 21. Nordiske Orlogsstævne afholdt i svenske Karlskrona.

– Vi steg på Øresundstoget i København, fulde af forventning, fortæller Søren Konradsen og fortsætter: – Indkvarterede på Hotel SCANDIC blev stævnedeltagerne officielt modtaget af den nyvalgte Riksförande för Flottans Män, kontreadmiral Thomas Engevall.

I dagenes løb var der briefing om Den Svenske Flåde, besøg på den 300 m lange rebslagerbane fra 1690, skærgårdssejlad til Kungsholmen og besøg på Marinmuseet på Stumholmen. Fredag aften forløb med en dejlig forbrødringsmiddag på hotellet, og lørdag aften var der festmiddag i Søofficersmessen med taler og udveksling af gaver.

Marineforeningen

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG" - MEDLEMSBLAD FOR DANMARKS MARINEFORENING

SEPTEMBER/OKTOBER 2022 | NR. 5 | 111. ÅRGANG

■ KOMMENTAR:
NY ORLOGSPROVST

■ TEMA: SKOLESKIBET
"GEORG STAGE" 1

▲ Patruljefartøjet P 521 FREJA er her på vej til kaj i Faaborg. Anduvningen i august 2022 til den sydfynske købstad skyldtes, at skibet er Faaborg-Midtfyn Kommunes adoptionsskib. Samtlige af Søværnets enheder har en adoptionskommune. Formålet er at udbrede kendskabet til Søværnet og de vilkår, som Søværnets sejlene enheder arbejder under, og at etablere samarbejdsmuligheder samt sociale og kulturelle bånd mellem adoptionskommunerne og adoptionsenhederne.

(Foto: Torben Ralph Nielsen)

Ny orlogsprovst

Pr. 1. marts 2022 blev jeg udnævnt til orlogsprovst med 50 procent præsteforpligtelse i Holmens Kirke. Der er tale om en nyoprettet stilling, idet orlogsprovstefunktionen tidligere hørte under Holmens provst, der også varetog civile provsteopgaver. Disse opgaver havde imidlertid vokset sig til en størrelse, der nødvendiggjorde en opdeling af stillingen, således at der i Holmens Kirke nu er ansat en civil provst for Holmens-Østerbro provsti og en orlogsprovst. Det betyder også, at den 400 år gamle betegnelse "Holmens provst" ikke findes længere, men til gengæld giver stillingsopdelingen mere arbejdstid til den gejstlige betjening af Søværnet.

Jeg blev ansat som sogne- og orlogspræst i Holmens Kirke i 2003 og har i årenes løb opnået en bred kontakt til Søværnets personel på alle niveauer. Dette gælder først og fremmest i kraft af mine mange sejlads med Søværnets skibe, hvor jeg har sejlet med både korvetter, støtteskibe, fregatter og inspektionsskibe samt mindre enheder i hjemlige farvande. Af længevarende sejlads kan nævnes 2. halvdel af Galathea III-ekspeditionen og tre gange "piratjagt" a tre måneder ved Østafrika. Derudover har jeg en nær tilknytning til Søværnets Officersskole og har i en årrække deltaget i Nordisk Kadetstævne, der som bekendt afholdes på skift i de fire nordiske lande.

Det har altid været en stor fornøjelse at være en del af livet om bord og at forestå orlogspræstens forskellige opgaver: gudstjenester, personlige samtaler, sociale arrangementer m.m. I tidens løb er der blevet etableret en stærk forbindelse mellem kirke og søværn i Danmark, og jeg ser det som en væsentlig opgave at fastholde og at styrke denne forbindelse. Det er også min faste hensigt at bevare en tilknytning til Søværnets sejlene enheder for på den måde at forblive ajour med livet og rutinerne om bord, der som alt andet befinder sig i en stadig udvikling og forandring.

Stillingen som orlogsprovst består hovedsageligt i organiseringen af orlogspræsternes arbejde i Søværnet. Der er 15 orlogspræster, der er fordelt over hele landet, og som har et civil præsteembede ved siden af (i modsætning

til de fleste andre lande, hvor værnpræsterne typisk er kontraktansatte på fuld tid). Det er orlogsprovstens opgave at aftale og tilrettelægge orlogspræsternes sejlads med Søværnets skibe og deres øvrige søværnsaktiviteter. Her til kommer rekrutteringen af nye orlogspræster og planlægningen af kurser m.v. Det er langt fra alle sejlads, hvor der kan komme en præst med om bord, men det er min ambition, at orlogspræsterne kommer videst muligt rundt på de sejlene enheder, så alle i Søværnet kan blive bekendt med orlogspræstefunktionen og de muligheder for hjælp og støtte, denne ordning indeholder.

Jeg glæder mig til samarbejdet med Søværnets forskellige myndigheder rundt om i landet, hvor jeg allerede er blevet mødt med den største velvilje. Som orlogsprovst ser jeg også frem til samarbejdet og samværet med de forskellige afdelinger i Danmarks Marineforening, der for mig at se i høj grad er med til at bevare og videregive de mange traditioner, der knytter sig til det danske søværn.

Orlogsprovst Peter Thyssen

Forsvarsministeriet og det maritime Danmark står sammen

Det nationale partnerskab mellem Forsvarsministeriet og repræsentanter for samtlige elementer i det maritime Danmark, som blev lanceret den 18. august 2022, sikrede investeringer i landet for omkring 40 mia. kroner på det maritime område.

Dette er en maritim solstrålehistorie, der med en anden vinkel også bekræfter, at optagelseskriteriet for et medlemskab i Danmarks Marineforening er aldeles i tråd med den herskende maritime samfundsorden.

Selv om Danmarks Marineforening har rødderne dybt begravet i Søværnet, giver det derfor god mening, at alle danske statsborgere over 18 år

har mulighed for at blive en del af landets store maritime medlemsorganisation.

Medlemskolleger, der ikke har eller har haft en direkte tilknytning til det maritime element, kan også være med til at give nye og hidtil uprøvede indspark til, hvordan vi sikrer relevansen for et fremtidens Danmarks Marineforening.

Morten

Læserskaren for Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" er forhenværende og nuværende personel ved Søværnet og Marinehjemmевæret samt søfartsrelaterede brancher og interessegrupper. MTUD udkommer seks gange årligt i et printoplæg pr. udgave på 9.000 eksemplarer samt som e-magasin på sitet marineforeningen.dk. Der er anslået 40.000 læsere/brugere pr. udgave.

Danmarks Marineforening

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der er eller har været tjenstgørende under Orlogsflaget, eller har eller har haft ansættelse til søs.

Æresformand er Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik.

Marineforeningen

Trondhjemsgade 5, kld.
2100 København Ø
Tlf. 3315 2886
Postgirokonto: 2 00 16 08
Mail til Landskontoret og "Slopkisten"
landskontoret@marineforeningen.dk
www.marineforeningen.dk

Kontortid

Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand

Steen Engstrøm
Tlf. 22 32 26 43
lf@marineforeningen.dk

Landsnæstformand

Søren Konradsen
Inf@marineforeningen.dk

Landkasserer

Flemming Heden Knudsen
lk@marineforeningen.dk

Landssekretær

Pia Skarritsø
ls@marineforeningen.dk

Skytteudvalgsformand

Pierre Jensen
skytteudvalg@marineforeningen.dk

Under Dannebrog

ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni, august, oktober, december.
Redaktør Ansvarshavende
Leif Mortensen
MKM - Viborg og Fårup
Tlf. 2192 3055
lm@mkmedier.dk
eller red@marineforeningen.dk

Samtlige tekster uden byline er skrevet af redaktør Leif Mortensen

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte debatindlæg, før de offentliggøres. Med henvisning til Pressenævnets regler for god presseskik forbeholder redaktionen sig desuden ret til at afvise indlæg, der af redaktionen opfattes som skadelige, ærekrænkende eller som kan virke agtelsesforringende. Det gælder også debatindlæg, der risikerer at skade Danmarks Marineforenings ry og omdømme i offentligheden.

... Hjarbæk Havn i den sydligste ende af Limfjorden var i dagene den 19. til 21 august 2022 udgangspunktet for det 45. VM i Sjægtesejlads. Sjægte-VM er en kapsejlads for alle traditionelle sejlførende smækkeriggede brugsbåde. Det populære sejlevent har siden ultimo 1970'erne ud over danske Limfjordssjægte og smækker haft deltagere i lignede fartøjer fra Norge, Sverige, Holland og Tyskland ...

... Der var fuldt hus, da JD-Contractor fredag den 26. august 2022 fejrede 50-års-jubilæum i Holstebro. Firmaet blev i 1972 startet af Gert Normann Andersen som "Jydsk Dykkerfirma", men måtte tage navneforandring, da det begyndte at få opgaver ude i den store verden, og kunderne ikke kunne udtale ordet "Jydsk". JD-Contractor løser i dag alle slags undervandsopgaver og har en stor flåde af avancerede specialske. Ledelsen er overtaget af sønnen Rasmus Normann Andersen, men Gert Normann Andersen er stadig aktiv i firmaet. Han løser specialopgaver og har travlt med driften af Sea War Museum Jutland og opbygningen af et nyt maritimt museumscener i Thyborøn ... (Foto: Knud Jakobsen)

... For første gang i nyere tid deltog kadetter fra de tre væm ved højtideligheden i Mindelunden den 29. august 2022. I alt ni flag og faner var opstillet ved mindesmærket, hvor kammerherre, oberstløjtnant og tidligere ceremonimester Christian Eugen-Olsen holdt tale. Efterfølgende blev tre kranse lagt ved monumentet Sortladne Hav ...

(Foto: Søren Konradsen)

... Rækken af maritime foredrag i Svendborg Marineforening omfatter den 27. oktober 2022 et indlæg af pensioneret havnekaptajn Knud Erik Møller, der beretter om sin maritime løbebane. Den 24. november kommer Tom Christensen i marinestuen for at fortælle om sine 40 år i politiet, herunder 30 år med tjeneste hos rigspolitiets rejsehold ...

... I foråret 2022 henvendte FGU Syd- og Vestsjælland sig til borgmester Knud Vincent for at tilbyde Dronningen en unik oplevelse i forbindelse med sommertogtsbesøget i Slagelse Kommune den 29. og 30. august. På den baggrund fik majestæten lejlighed til at besøge FGU Syd- og Vestsjælland-afdelingen Værftet på havnen i Korsør. Her var hun blandet meget andet om bord på skonnerten "Bien", hvor regenten mødte værftleder Christian Dyrlov Madsen og de to lærlinge Jonas Holtz og Emil Kjærgaard, der fortalte om det daglige arbejde med renoveringen af skibet. På vedstående foto ses Dronningen under Christian Dyrlov Madsens fortælling om restaureringsarbejdet. Yderst t.v. Gert Møller, direktør for FGU-SV, med Knud Vincent, borgmester i Slagelse Kommune, på sin venstre side ...

Marinespecialist Poul Bovin Fangel Gajhede er pr. 6. juli 2022 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Årgang 2022-1 fra skoleskibet "Georg Stage" har efter endt togt gennemgået skibsassistentuddannelsens grundmodel og kan mønstre ud som ubefaren skibsassistent. De nye skibsassistenter er: Aima Sofie Hellmann. Aksel Arendal Neergaard. Aksel Bob Scherfig Weber. Alf Bertram Ondraschek Engelstoftegaard. Alfred Ravnevand Jensen. Alvilda Cecilie Winther Greve. Aske Frej Borgaard Corneliusen. Bella Vad Pedersen. Bjørk Hyldgaard Thomassen. Cecillie Sigumfeld Brandt Klug. Christian Erik Engelstof. Christian Okholm Nielsen. Cirkeline Cille Jørgensen. Daniel Lukas Heider Hansen. Emilie Madsen. Felicia Ida Josefine Flyghed Lindqvist. Frida Jørvang Eskildsen. Hjalte Gotved Hvid. Isak Emeg-Malik Mathiesen. Jeppe Melbye. Johanne Rønde Vinther. Julius Elbæk Jensen. Karl Sylvester Berg. Karl Aqissiaq Lars Møller. Kathrine Schaarup. Katrine Kidal. Kern Fabricius Islin. Kevin Lund Andersen. Kora Mei Høgsted Hyldahl. Lauge Gott Niemann. Lauge Tranæs Voss. Lea Marie Olesen. Liva Bajda Østergaard Pedersen. Louise Camilla Lorentzen. Louise Holm Sørensen. Lærke Voss Hvelplund. Mads Emil Skov Frederiksen. Maja Elisabeth Holm. Maria Hejlskov Hajslund. Marie Løchte. Markus Hoffmann Pedersen. Marvin Elliott Christensen. Mikkel Fly Melander. Milo Eland. Nadia Karina Jeppson. Natasha Helene Kirsten Brummerstedt. Nikolaj William Kamph. Ninna Lise Andersen. Pernilla Hurup Larsen. Rasmus Løvendahl Tjørum. Reila Birthe Nina Berthelsen. Sally Hjorth Coomer. Sara Bjerno. Snorre Venn. Sofie Karen Worsøe. Sofus Schärfe Christoffersen. Stefan Kristian Silassen. Stine Oftedal Soknes. Teia Vilandt Krull. Thais Broders. Tobias Bjerregaard. Victoria Birk Elkjær Nielsen. Victor Skakke. (Foto: Georg Stage)

Kommandørkaptajn Jan Olav Skogøy udnævnes til kommandør på åremål i fire år fra den 1. august 2022 og beordres efter ansøgning i stillingen som Chef for Servicedivisionen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse fra samme dato.

Ved en udnævnelsehøjtidelighed på Nyholm den 18. august 2022 markerede Søværnets Officersskole udnævnelsen af to hold premierløjtnanter. Den 22. august 2022 var de alle til fremstilling for majestæten om bord på kongeskibet DANNEBROG. (Foto: Kamilla Elming Lausten)

Kommandørkaptajn Thomas Stig Rasmussen udnævnes til kommandør på åremål i fire år fra den 1. oktober 2022 og beordres efter ansøgning i stillingen som Chef for Trænings- og Uddannelsesdivisionen, Søværnskommandoen fra samme dato.

Kommandør Mikael Anker Jensen Bill beordres efter ansøgning i stillingen som Chef for 3. Eskadre, Søværnskommandoen fra den 1. oktober 2022.

Kommandør René Fuglsig beordres efter ansøgning i stillingen som Stabschef, Søværnskommandoen fra den 1. oktober 2022.

Et liv på havet og på land

- om mytteri, pingvindrab og prægtige skibe

En selvfortælling fra en 86-årig sømand, underviser og forstander kunne være et lidt kedeligt emne for personer uden for den nærmeste omgangskreds. Dette er dog ingenlunde tilfældet med Jørgen Damgaards livshistorie, der i bogform er udgivet af Hana Forlag.

Gennem 144 sider kommer forfatteren på en godt fortalt måde gennem sin erhvervskarrierer som sømand med skibsførerbeviset i lommen. Et bevis, der gav adgang til job som lærer på Kogtved Søfartsskole og i rederiet J. Lauritzens skoleskibe. Senere blev det til lederjobs som forstander på AMU-Center Vest- og Sydsjælland, opstart af konsulentfirmaet NELEA samt udvikling af landdistrikter i Slagelse Kommune.

Fortællingen kommer, som bogens undertitel indikerer, meget rundt om tjenesten i rederiet J. Lauritzens skibe i 1950'erne og 1960'erne, men der er også blevet plads til at fortælle om arbejdslivet på land efter afgang fra søtjeneste.

Jørgen Damgaard er i øvrigt medlem af Slagelse Marineforening.

ET LIV PÅ HAVET OG PÅ LAND - OM MYTTERI, PINGVINDRAB OG PRÆGTIGE SKIBE

Udgivet af Hana Forlag
Forfatter: Jørgen Damgaard
Redaktør: Marie Østergaard Knudsen
Grafisk tilrettelæggelse: Signe Wassard

Tryk: Toptryk Grafisk A/S
Format: 170x220 mm. Rigt illustreret
144 sider + paperbackomslag med flapper
Pris: kr. 229,00
ISBN: 978-87-973998-0-4

Et ekstra gear

- et portræt af Lars Rolner

International shippingmand, racerkører og velgører i den maritime sfære er den korte variation af fortællingen om erhvervsmanden Lars Rolner. Skal man have hele paletten med, er det en god idé at købe bogen Et ekstra gear - et portræt af Lars Rolner.

Her fortæller journalist, forfatter og siden 2006 redaktør på Dagbladet Børsen, Tom Okke, den til tider hæsblæsende historie om manden, der siden 1980'erne med udgangspunkt fra Tyskland har opereret som shippingmand. Med mere end 30 års erfaring etablerede han således i 2015 den verdensomspændende United Shipping Group, der ifølge forfatteren på få år satte nye standarder for den globale sværgodstransport. Samtidig får han også tid til at være hyppig gæst på klodens mest ikoniske racerbaner.

Under bogens rubrik om tillidshverv og velgørenhed kan man blandt meget andet læse, at Lars Rolner siden 2020 har været formand for Den Danske Sømandskirke i Hamborg, er medlem af bestyrelsen bag Den Danske Hospitalsfond i Flensborg, og at han i dag er sponsor for Sømandsmissionen i Hamborg, Den Danske Sømandskirke i Hamborg, de tyske hospitalsklovne, Dansk Sundhedstjeneste i Sydslesvig, Semannsmissionen Duckdalben, Stiftung Phönix i Hamborg samt Julemærkehejmet Fjordmark.

ET EKSTRA GEAR - ET PORTRÆT AF LARS ROLNER

Udgiver: Gads Forlag A/S
Forfatter: Tom Okke
Fotos af Jens Peter Engedal
232 sider med hardcover

Pris: kr. 229,00
ISBN: 9-788712-070535

Maritim kulturuge i Korsør

▲ Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm er under åbent hus-arrangementet på Flådestation Korsør klar til at orientere interesserede gæster om fordelene ved et medlemskab af Danmarks Marineforening.

Den maritime kulturuge i Korsør er så småt ved at vende tilbage med samme styrke som før pandemien. Således var hele uge 34 fra mandag den 22. til søndag den 28. august 2022 pakket med forskellige arrangementer, der alle havde udgangspunkt i den maritime sfære.

Det ugelange event havde højdepunkt lørdag, hvor Danmarks Maritime Folkemøde, åbent hus på Flådestation Korsør samt åbent hus i Korsør Marineforening udgjorde hjørnestenene i arrangementet.

Kulturugens musikalske højdepunkter blev arrangeret af Maritim Musikfestival, der fredag og lørdag bød på sang og musik på tre lokationer: Gryden ved Fæstningen, ved Værftet samt på dækslugen om bord på coasteren "Caroline S" af Svendborg.

Strømmen af besøgende til Flådestation Korsør rundede godt 4.000 personer. Med udstillinger fra de tre værn samt Beredskabsstyrelsen og politiet fik gæsterne en unik mulighed for at sætte sig grundigt ind i, hvordan det danske totalforsvar fungerer.

▲ Veteraner til søs gjorde med LUNDEN ved kaj et godt foreningspromoveringsarbejde under åbent hus-arrangementet i Korsør. (Foto: Per Ravn)

En række forsvarsrelaterede foreninger og organisationer udstillede også på flådestationen. Her udgjorde den tidligere Marinehjemmerværnskutter BOPA af MHV 90-klassen, efterfølgende stationsfartøj ved Søværnets Skole, Center for Våben, under navnet LUNDEN, et godt promoveringsislat for den nystartede

forening Veteraner til søs. De godt 4.000 gæster havde også mulighed for at blive grundigt orienteret om fordelene ved et medlemskab af Danmarks Marineforening.

Til medlemmer af Danmarks Marineforening

Få del i overskuddet i et kundejet forsikringselskab

GF Forsikring er ejet af kunderne. Det betyder, at det er dig, der får glæde af årets overskud - og ikke aktionærer. Når årets skader er gjort op, får du din andel af overskuddet retur i form af billigere forsikringer - også selvom du har haft en skade.

Som medlem af Danmarks Marineforening kan du blive forsikret i GF Forsvarsklubber - en del af GF Forsikring. Se her, hvad du får:

- ✓ **Del i overskuddet:** I 2020 var overskudsdelingen i GF Forsvarsklubber 15% på bilforsikringen og 5% på øvrige forsikringer.
- ✓ **Billig Autohjælp.** Det koster kun 385 kr. om året, så er du sikret assistance, hvis din bil ikke kan køre.
- ✓ **Bedst i test-forsikringer:** Forbrugerrådet Tænk har testet bilforsikring, indboforsikring, ulykkesforsikring og husforsikring som en samlet pakke og kåret GF Forsikring som Bedst i test.
- ✓ **Høj kundetilfredshed:** GF Forsikringer er placeret i toppen på Trustpilot og vurderes som 'fremragende'.

Få et tilbud, og se hvad et kundejet forsikringselskab, kan betyde for dig.

Synes du, at GF Forsikring lyder som noget for dig?

Ring til os på 70 30 15 14

Husk, at det er nemt at skifte selskab. Siger du ja tak til tilbuddet fra GF Forsvarsklubber, så sørger vi for at opsiges forsikringerne hos dit nuværende selskab, og du får besked, når alt er på plads.

GF Forsvarsklubber

www.gf-forsvaret.dk · Tlf. 70 30 15 14 · forsvaret@gfforsikring.dk
Strandvejen 59 · 2100 København Ø · CVR-nr. 19 37 57 49

GF Forsvarsklubber tilbyder forsikringer via GF Forsikring a/s, som er et dansk forsikringselskab omfattet af Garantifonden for skadesforsikringselskaber.

*Overskud
til hinanden*

Søværnet inklusive Marinehjemmeværnet og Kystredningstjenesten råder som omtalt i hver udgave af nærværende tidsskrift siden januar/februar 2021 over 20 forskellige skibstyper. Med udgangspunkt i bogen *Flåde Guiden – Det danske søværn i det 21. århundrede* og med løbende support af bogens forfatter Søren Nørby, ph.d., Søværnets historiske konsulent, Institut for Militærhistorie, Kulturforståelse og Krigsteori, Forsvarsakademiet, er vi i gang med at gennemgå historik og data fra Søværnets forskellige skibsklasser. I denne udgave sætter vi spot på inspektionsskibene.

Inspektionsskibene F357 THETIS, F358 TRITON, F359 VÆDDEREN og F360 HVIDBJØRNEN

▲ Naturen ved Grønland og Færøerne kan være både fortryllende smuk og frygtindgydende hård.

(Foto: Helle & Uri Løvevild Golman)

OPKALDT EFTER HENHOLDSVIS TO GRÆSKE HAVGUDER SAMT EFTER VÅBENMÆRKERNE I FÆRØERNES OG GRØNLANDS RIGSVÅBEN.

Søværnets fire inspektionsskibe af THETIS-klassen blev bygget i begyndelsen af 1990'erne til at varetage "inspektion, overvågning og suverænitetshævdelse samt isrekognoscering og redningsaktioner i farvandene omkring Grønland og Færøerne, men ville også kunne ind sættes på bevogtnings- og inspektionsopgaver m.v. i Nordsøen og andre danske farvande."

I Nordatlanten og omkring Grønland og Færøerne kan der være meget langt til nærmeste

hjælp, hvis uheldet er ude. THETIS-klassen har med deres rækkevidde på 8.500 sømil (15.700 km), relativt høje fart og isforstærkede skrog vist sig meget velegnede til operationer i områderne. Her er hovedopgaven suverænitetshævdelse, søredning samt at gennemføre inspektion af de fiskefartøjer, som opererer i området.

Det sidste er vigtigt for Grønlands og Færøernes økonomi, da fiskeriet står for langt hovedparten af deres indtægter. Blandt de mindre opgaver, som inspektionsskibene også løser, er miljøovervågning, forureningsbekæmpelse, søopmåling samt diverse støtteopgaver for de civile grønlandske og færøske samfund.

Skibene blev designet, mens den kolde krig endnu rasede, og var i krise eller krig tiltænkt en opgave som antiubådsenheder. De var derfor indledningsvis udstyret med både skrogsonar, slæbesonar og dydbomber. Med den kolde krigs afvikling blev de to sidstnævnte systemer dog taget i land igen.

Selv om THETIS-klassen er bygget til operationer i Nordatlanten, har de også deltaget i internationale operationer langt fra de tiltænkte operationsområder. I perioden 1991-2001 deltog THETIS i Kanumas-projektet, der gik ud på at gennemføre en række geologiske undersøgelser langs Grønlands vestkyst. I forbindelse med projektet blev THETIS bygget om for ►

▲ Seahawk ved Færøerne. Helikopternes skrog og rotorblade kan foldes sammen, så de fylder mindre om bord, men trods dette måtte inspektionsskibene af THETIS-klassen have deres hangar ombygget for at få plads til de nye helikoptere. Seahawk-helikopterne er organisatorisk underlagt Flyvevåbnets Eskadrille 723 ved Helicopter Wing Karup. De forventes i løbet af de kommende år at blive opgraderet med en sonar, der kan bruges til at lytte efter ubåde, samt et anti-ubådsvåben til bekæmpelse af samme. (Foto: R. Dyrholm)

at give plads til ekstra udstyr om bord, hvilket blandt andet medførte en ombygning af skibet, hvor en hækport gav skibet dets letgenkendelige flade hæk. Ved Kanumas-projektets afslutning i 2002 blev THETIS' hækområde ombygget, så det også kan anvendes til et kombineret kommando- og planlægningsrum, og inspektionsskibet har siden ad flere omgange fungeret som kommandoskib for multinationale flådestyrker. VÆDDEREN lagde i 2006-2007 skrog til den naturvidenskabelige Galathea 3-ekspedition, der bragte den jorden rundt, ligesom THETIS i tre måneder i 2008 var med til at sikre fragtskibe, der sejlede nødhjælp til den somaliske hovedstad Mogadishu.

Inspektionsskibene var oprindeligt normeret med en besætning på 60 mand, men opererer i dag med en besætning på 50 mand plus en skibslæge og en sædvanligvis fem mand stor helikoptergruppe. Chefen for inspektionsskibene har normalt rang af kommandørkaptajn. Da Søværnet ønsker, at der konstant er mindst to enheder af THETIS-klassen på plads i Nordatlanten, råder 1. Eskadre over i alt seks besætninger til de fire inspektionsskibe. Hver besætning har normalt 150-165 sejl dage om året. Skibene er normalt afsted i 2-3 år ad gangen, inden de kommer hjem til eftersyn i Danmark.

▲ VÆDDEREN (forrest) og HVIDBJØRNEN ud for Reykjavik i Island i januar 2019. Begge skibe har den nye ombyggede hangar. Forsvarets nye SEAHAWK-helikopter ses på VÆDDERENS helikopterdæk.

THETIS-klassens fire enheder har i perioden 2011-2019 været igennem en omfattende såkaldt "mid-life-update". Ud over en omfattende vedligeholdelse af skibenes skrog og maskineri har de blandt andet også fået opdateret deres kommando- og kontrolsystem, varslings- og ildledelsessystem, ligesom skibets to uundværlige gummibåde er kommet ind i en beskyttet hangar. Den største ændring var dog en næsten komplet ombygning af inspek-

tionsskibenes hangar. Det var nødvendigt for at skaffe ordentlige forhold til de nye Seahawk-helikoptere, som Forsvaret i 2012 fik grønt lys til at anskaffe som erstatning for de ældre Lynx-helikoptere. Især ved Grønland har helikoptere vist sig at være uundværlige i redningsberedskabet, og for at sikre, at de kan benyttes selv i hårdt vejr, er inspektionsskibene udstyret med et stabiliseringsanlæg, der kan minimere skibenes rulning.

De tre første Seahawk-helikoptere blev leveret til Danmark i 2016, og i december året efter kunne den første erklæres operativ. Sammenlignet med Lynx-helikopteren har Seahawk'en blandt andet en længere rækkevidde og øget løfteevne, hvilket er vigtige elementer i forbindelse med især redningsberedskabet ved Grønland. Derudover er helikopterens sensorpakke et spring ind i en ny tidsalder, hvor oplysningerne fra helikopterens radar nemt kan overføres til andre af Forsvarets enheder.

Ud over mid-life-updaten blev der i årene 2020-2022 gennemført en opdatering af enhederne, så de i dag bedre kan imødekomme de nye øgede krav til havaritjeneste og skibssikkerhed.

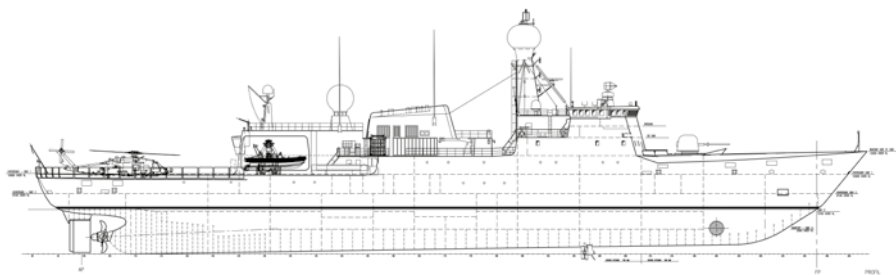
De fire skibe er underlagt 1. Eskadre, men er indsat i Arktis i regi af Arktisk Kommando.

TEKNISKE OPLYSNINGER

De fire inspektionsskibe er skræddersyet til operationer i Nordatlanten og i de grønlandske farvande. Skroget er isforstærket og inddelt i ti vandtætte sektioner og med dobbelt klædning op til to meter over vandlinjen. De er designet til at kunne holde sig flydende, selv hvis to af skibets sektioner er læk. Skibene er bygget til at kunne bryde sig vej gennem is med en tykkelse på op til 1 meter. Overisning er søgt undgået ved placering af blandt andet ankerspil og fortøjningsudstyr under dæk samt ved opvarmning af dele af skrog og overbygning, som er særligt udsat for overisning. Skibene er designet til at kunne have op mod 350 tons is på overbygningen, før det bliver farligt for deres stabilitet. Inspektionsskibene drives frem af tre dieselmotorer, der både giver en relativ høj topfart og en lang rækkevidde.

THETIS-klassen er relativt let bevæbnede. På fordækket er der placeret en af Søværnets standard 76 mm pjecer, og derudover rådes over et mindre antal maskingeværer til nærforvar. THETIS-klassen har således ingen missilbevæbning, hvilket dog heller ikke for nuværende vurderes nødvendigt for at klare de tiltænkte opgaver omkring Grønland og Færøerne.

THETIS-klassen runder i disse år 30 år, hvilket normalt er den forventede levealder for et orlogsskib, men skibene forventes p.t. at skulle forblive i tjeneste frem til begyndelsen af 2030'erne.

Inspektionsskibene af THETIS-klassen

Byggeværft:	Svendborg Værft
Søsat:	1989-1991
Mål: længde:	112,5 m; bredde: 14,1 m; dybgang: 6 m
Displacement:	4.030 tons
Fremdrivning:	3 MAN-B&W 12v28/32A-D dieselmotorer, 1 skrue, 1 bovpropel
Topfart:	21 knob
Aktionsradius:	8.500 sømil / 15.700 km.
Besætning:	49 mand, køjeplads til 87 om bord i HVIDBJØRREN og TRITON, 93 i VÆDDEREN og 95 i THETIS
Bevæbning:	76 mm pjece M/85, 12,7 mm tungt maskingevær

▲ HVIDBJØRREN i vestgrønlandske farvande. På fordækket ses skibets 76-mm-pjece. (Foto: T. Axelholm)

Man sku' være noget ved musikken

▲ Det lille danske orkester var meget populært i Klaipeda. Kvindelige Marineres Musikkorps spillede underholdende musik, som alle kunne forstå.

FOR MUSIK KAN SAMLE NATIONER, OG DET DANSKE MARINEHJEMMEVÆRN VAR RIGT REPRÆSENTERET, DA LITAUEN FEJREDE RUND FØDSELSDAG FOR DERES FLÅDE

Tekst: Helle Kolding. Fotos: Torben Glyum

En 30-års-fødselsdag er altid "noget særligt". Men når det drejer sig om en hel flådes fødselsdag, er det normalt ikke noget, der overhovedet har fået en bemærkning i historiebøgerne. Ikke desto mindre var det en meget speciel begivenhed, da Marinehjemmeværnet i julis sidste weekend rejste østpå og var med til at markere Litauens flådes 30-års-fødselsdag. For det var nemlig som "selvstændig" flåde og selvstændig nation, at Litauen kunne holde fødselsdag.

Det blev fejret for fuld musik, og det i bogstaveligste forstand, for en række udenlandske musikkorps med tilknytning til de forskellige NATO-landes flåder var omdrejningspunktet i fejringen. Danmark sendte Kvindelige Marineres Musikkorps, som underholdt med flere koncerter.

FORBEREDELSE TIL FEST MED SKYER I HORISONTEN

Udover den gode snes musikere sendte Danmark også fem marinehjemmeværnsfartøjer, der smukt lagde til kaj i havnen i Klaipeda og herefter deltog i flere af programpunkterne. Mens musikerne øvede fredag, havde skibenes hovmestre og kabyshjælpere travlt med at rette an til en stor reception samme aften, og den bød på bl.a. tredive kilo kartofler, et ukendt, men imponerende antal frikadeller og masser af salat, kyllingesteaks og andre lækkerier.

En lille udvalgt skare af besætningerne trænedes til marchen, mens andre var udvalgt til at deltage i en vikinge-ro-regatta, der skulle finde sted på kanalen gennem byen.

– Vi har jo været med og spillet til mange internationale havnefestivaler og begivenheder før, bl.a. i Heiligenhafen, Stralsund og ved Kieleswoche, men det er alligevel lidt anderledes her i Klaipeda, også set i lyset af krigen i Ukraine, fortæller chefen for musikflotillen, Anita Jensen. – Det er lidt underligt at tænke på, at der kæmpes ikke så forfærdelig langt herfra, tilføjer hun.

3,5 KM MARCH

Marchen gennem byen involverede flere hundrede deltagere, der udover de militære enheder også talte civile foreninger, organisationer og repræsentanter fra land og by. Her blev Marinehjemmeværnets to bidrag delt.

Gruppen af MTS-klædte soldater fra de fem fartøjer gik i forreste afdeling sammen med de andre militære grupper, mens musikkorpsset blev sat i starten af anden afdeling, hvor bl.a. vandforsyning, politi og redningsberedskab var placeret.

Det kom til at betyde, at det danske musikkorps fik lidt travlt, for da de endelig nåede frem, var der ikke megen tid, før de skulle kaste sig ud i deres første koncert.

OVERRASKEDE PUBLIKUM

Der var planlagt flere koncerter undervejs og blandt andet en musikalsk dyst mellem orkestrene, som fandt sted lørdag eftermiddag på en skyggefuld plads ved kanalen og skete som optakt til finalen i vikinge-ro-regattaen.

Flere af de militær-orkestre, der deltog i festivalen, er orkestre, der stort set ikke laver andet end at rejse rundt og underholde. Antalmæssigt oversteg de da også langt det danske bidrag, men de bifald, der også blev de danske kvindeligere marinere - med flere mænd i gruppen - til del, var ikke mindre end de store orkestres.

Danskerne havde nemlig flere gode kort på hånden. Deres repertoire med lette, korte og energiske marchmelodier var nemlig umuligt at stå stille til, man måtte simpelthen vugge med i takt, og da danskerne sluttede deres koncert ved den store scene med at spille 'Klaipedas frihedssang', lød der et jubelbrøl, og det flere tusinde mennesker store publikum sang med at hjertens lyst.

BETØD MEGET FOR LITAUERNE

De deltagende fem fartøjer havde trænet forskelligt sømandskab og haft udvalgte sømilitære øvelser undervejs til Klaipeda, men i Litauen deltog de både i marchen, i ro-regattaen og som arrangører af fredagens populære reception for de andre flådebands, hvor man kunne udveksle erfaringer og musikalske fif.

Et af Marinehjemmeværnets fartøjer, MHV 910 RINGEN, deltog desuden lørdag formiddag i en kransnedlægnings til søs med frontning for det lettiske flagskib, hvor den lettiske præsident var om bord.

De knap fire dages deltagelse gik forbløffende hurtigt, og litauerne understregede deres glæde over den danske deltagelse med de klapsalver og de begejstrede tilråb, der mødte musikerne og skibsbesætningerne, hvor de kom frem. Militærattachéen ved Den Danske Ambassade i Vilnius havde også kun roser til overs for de danske marineres repræsentation.

Ingen af de danske deltagere var i tvivl om, at det betød meget for Litauen, at så mange lande bakkede op om deres flådefødselsdag og Sea-festival. De mange grå fartøjer langs kajkanten med flag over top, forskellige uniformer og deltagelse i de mange aktiviteter satte alle deres stærke præg på byen. Og musikken var prikken over i'et.

▲ Det var en stor oplevelse for de frivillige musikere at deltage i festlighederne. Flotillechef, marinehjemmeværnspremierløjtnant Anita Jensen (t.h.) understreger, at man også var meget opmærksomme på, at der samtidig kæmpes i Litauens naboland, Ukraine.

▲ Fra søsiden var Danmark repræsenteret af fem MHV-fartøjer. De deltog i officielle dele af programmet til søs, og besætningerne deltog i den store parade og march gennem byen.

TEL. & FAX 33 12 82 53
 POSTGIRO NR.: 102-3071
 D. B. 3001.3015-127201
 E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

DK - 2000 Frederiksberg
 Dronning Olgas Vej 9, st.
 CVR. NR.: 89 69 70 18
 WWW.ORDENSBAND.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ORDENSKAPITLET
 GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE
ORDENSBÅND
 MINIATUREORDENER OG MEDALJER
 BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

100 år med en marineforening i Horsens

Den lokale håndværkerforening stillede den 10. oktober 1922 lokaler til rådighed, så en række fremmødte maritimhistoriske interesserede horsensianere kunne stifte Marineforeningen for Horsens og Omegn.

Fem måneder senere blev Horsens-Kredsen, som den på dette tidspunkt hed i Danmarks Marineforenings officielle betegnelser, for første gang omtalt i Under Dannebrog. Her fremgår det, at kredsen den 21. januar 1923 afholdt en selskabelig sammenkomst i håndværkerforeningen:

– Der var mødt ca. 60 gl. Marinere med Damer. Programmet var følgende:

1. Humoristisk Oplæsning og Deklamation af Kammerat Overportør J. Spring, Hatting.
2. Solosang af Kammerat Hjalmar Gravesen, Horsens.
3. Morsomme Historier af Kammerat Værkfører Larsen, Horsens.

Under festen forelagde sekretæren et forslag fra bestyrelsen om blandt medlemmerne at søge tegnet et obligationslån på 250-300 kr.:

– Dels for at udligne det ved Foreningens Start fremkomne Underskud, og dels for at skaffe en kontant Kassebeholdning. Forslaget vedtoges enstemmigt.

FREMME I SØSTØVLERNE

Efterfølgende og helt frem til starten af 1990'erne levede Horsens Marineforening et stille liv uden de store problemstillinger og mestendels med fokus på sociale arrangementer.

Men hen over midthalvfemserne var der rundt i lokalafdelingerne nogle markante drøftelser om det betimelige i en ligestilling af medlemmer, der have gjort tjeneste i Søværnet, versus medlemmer med rødder i Marinehjemmeværnet. Her var der ingen slinger i valsen i Horsens. Alle var lige. I spørgsmålet om pigernes medlemskab af Danmarks Marineforening og efterfølgende placering i lokalafdelingerne gik Horsens Marineforening også forrest. I 1996 blev den første pige valgt ind i lokalbestyrelsen. I 2004 blev hun så den første kvindelige lokalafdelingsformand i Danmarks Marineforening.

TRO PÅ FREMTIDEN

Her i 100-året for etableringen og små 30 år efter medlemsproblematikken er der ro på bagsmækken i Horsens Marineforening. Afdelingens velindrettede marinestue på Ove Jensens Allé 35 er i dag hen over året base for en række faglige og sociale arrangementer.

– Jeg er formand for en afdeling i stille vækst, siger afdelingsformand Britt Abild Andersen. – Her medio jubilæumsåret er vi 56 medlemmer. Og jeg må sige, at alle er flinke til at bakke op om vores aktiviteter, såvel de faglige som de sociale, og det samme er gældende, når vi laver medlemshvervningsfremstød. Vi har på det seneste fået et godt samarbejde med den lokale cityforening samt politikere og ansatte i Horsens Kommune. Det betyder blandt andet, at vi løbende deltager i bynære events, hvor vi kan promovere Horsens Marineforening. Så bestyrelsen er optimistiske og har en tro på, at fremtiden tegner lyst for 100-års-jubilæet Horsens Marineforening, lyder det fra afdelingsformanden.

Udsætning af pighvaryngel i kampen mod sortmundet kutling

Aquamind oplyser i en pressemeddelelse, at der i et projekt under Den Europæiske Hav- og Fiskerifond de seneste tre år er udsat knap 30.000 pighvarrer i Guldborgsund.

Pighvarrerne udsættes til biologisk bekæmpelse af sortmundet kutling, en invasiv art fra Sortehavet, der har bredt sig voldsomt og har medført et fald i fangsterne af fladfisk og rejler i området.

Pighvarrer er rovfisk, og forsøg udført forud for udsætningen har vist, at de kan sætte store mængder kutlinger til livs og dermed være med til at give den oprindelige bestand af fjordrejer og fladfisk en chance for at komme sig. Tilmed er pighvarren en af de mest værdifulde fiskearter, vi har herhjemme, hvilket vil styrke kystfiskeriet i området. Det forventes, at de udsatte pighvarrer vil blive op mod to kg i løbet af to år.

TRIVES I GULDBORGSUND

Undersøgelser i projektet viser, at pighvarren trives i Guldborgsund, og forhåbningen er, at

▲ Pighvarrer en miniature.

(Foto: Mikkel Kehler Villadsen)

bestanden af sortmundet kutling vil falde de kommende år i takt med, at pighvarrerne vokser og tager større fødeemner til sig.

Pighvarrerne er opdrættet i samarbejde med Den Blå Planet under ledelse af Aquamind, lektor Per M. Jepsen ved Roskilde Universitet

og Statens Naturhistoriske Museum ved Københavns Universitet.

Aquamind retter en stor tak til virksomheden BIOMAR for at sponsorere tørfoder til projektet samt en særlig tak til dyrepasser Simon Petersen fra Den Blå Planet.

Økonomisk godt første halvår for DanPilot

Kilde og foto: DanPilot

Efter en periode med nedgang i aktiviteterne har første halvår 2022 budt på en øget efterspørgsel efter lodser fra det statsejede rederi DanPilot. Ledelsen roser medarbejderne for at yde en ekstra indsats og dermed bidrage til at opretholde sikkerheden til søs i ekstraordinære tider.

Ud over glæden ved at have gode medarbejdere er ledelsen også tilfreds med den økonomiske udvikling. Konkret kommer DanPilot ud af første halvår 2022 med en omsætning på 231,5 mio. kr. Det er en stigning på 30,3 mio. kr. i forhold til samme periode sidste år.

DanPilots primære aktivitet er transitlodsnings af skibe mellem Østersøen og Nordsøen samt regionallodsnings af skibe ind og ud af danske havne

▲ DanPilots CEO Erik Merkes Nielsen er tilfreds med såvel omsætningen som medarbejderne i det statsejede selskab.

DanPilot er en selvstændig offentlig virksomhed, der er ejet 100% af den danske stat. Selskabet har 17 lodsstationer i Danmark og yderligere fire bådpladser. I alt har DanPilot godt

300 medarbejdere. Heraf er der omkring 180 lodser og 110 bådførere. Selskabet har hovedkvarter i Svendborg.

SKOLESKIBET "GEORG STAGE" 1

I juli/august-udgaven af nærværende tidsskrift omtalte vi udgivelsen af bogen GEORG STAGE – På kryds mod tidsånden siden 1882. Med udgangspunkt i bogens fortælling om det første af de to "Georg Stage"-skoleskibe bringer vi her beretningen om verdens ældste civile skoleskib, der samtidig er verdens eneste uafhængige skoleskib. Dette hænger sammen med, at skibet modsat andre skoleskibe ikke tilhører en skole på land. Historien starter med et møde i marts 1882, hvor en gruppe af Københavns rigeste og mest indflydelsesrige mænd stiftede en fond. Idémændene til at bygge et skoleskib var skibsreder Frederik

Stage, og baggrunden var, at handelsflåden manglede gode søfolk. Skibet blev opkaldt efter Frederik Stages søn, der i 1880 døde af tuberkulose blot 23 år gammel. I 1882 var stiftelsen "Georg Stages Minde" og skoleskibet opkaldt efter sønnen en realitet. Vi kommer også forbi modelbygger og medlem af Gilleleje Marineforening, Vilhelm Heike, der med rådgivning fra et andet medlem af Gilleleje Marineforening, Bjørn Ellefsen Eriksen, bosat i New Hampshire, USA, er i gang med at bygge en model af skoleskibet "Georg Stage" nummer et, nu museumsskibet "Joseph Conrad" på Maritime Museum i Mystic, Connecticut, USA.

(Kilder, tekst og foto: Steen Møller. Stiftelsen "Georg Stages Minde". Leif Mortensen. Bjørn Ellefsen Eriksen. Asser Amdisen)

GEORG STAGE I

Uddrag fra bogen: *GEORG STAGE – På kryds mod tidsånden siden 1882.*

Historien begynder tilbage i det tilrøgede bestyrelseslokale, hvor man i 1882 skulle finde ud af, hvordan man bedst muligt fik det rigtige skib at sejle med. Man valgte fuldriggen som skibstype, fordi det var den vanskeligste og mest besværlige, man kendte til. Den krævede masser af arbejdskraft, og det var jo ideelt, når man skulle sætte masser af elever i arbejde. Samtidig var den flot og prangende. Skroget blev lavet med et stort spring, som er ekstremt rart for øjet. Når man betragter skibet lidt på afstand, kan man se, at der ikke er mange lige linjer. Idealet var et organisk skib, som faldt i ét med naturen. Farver, type og øvrige funktioner var valgt efter flådens standarder, og selvom den sorte farve efterhånden er gået af mode i flåden, var det altså sådan, flådefar-tøjer var malet, da Georg Stage var ung. Skibet blev bygget på Burmeister & Wains skibsværft i København, som dengang var det absolut dominerende værft i byen.

Det første "Georg Stage" lignede umiddelbart det moderne skib, som Stiftelsen sejler med i dag. Der er dog to simple måder at skelne mellem billedet af det ene og det andet skib. For det første kan man tælle sejl. Det gamle "Georg Stage" har fire sejl på stormasten, mens det nye skib har fem sejl. En anden måde er placeringen af vanterne i forhold til rælingen. Vanterne er de stiger, som eleverne bruger, når de klatrer op og ned i riggen. På det gamle "Georg Stage" sidder vanterne på ydersiden af rælingen, og på det nye skib sidder de på indersiden. Der er selvfølgelig også andre forskelle, men disse er de nemmeste at se.

Det oprindelige "Georg Stage" var mindre end det nuværende. Kun 206 BRT kunne det blive til. Skibet var 30,6 meter langt og godt 7 meter bredt. Det var overordentlig smukt dimensioneret, og malet i flådens sorte farver var det et kønt syn, selvom der ikke er nogen tvivl om, at det selv dengang har virket mærkeligt lille. Skibet blev søsat den 11. marts 1882. Ud over de tre fuldriggede master havde skibet også en lille maskine. Det var sådan set ikke hensigten, at skibet skulle kunne sejle for maskine,

▲ En af sejskibsæraens giganter, australieren Alan Villiers, købte i 1934 den første "Georg Stage".

men tanken var, at man kunne bruge den i forbindelse med vanskelige havnemanøvrer og i nødstilfælde, hvor det var nødvendigt at bringe skibet i havn, selvom vejret var imod.

Skibet sejlede frem til 1934, og selvom det i mange udenlandske kilder fremgår, at skibet var et vrage efter forliset i 1905, er det dog ikke rigtigt. Skibet blev taget op, og skroget blev lappet, og derefter fortsatte driften som vanligt. Man kan dog den dag i dag se "ar" på det gamle skib, som fortæller historien om forliset i 1905. Her druknede 22 elever, da skibet blev påsejlet i Hollænderdybet af det engelske dampskib "Ancona" og sank på få minutter.

I 1934 ønskede Stiftelsen sig et nyt skib. Årene havde sat deres præg på det gamle, og i kølvandet på, at Skoleskibet "København" forsvandt i 1928/1929, var man blevet opmærksom på, at der skulle være lidt større fokus på sikkerhed, uden at man dog satte spørgsmålstegn ved, at en tur på et sejskib var den bedste måde at uddanne søfolk på. Staten havde i

1933 fået bygget statsskoleskibet "Danmark", som også er en fuldrigger, men noget større og malet i de hvide farver, som var blevet moderne for den type skibe.

Også det nye "Georg Stage" havde statslige midler med i byggeprocessen. Der var penge fra forsikringssummen i 1905 og en del testamentariske gaver, som i hele Stiftelsens levetid og såmænd også den dag i dag er en væsentlig del af skoleskibets økonomi. Staten bidrog med kr. 120.000, som blev givet som et rentefrit lån. Lånet eksisterer endnu og skal tilbagebetales, hvis Stiftelsen nogensinde skulle få lyst til at sælge skibet.

DET GAMLE SKIBS VIDERE SKÆBNE

En del af pengene til det nye skib kom fra salget af det gamle. Køberen var den australske forfatter, sømand, iværksætter og eventyrer Alan Villiers, som købte skibet med Handelsministeriets mellemkomst og omdøbte det til "Joseph Conrad" efter den polsk-engelske forfatter af samme navn. Denne er mest kendt for ▶

romanen Heart of Darkness, men har skrevet en lang række romaner - ofte om sømænd eller officerer, som kæmper mod en verden, der ikke altid i Conrads øjne er særlig rar. Villiers var kommet til Danmark for at købe skib, men havde nok forestillet sig noget mere overskueligt end et fuldrigget jernskib. Men han forelskede sig i skibet, og så blev der handlet. Skibet var fortsat bemanded med danske søfolk, og ideen var stadig at ville sejle skoleskib, men hvor "Georg Stage" oftest valgte danske og nordeuropæiske farvande, ville Villiers ud på de syv have. Efter en mindre ombygning i England, hvor man uskadeliggjorde motoren, så Villiers ikke skulle blive fristet til at vælge den nemme løsning ved havneanløb eller vanskelige passager, tog skibet turen over Atlanten. Målet var New York. Derfra stod Villiers og "Joseph Conrad" ud på den helt store tur. Syd om Afrika til Australien og New Zealand. Derfra over Stillehavet og syd om Kap Horn og tilbage til New York. Undervejs havde han skrevet tre bøger og virkelig fået prøvet eventyret. Til gengæld var han også løbet helt og aldeles tør for penge. Det hverken var eller er nogen guldrandet forretning at drive skoleskib.

AMERIKANSK MILLIARDÆR TAGER OVER

Guldrandet var til gengæld skibets næste ejer, Huntington Hartford. En amerikansk milliardær, hvis far havde opfundet støddæmpere til biler, og hvis familie ejede 16.000 supermarkeder fordelt ud over hele USA. Han købte den 10. november 1936 "Joseph Conrad" af Alan Villiers og byggede skibet om til en lystyacht. Hartford var født i 1911 og var med sine arvede penge en af verdens rigeste mænd, så det blev gjort ordentligt. Allerede i 1939 var han dog blevet træt af skibet og donerede det til den amerikanske stat, hvor det sejlede som skoleskib i årene efter. Hartford oprettede museer, producerede film og ejede en ø ved navn Paradise Island. Adskillige af hans huse har været brugt som kulisser i James Bond-film - det er typisk hos Hartford, at skurken bor. Han døde som 97-årig i 2008.

SKOLESKIB I USA

Da Anden Verdenskrig brød ud, sejlede det gamle "Georg Stage" altså allerede som skoleskib i USA. Da USA trådte ind i krigen, blev skibet sat til at uddanne matroser til den amerikanske flåde, som også havde rådighed over Skoleskibet "Danmark", der 9. april 1940 var strandet i Jacksonville, Florida. De to skibe sej-

▲ "Joseph Conrad" med vind på bagborg halse.

▲ "Joseph Conrad" ex. "Georg Stage" ses her til højre under reparationsarbejde på værftet i Mystic Seaport. Skibet til venstre er "Amistad".

lede frem til krigens afslutning som skoleskibe for US Navy. Efter krigen blev statsskoleskibet "Danmark" leveret tilbage til Danmark, mens amerikanerne beholdt det oprindelige skoleskib "Joseph Conrad", tidligere "Georg Stage", i flåden et par år endnu.

Derefter blev skibet foræret til Mystic Seaport i Connecticut. Mystic Seaport er et søfartsmuseum, som har særligt fokus på skibsfarten i 1800-tallets slutning. Museet råder også over en hvalfanger, "Charles W. Morgan", og en lang række andre skibe. Og altså også "Joseph Conrad", som ligger fast ved kaj og bruges som overnatningssted og til undervisning af skoleklasser i sejlads og livet om bord på sejskibe. Skibet bliver løbende vedligeholdt, men er ikke længere i en stand, hvor det ville kunne gå på havet. I 1989 og 1995 drog det nye "Georg Stage" over Atlanten, og de to skibe mødtes for et par dage i Mystic Seaport.

▲ Den oprindelige galionsfigur af den uge Georg Stage flyttede i 1934 over på stævnen af "Georg Stage" 2.

Stadig dansk islæt omkring "Georg Stage" 1

▲ Bjørn Ellefsen Eriksen (t.v.) bor i USA og er medlem af Gilleleje Marineforening, og han besøgte under sit seneste besøg i Danmark modelbygger Vilhelm Heike for at se, hvor langt han er i byggeprocessen med "Georg Stage" 1.

Selvom det efterhånden er 88 år siden, at "Georg Stage" 1 blev solgt til udenlandske interessenter, har skibet stadig bevågenhed i Danmark. Således er skibsmodelbygger Vilhelm Heike i skrivende stund ved at lægge sidste hånd på en ret så præcis model af skibet. Til den ende har han som medlem af Gilleleje Marineforening fået uvurderlig hjælp af medlemskollegaen Bjørn Ellefsen Eriksen.

– Vilhelm havde et problem med at få fakta om nogle detaljer fra skibet, som stiftelsen ikke

kunne give ham, fortæller afdelingsformand for Gilleleje Marineforening, Steen Møller.

– Museet blev kontaktet, men uden held. Så fortalte jeg Vilhelm, at vi har et medlem i Gilleleje Marineforening, der har sommerbolig i Rågeleje, men bor i New Hampshire, USA. Vi ringede til Bjørn, som han hedder, og spurgte, om han kunne tage nogle billeder af de detaljer, som Vilhelm skulle bruge til sit projekt. Bjørn og en dansk ven tog derefter den seks timer lange køretur til Connecticut og tog 150

billeder til Vilhelm. Mens de to danskere var om bord på skibet, blev de kontaktet af en dansk-talende amerikaner. Han havde undervist i projekt Kinderhave på en skole i Jylland og havde her lært lidt dansk af børnene. I dag bor han på "Georg Stage" 1 og underviser i sæsonen børn i sejlsport. Det var i sandheden en dejlig overraskelse, at det gamle skoleskib stadig - om end i det små - fungerer som skoleskib, lyder det fra Steen Møller.

▲ Jubilarstævnet havde 60 personer med jubilæer på hhv. 25, 40, 50, 60, 65, 70 og 75 år for indkaldelse til Søværnet på plads på Nyholm den 28. august 2022

Jubilarstævne 2022

Siden 1914 har Danmarks Marineforening på vegne af Søværnet arrangeret jubilarstævner for tidligere og nuværende værnepligtige og ansatte i det maritime værn. Således også i år, hvor i alt 142 personer i form af jubilare, gæster og personel på dagen kl. 10 mødte frem ved Nyholmsporten til modtagelse og indskrivning.

Efter andagt ved mindestenen for Søværnets faldne 1940-1945 ved pensioneret orlogsprovst Ejgil Bank Olesen og kranselægning af ældste jubilar Bendt Fogh ledsaget af Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm forlagde jubilarene under kommando af marchleder Karl-Erik Knaack og med musikledsagelse af et velspillende Kvindelige Marineres Musikkorps til Planbygningen, hvor der var gjort klar til møde og efterfølgende skafning.

HISTORISK VUE

Landsformand Steen Engstrøm gav i sin visuelle og mundtlige gennemgang af de syv årsgange, der omfattede årene 1947, 1952, 1957, 1962, 1972, 1982 og 1997, en kort orientering om Rigsfællesskabets og Flådens situation de pågældende år.

– Også ved dette års jubilarstævne spænder årgangene over en lang og begivenhedsrig pe-

▲ Pensioneret orlogsprovst Ejgil Bank Olesen taler ved mindeankeret.

riode af Søværnets nyere historie, som jeg blot i korte glimt her har forsøgt at gengive, sagde han blandt andet og uddybede: – Jeg håber, at dette korte strejftog tilbage i tiden har vakt nogle gode minder hos jer. Meget har ændret sig siden vores 75-års-jubilar blev indkaldt i 1947 til det søværn, som vores unge bægermodtager kender i dag. Et søværn, der stadig forandrer sig med internationale opgaver også langt fra Danmark, og hvor meget over tid er blevet fællessværn. Og hvem ved, hvad fremtiden vil bringe med de nye lovende udsagn, vi hører.

ØKONOMIEN ER PÅ PLADS

Dagens indleder fra Søværnet var kommandør Lars Jørgen "Uno" Jensen fra Søværnskommandoen i Karup. Med et gennemført og informativt indlæg kom han rundt i alle kroge af Forsvarets maritime position anno 2022. Her fylder den politiske beslutning om et øremærket budget til Søværnet på 40 mia. kr. de kommende år godt.

Med den nuværende situation omkring dansk og europæisk forsvar kunne han ikke svare på specifikke uddybende spørgsmål fra jubilar-

erne, men han fik dog afklaret nogle mere almenne spørgsmål fra deltagerne.

MASKINMESTER IN SPE MODTOG MINDEBÆGER OG FRIPLADS

Kontreadmiral Carstensens mindebæger for eksemplarisk tjeneste og god skydning gik i år til tidligere værnepligtig i Søværnet, Christian Koch. Christian Koch fik mindebægeret på baggrund af et skudsmål, der blandt andet fortalte, at han fik forholdskaracteren A1, og at han under hele værnepligten var et fyrtårn for de andre i delingen. I pressede situationer viste han overskud både fysisk og mentalt. At han samtidig fik erhvervet sig et bronzemærke, to sølvmærker og et guldmærke gavnede ham også ved udvælgelsen. Som en flot ekstragevinst fik han af landsformanden også tildelt et års medlemskab af Danmarks Marineforening. Et tilbud, han vil gøre brug af i Esbjerg Marineforening. Han er gået i gang med en maskinmesteruddannelse på Fredericia Maskinmesterskoles afdeling i den vestjyske havneby. Direkte adspurgt vil han ikke afvise, at han vil søge ind til Søværnet, når maskinmesterpapirerne er i hus.

Inden de 60 jubilarer igen spredtes for alle vinde, blev de sammen med jubilærstævnets øvrige deltagere trakteret med en sublim frokost serveret af medlemmer og ledsagere fra marineforeningerne i Brøndby og København.

▲ 75-års-jubilaren Bendt Fogh og Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm lægger krans ved mindestenen for Søværnets faldne 1940-1945.

▲ Maskinmesterstuderende Christian Koch modtager kontreadmiral Carstensens mindebæger af kommandør Lars Jørgen "Uno" Jensen. T.v. landsformand Steen Engstrøm. (Foto: Hans Philipson og Søren Konradson)

▲ Kommandør Lars Jørgen "Uno" Jensen beretter om Søværnets status anno 2022.

DISTRIKT

STORKØBENHAVN, BORNHOLM & GRØNLAND

Distriktformand: Gert Allan Larsen

Tlf.: 20 43 87 96, E-mail: skbg@marineforeningen.dk
*Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København,
Brøndby, Ishøj, Godthåb og Bornholm*

DISTRIKT

NORDSJÆLLAND

Distriktformand: Palle Pedersen

Tlf.: 20 10 50 53, E-mail: nosj@marineforeningen.dk
*Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje,
Hundested, Frederikssund og Frederiksværk*

DISTRIKT

VESTSJÆLLAND

Distriktformand: Søren Brusgaard

Tlf.: 21 42 30 14, E-mail: vesj@marineforeningen.dk
*Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk,
Korsør og Skælskør*

DISTRIKT

SYDSJÆLLAND & ØERNE

Distriktformand: Niels Chr. Rasmussen

Tlf.: 40155047, E-mail: ssjo@marineforeningen.dk
*Næstved, Møen, Køge, Vordingborg, Stevns,
Nakskov og Nykøbing Falster*

DISTRIKT

FYN

Distriktformand: Erik Jørgen Bodal

Tlf.: 40 45 30 11, E-mail: fyno@marineforeningen.dk
*Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens,
Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg,
Langeland og Middelfart*

DISTRIKT

SYD- & SØNDERJYLLAND

Distriktformand: Per Dichmann Hansen

Tlf.: 22 48 88 43

E-mail: ssjy@marineforeningen.dk

*Tønder, Esbjerg, Fanø, Ribe, Padborg/Gråsten,
Sønderborg, Fredericia, Kolding, Haderslev,
Aabenraa og Vejle*

DISTRIKT

MIDTJYLLAND

Distriktformand: Lars Gjættermann

Tlf.: 29 63 21 13, E-mail: mijy@marineforeningen.dk

*Aarhus, Randers, Grenaa, Ebeltoft, Viborg,
Horsens, Samsø og Skanderborg*

DISTRIKT

NORDVESTJYLLAND

Distriktformand: Per Toftum Larsen

Tlf.: 40 15 58 93, E-mail: nvjy@marineforeningen.dk

*Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande,
Hansthalm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn,
Struer og Løgstør*

DISTRIKT

NORDJYLLAND

Distriktformand: Charley F. Pedersen

Tlf.: 23 65 04 28, E-mail: nojy@marineforeningen.dk

*Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals,
Hjørring, Hadsund, Hirtshals og Hobro*

Notesiderne indeholder variable relevante informationer, foto samt permanente siteoplysninger fra afdelingerne. Deadline for siterettelser og informationer er altid den 15. i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

▲ Danmarks Marineforenings to udstillingspakker omfatter nu også dette smukke banner.

LANDSFORMANDEN

Håber, at I alle har haft en god sommerperiode og nu er kommet godt i gang igen ude i afdelingerne. Der har jo været en del større arrangementer her i august og i starten af september med glædeligt åbent hus-gensyn på begge flådestationer samt jubilarstævne og flagdagen. I forbindelse med flagdagen den 5. september udgiver Folk og Sikkerhed publikationen Flagmagasinet. I år i samarbejde med Danmarks Veteraner.

Vi er nu kommet et skridt videre med at udvide Slopkistens beklædningsudvalg og forventer snarligt at kunne udbyde softshelljakker, fleece og caps. Specifikt til de kvindelige medlemmer skjorter (uden brystlommer), cardigan, halstørklæde og medlemseblem med øje til at hænge om halsen. Alt vil kunne laves med bynavn i tryk eller broderi og forventeligt til en overkommelig merpris. Bestilling vil fortsat være via Slopkisten/Landskontoret, hvorfra fakturering også vil ske, men varerne leveres direkte fra firmaet for at undgå dobbelt fragt. Det vil således fortsat kun være slopkistebestyreren i den enkelte afdeling, der kan bestille og modtage varer. Når en aftale med leverandøren er på plads, følger nærmere information.

I min fremadrettede årsberetning på sendemandsmødet i Løgstør omtalte jeg skyttelavene i forhold til et behov for at synliggøre dem i vores udadrettede virke (rekruttering) og en bekymring for sammenhængskraften mellem lav og afdeling. Dette ser vi nu konkret på i regi af forretningsudvalget og skytteudvalget med henblik på at kunne optimere disse forhold til alles bedste i ånden af fremtidens Marineforening.

Vores to udstillingspakker har været og vil blive flittigt brugt her i efteråret, men der er fortsat plads til yderligere brug (se afdelingsbestyrelsens side under Medlemmer for information herom). Pakkerne er nu hver udstillet med et banner.

I kan endvidere finde en opdateret præsentationssløjfe (PowerPoint-fil) på afdelingsbestyrelsens side (under Medlemmer), som I selv er meget velkomne til at supplere med information om egen afdeling/skyttelav/kor/orkester etc.

Muligheden for synliggørelse af såvel skyttelav som kor/orkestre på vores hjemmeside er måske gået i glemmebogen ude i landet, så meld gerne ind.

På modstående side kan I nu se, at alle i landsbestyrelsen nu har fået e-mailadresser med endelsen @marineforeningen.dk. Formålet er naturligvis synlig ensartethed, der gør det nemt at finde os uden for afdelingerne samt indre optimering af historik og overlevering til nye.

DISTRIKT NORDVESTJYLLAND

Distriktsformand Per Toftum Larsen skriver:

– Ved sendemandsmødet i Løgstør 2022 blev det officielt bekendtgjort, at Løgstør nu igen har fået en afdeling af Danmarks Marineforening til byen. Efter at have været uden dette maritime samlingspunkt siden 1965, var det som en anden fugl Fønix steget op af asken. På sendemandsmødet fik afdelingen overrakt sit afdelingsflag, og den midlertidige formand Jacob G. Knudsen deltog i sendemandsmødet uden tale og stemmeret samt i middagen om aftenen. Både til mødet og under middagen oplevede vi alle en stor gavmildhed fra flere afdelinger, der overrakte Jacob mange forskellige maritime genstande til udsmykning i den kommende marinestue i Løgstør. Efterfølgende har afdelingen etableret sig i lejede lokaler tæt på havnen. Det har imidlertid vist sig, at det er op ad bakke at få en økonomi, der kan betale for denne husleje samt istandsættelse af lokalet, op at stå. Dette problem kom bestyrelsen i Morsø Marineforening for øre, og de besluttede sig for at sponsorere 1.000 kr. til hjælp til Løgstør Marineforening. Dette fine og kammeratlige tiltag skal ikke stå alene, så derfor blev en opfordring om sponsorat, stort eller lille, af mig sendt til Distrikt Nordvestjyllands andre afdelinger. Jeg vil derfor også gennem denne lille noteklumme invitere resten af Danmarks Marineforenings afdelinger til at hjælpe Løgstør Marineforening videre. Giver det mening, kan beløbet indbetales på konto 9133-1037126 mrk. sponsorat. Beløbet vil efterfølgende blive tildelt Løgstør Marineforening. På forhånd tak for hjælpen.

AMAGER

amagermarineforening.dk

ASSENS

assens-marineforening.dk

Der skulle 328 skud til, inden den nye fregatkaptajn i Assens Marineforening kunne udpeges. Ifølge Palle Holst startede fregatskydningen, der blev afviklet den 20. august, med afhentning hjemme og efterfølgende levering på Kogehusmolen af afgående fregatkaptajn Jens Erik Kildemand. ►

ASSENS

▲ Jes Aalbæk-Nielsen i fregatkaptajnuniformering som tegn på, at han frem til august 2023 er regerende fregatkaptajn i Assens Marineforening.

BORNHOLM

▲ Fra indvielsen af mindestenen for Danmarks udsendte foran Forsvarsmuseet på Bornholm ses Bornholm Marineforenings flagkommando. F.v. afdelingens 2. flagbærer Carsten Dohnstrup, afdelingsformand Carsten Kofoed samt afdelingsnæstformand Peter Jensen.

FANØ

▲ Hans Novrup takker kollegerne i Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening for en god frokost og godt samvær. (Foto: Hans Novrup)

Herfra gik skytterne i samlet trop til marinehuset, hvor den stod på morgenkaffe inden skydningen.

– Den nye fregatkaptajn blev Jes Aalbæk-Nielsen der som relativt nyt medlem var i marinehuset for første gang, så det må siges at være en god begyndelse, lyder det fra Palle Holst.

BOGENSE

bogensemarneforening.dk

BORNHOLM

Bornholm Marineforening deltog lørdag den 25. juni 2022 i indvielsen af Bornholms nye mindesten for Danmarks udsendte. Borgmester i Bornholm Regionskommune, Jacob Trøst, holdt indvielsestalen ved stenen, der er placeret på pladsen foran Forsvarsmuseet ved Galløkken i Rønne. Ifølge dagbladet Bornholms Tidende er mindestenen rejst af Danmarks Veteraner Bornholm med Lennarth Riis Anderberg som idémand. Stenen er prydet med teksten: Til minde og ære for de kvinder og mænd, som har været udsendt for Danmark i verdens brændpunkter. Alle gav noget – Andre gav alt.

Som omtalt i nærværende tidsskrifts juli/august-udgave rundede Bornholm Marineforening 100 år den 28. august 2022. Milestenen blev fejret med reception og efterfølgende middag fredag den 26. august. Blandt receptionsdeltagerne var ud over afdelingens egne medlemmer Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm, afdelingsnæstformand for København Marineforening Karl-Erik Knaack, afdelingsformand for Svendborg Marineforening og distriktsformand for distrikt Fyn Erik Jørgen Bodal, garnisonskommandant oberstløjtnant Ulrik Skytte og repræsentanter fra Danmarks Veteraner Bornholm.

Jubilæet blev i øvrigt dækket på bedste vis af det lokale mediehus Bornholms Tidende, der i såvel dagbladets weekendudgave som distriktsavisen og netavisen omtalte begivenheden.

BRØNDBY

marineforening.dk

EBELTOFT

marineforeningen-ebeltoft.dk

ESBJERG

marineforeningen-esbjerg.dk

FANØ

fano-marineforening.dk

Hans Novrup fortæller, at årets udflugt for medlemmer og ledsagere gik til Stauning Whisky Destilleri, som er Danmarks største af slagsen. Det blev en god tur med humøret i top. Efter et yderst fornøjelig besøg på destilleriet forhalede gruppen til Hvide Sande, hvor den stod på frokost i marinestuen hos kollegerne i Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening.

Primo juli stod den så på grillfest. Med 45 personer bænket omkring bordene i marinehusets have var der med strålende sol fra en skyfri himmel lagt op til en god og hyggelig dag. Ud over det kulinariske blev der også tid til fællessang ledsaget af harmonikamusik.

FREDERIKSHAVN

marinestuen-frederikshavn.dk

Torben Madsen oplyser, at afdelingen hen over forår og sommer har kørt det faste program med åbent fredag og lørdag. Herudover har den stået på seniortræf, barkomsammen for frivillige bartendere, besøg af to hold besætninger fra enheder på Flådestation Frederikshavn samt 101-års-stiftelsesfest.

Venskabsafdelingen fra Flottans Män Gøteborg har også været på besøg. De svenske kolleger holder 85-års-jubilæum i oktober 2022. Her regner bestyrelsen med at deltage med en mindre delegation.

Flottans Män Gøteborg skal afholde organisationens Riksårsmöte den 7. til 9. maj 2023. Riksårsmötet foregår normalt om bord på en færge fra Stokholm til et af de baltiske lande, men i lyset af Sveriges beslutning om at blive medlem af NATO holdes eventet i Frederikshavn med overnatning på Hotel Scandic The Reef.

FREDERIKSSUND

frederikssundmarineforening.dk

FREDERIKSVÆRK

frederiksværkmarineforening.dk

FAABORG

faaborgmarineforening.dk

Som fortalt andetsteds under denne rubrik har Faaborg Marineforening haft besøg af kolleger og ledsagere fra Svendborg Marineforening. De 30 gæster anduvede Faaborg som passagerer om bord på coasteren "Caroline S" og sejlskibet "Viking".

I weekenden 12. til 14. august havde Faaborg-Midtfyn Kommune besøg af kommunens adoptionsskib Patruljefartøjet P 521 FREJA. Skibet blev modtaget af repræsentanter fra Faaborg Marineforening, Havnen, Faaborg Værft og kommunen.

Blandt arrangementerne var reception om bord på FREJA med efterfølgende vægterguidet rundtur i Faaborg midtby. Som et led i dette event viste Vægteren, hvor hurtig han kunne drikke et krus øl. Ifølge overleveringerne er det angiveligt vægterens pligt at teste øllets kvalitet på byens beværtninger på sin rundring.

Faaborg Marineforening var også vært ved en middag i marinestuen. Her fik skibsbesætningen overrakt en bog, der fortæller om Faaborg og Omegn. Fra skibet var der til Faaborg Marineforening en gave bestående af en smuk og sjælden kanonflintelås samt et huebånd.

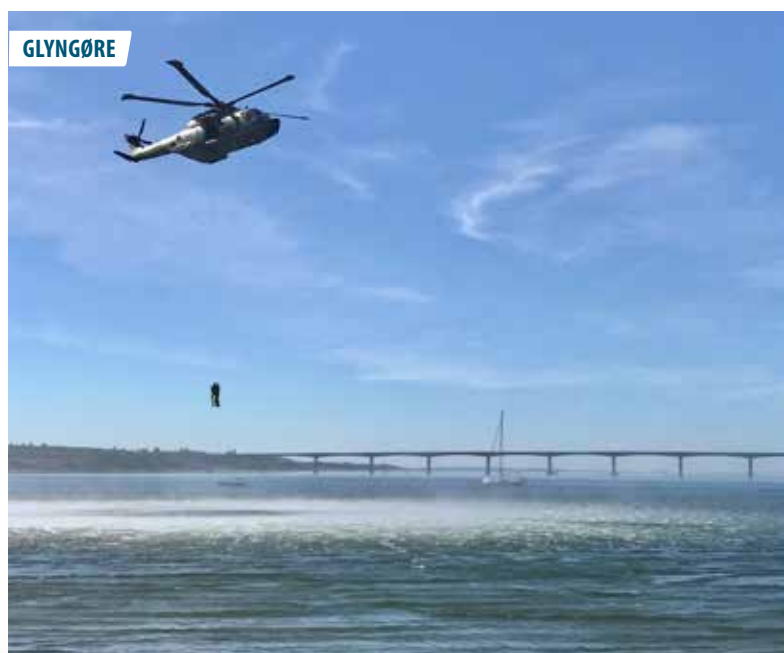
Under besøget vart der åbent skib med rigtig mange besøgende om bord. – Alt i alt en uforglemmelig og mindeværdig oplevelse for FREJAs besætning og medlemmerne i Faaborg Marineforening, siger afdelingsformand Torben Ralph Nielsen.

GILLELEJE

gillelejemarkineforening.dk

▲ "Caroline S" ved kaj i Faaborg Havn. Har netop landsat Faaborg Marineforenings gæster fra Svendborg. (Foto: Torben Ralph Nielsen)

▲ Under Glyngøre Havnefest kunne de besøgende opleve en fiktiv redningsaktion. På Bent-Ole Kristensens smukke foto ses Sallingsundbroen i baggrunden.

GLYNGØRE

glyngore-marineforening.dk

Bestyrelsen og medlemmerne i Glyngøre Marineforening bakkede godt op om eventet Glyngøre Havnefest, der foregik den 13. august 2022. De havde således hidkaldt HVF 122 Thyborøns fartøj MHV 902 MANØ til festen. Ifølge Bent-Ole Kristensen inviterede besætningen alle havnefestgæsterne på rundvisning om bord. Belønningen til marinehjemmeværns-gæsterne var en solid skafning i marinestuen senere på dagen. Flyvevåbnet var også på banen og udførte en fiktiv redningsaktion i Limfjorden ud for Glyngøre.

KOLDING

▲ Gustav Schmidt Hansen under sit indlæg i marinestuen i Kolding.

GRENAA

grenaamarineforening.dk

HADERSLEV

haderslevmarineforening.dk

HALS

halsmarineforening.dk

HANSTHOLM/THISTED

htmarineforening.dk

HIRTSHALS

hirtshalsmarineforening.dk

HOBRO

hobromarineforening.dk

HOLBÆK

facebook.com/holbaekmarineforening

HORSENS

horsensmarineforening.dk

I skrivende stund arbejder bestyrelsen i Horsens Marineforening intenst på at få tilrettelagt festivitassen og promoveringen i forbindelse med afdelingens 100-års-jubilæum. Jubilæumsdagen er, som det fremgår på tekstsiderne, den 10. oktober 2022. Der holdes reception i marnehuset på Ove Jensens Allé 35 i Horsens fredag den 11. november kl. 1300.

HUNDESTED

hundested-marineforening.dk

Ifølge afdelingsbladet Travaljen er der kontakter mellem afdelingsformand Jens Hyldborg og formandskollegaen Birger Tykskov fra Frederiks-sund Marineforening. Dette for at få fastsat en mødedato for drøftelse af et fællesprogram for 2023.

HØRSHOLM/RUNGSTED

mfhr.dk

KALUNDBORG

kalundborg-marineforening.dk

KERTEMINDE

kerteminde-marineforening.dk

KOLDING

Koldingmarineforening.dk

I forbindelse med det landsdækkende event Vild med Vand den 11. juni 2022 havde bestyrelsen i Kolding Marineforening ansvaret for servering af kaffe og rundstykker sponsoreret af Kolding Havn. Ifølge Bent Houborg Andersen havde afdelingen også gang i salg af drikkevarer og ristede pølser. I Kolding var det de maritime foreninger på Sydhavnen, der i et tæt samarbejde stod for arrangementet.

Den 9. juli var der bussamkørsel til Esbjerg med kollegerne fra Fredericia Marineforening. Anledningen var, at Tall Ships Races denne dag var i den vestjyske storhavn i forbindelse med, at eventet for første gang siden 2018 gik ind i Nordsøen med besøg i Esbjerg, Harlingen i Holland, Antwerpen i Belgien og finale i Aalborg.

Efter rundtur på havnen på egen hånd stod den på frokost i Esbjerg Marineforenings lokaler i marnehuset.

Efterårssæsonen startede med grillaften og foredrag over emnet Danmark i den kolde krig og de danske stræder ved Gustav Schmidt Hansen

KONGENS-LYNGBY

kongens-lyngby-marineforening.dk

KORSØR

korsoermarineforening.dk

Som en af i alt seks arrangører var Korsør Marineforening en del af den maritime uge 34 i Korsør. Dette med et åbent hus-arrangement lørdag den 27. august. Ud over rigtig mange gæster, hvoraf flere nu er medlem i Korsør Marineforening, kunne afdelingsformand Lindy B. Olsen benytte lejligheden til at tildele 22-årige Thobias Tommerup sit medlemsemlen. – Gennemsnitsalderen i Korsør Marineforening er i nærheden af 67 år, så med Thobias på medlemslisten trækker det godt ned på aldersgennemsnittet, siger en glad afdelingsformand.

KØBENHAVN

kbh-marineforening.dk

Afdelingsformand for København Marineforening, Per Vilstrup, oplyser, at Københavns Kommune søndag den 28. august - samme dag, som Danmarks Marineforening kaldte til jubilæumstævne - afholdt Kulturhavn. På den baggrund havde afdelingen opstillet Marineforeningens udstillingstelt ved Planbygningen på Nyholm.

– På en dag med masser af besøgende på Holmen fra kl. 11 til 17 tog vi opstilling ved Planbygningen, så vi både kunne hilse på Søværnets jubilæarer og på de mange øvrige gæster, der besøgte Nyholm denne dag. Det blev en fornøjelig dag uden regn, hvor vi kunne snakke om såvel Søværnet som Marineforeningen, siger Per Vilstrup, der i øvrigt er af den formening, at hvis han og kollegerne fra København Marineforening har gjort deres arbejde ordentligt, bød dagen på tre nye medlemmer.

Der lyder også en tak fra afdelingsformanden til København Kommune for muligheden for at promoverer Københavns og Danmarks Marineforening i forbindelse med eventet Kulturhavn.

KØGE

koege-marineforening.dk

Medlemmer fra Køge Marineforening, Marinehjemmeværnet samt personel fra Køge Kommune lagde sammen med besætningsmedlemmer fra fregatten NIELS JUEL den 1. juli kransede ved Niels Juel-statuen på Køge Havn. Arrangementet startede med morgenforfriskning i marine-stuen og sluttede samme sted med frokost og foredrag ved orlogskaptajn Simon E. Schultz Larsen, der gav en kort status om fregatternes fremtid og livet om bord.

Sommerfesten i Solgårdsparken i Strøby Egede havde 54 deltagere til spisning med mad leveret udefra. Ifølge Karen Richardt var det en dejlig dag.

– Vejret var med os, solen skinnede og der var en god stemning.

LANGELAND

langelands-marineforening.dk

MARSTAL

marstalmarineforening.dk

MIDDELFART

middelfartmarineforening.dk

▲ Thobias Tommerup bydes velkommen i Korsør Marineforening af en yderst tilfreds afdelingsformand Lindy B. Olsen. (Foto: Theis Rosschou)

▲ Den flotte infoplakat fra Københavns Marineforening tog sig godt ud med museumsskibet SÆLEN og en tysk korvet som baggrund. (Foto: Per Vilstrup)

▲ Så er der dømt sommerfest i Køge Marineforening.

▲ Ved højtideligheden på Femern blev Dannebrog med Danmarks Marineforenings emblem ført frem af flagbærer og afdelingsformand i Nakskov Marineforening Henry Leth Christoffersen. Afdelingskasserer Knud Stokholm bærer kransen med tidligere landssekretær og nuværende æresmedlem i Danmarks Marineforening Ib Kettler ved sin side. (Foto: Henri Holm)

▲ Lars Brøndum blev primo august vinder af fregatskydningen i Nibe Marineforening og er dermed regerende fregatkaptajn i afdelingen. (Foto: Kenneth Kajberg)

MORSØ

morsmarine.dk

– En planlagt sommerudflugt på Limfjorden i egne både måtte aflyses på grund af manglende tilslutning. Det fortæller afdelingsnæstformand

Anton Kirk Toft. – Men bestyrelsen arbejder videre på at søsætte et nyt fællesarrangement.

Bestyrelsen har startet en konstruktiv diskussion om at tiltrække flere nye og gerne yngre medlemmer. Lykkes hverveprojektet, er det planen, at nye medlemmer kan komme på kursus for at få et bedre kendskab til Danmarks Marineforenings formål, traditioner og sædvaner. Dette for i den sidste ende at skabe interesse for at gå ind i bestyrelsesarbejdet.

MØEN

moensmarineforening.dk

NAKSKOV

nakskov-marineforening.dk

Efter to års pandemiflysning blev det tyske flådeskoleskib "Niobes" forlis den 26. juli 1932 igen mindet ved en højtidelighed på Gammendorf Strand på Femern. Som fortalt tidligere i nærværende tidsskrift kostede forliset 69 elever og besætningsmedlemmer livet. Deltagere fra Nakskov Marineforening udgjorde sammen med de tyske kolleger fra Deutscher Marinebund Femern det marineforeningsrelaterede islet. Ifølge Henri Holm er det 32. gang, at medlemmer fra Nakskov Marineforening deltager i højtideligheden, tid til anden sekunderet af medlemmer fra andre lokalafdelinger.

NIBE

nibe-marineforening.dk

– Med opstilling og start fra Nibe Torv deltog 25 medlemmer fra marineforeningerne i Nibe, Aalborg og Hals den 6. august 2022 i den årlige fregatskydning i Nibe Marineforening. Det fortæller Kenneth Kajberg.

Fra torvet gik turen til Jens Poulsens fiskerhus på Nibe Havn, hvor der efter afgivet kanonsalut var inspektion af de fremmødte skytter. Inspektionen blev foretaget af på dette tidspunkt stadig regerende fregatkaptajn Tommy Lyngsø. Fra havnen gik marchen til Marinehuset, hvor skydnin-gen startede midt på formiddagen.

Med indlagt ålekalas kunne den afgående fregatkaptajn ud på eftermid-dagen overdrage fregatkaptajnregalierne til Lars Brøndum, der nu beklæ-der den prestigefulde post frem til medio 2023.

Ud over fregatskydningen var der indlagt konkurrence med skiveskyd-ning med henholdsvis gevær og pistol.

NYBORG

marineforeningennyborg.dk

Skyttelavet:

Nyborg Marineforenings skyttelav holdt i august den årlige fregatskyd-ning. Efter små halvanden times skydning kunne afgående fregatkaptajn Børge Andersen forny titlen på visitkortet, da han genvandt titlen.

NYKØBING FALSTER

nykfmarineforening.dk

NYKØBING SJÆLLAND

nyksjmarineforening.dk

NÆSTVED

naestvedmarineforening.dk

Som skrevet i nærværende tidsskrift nr. 2 marts/april 2021 rundede Næstved Marineforening 100 år den 9. februar 2021. Pandemien udsat-te den planlagte festivitas til maj i år, hvor bestyrelsen over tre dage stod som tovholder for det forsinkede jubilæum.

Med Næstved Kommunes adoptionsskib P525 ROTA og Søværnets Tam-burkorps som repræsentanter fra Søværnet fik kommunens borgere mu-lighed for at få en god maritim oplevelse i forbindelse med jubilæet. De tre dages festligheder startede fredag den 27. maj med modtagelse af ROTA efterfulgt af spisning i Marinestuen.

Lørdag var der med Søværnets Tamburkorps i spidsen march fra Næst-ved Havn gennem byen ud til Gamle Ridehus på Grønnegade Kaserne. – Her holdt vi en vellykket reception med mange fremmødte, så det blev alt i alt en rigtig god dag for Næstved Marineforening, fortæller afdelings-næstformand Jens Kammersgaard.

Weekendeventet sluttede søndag med sejlads rundt om Gavnø om bord på tur båden "Friheden". Under turen blev der serveret smørrebrød og drikkevarer for gæsterne, der bestod af repræsentanter fra Næstved Kommune, patruljefartøjet ROTA og Næstved Marineforening.

ODENSE

odense-marineforening.dk

▲ Udstillingsbesætningen fra Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening gør klar til at servicere de mange gæster, der under Maritim Festival i juli 2022 gæstede havnen i Hvide Sande. (Foto: Per Ravn)

RANDERS

randersmarineforening.dk

RIBE

Afdelingsformand Helle Andsbjerg og resten af bestyrelsen stod bag en invitation til kollegerne med ledsagere i Esbjerg og Fanø Marineforenin-ger om den 6. august at deltage i Ribe Marineforenings sommerfest. Arrangementet var vanen tro henlagt til Ribes smukkeste have, der ligger direkte ned til Ribe Å. Ejeren, Egon Adelhardt, startede med at byde vel-kommen, inden han som guide viste deltagerne rundt i den gamle køb-stad før spisningen.

– Vi var fem fra Fanø Marineforening, der fik en rigtig god oplevelse, så herfra tak til Ribe Marineforening for et hyggeligt og godt arrangement. Vi glæder os allerede til næste år, lyder det spontant fra fannikken Hans Novrup.

RINGKØBING/HVIDE SANDE

Fem medlemmer fra Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening gav den 31. juli de børn, der mødte frem på havnen til Maritim Festival i Hvide Sande, mulighed for at tilegne sig et diplom i sømandsknob.

– Vi fik os nogle gode grin, inden rusten var rystet af, så vi kunne vise børnene de rigtige knob, fortæller afdelingssekretær Per Ravn.

Promoveringsindsatsen gav en del kontakter til såvel de lokale som de mange turister, der på dagen mødte frem på havnen.

ROSKILDE

roskildemarineforening.dk

24 deltagere mødte den 18. juni frem til Roskilde Marineforenings som-merfest. Her stod den på musik, grillmad og fint vejr.

Mere alvorligt blev det 6. august, hvor afdelingens fregatkaptajn 2022/2023 skulle findes. Ud over skydningen blev der også tid til at tildele Freddy Poulsen et 50-års-medlemsemlen. ▶

ROSkilde

▲ Roskilde Marineforenings regerende fregatkaptajn Freddy Poulsen er her omgivet af afgående fregatkaptajn Bjarne Jensen (t.h.) og afdelingens stabile informant Kristian M. Pedersen. (Foto: Søren Nielsen)

SVENDBORG

▲ Ole C. Jørgensen er nu regerende fregatkaptajn i Svendborg Marineforening. (Foto: Jim Møllerup)

Fregatskydningen startede med modtagelse af afgående fregatkaptajn Bjarne Jensen, der åbnede arrangementet med at inspicere de 20 skytter. Ifølge Kristian M. Pedersen blev den svenske fregat sænket ved skud nummer 390. Ny fregatkaptajn blev i øvrigt 50-års-jubilaren Freddy Poulsen.

SKAGEN

skagenmarineforening.dk

SKIVE

skive-marineforening.dk

SLAGELSE

marineforeningen-slagelse.dk

STEVNS

For første gang i nyere tid har medlemmerne i Stevns Marineforening holdt fregatskydning. Det foregik ifølge afdelingsformand Gert Arno Pedersen den 31. juli 2022, hvor 15 skytter mødte frem til forplejning og kamp om fregatkaptajntitlen, der tilfaldt Gunnar Telstar Hansen.

SVENDBORG

svendborgmarineforening.dk

Efter sankthansfesten den 23. juni drog medlemmer og ledsagere den 10. juli på krydstogt til Faaborg. Rejsen foregik som passagerer på foreningsskibet "Caroline S" og museumsskibet "Viking".

Den 4. august var afdelingen på promoveringsarbejde og medlemsjagt på Gammel Torv i Svendborg. Det skete i forbindelse med et sangarrangement med Caroline-koret.

Svendborg Marineforenings fregatskydning den 14. august blev afviklet i Skyttehuset ved Christiansminde. Ifølge Jim Møllerup blev Ole C. Jørgensen fregatkaptajnen på baggrund af en fuldræffer i krudtkammeret ved skud nummer 115. Den indlagte dameskydning fik Lene Siers som vinder.

SØNDERBORG

soenderborgmarineforening.dk

Som flere andre lokalafdelinger var medlemmer og ledsagere fra Sønderborg Marineforening i juli forbi Sydvestjylland for at tjekke de mange sejlskibe, der startede årets Tall Ships Races i Esbjerg.

Ud over det faglige omkring Dokhavnen var der socialt samvær i mari- nehuset, hvor kabysholdet med afdelingsformand John Koudal i front diskede op med en lækker buffet. Som en umiddelbar tak til kollegerne i Esbjerg Marineforening modtog John Koudal af afdelingsformandskolle- gaen Poul-Arne Callesen en koflignagle med inskription.

På vej retur rundedes Sædding Strand nord for Esbjerg for at se kun- stinstallationen "De fire hvide mænd" alias Mennesket ved Havet. Herfra kunne de se Tall Ships Races-enhederne forlade Esbjerg med kurs mod Holland.

– Kl. 1700 var vi igen i Sønderborg med mange gode oplevelser i ryg- sækken. Endnu en dejlig tur med Sønderborg Marineforening kunne krydses af, lyder det fra Poul-Erik Callesen.

TØNDER

Facebook: [Tønder marineforening](https://www.facebook.com/Tøndermarineforening).

VEJLE

vejlemarineforening.dk

▲ Aarhus Marineforenings sangkor er yderst populært som underholdning på lokale plejehjem rundt i Aarhus Kommune.

VORDINGBORG

vordingborgmarineforening.dk

ÆRØSKØBING

aeroeskoebing-marineforening.dk

AABENRAA

aabenraa-marineforening.dk

AALBORG

aalborg-marineforening.dk

AARHUS

aarhusmarineforening.dk

Den 4. juli deltog en lille delegation fra Aarhus Marineforening i arrangementet i Danske Soldaters Mindelund ved Rindsholm Kro i Viborg.

Den 24. august havde marinestuen besøg af besætningsmedlemmer fra Kongeskibet DANNEBROG og gardere fra Marselisborg.

– Det er efterhånden blevet en tradition, at gardere og orlogsgaster spiller fodbold for derefter at besøge marinestuen til skafning og socialt samvær, oplyser Søren Holck.

Sangkoret har i sommerpausen under ledelse af Cai Jensen ved flere lejligheder optrådt på lokale plejehjem.

Skyttelavet:

Trænings skydningerne er efter sommerpausen i fuld gang igen. Der skydes hver 14. dag. I skrivende stund trænes der på livet løs for at være klar til den årlige firkantskydning i september med skyttekollegerne fra marineforeningerne i Ebeltoft, Grenaa og Randers.

Effekter fra Marineforeningens slopkiste

Vandtæt foret vinterjاکke med hætte, ærmevindfang og store lommer. Leveres i størrelserne: S, M, L, XL, 2XL,3XL og 4XL.

Varene kan ses på www.marineforeningen.dk under Landskontoret - varekatalog.

BESTILLES OG KØBES I DIN AFDELING

 Danmarks Marineforening

Foreningsdrevet søfartsmuseum er i sin vorden

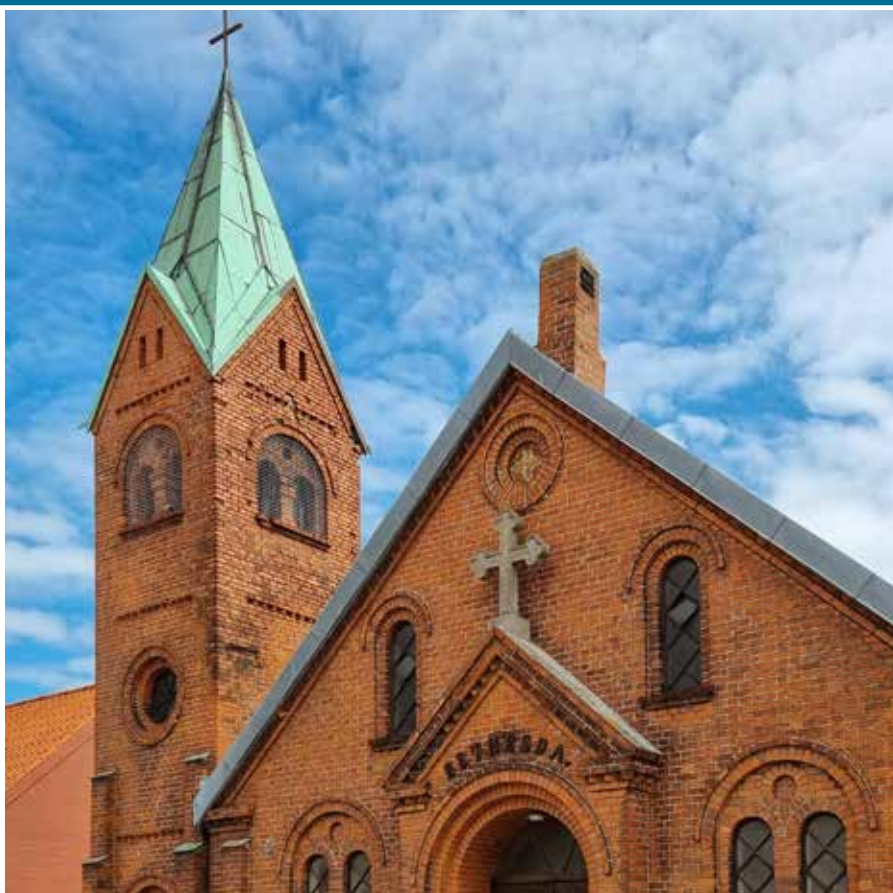
En kreds af maritiminteresserede personer stiftede den 1. juni 2021 foreningen Kalundborg Søfartsmuseum. Baggrunden er det faktum, at Kalundborg har en over 1.000 år gammel historie som færge- og søfartsby. Ud over traditionel museumsdrift er det foreningens hensigt på sigt at skabe et maritimt kulturhus sammen med byens øvrige maritime foreninger.

– For at vise flaget havde vi fra juni til september lejet byens nedlagte metodistkirke, hvor vi viste en udstilling om byens marinemaler Otto Stoltenberg, som levede 1906-1988. Stoltenberg, der havde en fortid som skibstømrer og sømand, er især kendt for sine marinetegninger og marinemalerier. Mindre kendt er det, at han i 1968 modtog en anerkendelse fra Handelsflådens Velfærdsråd for sine træskæringsarbejder og fremstilling af flaskeskibe, fortæller Michael Nielsen fra foreningen.

Ifølge Michael Nielsen blev udstillingen en succes med stor bevågenhed fra de lokale medier. Dette især på baggrund af, at Otto Stoltenbergs datter, 86-årige Tove Craves, som bor i Texas, tog turen til Kalundborg for at se udstillingen.

Den midlertidige udstilling ruskede også op i flere af byens søfartsrelaterede virksomheder. Således sendte Danish Seamen's Mission i Kalundborg flere udenlandske besætninger op for at se udstillingen. Samtidig har Kalundborg Havn spurgt foreningen, om de kan lave særudstillinger i forbindelse med anløb af krydstogtskibe.

Hvis alt går efter planen, skiftes det midlertidig lejemaal senere på året ud med et langtidslejemaal i en egnet bygning på Vesthavnen i Kalundborg.

▲ Den nedlagte metodistkirke Bethesda fungerede fra juni til september 2022 som udstillingshal for foreningen Kalundborg Søfartsmuseum.

▲ Det tidligere kirkerum fungerede godt som udstillingslokale.

(Foto: Michael Nielsen)

Marineforeningen

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG" - MEDLEMSBLAD FOR DANMARKS MARINEFORENING

NOVEMBER/DECEMBER 2022 | NR. 6 | 111. ÅRGANG

■ KOMMENTAR: MEGET AT
GLÆDE SIG OVER I 2022

■ MARINEFORENINGENS
VETERANARBEJDE

▲ MHV 812 HERKULES fra Hjemmeværnsflotille 135 Kolding passerer her under den gamle Lillebæltsbro i forbindelse med træsksibsregattaen Fyn Rundt 2022. Besætningen er stort set identisk med den, der assisterer ved træsksibssejladsen Limfjorden Rundt. Marinehjemmeværnet deltager ved begge sejladser med hjælpefartøjer, der arbejder som dommerskib, startlinje- og indsatsfartøjer, og yder diverse støttefunktioner under de to store sejlstævner med mange fartøjer samlet. Således deltog 40 skibe i årets Fyn Rundt, mens 69 skibe deltog i Limfjorden Rundt.

(Foto: Brian Amtoft)

Meget at glæde sig over i 2022

Af landsformand Steen Engstrøm

Året 2022 tegnede lyst til at blive det første normale år efter covid-19-pandemiens rasen, vel vidende at denne fortsat lurer i krogene om end på et betydeligt lavere niveau end tidligere, men dog stadig farlig for mange.

De ordinære generalforsamlinger i afdelingerne var dårligt overstået, før verden igen gik af lave med Ruslands invasion af "broderlandet" Ukraine. En krig, der igen har givet os alle en række udfordringer, som vi nok ikke havde set komme. Vores økonomiske grundlag var i forvejen noget anstrengt efter pandemiens rasen, og i kølvandet på krigens udbrud fulgte så de betydelige generelle prisstigninger på stort set alle vores leveomkostninger. Værst er utvivlsomt de helt vanvittige prisstigninger på energi, der i den grad gør det svært for mange af os at få budgettet til at række.

MEGET AT GLÆDE SIG OVER

Året har helt bestemt også budt på mange glæder, store som små, rundt om i landet. Ja, selv normalbilledet for vores aktiviteter såvel lokalt som på landsplan har alle været glæder i sig selv. Vi har igen haft lejlighed til at skabe synlig interesse for Danmarks Marineforening, blandt andet ved Forsvarets store arrangementer som Danish Air Show på Flyvestation Karup den 19. juni og åbent hus på flådestationerne i Korsør den 27. august og Frederikshavn den 3. september. Hertil kommer mange afdelingers lokale arrangementer, der også har givet en kærvkommen medlemstilgang.

Fire 100-års-jubilæer i henholdsvis Hadsund, Esbjerg, Horsens og på Bornholm samt en udskudt fejring af et femte i Næstved, to 80-års-jubilæer i henholdsvis Viborg og Børgense, et 75-års-jubilæum i Hals, et 25-års-jubilæum i Glyngøre og sidst, men ikke mindst genså en ny afdeling dagens lys i Løgstør.

Det var også året, hvor vi skulle fejre Hendes Majestæt Dronningens 50-års-regeringsjubilæum. Men det er desværre ikke forløbet helt som planlagt. To gange har den planlagte karettur fra Amalienborg Slot til Københavns

Rådhus måtte udskydes. Der skulle vi sammen med Soldaterforeningerne og Forvarsbrødrene have stillet med en stort anlagt flag- og faneborg på Kgs. Nytorv med op imod 180 flag og faner og ca. 350 personer fra hele landet. I tredje forsøg den 12. november lykkedes det endeligt at få Dronningen fejret, som hun fortjener. Selv om det ikke var muligt at etablere landsdækkende transport, blev det alligevel en ganske pæn parade med mange Dannebrog på plads.

NYT SENDEMANDSMØDEKONCEPT

Sendemandsmødet i Løgstør forløb set fra landsbestyrelsens vinkel godt og efter et nyt koncept, der kun kan anbefales til kommende arrangører i fremtiden. Frederikshavn Marineforening har eksempelvis allerede valgt denne model for 2025.

På efterårets landsbestyrelsesmøde i Møen Marineforening drøftede vi tidspunktet for sendemandsmødet. Skal det partout ligge i storebededagsweekenden med de to største konfirmationsdage i året? Det har gennem tiderne givet mange medlemmer udfordringer med at deltage. Den efterhånden meget store fleksibilitet på det danske arbejdsmarked gør, at langt de fleste af medlemmerne nu har mulighed for at deltage på en almindelig fredag eftermiddag eller tidlig fredag aften.

Landsbestyrelsen besluttede derfor, at sendemandsmødet fra 2024 flyttes til den første weekend efter storebededagsweekenden. Det vil dermed betyde, at sendemandsmøderne i Faaborg er 3.-5. maj 2024 og i Frederikshavn den 23.-25. maj 2025. Sendemandsmødet næste år i Ærøskøbing er fortsat 5.-7. maj 2023.

Som jeg ser det, blev 2022 et år med rigtig mange gode positive oplevelser, hvor jeg har kørt godt 12.000 km på landevejen i den gode sags tjeneste for Danmarks Marineforening.

ÅRETS TILTAG

Skyttelavenes synlighed som en integreret del af afdelingerne udadtil bliver optimeret med henblik på blandt andet at kunne trække nye

medlemmer. En del af denne proces er derfor sat i gang med en tiltrængt revision af de overordnede retningslinjer.

Sangkor og orkestre er nu også synlige på hjemmesiden under "Events". Er der kor eller orkestre, der endnu ikke er på siden, kan det stadig nås.

Slopkisten forventes at kunne udbyde et opdateret varesortiment kort efter nytår, hvor muligheden for at købe beklædning med bynavn og nye beklædningsgenstande, herunder til kvinder, bliver udbudt.

Marinestuernes faciliteter er nu udgivet som en samlet oversigt, men indeholder desværre kun godt en tredjedel af afdelingerne. Formularen ligger fortsat på hjemmesiden under Afdelingsbestyrelsen, så I kan stadig nå at komme med. Oversigten er fordelt til en snæver kreds af eksperter interessenter med opfordring til at gøre brug af marinestuernes.

Landsledelsen, distriktsformændene, redaktøren og forretningsføreren samt skytteudvalget har nu alle en e-mailadresse, der ender på @marineforeningen.dk. Herudover har foreløbig otte afdelinger allerede valgt samme løsning, som flere kan dele samtidig, og som er robust ved pludseligt udfald af bestyrelsesmedlemmer.

Marineforeningen Tidsskriftet Under Dannebrog nyder godt af Kulturministeriets Bladpulje. Vi har de seneste år har modtaget et årligt tilskud på godt 150.000 kr. Beregningen af dette tilskud er dog stærkt afhængig af det årlige antal udgaver og deres gennemsnitlige antal sider. Reducerer vi antallet af udgaver og dermed også antal sider i gennemsnit, vil vores tilskud ændres og dette ikke nødvendigvis tilsvarende, men måske endnu mere. Sagt med andre ord: Ønsker vi at spare på udgifterne til Under Dannebrog, skal vi først trække reduktionen i bladpuljetilskuddet fra, før vi kan se den reelle besparelse ved eksempelvis at reducere antallet af udgivelser fra 6 til 4 blade årligt. Dermed risikerer vi, at udgifterne til Danmarks Marineforenings udgivelser bliver de samme eller måske dyrere.

"Personfnidder" har jeg og landsbestyrelsen igen brugt en del kræfter på i løbet af året. I den forbindelse har jeg erfaret, at der er røster ude i landet, som synes, at vi skal holde os ude

af den slags skærmydsler. Til det vil jeg bare sige, at hvis ikke jeg og landsbestyrelsen skal stå på mål for vores formål om kammeratskab samt værdigrundlag om rummelighed og plads til alle, hvem skal så gøre det og, hvor kan vi så risikere at ende som én Marineforening?

Derfor er det sådan, at når vi fra en afdeling bliver bedt om rådgivning eller konstaterer så alvorlige udfordringer i en lokalafdeling, at det kan have konsekvenser for dennes overlevelse, er vi nødsaget til at række en hånd eller mere ud til afdelingen. Det er vigtigt, at en afdelingsbestyrelse ikke holder sig tilbage eller opfatter det som personlige nederlag, men ser det som en positiv håndsrækning til fælles bedste for afdelingens fremtid.

Rygepolitik i marinestuerne har været vendt på flere distrikts- og afdelingsmøder. Nogle medlemmer vil melde sig ud, hvis de ikke længere må ryge, som de plejer, og omvendt vil det utvivlsomt afholde mange potentielle nye med-

lemmer fra at melde sig ind, hvis der ryges inden døre. Landsbestyrelsen hverken kan eller vil fastsætte en generel rygepolitik, der skal efterfølges i afdelingerne. Det er dog efterhånden mange år siden, at rygning indendørs i hjemmet og i bilen gik af mode. Der er efterhånden kun de såkaldte "brune" værtshuse tilbage, og dem synes jeg ikke, at vi ønsker os sammenlignet med.

Sluttelig vil jeg ønske jer alle og jeres familier en rigtig glædelig jul samt et godt og lykkeligt nytår.

Danmarks Marineforening

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der er eller har været tjenstgørende under Orlogsflaget, eller har eller har haft ansættelse til søs.

Æresformand er Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik.

Marineforeningen

Trondhjemsgade 5, kld.
2100 København Ø
Tlf. 3315 2886
Postgirokonto: 2 00 16 08
Mail til Landskontoret og
"Slopkisten"
landskontoret@marineforeningen.dk
www.marineforeningen.dk

Kontortid

Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand

Steen Engstrøm
Tlf. 22 32 26 43
lf@marineforeningen.dk

Landsnæstformand

Søren Konradsen
Inf@marineforeningen.dk

Landkasserer

Flemming Heden Knudsen
lk@marineforeningen.dk

Landssekretær

Pia Skarritsø
ls@marineforeningen.dk

Skytteudvalgsformand

Pierre Jensen
skytteudvalg@marineforeningen.dk

Under Dannebrog

ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni,
august, oktober, december.
Redaktør Ansvarshavende
Leif Mortensen
Søneshave 23, 8800 Viborg
MK-Medier Viborg
Tlf. 2192 3055
lm@mkmedier.dk
eller red@marineforeningen.dk

*Samtlige tekster uden
byline er skrevet af redaktør
Leif Mortensen*

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte debatindlæg, før de offentliggøres. Med henvisning til Pressenævnets regler for god presseskik forbeholder redaktionen sig desuden ret til at afvise indlæg, der af redaktionen opfattes som skadelige, ærekrænkende eller som kan virke agtelsesforringende. Det gælder også debatindlæg, der risikerer at skade Danmarks Marineforenings ry og omdømme i offentligheden.

Styrk samarbejdet mellem de forsvarspositive medlemsorganisationer

Med et værnssfælles forsvar, hvor de ansatte mestendels titulerer sig selv som værende ansat i Forsvaret, inden de oplyser, hvilket værn de er tjenestegørende i, kunne det måske på sigt give god mening med et yderligere styrket samarbejde mellem Danmarks forsvarspositive medlemsorganisationer.

Et sådant samarbejde pågår allerede i dag via Danske Soldater- og Marineforeningers Fællesråd (DSM), der er et samarbejdsforum og koordinerende ledersamvirke for Danske Soldaters Landsråd, Danmarks Marineforening, Flyvevåbnets Soldaterforening og De Danske Forsvarsbroderselskaber. I øvrigt med Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm som formand.

DSM repræsenterer ca. 46.000 medlemmer.

I en tid, hvor tendensen peger på, at vi alle i det daglige rykker lidt tættere sammen, vil det være konstruktivt og godt, om vi i vores forsvarspositive sfære gør det samme. Lad os derfor udvide det tætte ledelsessamarbejde i DSM, så det også bliver en del af det daglige foreningsarbejde i de mange lokalafdelinger, der udgør den decentrale struktur i de fire medlemsorganisationer.

Så hvem ved? Engang i fremtiden er alle måske samlet i én stor forsvarspositiv organisation?

Morten

Læserskaren for Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" er forhenværende og nuværende personel ved Søværnet og Marinehjemmевæret samt søfartsrelaterede brancher og interessegrupper. MTUD udkommer seks gange årligt i et printoplæg pr. udgave på 8.200 eksemplarer samt som e-magasin på sitet marineforeningen.dk. Der er anslået 30.000 læsere/brugere pr. udgave.

PERSONALIA

Danmarks Marineforenings landsformand, kommandørkaptajn Steen Eiler Engstrøm blev den 1. juli 2022 tildelt Forsvarsministerens medalje for særlig indsats. Medaljen tildeles for COVID-19 indsats.

Marinespecialisterne Kim Flemming Vilhelm Behrens, Per Egeskov Budde, Henrik Astro Christensen, Per Bøje Christiansen, Kasten Eriksen, Niels Kristian Larsen, Annemarie Nørgaard, Jørgen Pii og John Søborg-Bech blev den 4. oktober 2022 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Orlogskaptajn Ole Damsgaard Nielsen, orlogskaptajn Claus Fischer-Knudsen og kommandørkaptajn Visti Salomonsen blev den 4. oktober 2022 udnævnt til Ridder af Dannebrogordenen.

Kommandørkaptajn Henrik Petræus blev den 4. oktober 2022 udnævnt til Ridder af 1. grad af Dannebrogordenen.

... Den 22. september 2022 var det 70 år siden, at 1.500 amerikanske marineinfanterister gik i land på Skagen Sønderstrand. Journalist og forfatter Knud Rasmussen husker det tydeligt.

– Skagboerne stod på en lang række og så landgangsfartøjerne sejle ind mod Fyrbakken, og jeg stod alleryderst iført mit livs første gummistøvler, som jeg selvfølgelig fik fyldt med vand. Jeg kan huske, hvordan bådene sejlede ind og tog bunden, hvorefter de åbnede klappen i stævnen, og soldaterne stormede i land ti meter foran mig. De havde et gevær i hænderne og nogle lange gamacher på benene, som jeg aldrig havde set før. Længere ude lå der mange store grå krigsskibe, og som jeg husker det, lå hospitalsskibet "Jutlandia" der også. Det kan passe med, at det var på vej til Korea på sit tredje togt og skulle vise flaget. Den aften havde jeg noget spændende at fortælle mine forældre, da jeg kom hjem, fortæller Knud Rasmussen. Landgangen skete som led i den store NATO-øvelse "Exercise Mainbrace", hvor 80.000 soldater deltog. Øvelsen varede fra den 14. til den 25. september 1952 ...
(Foto: Forsvarsgalleriet)

... Den 24. december kl. 1030 er der julegudstjeneste i Holmens Kirke ved pensioneret orlogsprovst Ejgil Bank Olesen. Efter gudstjenesten er der kranselægning med en kort andagt ved Mindeankeret i Nyhavn ...

... Fra den 3. til og med den 11. oktober 2022 sendte nærværende tidsskrift 46 læsere og brugere på flodkrydstogt via floderne Rhinen, Neckar, Mosel og Saar i Tyskland, Frankrig og Luxembourg. Skal man stole på de umiddelbare tilbagemeldinger fra deltagerne, var det en overordentlig god oplevelse på såvel det naturmæssige som det gastronomiske niveau. Med disse tilbagemeldinger er redaktionen allerede gået i tænkeboks omkring turen 2023, der blandt meget andet vil byde på flod- og kanalkrydstogt i Holland og Belgien. På vedstående fotos ses hovedparten af deltagerne under et busstop i Tyskland samt Danmarks Marineforenings kørende promoveringsblikfang under eventet ...
(Foto: Søren Konradsen og Flemming Jessen)

... Ud over transport af de 46 gæster og tre besætningsmedlemmer blev læserrejsebussen også benyttet til at fragte to skibsmodeller fra Frankrig til Danmark. Tidligere marineoverkonstabel Niels Enevoldsen, nu bosiddende seks timers kørsel syd for rederiet CroisiEuropes Rhinhavn i Strasbourg, har doneret to modeller af orlogsfartøjerne NIELS EBBESEN og FLORA til Danmarks Marineforening. Den krævende transportopgave af de sarte modeller blev, som det fremgår af vedstående foto, på bedste vis håndteret af rejsens chauffør Casper Jensen. NIELS EBBESEN var den første enhed, Søværnet lod adoptere til en af landets kommuner. Det blev så købstadskommunen Randers. Det er på den baggrund, at afdelingsformand Lars Gjøttermann deltager som modtager. F.v. ses Casper Jensen, Niels Enevoldsens svoger, Lars Gjøttermann og Niels Enevoldsen ...
(Foto: Søren Konradsen)

Strandet på Java – Krigssejlerne fra Jane Mærsk

Selv om vi efterhånden er godt 77 år på den gode side af 2. Verdenskrig, publiceres der stadig personrelaterede historier fra krigstiden mellem 1939 og 1945.

Således udgav Marstal Søfartsmuseum medio september bogen *Strandet på Java – Krigssejlerne fra Jane Mærsk*. Bogen er skrevet af Anni Schwartz Hansen, der som datter af skibets maskinmester, Lars Hugo Larsen, har sat sig ind i og nu skrevet om den ret så spændende historie.

Omdrejningspunktet er fortællingen om den 29 mand store besætning, der tilbragte det meste af 2. Verdenskrig ude i Fjernøsten. Dette skyldtes, at det danske skib MS "Jane Mærsk" blev beordret under hollandsk flag og senere på ordre fra de hollandske myndigheder blev sænket. Dermed var besætningen uden skib og måtte blive, hvor de var krigen ud.

At hollænderne havde styr på "Jane Mærsk" hang sammen med, at Java og Indonesien fra år 1800 til 1949 var en koloni under navnet Hollandsk Ostindien. Den begyndende indonesiske frihedskrig efter verdenskrigen gjorde, at de sidste besætningsmedlemmer fra "Jane Mærsk" først var tilbage i Danmark i 1946.

I bogens sidste afsnit ripper forfatteren heldigvis op i de stærkt kritisable forhold, der efter krigen blev tilbudt de hjemvendte søfarende af såvel staten som rederierne og sågar deres egne fagforbund.

STRANDET PÅ JAVA – KRIGSSEJLERNE FRA JANE MÆRSK

Udgivet af Marstal Søfartsmuseum

Forfatter: Anni Schwartz Hansen

Redaktion: Karsten Hermansen, Marstal Søfartsmuseum

Tryk: Mark & Storm Grafisk A/S

302 sider med hardcover-omslag og rigt illustreret

Pris: kr. 249,00 plus porto

Kan købes på Marstal Søfartsmuseum eller via museets netbutik:

www.marmus.dk/da/marmus-shop

ISBN: 978-87-89829-80-7

Den kolde krig set i græshøjde En dansk græsrodsorganisation gennem krig og fred

Værn om Danmark, Folk & Forsvar, nu Folk & Sikkerhed, har med den erfarne kommunikationsrådgiver og mediemand Claus Arboe-Rasmussen som pennefører udgivet en spændende bog der - som forfatteren selv beskriver det - belyser den højreorienterede græsrodsorganisation under den kolde krig. Processen blev igangsat via en forespørgsel til Folk & Sikkerhed fra koldkrigsbunkeren REGAN Vest.

Ud over en faktuel beskrivelse af de omskiftelige militære og politiske forhold i koldkrigsperioden forstået som årene fra 1945 til 1991 tager forfatterne også fat i en beskrivelse af, hvordan situationen var fra 1991 og frem til en lille måned før lederskabet i Den Russiske Føderation i februar 2022 fandt det relevant at angribe nabolandet Ukraine, Europas største land.

Politisk kommentator, journalist og tidligere forsvarsminister i perioden 1982-1987 Hans Engell er også inde over udgivelsen med et godt og retvisende forord.

DEN KOLDE KRIG SET I GRÆSHØJDE EN DANSK GRÆSRODSORGANISATION GENNEM KRIG OG FRED

Udgivet af Claus Arboe-Rasmussen i samarbejde med Folk & Sikkerhed

Tryk: Toptryk Grafisk, Gråsten

154 sider plus 4 sider omslag med flap

Pris: kr. 199,00 inkl. porto

Kan købes via sitet:

folkogsikkerhed.dk/ny-bog-om-folk-sikkerhed/

ISBN: 978-87-973699-0-6

Søværnet inklusive Marinehjemmeværnet og Kystredningstjenesten råder som omtalt i hver udgave af nærværende tidsskrift siden januar/februar 2021 over 20 forskellige skibstyper. I denne udgave sætter vi fokus på Søværnets organisation. Kilde og foto er fra bogen *Flåde Guiden - Det danske søværn i det 21. århundrede* skrevet af Søren Nørby, ph.d. Søværnets historiske konsulent, Institut for Militærhistorie og Krigsteori.

Søværnets organisation

SØVÆRNSKOMMANDOEN

I det danske forsvar er Søværnet organisatorisk placeret som en såkaldt Niveau II-myndighed, direkte under forsvarschefen. På dette niveau findes også Hæren og Flyvevåbnet, der ligesom Søværnet har hovedkvarter på Flyvestation Karup i Midtjylland.

Søværnets daglige ledelse varetages af Søværnskommandoen, hvis øverste chef har rang af kontreadmiral. Han støttes heri af en stab, der varetager Søværnets daglige drift og udvikling.

Under Søværnskommandoen findes tre eskadrer, som omfatter flådens skibe og tilhørende støttestruktur.

SØVÆRNETS ESKADRER

Søværnets skibe er inddelt i tre eskadrer med stabene for 1. og 3. Eskadre primært i Frederikshavn og staben for 2. Eskadre primært i Korsør. Eskadrernes skibe er placeret i såvel Korsør som Frederikshavn. Arbejdsfordelingen mellem de tre eskadrer er, at 1. Eskadre fokuserer på opgaverne omkring Grønland og Færøerne, mens 2. Eskadre fokuserer på de internationale operationer. Det er også i 2. Eskadre, at Søværnets minerydningsenhed MCM Danmark findes, mens Søopmålingen, der bistår Geodatastyrelsen med ajourføring af eksisterende eller udarbejdelse af nye søkort over danske og grønlandske farvande, er underlagt 1. Eskadre.

Den internationale udvikling med øget fokus på Østersøområdet medførte, at Søværnet den 1. januar 2019 oprettede en ny 3. Eskadre, der skal øge værnets evne til at varetage håndhævelsen af suveræniteten i de danske farvande. Derudover står 3. Eskadre for miljøberedskab og andre myndighedsopgaver i de danske farvande. Under 3. Eskadre hører derfor også Kystredningstjenesten med dens 21 redningsstationer, der varetager det civile Søredningsberedskab fra Bornholm til den jyske vestkyst og fra Skagen til Gedser.

▲ Et centralt element i Søværnets beredskab er øvelser med internationale samarbejdspartnere. Det forgår både i NATO-regi og på bilateralt niveau, når udenlandske orlogsskibe befinder sig i nærheden af dansk farvand. De mange øvelser gør det muligt for Søværnets enheder og personel at indgå stort set gnidningsfrit i operationer med Danmarks allierede som her, hvor fregatten NIELS JUEL i april 2019 er fotograferet i det Røde Hav i selskab med den amerikanske destroyer McFaul, den amerikanske krydser Mobile Bay og den franske destroyer Forbin. (Foto: S. Okermann/U.S.Navy)

▲ En af Søværnets fredtidsopgaver er at holde øje med fremmede orlogsskibe på vej gennem danske farvande. Her følger patruljefartøjet DIANA et af verdens største orlogsskibe, den russiske krydser Pjotr Velikij, gennem Storebælt i juli 2017. (Foto: P. Körnefeldt)

Underlagt 3. Eskadre er også Søværnets Overvågningsenhed, der har ansvaret for kontinuerligt at levere et overblik over den maritime trafik i de danske farvande. Til denne opgave råder Søværnets Overvågningsenhed over fem døgnbemandede kystudkigsstationer i Drogden, Hammer Odde, Kegnæs, Røsnæs og Skagen samt marineudkigsstationer i Føllesbjerg og Hellebæk. Søværnets Overvågningsenhed står også for at sikre gennemsejlingen ved Storebæltsbroen og Øresundsbroen, hvilket foregår i regi af henholdsvis Vessel Traffic Service Storebælt og Vessel Traffic Service Øresund. De indsamlede oplysninger tilgår blandt andet Nationalt Maritimt Operationscenter (NMOC), der organisatorisk er en del af Søværnskommandoen, og som er ansvarlig for

den taktiske indsættelse af enheder i danske farvande. Fra NMOC gennemføres en konstant overvågning af de danske farvande, og 24 timer i døgnet er tre af Flyvevåbnets EH101-helikoptere sammen med Søværnets skibe klar til at bistå folk i nød. NMOC er med sit Joint Rescue and Coordinations Center (JRCC) ansvarlig for koordinering af alle redningsaktioner i danske farvande (redningsaktioner på land er det danske politis ansvar).

SØVÆRNETS BASER

Ud over skibene i de tre eskadrer råder Søværnet også over en række landetablissemeter, der bidrager til værnets opgaveløsning. Siden midten af 1990'erne har de to flådestationer i Korsør og Frederikshavn været de

Til medlemmer af Danmarks Marineforening

Få del i overskuddet i et kundejet forsikringselskab

GF Forsikring er ejet af kunderne. Det betyder, at det er dig, der får glæde af årets overskud - og ikke aktionærer. Når årets skader er gjort op, får du din andel af overskuddet retur i form af billigere forsikringer - også selvom du har haft en skade.

Som medlem af Danmarks Marineforening kan du blive forsikret i GF Forsvarsklubber - en del af GF Forsikring. Se her, hvad du får:

- ✓ **Del i overskuddet:** I 2020 var overskudsdelingen i GF Forsvarsklubber 15% på bilforsikringen og 5% på øvrige forsikringer.
- ✓ **Billig Autohjælp.** Det koster kun 385 kr. om året, så er du sikret assistance, hvis din bil ikke kan køre.
- ✓ **Bedst i test-forsikringer:** Forbrugerrådet Tænk har testet bilforsikring, indboforsikring, ulykkesforsikring og husforsikring som en samlet pakke og kåret GF Forsikring som Bedst i test.
- ✓ **Høj kundetilfredshed:** GF Forsikringer er placeret i toppen på Trustpilot og vurderes som 'fremragende'.

Få et tilbud, og se hvad et kundejet forsikringselskab, kan betyde for dig.

Synes du, at GF Forsikring lyder som noget for dig?

Ring til os på 70 30 15 14

Husk, at det er nemt at skifte selskab. Siger du ja tak til tilbuddet fra GF Forsvarsklubber, så sørger vi for at opsiges forsikringerne hos dit nuværende selskab, og du får besked, når alt er på plads.

GF Forsvarsklubber

www.gf-forsvaret.dk · Tlf. 70 30 15 14 · forsvaret@gfforsikring.dk
Strandvejen 59 · 2100 København Ø · CVR-nr. 19 37 57 49

GF Forsvarsklubber tilbyder forsikringer via GF Forsikring a/s, som er et dansk forsikringselskab omfattet af Garantifonden for skadesforsikringselskaber.

*Overskud
til hinanden*

▲ Flådestationen i Frederikshavn fotograferet i juni 2018. Flådestationen omfatter et areal på 160.000 kvadratmeter, mens det tilsvarende tal for Flådestationen i Korsør er cirka 100.000 kvadratmeter. (Foto: K.V. Brøndum)

centrale elementer i Søværnets støttestruktur. Her findes et antal værksteder og depoter, der sammen sikrer, at flådens enheder kan være klar til indsats.

SØVÆRNETS UDDANNELSER

Søværnet skal løbende kunne uddanne og udvikle sit personel og råder derfor over en række skoler, uddannelses- og træningscentre, der er underlagt de tre eskadrer, og som efteruddanner Søværnets officerer, befalingsmænd og konstabler til værnsspecifikke opgaver til søs eller i land.

Søværnets officerer uddannes på Søværnets Officersskole på Svanemøllen Kaserne. Grundlagt den 26. februar 1701 er Søværnets Officersskole verdens ældste kontinuerligt fungerende søofficersskole. Den er underlagt Forsvarsakademiet.

På skolen uddannes de ledere, der skal stå i spidsen for at løse Søværnets og Forsvarets opgaver. Uddannelsen varer 2-3 år, afhængig af uddannelsesretning, og kræver, at den kommende kadet har en mellemlang videregående uddannelse (for eksempel en bachelorgrad) eller er internt rekrutteret i Forsvaret/Søværnet.

Skolen har tre studieretninger: taktisk officer, maskinteknisk officer og våben- og elektroniktisk officer.

En taktisk officer har blandt andet ansvaret for skibets navigation og for at sikre sejladsen, ligesom han eller hun vil træffe de taktiske beslutninger i en eventuel kampsituation. De indgår på linje med de to andre officersretninger i skibets daglige ledelse. De maskintekniske officerer har ansvaret for, at skibet kan sejle og

teknisk set kan løse de pålagte opgaver, mens de våben- og elektroniktiske officerer har ansvaret for, at skibet kan kæmpe, og varetager derfor den daglige vedligeholdelse af skibets højteknologiske våben-, sensor- og kommando- og kontrolsystemer. Fælles for de tre uddannelsesretninger er, at de foregår med en række skift mellem skolebænken og det mere praktiske om bord i Søværnets enheder.

Når søofficererne senere i deres karriere skal udnævnes til orlogskaptajner, skal de først tage en Master i Militære Studier på Forsvarsakademiet i København.

Søværnets sergenter uddannes ved Søværnets Sergentskole i Frederikshavn. De kommende sergenter får her en alsidig undervisning, der dækker elementer fra administration over pædagogik og undervisning til traditionsbevarelse, ledelse, kommunikation og konflikthåndtering.

Sergentskolen har også til opgave at gennemføre basisuddannelsen af Søværnets kadetter, der som kadetaspiranter får deres grundlæggende sømilitære kundskaber ved Sergentskolen. Skolen er også organisatorisk underlagt Forsvarsakademiet.

I Frederikshavn ligger også Søværnets Center for Maritim Uddannelse og Skibssikkerhed (CMS), der er underlagt 1. Eskadre. På CMS får Søværnets personel de grundlæggende færdigheder, som det kræver at fare forsvarligt til søs, og undervisningen omfatter blandt andet de basale sømandsmæssige færdigheder omkring havaribekæmpelse, redningstjeneste samt sikker håndtering af håndvåben og lignende. Søværnets Center for Sømiliter Teknologi (CST), der i skrivende stund ligger på Nyholm, men i den nuværende forligsperiode påregnes flyt-

tet til Korsør, giver skibsbesætninger den fornødne viden om skibenes maskineri, sensorer og kommunikationsudstyr, samt hvordan dette håndteres korrekt. Uddannelserne foregår dels på skolen på Nyholm, hvor der blandt andet rådes over en stor simulator, og dels om bord i Søværnets enheder. CST er også underlagt 1. Eskadre.

Den primære uddannelse i Søværnets våbensystemer finder sted på Søværnets Center for Våben (VBC), der er placeret yderst på Sjællands Odde ved Griben. Opstillet på brisk er her de fleste af de våbensystemer, der er i brug i Søværnet - fra maskingeværer til 76 mm-pjecer - og rundt om området er fastlagt et større skyde- og øvelsesområde, hvor våbnene kan afprøves uden fare for civile. Her kommer Søværnets enheder for at afprøve deres våbensystemer og sensorer i en operativ sammenhæng mod VBC's flyvende og sejlene droner.

Undervisning i den optimale taktiske brug af Søværnets enheder og deres våbensystemer foregår ved Søværnets Center for Taktik, der ligger i Frederikshavn. Her bliver Søværnets personel undervist i både maritim taktik, planlægning af operationer, mere praktisk orienteret undervisning i kommunikation, betjening af navigationssystemer og sensorer samt taktisk anvendelse af våbensystemer. Centret underviser også i mere civilt orienterede aspekter såsom søredning, og en stor del af undervisningen foregår ved hjælp af simulatorer.

I Frederikshavn findes også Søværnets Elektronisk Krigsførelses Center, der, som navnet viser, varetager Søværnets elektroniske krigsførelse - både som offensivt og defensivt våben. Centret står blandt andet for at udfærdige materiale til Flyvevåbnets Seahawk-helikoptere og de af Søværnets enheder, som er udrustet med elektroniske støttesystemer.

Sidst, men ikke mindst har Søværnet siden midten af 1800-tallet haft sin egen dykkeruddannelse. Den ligger i dag i regi af Søværnets Center for Dykning, der uddanner dykkere til Søværnets sejlene enheder. Skolen har pt. hjemme på Nyholm i København, men forventes i løbet af forligsperioden at flytte til Korsør.

NEUSTADT OG FOST

Søværnet har siden 2015 benyttet muligheden for at sende danske orlogsskibe og de- ▶

res besætninger på uddannelsesophold ved henholdsvis den tyske flådes havariskole ved Neustadt nær den tyske by Lübeck og den britiske flådes Flag Officer Sea Training (FOST) ved Plymouth i England.

Baseret på de to flåders krigserfaringer fra det 20. århundrede indebærer uddannelsesopholdene en meget omfattende afprøvning af skib og besætning. Målet er at skabe en organisation, der kan sejle og kæmpe, selv hvis skibet

skulle blive ramt af fjendtlig ild. Alle tænkelige scenarier bliver afprøvet, og hele den forudgående træning foruden selve deltagelsen ved Neustadt og i FOST har bidraget til at øge Søværnets professionalisme.

Redningsfartøjer forsinkes på grund af høje sikkerhedskrav

FORSVARET GÅR IKKE PÅ KOMPROMIS MED SIKKERHEDEN, OG DERFOR BLEV EN UDBUDSRUNDE OM NYE REDNINGSFARTØJER TIL SØS ANNULLERET FOR TREDJE GANG, FORKLAREDE FORSVARS-MINISTEREN I ET SAMRÅD

Af Helle Kolding. CS Bladet

Kun en tåbe frygter ikke havet. Sådan lød det engang, og det er bestemt en lære, som er evigt aktuel. Derfor findes der langs alle kyster i Danmark redningsstationer, hvor enten fastansat eller frivilligt personel er klar til at hjælpe dem, der måtte komme i nød på havet. Tilbage i 1981 skete der dog en frygtelig ulykke, hvor en af de redningsbåde, der var på vej ud til en nødsituation på havet, selv kom i havsnød og forulykkede, og hvor alle ombord omkom. Efterfølgende fik en stor undersøgelse af katastrofen den betydning, at man investerede i nye og andre redningsfartøjer.

Men sådanne redningsfartøjer bliver også gamle og slidte, og behovet for forskellige typer af redningsmateriel udvikler sig også. Derfor har der været forskellige udbudsrunder siden 2017, hvor virksomheder kunne byde ind på levering af forskellige redningsfartøjer, bl.a. motoriserede hurtige fartøjer. Af forskellige årsager er disse udbudsrunder blevet annulleret undervejs. Senest i august, hvor forsvarrets departement krævede en redegørelse fra FMI, om hvorfor også denne runde blev annulleret.

SLIDTE FARTØJER

Med disse annulleringer er konsekvensen, at leveringen af nyt materiel til Kystredningstjenesten endnu engang er blevet yderligere forsin-

ket. Og Kystredningstjenesten, der i 2011 kom ind under Søværnet og dermed hører til Forsvarsministeriets område, har påpeget, hvor store mangler og udfordringer, der er med det slidte og gamle materiel. Herunder også slidte og brugte fartøjer.

Det var baggrunden for et samråd, som Venstre havde kaldt forsvarsministeren til i starten af september, hvor Mads Fuglede spurgte ind til, hvad ministeriet har tænkt sig at gøre for at sikre sikkerheden til søs og brugbare egnede fartøjer.

Minister Morten Bødskov pointerede, at sikkerhed har højeste prioritet, og at sikkerhed er et meget vigtigt emne.

– Kystredningstjenesten består af både faste erfarne folk og frivillige, der gør et fantastisk stykke arbejde. Sikkerheden er vigtig. Vi skal tænke os godt om og også stille høje krav til det materiel, vi skal bruge. Vi skal ikke gå på kompromis med sikkerheden. Den slags tager tid, forklarede ministeren.

HØJ REDNINGSPROCENT

Han tilføjede, at redningsprocenten med 95% i snit de seneste fem år er meget høj. Og at Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse, FMI, er i fuld gang med at løse udfordringen med at skaffe det rigtige materiel, herunder også de rigtige redningsfartøjer.

– Mange anskaffelser af forskellige typer af større og mindre fartøjer er i gang. Der foregår i øjeblikket køb af fem både til levering i 2023-24, og der forberedes også køb af fartøjer til levering fra 2026, fortalte ministeren videre.

– Der har været tre udbud siden 2017, der er blevet annulleret indtil videre af forskellige

grunde. Seneste runde blev annulleret i august. FMI konstaterede flere fejl og uklarheder i udbuddet, og i øvrigt er der også sket en betydelig ændring af leveringsprisen. Derfor blev udbuddet annulleret. FMI arbejder nu på et nyt udbud, lød det desuden fra Morten Bødskov.

Ministeren kom igen ind på, at man prioriterer sikkerheden højt. Forsinkelsen skyldes ikke manglende finansiering.

– Årsagerne findes i udfordringer til lovgivninger og sikkerhedskrav m.m. Der er gang i mange ting, og det er et stort projekt, forklarede han og fortsatte: – Materielsituationen er ikke optimal og ikke tilfredsstillende, men indtil videre byder forsvarrets øvrige kapaciteter ind med hjælp, hvor der måtte opstå et behov ved de enkelte redningsstationer.

HØJE KRAV

Det var dog ikke et svar, som Mads Fuglede og hans partifælle Peter Juhl umiddelbart lod sig nøje med. De ønskede begge, at forsvarsministeren ville være med til at fremrykke leveringen af de nødvendige redningsfartøjer, ikke mindst fordi behovet for nye redningsfartøjer flere steder er meget nødvendigt.

Igen måtte ministeren påpege, at det er en svær udfordring at skaffe det rigtige materiel, og at annulleringen af indtil videre tre forskellige udbudsrunder også har forsinket processen.

– I Danmark stiller vi meget høje krav til sikkerheden og særlige specifikke kvalifikationer. De standarder, vi stiller til et redningsfartøj, findes simpelthen ikke på markedet lige nu. Det skal specialbygges, det findes ikke. Det skal laves. Derfor tager det tid, fastslog ministeren.

Fiskekvoter 2023 fastholder pres på Østersøens fiskere

MINISTERRÅDET I EU HAR FASTLAGT NÆSTE ÅRS FISKEKVOTER I ØSTERSØEN. DET ER EN DÅRLIG AFTALE, DER FASTHOLDER ØSTERSØENS FISKERE UNDER MAKSIMALT PRES

Af Rasmus K. Spørgel

Sidste år blev torskekvoten i den vestlige Østersø reduceret med 88 procent. Et stort slag mod Østersøens fiskeri, og desværre lysner det ikke i horisonten. Ministerrådet i EU er nået frem til en kvoteaftale for 2023, der fastholder det lave niveau for torskekvoten. Kvoten på rødspætter og silde i den centrale Østersø hæves, men det ændrer desværre ikke på den alvorlige situation, som fiskerne står i. Østersøens fiskere kigger dermed ind i endnu et hårdt år.

– Der er absolut intet godt at sige om den her aftale. Den fastholder Østersøens fiskere i et jerngreb, og mange fiskere kommer til at bukke under. Det er trist for de havneområder på Fyn, på Sjælland og i særdeleshed på Bornholm, hvor fiskeriet har spillet en særlig rolle, siger formanden for Danmarks Fiskeriforening, Svend-Erik Andersen.

LYTTER IKKE TIL BIOLOGERNE

Med aftalen står det også klart, at EU-Kommissionen og Ministerrådet beskærer fiskekvoterne mere, end hvad der er nødvendigt. Ekspertene fra det internationale Havundersøgelesråd (ICES) havde nemlig lagt op til, at nogle kvoter godt kunne hæves.

Det er et sidespor og direkte erhvervsfjendligt, lyder det fra Danmarks Fiskeriforening.

– Jeg synes, det er en katastrofe, at politikkerne i EU ikke lytter til biologerne og dermed ikke lader os fange de fisk, som, de mener, er bæredygtigt. Fisk er både en sund og klimavenlig spise. Alligevel vælger politikkerne at stramme skruen mere, end biologerne siger er nødvendigt. Det er for mig at se helt uforståeligt og uansvarligt, siger Svend-Erik Andersen.

FASTHOLDER BØVLEDE REGLER

I fiskerierhvervet har man udover størrelsen på kvoterne ønsket et opgør med nogle af de regler, der gør det vanskeligt at udnytte særligt rødspættebestanden. Man har også haft et øn-

▲ Frikstanget fisk fra Østersøen er efterhånden en mangelvare.

(Foto: Fiskeri Tidende)

ske om, at lukkeperioderne i Østersøen afskaffes, så man kan holde gang i fiskeriet. Desværre lykkedes den del af missionen heller ikke.

– Det er skuffende, at vi ikke slipper af med nogle af de regler, der ikke har betydning for torskebestanden, men som spænder den for fiskeriet efter rødspætter og andre arter. Det er trosset, og det virker mest af alt som om, at EU ønsker en total atviking af fiskeriet i Østersøen. Det er en skammelig holdning, siger Svend-Erik Andersen.

BEHOV FOR OPHUGNING VOKSER

I fiskerierhvervet står det klart, at situationen i Østersøen er så alvorlig, at behovet for ophugning kun bliver større det kommende år. I

den forbindelse gør fiskerierhvervet det klart, at det skal sikres, at ophugningsordningen bliver tilgængelig for de fiskere, der har brug for det, hvad enten det skyldes det bebudede trauforbud i Bælttravet eller de voldsomme kvotereduktioner.

– Det er godt, der nu er afsat 50 millioner til ophugning. Nu er der behov for at sikre, at ophugningsordningen kommer ud at virke og ikke drukner i alle mulige og umulige krav, der betyder, at fiskerne ikke får adgang til ophugning alligevel. Det skal holdes simpelt og enkelt, så de fiskere, der har brug for og ønsker ophugning, også kan få det, siger Svend-Erik Andersen.

Østersøkvoter 2023

	Kvote 2022	Biologisk rådgivning	Kvote 2023	Ændring i % fra 2022 til 2023
Torsk 22-24	489	641	489	0
Torsk 25-32	595	0	595	0
Sild 22-24	788	0	788	0
Sild centralt	53.653	71.358	70.822	+32%
Brisling	251.943	224.114	224.114	-11%
Rødspætter	9.050	13.315	11.313	+25%
Laks	63.811		63.811	0

Mindeplade for de faldne i slaget ved Helgoland

DER SKULLE GÅ Knap 158 ET HALVT ÅR, INDEEN DE FALDNE I SLAGET VED HELGOLAND FIK DERES NAVNE PÅ ET MINDESMÆRKE I DANMARK.

Med den danske afdeling af Helgolands Lauget som idégruppe og med økonomisk støtte fra et medlem af den norske afdeling af laugets samt opbakning fra bestyrelsen og ledelsen på DSI fregatten JYLLAND, blev der ved en kort højtidelighed den 14. oktober 2022 endelig afsløret et mindesmærke med navnene på de tyve danske orlogsfolk, der omkom under træningen ved Helgoland den 9. maj 1864.

Kunstneren Thorgerd Broni Kirkeskov Jensens effektfulde og velkomponerede mindeplade blev afsløret af Helgolands Laugets oldermann, Per Dichmann Hansen. Inden afsløringen bød direktør Karin Buhl Slæggerup velkommen, efterfulgt af en kort tale af stabschef for Søværnskommandoen, kommandør René Fuglsig, der indledte med at kommentere på den nutidige situation, hvor vi atter bliver mindet om, at fred, fordragelighed og tætte venlige relationer mellem nationer ikke er nogen selvfølge.

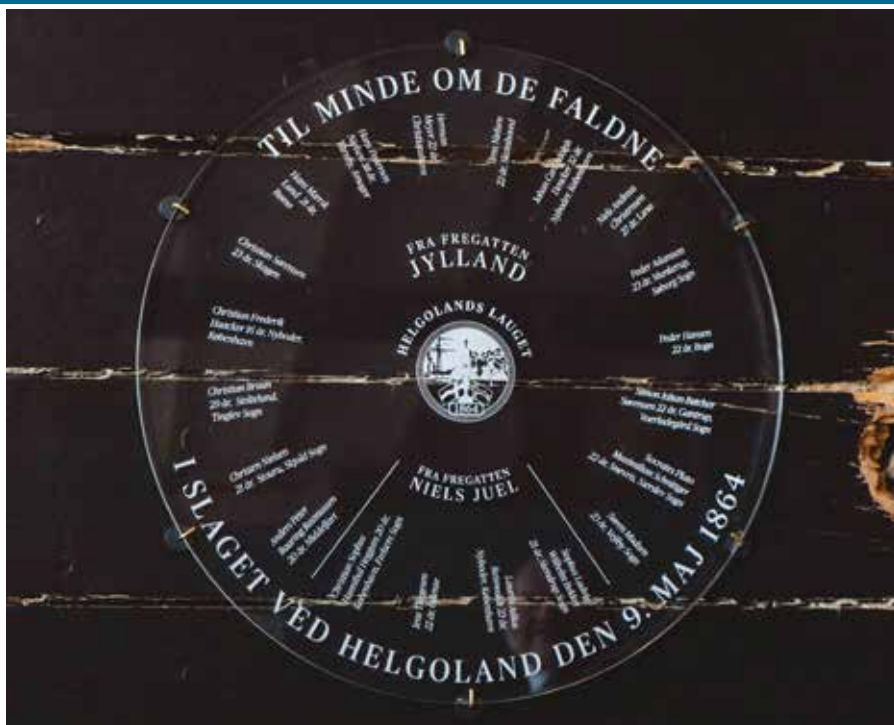
– Mon ikke mange, såvel generationer som enkeltpersoner, havde vænnet sig til, at vi efter afslutningen af den kolde krig i stort omfang havde udviklet stærke internationale relationer, hvor samarbejde og sameksistens stod højt på dagsordenen i vores ende af verden? Måske var mange af os reelt faldet til ro i den overbevisning, sagde han blandt andet, inden han vendte begivenheden i 1864.

– Flåden har siden sin grundlæggelse i 1510 udgjort et centralt element i Danmarks forsvar og nationale overlevelse. Og det gør den stadig. Det er også derfor, vi står her i dag for at markere en begivenhed, der i sandhed beviser flådens betydning: Slaget ved Helgoland den 9. maj 1864.

Efter tale og afsløring lagde landsformand Steen Engstrøm krans ved mindesmærket på vegne af Danmarks Marineforening.

HELGOLANDS LAUGET

Helgolands Lauget har 14 danske og 12 norske medlemmer. Lauget blev oprettet den 5. maj

▲ Kunstneren Thorgerd Broni Kirkeskov Jensens mindeplade i akryl fremstår effektiv på den opstillede skibsside i udstillingshallen på fregatten i Ebeltoft.

▲ Helgolands Lauget oldermann Per Dichmann Hansen afslører mindepladen.

1996 i chefkahytten på fregatten JYLLAND. Baggrunden var, at de tre orlogsfartøjer, der deltog i slaget ved Helgoland den 9. maj 1864, efterfølgende sejlede til Kristiansand i Norge for at begrave de døde og for at få de sårede under behandling.

Befolkningen i Kristiansand tog vel imod de danske skibe. De sårede blev behandlet, og de døde blev begravet på byens kirkegård den 13. og 17. maj 1864. Kristiansand by lovede ved den lejlighed at værne om de døde. Senere er der gennem en indsamling i byen blevet rejst

penge til et mindesmærke for de faldne på Kristiansand Vestre Kirkegård.

Danske orlogsskibe har siden 1864 jævnligt anløbet Kristiansand og lagt en krans ved mindesmærket. Efter 2. Verdenskrig og med oprettelsen af et NATO-hovedkvarter i Norge, har det været pålagt ældste danske søofficer i Norge at lægge en krans på mindesmærket i Kristiansand den 9. maj under passende højtidelige former. Da NATO-hovedkvarteret lå i Oslo, var der en stor dansk repræsentation tilknyttet, og som følge deraf også stor tilstedeværelse på denne dag. Højtideligheden blev ofte kombineret med et besøg af et dansk orlogsskib.

Kongehuset har ligeledes været til stede den 9. maj. Således var det arveprins Knud, der på 100-årsdagen i 1964 lagde kransen. Dronning Margrethe var ved mindesmærket i 125-året for slaget. Kronprinsesse Mary og den norske kronprinsesse Mette Marit var med til mindehøjtideligheden i 2014 ved 150-årsdagen for slaget.

I forbindelse med NATO's omorganisering i 1990'erne blev daværende ældste danske søofficer, kontreadmiral Jørgen Jakobsen, bekymret for, om ceremonien den 9. maj ville fortsætte, da der ikke med sikkerhed ville være dansk militær repræsentation i Norge. Jørgen Jacobsen og den daværende chef for Sørlan-dets Marinedistrikt i Norge, kommandør Per Kjell Kristiansen, stiftede derfor i samarbejde med den daværende direktør for DSI fregatten JYLLAND Helgolands Lauget i chefkahytten om bord på Fregatten JYLLAND den 5. maj 1996.

I dag er det chefen for Marinehjemmeværnet, der hvert år den 9. maj lægger krans ved mindeobelisken i Kristiansand. Begivenhederne har udover mindehøjtideligheden også udviklet sig til et årligt flådebesøg af et eller flere fartøjer fra Marinehjemmeværnet.

▲ Danmarks Marineforenings krans blev lagt af landsformand Steen Engstrøm.

▲ Oldemand Per Dichmann Hansen er her flankeret af kommandør René Fuglsig og landsformand Steen Engstrøm. (Foto: Jonas Klitgaard)

TEL. & FAX 33 12 82 53
POSTGIRO NR.: 102-3071
D. B. 3001.3015-127201
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

DK - 2000 Frederiksberg
Dronning Olgas Vej 9, st.
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSBAND.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ORDENSKAPITLET
GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE
ORDENSBÅND
MINIATUREORDENER OG MEDALJER
BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

MARINEFORENINGENS VETERANARBEJDE

Danmarks Marineforenings arbejde for at støtte op om Danmarks og Rigsfællesskabets indsats for de mænd og kvinder, der har gjort en indsats og har været eller er udsendt på internationale missioner på vegne af Danmark, er over de seneste år blevet mere markant. Samtidig er samarbejdet mellem Danmarks Marineforening og Danmarks Veteraner samt landets øvrige forsvarspositive organisationer gennem den tværfaglige organisation Danske Soldater- og Marineforeningers Fællesråd samt i rammen af Folk og Sikkerhed intensiveret. I nærværende tema vil vi forsøge at gøre status over, hvor Danmarks Marineforenings veteranindsats står ved årsskiftet 2022/2023.

(Kilder, tekst og foto: Brian Møller Nielsen, Morsø Kommune. Leif Mortensen. Rasmus Lohse. Steen Engstrøm. Niels Hartvig Andersen. Knud Spangso. Carlo Pedersen. Forsvaret. Nyborg Marineforening. Vordingborg Marineforening. Horsens Marineforening, Assens Marineforening. Holbæk Marineforening. Randers Marineforening. Esbjerg Marineforening. Odense Marineforening. Godthåb Marineforening.)

Nu er der vind i sejlede på fartøjet "Samarbejde"

*Af landsformand for Danmarks Veteraner,
Niels Hartvig Andersen.*

Som landsformand for Danmarks Veteraner og Veteranstøtten glæder jeg mig hver gang, vi veteraner mødes med søens folk til vores efterhånden mange fælles arrangementer, hvor vi hver især inviterer hinanden som gode soldaterkammerater, der hver på sin måde og med respektive særkender støtter op om en god sag eller et godt formål.

Jeg hører heldigvis færre og færre gange bemærkninger om, at "de andre" jo ikke er veteraner. Og det er jeg glad for. Men jeg vil lige bringe definitionen på en veteran, som den er defineret i veteranpolitikken:

Ved en veteran forstås en person, der - som enkeltperson eller i en enhed - har været udsendt i mindst én international operation. Personen kan fortsat være ansat i forsvaret, men kan også være afgået fra organisationen og overgået til det civile uddannelsessystem, arbejdsmarked eller andet.

Veteranpolitikken gælder for veteraner, der har været udsendt i regi af Forsvarsministeriet. Det vil sige, at man som veteran kan få hjælp og støtte fra Veterancentret i Ringsted eller rundt om på landets mange tjenestesteder og flådestationer. I øvrigt et livslangt tilbud til veteranerne og deres familier.

Ovenstående definition er under pres, da der ikke mindst fra Søværnets side ønskes en ændret definition, så også tjeneste på sejlede enheder inden for Rigsfællesskabets grænser bliver anerkendt og belønnet som værende berettiget til at kalde sig veteran og kunne modtage de ydelser, som dette berettiger til. Det arbejdes der også på i Norge og Sverige, og i Danmark undersøger vi, om det vil være muligt at ændre på dette. Også selv om det vil koste penge.

Her er Danske Soldater- og Marineforeningers Fællesråd (DSM) en vigtig medspiller og veteranaktør. Og dette samarbejde er vi meget glade for.

▲ Fælles indmarch på Kastellet på FN-dagen den 24. oktober 2022.

Hvis man nu engang ikke er veteran, men har aftjent sin værnepligt eller forrettet mange års tjeneste i Forsvaret eller fortsat er ansat her, kan man så ikke mødes med sådan nogle veteraner? Jo, selvfølgelig kan man det. Og gerne tit og ofte. Det er godt en gang imellem at se nye horisonter, at få nye venskaber og høre andet end det, som man er vant til at høre igennem mange års foreningsliv.

VI STÅR GANG PÅ GANG SKULDER VED SKULDER

Når hospitalsskibet "Jutlandias" indsats under Korea-krigen 1951-53 to gange om året markeres den 23. januar og 16. oktober, står vi

sammen med DSM-flag og vores fane på hver sin side af mindesmærket. Der bliver lagt krans, holdt et minuts stilhed, og Sydkoreas ambassadør holder en mindetale. Et flot og værdigt samarbejde.

Efterhånden deltager der et eller flere flag fra DSM til Danmarks Veteraners parader i Kastellet på NATO-dagen den 4. april, den internationale dag for FN's fredsbevarende styrker den 29. maj og FN-dagen den 24. oktober. Danmarks Veteraner stillede også med to faner på dækket af fregatten PEDER SKRAM, da dronningen startede dette års sommertogt med DANNEBROG. ▶

På Den Nationale Flagdag den 5. september står vi sammen ved kommunernes arrangementer for at takke for veteranernes indsats for Danmark. Og I kan tro, at det varmer, når også marineforeninger og soldaterforeninger stiller og støtter op om denne gode sag.

Jeg har med glæde overrakt Danmarks Veteraners hæderstegn til afdelingsformanden for Randers Marineforening, der har åbnet sin flotte marinestue op for veteranerne i byen. Dette har helt sikkert også være medvirkende til, at Randers blev udnævnt til årets Veterankommune i 2021.

Og sådan foregår samarbejdet heldigvis rigtig mange steder. Danmarks Marineforenings lokalafdelinger har noget og kan noget, som vi i Danmarks Veteraners lokalforeninger desværre ikke har været dygtige nok til at kunne etablere. Lidt positiv misundelig må man godt være, især når vi nu har mulighed for at kunne komme ind i de hellige og flotte haller.

Samarbejdet pågår i hele Rigsfællesskabet. Hovedbestyrelsen i Danmarks Veteraner havde mulighed for et veteranbesøg i Grønland, og vi blev fantastisk modtaget, ikke mindst i Godthåb Marineforening. En flot kranselægning med vores fane og flag og et brag af en recep-

▲ Fælles markering ved mindestenen for hospitalsskibet "JUTLANDIA".

tion i marinestuen. Som vi erfarede, var marinestuen byens andet rådhus. Og her emmede lokalerne af gode folk, hjertevarme, søulke og røverhistorier og minder om mange års gode arrangementer. Jeg håber, at vi får mulighed for igen at besøge stedet og stuens mange gode frivillige.

Som I sikkert ved, arbejder vi med at få fartøjet LUNDEN fra Søværnet, så vi kan oprette en egentlig forening, Veteraner til søs, med dette fartøj som marinestue og samlingspunkt.

At dette vigtige arbejde ledes af DSM-formand Steen Engstrøm understreger endnu engang vores tætte samarbejde, også på de bonede gulve.

På Bornholm har Danmarks Veteraners lokalforening heldigvis kunnet hjælpe Bornholms Marineforening med lokaler. Et godt samarbejde til gavn og glæde for begge foreningers medlemmer.

Så sig ikke, at vi ikke samarbejder. Det vil jeg gerne opfordre til, at vi fortsætter med.

Øget lokalsamarbejde

Som skrevet andetsteds i dette tema arbejder Danmarks Marineforenings 75 lokalafdelinger målrettet på at etablere samarbejde med og gode relationer til såvel foreningen Danmarks Veteraner som kommunernes veterankoordinatorer.

Tilbuddene til veterankoordinatorerne gælder mestendels brug af marinestuerne som mødested.

Samarbejdet med foreningen Danmarks Veteraner har i to tilfælde udmøntet sig i konkrete bofællesskaber. I flere byer har samarbejdet betydet, at der er opsat mindestene i forbindelse med konkrete hændelser for veteraner fra lokalområdet.

▲ Borgmester Hans Ejner Bertelsen holder tale ved Den Nationale Flagdags markering i Morsø Kommune.

▲ Randers Marineforening deltager altid med flaggaster under arrangementet ved Mindeankeret på Randers Havn.

▲ Flagparade den 5. september 2022 ved Marinehuset i Nyborg

DEN NATIONALE FLAGDAG

Efter at overkonstabel Kim Eg Thygesen med udgangspunkt i sin udsendelse til Kosovo i 2004 og Afghanistan i 2006 foreslog, at Danmark skulle hædre sine udsendte med en national flagdag, blev det i 2009 besluttet af den

daværende regering, at den 5. september skulle være Den Nationale Flagdag for Danmarks Udsendte. Dagen blev højtideligholdt samme år. Her i 2022 er det således 14. gang, flagdagen afholdes.

Fra at være en næsten ren københavnerbegivenhed bliver dagen i dag markeret i stort set alle landets 98 kommuner. I flere kommuner skete det på baggrund af pres og lobbyisme fra den lokale marineforening.

Danmarks Marineforening anerkendt veteransamarbejdspartner

Danmarks Marineforenings 75 lokalafdelinger har over de seneste år været en aktiv del af veteranarbejdet i Danmark og Grønland.

Således er det i flere kommuner den lokale marineforening, der via gode relationer til de kommunale politikere har fået disse gjort opmærksom på vigtigheden af at markere Den Nationale Flagdag for Danmarks Udsendte den 5. september.

Dette engagement omkring veteranarbejdet er efterfølgende udvidet, så mange marinestuer i dag er ramme for en række sociale arrangementer i regi af de lokale veteraner. Eksempelvis deler veteranerne på Bornholm nu deres lokale på Almegårds Kaserne med Bornholms Marineforening.

Endvidere vil det for den nystartede forening Danmarks Veteraner til søs være helt naturligt

▲ De tre formænd f.v. Rasmus Lohse, Grønlands Veteraner, Niels Hartvig Andersen, Danmarks Veteraner og Lars Bruun, Godthåb Marineforening, står klar til kranselægning ved mindeankeret for omkomne civile og militære søfolk i grønlandske farvande.

at benytte sig af de mange marinestuer rundt om i de danske kystbyer.

En markant afdeling i dette samarbejde er Godthåb Marineforening i Nuuk, der har et tæt samarbejde med Grønlands Veteraner.

– Vi stiller gerne vores lokaler frit til rådighed og giver et nap med ved behov, siger afdelingsformand Lars Bruun. – Grønlands Veteraner inviteres også til arrangementer, og af og til oplever vi det omvendte. Blandt andet inviterede Grønlands Veteraner alle medlemmer af Godthåb Marineforening til julefrokost i december.

SAMARBEJDE VED BESØG FRA DANMARK

I juni i år fik Grønlands Veteraner besøg af Danmarks Veteraners landsbestyrelse, Ve-

teranstøtten og Veteranprojekt Grønland. Her blev medlemmerne i Godthåb Marineforening helt naturligt inddraget. Afdelingsformand Lars Bruun deltog således ved et internt arrangement med bestyrelserne fra veteranforeningerne.

De tre formænd fra henholdsvis Grønlands Veteraner, Danmarks Veteraner og Godthåb Marineforening lagde krans og dannede sammen med de øvrige deltagere flag- og faneborg ved en mindehøjtidelighed ved mindeankeret for omkomne civile og militære søfolk i grønlandske farvande.

– Mindeankeret er placeret som nabo til Godthåb Marineforening, og det var derfor oplagt, at vi lagde lokaler til det efterfølgende net-

værksmøde samt grillarrangement arrangeret af Grønlands Veteraner, siger Lars Bruun.

Formanden for Grønlands Veteraner, Rasmus Lohse, og Lars Bruun er enige om, at deres to forsvarspositive foreninger i Grønland skal arbejde sammen.

– Vi mærker, at vores fællesskab styrkes og udbygges løbende. Vi øger hele tiden antallet af fællesaktiviteter, og vi støtter hinanden i at højtideliggøre arrangementer, lyder det samstemmende fra de to formænd.

Veteraner til søs

Af Steen Engstrøm, facilitator, fungerende formand for Danmarks Veteraner/Veteraner til søs

Danmarks Veteraner er udsprunget af De Blå Baretter og har primært hentet sin medlemskreds fra missionerne på Cypern, i Gaza og Congo samt senere udsendelserne til Irak og Afghanistan, hvilket naturligt sætter sit præg i de lokale områdebestemte veteranforeninger. De meget få medlemmer med maritim baggrund har hovedsageligt været udsendt som enkeltpersoner i FN-regi og har derigennem opbygget et netværk, der har trukket dem ind i medlemskredsen.

Søværnet har i dag et større og stedse stigende antal veteraner, der hidtil ikke naturligt har været tiltrukket af Danmarks Veteraner.

Siden 1948 har Søværnets udsendte personel reelt været veteraner, men først med udsendelsen af korvetten OLFERT FISCHER til den Persiske Golf i 1990-91 har det også været i form af hele skibsbidrag. Listen over Søværnets indsættelse i internationale operationer er længe, end de fleste husker, og hundreder af tidligere og nuværende tjenstgørende i Søværnet har været en del heraf. I dag udgør Søværnets internationale indsættelser således en betyde-

lig del af Forsvarets samlede årlige indsats.

Trods dette har der endnu ikke været et fælles forum for Søværnets veteraner, men er der behov for sådan et?

Tja, det er altid svært at vurdere indledningsvis, men en række tilkendegivelser peger dog i den retning, og så må en medlemstilgang eftervisse dette. Særligt tidligere tjenstgørende søværnspersonel kunne meget vel have et behov for et fælles samlingspunkt.

Kan de eksisterende landsdækkende maritime foreninger/selskaber så ikke udfylde dette mulige vakuum?

Jo, måske og alligevel nok ikke helt. På officerssiden er der jo Sø-Lieutenant-Selskabet og Søofficers-Foreningen, der dog begge har hvert sit andet fokus. Danmarks Marineforening er baseret på lokale afdelinger og en medlemskreds i nærområdet til disse og er for nuværende ikke tilstrækkeligt tværgående i sine aktiviteter på landsplan. Marineforeningen kan dog tilbyde den maritime ramme for samvær via sine mange marinestuer og kan således ses som et gensidigt supplement. Veteraner er dog altid meget velkomne i Marineforeningen, hvad

enten det er som enkeltpersoner eller forening.

Ud fra disse betragtninger er den landsdækkende forening Veteraner til søs startet med det formål at skabe et fælles forum for Søværnets hjemsendte og tjenstgørende veteraner, men også for andre veteraner med maritim interesse, hvor de særlige forhold ved udsendelse i maritime operationer er en central del af virket. Herudover at bidrage til oplysning om maritime aktiviteter med dansk deltagelse, hædre (maritime) veteraner på værdig vis, deltage i markeringen af særlige maritime begivenheder og hjælpe hjemvendte veteraner, som måtte have behov for lægmandsstøtte.

Det er ambitionen at kunne råde over et skib som omdrejningspunkt for foreningens aktiviteter, der skal kunne drives og sejles af medlemmerne. Skibet skal også kunne sejle for andre veteranforeninger samt veteraner og deres pårørende med behov for en særlig aktivitet som eksempelvis at bringe udfordrede familier sammen igen på en ny måde.

Der pågår derfor en løbende dialog med Søværnet om mulighederne for at overtage det tidligere stationsfartøj Y343/LUNDEN (tidl. MHV 90/BOPA), herunder eventuel støtte til

▲ Det tidligere stationsfartøj Y343/LUNDEN (tidl. MHV 90/BOPA) kommer til at spille en rolle i arbejdet med det relativt nye tiltag Veteraner til søs.

basering samt begrænset drift- og vedligeholdelse af fartøjet. Dialogen er nu så fremskredet, at der tegner sig en løsningsmodel, hvor skibet overdrages til Danmarks Veteraner, Veteraner til søs, hvor det så skal registres som civil (forenings)skib efter Søfartsstyrelsens gældende love og regler. Samtidig tilbyder Søværnet, at skibet kan baseres på en flådestation og støttes med basal logistik til drift og vedligeholdelse i begrænset omfang derfra.

Tiden er derfor nu moden til at initiere et projekt omkring (gen)klargøring af skibet til vores

brug, bl.a. med et indledende værftsophold. Dette vil blive en kostelig affære, som Danmarks Veteraner ikke selv kan gabe over og ej heller skal belaste de øvrige veteranforeninger med. Det økonomiske grundlag skal derfor findes via sponsorstøtte fra veteranvenlige fonde, virksomheder m.fl.

Aktiviteterne i Veteraner til søs skal naturligvis planlægges, så de tager højde for medlemmernes bopæl i det ganske land. Dermed skal deltagelse i vid udstrækning også kunne ske virtuelt via Zoom/Teams etc.

Fysisk skal aktiviteterne på skift placeres forskellige steder i landet, hvor marinestuerne og/eller andre lokale veteranforeningers lokaler kan udgøre rammen.

Synes du nu, at Veteraner til søs er lige noget, du kan gå ind for, så meld dig under flaget, hvad enten det skal være som støttemedlem eller egentligt medlem via Danmarks Veteraners hjemmeside: www.danmarksveteraner.dk. Vi ser frem til at høre fra dig!

DISTRIKT

STORKØBENHAVN, BORNHOLM & GRØNLAND

Distriktformand: Gert Allan Larsen
Tlf.: 20 43 87 96, E-mail: skbg@marineforeningen.dk
Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København, Brøndby, Ishøj, Godthåb og Bornholm

DISTRIKT

NORDSJÆLLAND

Distriktformand: Palle Pedersen
Tlf.: 20 10 50 53, E-mail: nosj@marineforeningen.dk
Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje, Hundested, Frederikssund og Frederiksværk

DISTRIKT

VESTSJÆLLAND

Distriktformand: Søren Brusgaard
Tlf.: 21 42 30 14, E-mail: vesj@marineforeningen.dk
Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk, Korsør og Skælskør

DISTRIKT

SYDSJÆLLAND & ØERNE

Distriktformand: Niels Chr. Rasmussen
Tlf. 40155047, E-mail: ssjo@marineforeningen.dk
Næstved, Møen, Køge, Vordingborg, Stevns, Nakskov og Nykøbing Falster

DISTRIKT

FYN

Distriktformand: Erik Jørgen Bodal
Tlf.: 40 45 30 11, E-mail: fyno@marineforeningen.dk
Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens, Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg, Langeland og Middelfart

DISTRIKT

SYD- & SØNDERJYLLAND

Distriktformand: Per Dichmann Hansen
Tlf.: 22 48 88 43
E-mail: ssjy@marineforeningen.dk
Tønder, Esbjerg, Fanø, Ribe, Padborg/Gråsten, Sønderborg, Fredericia, Kolding, Haderslev, Aabenraa og Vejle

DISTRIKT

MIDTJYLLAND

Distriktformand: Lars Gjættermann
Tlf.: 29 63 21 13, E-mail: mijy@marineforeningen.dk
Aarhus, Randers, Grenaa, Ebeltoft, Viborg, Horsens, Samsø og Skanderborg

DISTRIKT

NORDVESTJYLLAND

Distriktformand: Per Toftum Larsen
Tlf.: 40 15 58 93, E-mail: nvjy@marineforeningen.dk
Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande, Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn, Struer og Løgstør

DISTRIKT

NORDJYLLAND

Distriktformand: Charley F. Pedersen
Tlf.: 23 65 04 28, E-mail: nojy@marineforeningen.dk
Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals, Hjørring, Hadsund, Hirtshals og Hobro

Notesiderne indeholder variable relevante informationer, foto samt permanente siteoplysninger fra afdelingerne. Deadline for siterettelser og informationer er altid den 15. i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

DISTRIKT NORDJYLLAND

Den stadig herskende pandemi gjorde, at Danmarks Marineforenings gave til de to 100-års-lokalafdelinger i Hirtshals og Hadsund først fik deres jubilæumsgave under distriktsmødet i Hirtshals den 25. september 2022. Landsformand Steen Engstrøm kunne her slå to fluer med et smæk og overrække de flotte gaver til de respektive afdelingsformænd Poul Erik Frandsen og Henrik Ræbild Rasmussen. Mødets omdrejningspunkt var ellers ifølge distriktsformand Charley F. Pedersen en generel orientering om, hvad der var sket siden sidste møde først på året.

DISTRIKT FYN

24 medlemmer fra 9 af distriktet Fyns 11 afdelinger deltog den 11. september i distriktsmødet, der var forlagt til marinehuset i Middelfart. Ifølge distriktsformand Erik Bodal forløb mødet i god ro og orden.

– Vi besluttede, at forårs- og efterårsmøderne fremover placeres på to faste søndage, siger Erik Bodal, der også fortæller, at der blev fremlagt forslag om, at der bør fremstilles skabeloner til fremstilling de lokale Årets Mariner-, Fregatkaptajn- samt medlemsanciennitetsdiplomer.

DISTRIKT MIDTJYLLAND

Ifølge distriktformand Lars Gjøttermann havde de fremmødte deltagere fra afdelingerne i Ebeltoft, Grenaa, Horsens, Randers og Viborg et godt og givende distriktsmøde den 16. oktober.

– Det blev besluttet, at der ud over de traditionelle to distriktsmøder om året, fremover skal holdes et formandsmøde i april måned i en afdeling bekvæm centralt i distriktet, oplyser distriktformanden.

AMAGER

amagermarineforening.dk

ASSENS

assens-marineforening.dk

Mandag den 5. september blev der i Assens som i mange andre byer landet over afholdt flagdag for Danmarks udsendte. Dagen blev markeret med flaghejsning på flagmasten ved Marinehuset. Arrangør var Assens Kommune, Assens Marineforening og Assenskredsens Garderforeningen. I alt deltog 55 personer, der stillede med ni flag og faner.

BOGENSE

bogensemarineforening.dk

BRØNDBY

marineforening.dk

Chefsergent i Søværnet, Morten Thor Christensen, gav på medlemsmødet i september et yderst aktuelt og spændende foredrag over emnet "Søværnet i udvikling".

Medlemsmødet i oktober havde museumsinspektør Anton Pihl Mosede Fort som foredragsholder. Her var emnet Europas flag og den store krig. – En fantastisk aften. Det betyder, at jeg nu ser flag på en helt anden måde. Der blev vist, hvordan flag både kan rumme historie og drømme om genoprettelse af fortidens storhed, siger Kim von Wowern.

Denne aften bød også på optagelse af fire nye medlemmer, hvoraf de tre er under 40 år, og det er i øvrigt Kim von Wowerns opfattelse, at lokalafdelingerne på baggrund af den aktuelle sikkerhedspolitiske situation i Europa og den kommende opgradering af Forsvaret har en gylden mulighed for at øge medlemstallet. ▶

▲ Hirtshals Marineforening var vært ved distriktsmødet i september i distrikt Nordjylland. (Foto: Hirtshals Marineforening)

▲ Marinehuset i Middelfart tager sig smukt ud som baggrund for fotoseancen under distriktsmødet i distrikt Fyn den 11. september 2022.

▲ Spiret på Aarhus Domkirke og en af de gamle havnekraner dannede en smuk baggrund, da deltagerne ved distriktsmødet i distrikt Midtjylland stillede op til fotografering. (Foto: Sonja Kirk)

▲ Flaghejsningen i Assens på Den Nationale Flagdag var i år forlagt til Assens Marineforenings flagmast ved marinehuset.

ESBJERG

▲ Det vækker altid positiv opmærksomhed, når Søværnets Tamburkorps som her i Esbjergs gågadenet marcherer gennem byen.

FANØ

▲ Afdelingsformand Fanø Marineforening Kel Sørensen (th.) hilser på afdelingens regerende fregatkaptajn sæson 2022/2023 Steen Hansen. (Foto: Hans Novrup)

Marinegården havde også dørene åbne under kulturnatten i Brøndby den 7. oktober. Et arrangement, der knytter Brøndby Marineforening tættere til lokalbefolkningen i Brøndby Kommune.

EBELTOFT

marineforeningen-ebeltoft.dk

Som sædvanlig var der hen over sommeren og det tidlige efterår gang i mange sociale og faglige event i Ebeltoft Marineforening.

Et af de større arrangementer var by koncerten med Prinsens Musikkorps. Prinsens Musikkorps er et militært brassband, der den 1. oktober 2020 overgik fra Hæren til Flyvevåbnet.

På den sociale front har der været afholdt skafferfest og fisketur. I forbindelse med to skydestævner var skytterne fra Ebeltoft Marineforening så toptrænede, at de vandt såvel den årlige 4-kansskydning samt Soldaterforenings skydningen Djursland.

Sammen med Vaabenbrødreforeningen for Ebeltoft og Omegn var Ebeltoft Marineforening medarrangør ved den lokale markering i Syddjurs Kommune af Den Nationale Flagdag den 5. september.

ESBJERG

marineforeningen-esbjerg.dk

Nils Brandt Petersen oplyser, at over 40 medlemmer og ledsagere den 15. september drog med på afdelingens sensommerudflugt.

– Turen gik først til Tjæreovnene i Hesselvig Plantage ved Skarrild. Der blev morgenkaffen indtaget. Vejret var med os, og der var god tid til at bese de fint restaurerede ovne og få indblik i stedets historie, inden vi fortsatte mod Søby Brunkulslejer. Stedets interessante historie blev glimrende fortalt via mange originale værksteder og beboelser. Den medbragte frokost indtog vi i de gamle lokaler. På turen tilbage mod Esbjerg var der indlagt et stop ved Rækker Mølle Bryghus, hvor den tyskfødte brygmester indførte os i ølbrygningens kunst.

Esbjerg Marineforenings 100-års-dag den 5. oktober 2022 blev fejret med manér.

– Dels med march igennem Esbjergs gågader med Søværnets Tamburkorps forrest og flag fra Ribe og Fanø samt vores egne to flag, dels med en jubilæumsreception i marinestuen. Rigtig mange medlemmer deltog i marchen, der vakte opsigt i gågaderne. Receptionen var velbesøgt, og også her underholdt tamburkorpsset, lyder det fra Nils Brandt Petersen, der også fortæller, at der den efterfølgende lørdag var gallamiddag med godt 250 deltagere i Esbjerg Musikhus. Det var en fest med taler, sange og dans på dækket efter indtagelsen af en fremragende 3-retters menu. Festudvalget har efterfølgende modtaget mange tilkendegivelser om, at festen var meget vellykket.

FANØ

fano-marineforening.dk

Med 14 skytter på plads skulle der kun ni og en halv skydeomgang til inden fregatten sank, og der kunne udnævnes en ny fregatkaptajn i Fanø Marineforening. Det fortæller Hans Novrup, der også afslører, at titlen ved fregatskydningen i august tilfaldt Steen Hansen.

Konkurrencen foregik i Marinehusets have og blev tilsmilet af godt vejr til glæde for skytterne. Ifølge det oplyste var der også sørget for rigelig proviant er var tilpasset den udendørs begivenhed.

FREDERIKSHAVN

marinestuen-frederikshavn.dk

Bestyrelsen i Frederikshavn Marineforening er fremme i skoene med hensyn til promovring og medlemshvervning. Den 3. september 2022 deltog afdelingen i åbent hus-arrangementet på Flådestation Frederikshavn. Dagen efter var der åbent hus i marinehuset med indlagt loppe-marked. Ifølge Torben Madsen gav de to dages promovingsarbejde syv nye medlemmer.

Traditionen tro var afgående værnepligtige og øvrige besætningsmedlemmer fra DANNEBROG i marinestuen for at markere afslutningen på sommertogtet 2022.

– Kammeraterne havde udnævnt VP-officersmesse-gast Mikkel D. Madsen til årets gæst. På den baggrund modtog han en pokal og en mindre pengegave fra Frederikshavn Marineforening, fortæller Torben Madsen.

Første lørdag i oktober kunne Lene Kattenhøj Gammelgaard efter skud nummer 406 lade sig udnævne til fregatkaptajn for sæson 2022/2023. Da hun uden skånsel også vandt præmieskydningen for damerne, blev hun for andet år i træk både fregatkaptajn og vinder af dameskydningen. Herrernes præmieskydning blev vundet af Jim Jensen.

FREDERIKSSUND

frederikssundmarineforening.dk

FREDERIKSVÆRK

frederiksvaerkmarineforening.dk

Sæsonstarten i Frederiksværk Marineforening bød på udflugt til speedwaystævne i Slangerup Speedway Center.

Den Nationale Flagdag den 5. september blev i Frederiksværk holdt i marinestuen og det lokale marinehjemmeværns lokaler. Der var et alsidigt program med flaghejsning, kranselægning, taler, debat og spisning. Det flotte arrangement blev også i år tilrettelagt i et tæt samarbejde mellem Danmarks Veteraners lokalafdeling, Frederiksværk Marineforening og Halsnæs Kommune.

FAABORG

faaborgmarineforening.dk

Sommerudflugten gik i år til Marinehjemmeværnssektionen (MHS) på Slipshavn ud for Nyborg Fjord. MHS blev etableret i 1956 og er i dag en del af Hjemmeværnsskolen.

Deltagerne blev modtaget af chefen, orlogskaptajn Mads Kjærgaard Sørensens, der fortalte om områdets lange historie, hvor der først og fremmest var forsvarsbastion ud mod Storebælt, men også toldstation og senere redningsstation.

Fra Slipshavn gik turen til kollegerne i Nyborg Marineforening, der stillede lokaler til rådighed for en overdådig frokost tilvirket af afdelingens dygtige kabyshold.

GILLELEJE

gillelejmarineforening.dk

Et sammendrag af aktiviteterne i Gilleje Marineforening hen over 2022 viser, at der er god balance mellem de faglige og de sociale arrangementer i den nordsjællandske afdeling.

– Blandt andet har afdelingens medlem Ejgil Bank Olesen i marts givet et fint og farverigt foredrag om sin tjeneste som orlogsprovst. Ejgil var senere på året også guide ved en rundvisning i Holmens Kirke under afdelingens tur "Ud i det blå". Ud over besøg i Holmens Kirke blev der også tid til et besøg i Mindelunden, hvor Preben Kanstrup gav en flot og interessant rundvisning på det store område. Det fortæller Steen Møller.

Ved et besøg af medlemskolleger med ledsagere fra Korsør Marineforening blev afdelingen begavet med en flot istandsat issav, der stammer

FREDERIKSHAVN

▲ Afgående værnepligtige orlogsgæster fra kongeskibet DANNEBROGs sommertogt 2022 er her samlet ved afskedsseancen i Frederikshavn Marineforening

FREDERIKSVÆRK

▲ Fra kranselægningen på Den Nationale Flagdag i Frederiksværk ses her t.v. afdelingskasserer Erik Pedersen og afdelingsformand Karsten Nielsen.

GILLELEJE

▲ Afdelingsformand Steen Møller modtager på vegne af Gilleleje Marineforening den renoverede issav af afdelingsformand Lindy B. Olsen (t.v.) og afdelingsnæstformand Theis Rosschou fra Korsør Marineforening.

HADERSLEV

▲ Medlemmer fra Haderslev Marineforening med flaggast var en del af modtagelseskomiteen, da Haderslev Kommunes to adoptionskibe, skolefartøjerne ERTHOLM og ALHOLM, ultimo september besøgte den sønderjyske købstad. (Foto: Svend F. Detlefsen)

HOBRO

▲ Formanden for Sparekassen Danmark Fonden, Poul Søndberg (t.v.), indvier her sammen med afdelingskasserer Ole Holst Nielsen, afdelingsformand Per Holst Nielsen og t.h. afdelingsnæstformand Knud Pedersen afdelingens nye personlift.

fra de tidligere grønlandskuttere. Her blev det til et glædeligt gensyn mellem afdelingsformand Steen Møller og afdelingsnæstformand for Korsør Marineforening, Theis Rosschou. De har for 47 år siden sejlet sammen på grønlandskutteren TEISTEN.

Stiftelsen Georg Stages Mindes direktør Asser Amdisen havde cirka 50 begejstrede tilhørere, da han i oktober besøgte marinehuset for at fortælle om fortid, nutid og ikke mindst fremtidsudsigterne for skoleskibet "Georg Stage" og den maritime uddannelse.

I skrivende stund planlægger bestyrelsen to sociale events i november og december.

GLYNGØRE

glyngore-marineforening.dk

GRENAA

grenaamarineforening.dk

HADERSLEV

haderslevmarineforening.dk.

For tiende gang i adoptionsperioden besøgte skolefartøjerne A 543 ERTHOLM og A 544 ALHOLM adoptionskommunen Haderslev i weekenden den 23. til 25. september 2022.

Afdelingsnæstformand for Haderslev Marineforening, Svend F. Detlefsen, fortæller, at skibene blev modtaget af borgmester Mads Skov, medlemmer af kommunalbestyrelsen samt medlemmer fra Haderslev Marineforening.

Weekendarrangementet stod på kommunal frokost i Det Maritime Hus, reception om bord på skoleskibene med traktement i Rådhusets frokostlokale, åbent skib med over 300 besøgende og guidet byrundtur i den gamle bydel i Haderslev for de vagtfrie besætningsmedlemmer.

Haderslev Kommune har renoveret et af lokalerne i marinehuset. Det er medlemmerne meget glade for, selv om det under renovering var nødvendigt at beskære deltagerantallet til 23 under et medlems- og ledsagerarrangement den 21. oktober.

HALS

halsmarineforening.dk

HANSTHOLM/THISTED

htmarineforening.dk

HIRTSHALS

hirtshalsmarineforening.dk

HOBRO

hobromarineforening.dk

Afdelingsformand Per Holst Nielsen kan næsten ikke få armene ned, når han fortæller om afdelingens nyhvervelse.

– Vores marinestue, der ligger på første sal, har fået et "løft", lyder det fra formanden. – Vi har af Sparekassen Danmark Fonden fået doneret en personlift, der letter adgangen for personer, der er gangbesværede eller af andre årsager har problemer med trappen op til stuen, og det er vi meget taknemmelige for.

Per Holst Nielsen fortæller også, at da Danmarks Marineforening ikke er partipolitisk, var menuen til fyraftensmødet på valgdagen den 1. november 2022 andesteg i stedet for valgfæsk.

Journalist og forfatter Anders Friis har holdt foredrag i marinestuen. Emnet var forfatterens tur op langs den norske kyst om bord på et af det norske rederi Hurtigrutens skibe.

Og så trænger afdelingens medlemmer til at træne mere i bowling. Det blev tydeliggjort ved afviklingen af årets bowlingdyst.

HOLBÆK

facebook.com/holbaekmarineforening

HORSENS

horsensmarineforening.dk

Afdelingsformand Britt Abild Andersen fortæller, at Horsens Marineforening i hele uge 40 havde opstillet og bemanded en maritim udstilling i Kuben på Søndergade i Horsens. Udstillingen er et led i den lokale promovering i anledningen af, at Horsens Marineforening som tidligere omtalt i nærværende tidsskrift rundede de første 100 år den 10. oktober 2022.

– Der var en masse interesserede, som kom forbi til en snak om alt, hvad der har med "vand" at gøre. Som en del af udstillingen havde vi lavet en quiz, der sammen med tilbud om tovbinderi og foldning af små papirbåde garneret med lidt til ganen efter flere tilbagemeldinger at dømme giver en tilgang på nogle nye medlemmer, siger Britt Abild Andersen.

HUNDESTED

hundested-marineforening.dk

HØRSHOLM/RUNGSTED

mfhr.dk

KALUNDBORG

kalundborg-marineforening.dk

KERTEMINDE

kerteminde-marineforening.dk

KOLDING

koldingmarineforening.dk

Som fortalt andetsteds på notesiderne havde Kolding Marineforening den 3. september frokostbesøg af kolleger med ledsagere fra Randers Marineforening. Dette i forbindelse med randrusianernes sommerudflugt til blandt andet Koldinghus.

På baggrund af godt 52 års medlemskab og et CV, der dækker stort set samtlige bestyrelsesposter i Kolding Marineforening, har afdelingens bestyrelse indstillet og fået godkendt nuværende afdelingsformand Keld Kristensen som modtager af Danmarks Marineforenings hæderstegn i sølv.

KONGENS-LYNGBY

kongens-lyngby-marineforening.dk

KORSØR

korsoermarineforening.dk

KØBENHAVN

kbh-marineforening.dk

Den 8. september var Morten Bach, inspektør i Det Internationale Transportarbejderforbund (ITF), på besøg i marinestuen for via tale og film at give et retvisende indlæg om de danske krigssejlere.

Ifølge Johnny Bannow blev kammeratskabsaftenen senere i september en aften, som de blot 22 fremmødte sent vil glemme, og som de ikke

HORSENS

▲ Bestyrelsen i Horsens Marineforening havde lagt sig i selen for at tilvirke en hyggelig og iøjnefaldende udstilling. På vedstående foto ses lokkemaden, skibshunden Basse, samt afdelingsformand Britt Abild Andersen og afdelingsnæstformand Mogens Skaftø. Flere kilder påpeger, at Basse trak mange børnefamilier ind i udstillingslokalet.

KOLDING

▲ Keld Kristensen har ad flere omgange været afdelingsformand for Kolding Marineforening. Dette var medvirkende årsag til, at han i september modtog Danmarks Marineforenings hæderstegn i sølv.

▲ Marie Lærke, borgmester i Køge Kommune, og skibschef for fregatten NIELS JUEL, kommandørkaptajn Simon Eich Schultz-Larsen, blev modtaget med flag- og faneborg samt mange fremmødte køgegensere, da de den 1. september 2022 ankom til Køge Havn. (Foto: Joachim Cramer)

▲ Afdelingsformand Jens Ole Weiss overdrager afdelingskasserer Lars Juul (t.v.) diplom og emblem som bevis på æresmedlemsskabet af Marstal Marineforening.

fremmødte vil brandærgre sig over, at de ikke deltog i. Årsagen var, at Ken og Lonnie Erleben havde tryllet en total hjemmelavet trerettens middag sammen.

Tidligere oversergent i Søværnet, nuværende ansat ved Forsvarets Efterretningstjeneste, Carl Sahl Rasmussen, holdt i oktober et foredrag om krypteringsmaskinen Enigma. Da Enigma-koden blev knækket, var det medvirkende til, at 2. Verdenskrig kunne afkortes med flere år.

KØGE

køge-marineforening.dk

Efter fregatskydningen i august kan Kim Regin Sustmann det kommende år kalde sig regerende fregatkaptajn i Køge Marineforening.

Køge Kommunes adoptionsskib fregatten F 363 NIELS JUEL lagde den 1. til den 4. september til i Køge Havn. Om bord var i øvrigt gæster fra Køge Kommune og Køge Marineforening. Under besøget benyttede Køge Marineforening lejligheden til et promoveringsfremstød med udstillingsstand om bord på skibet. Herudover bød besøget på såvel underholdning ved Søværnets Tamburkorps som diverse frokoster på rådhuset og i marinestuen.

Der blev også tid til at afholde skydekongurrence mellem besætningsmedlemmer og marineforeningsmedlemmer.

Kriminaltekniker Bent Hytholm Jensen holdt i midten af september foredrag i marinestuen, hvor han fortalte om en række oplevelser gennem 32 år som politimand.

Den 4. oktober deltog medlemmer fra marineforeningerne i Køge og Stevns i blomsterlægningen ved mindestenene ved Herfølge Kirke og på Klosterkirkegården i Køge over omkomne fra orlogsskibet DANNEBROGE, der sprang i luften under Slaget i Køge Bugt i 1710.

LANGELAND

langelands-marineforening.dk

LEMVIG

Reinhardt Nygaard fortæller, at der med 60 medlemmer og ledsagere til grillfesten den 13. august 2022 blev sat besøgsrekord i marinehuset for de seneste mange år.

– Madklubben sørgede for serveringen, og alt var som sædvanlig i super god kvalitet. På grund af det varme vejr blev der solgt godt med øl, vand og vin, så arrangementet bidrog med et pænt overskud til afdelingens slunkne kasse, uddyber han. Der er også en tak til madklubben for indsatsen.

MARSTAL

marstalmarineforening.dk

Den til tider megen tale om, hvor svært det er at få nye medlemmer i Danmarks Marineforening, har ingen genklang i Marstal. Her ved udgangen af 2022 har Marstal Marineforening 220 medlemmer. Det højeste antal siden 1946, hvor medlemstallet var på 223.

Ud over at glæde sig over de gode medlemstal har der også været tid til at holde sociale arrangementer. Blandt andet en kanon efterårsfest. Her nød 59 medlemmer og øvrige gæster en gourmetmenu tilvirket af et veloplagt kabysteam. Under festivitassen blev der optaget nye medlemmer og tildelt et 25-års-medlemsemlen. Med stående applaus blev afdelingens kasserer i over otte år, Lars Juul, ved samme lejlighed udnævnt til æresmedlem af Marstal Marineforening.

MIDDELFART

middelfartmarineforening.dk

Med 17 medlemmer og ledsagere fra Middelfart Marineforening om bord afgik galeasen "Aventura" den 6. september 2022 fra Middelfart Havn på et minicruise ud i Lillebælt. Niels-Henrik Jensen fortæller, at turen er

en årligt tilbagevendende begivenhed, som har til formål at skabe en god social oplevelse for deltagerne. Sådan blev det også i år, hvor sejlturen blev kronet med en kulinarisk oplevelse tilvirket af Jan Højte Nielsen. Den 4. oktober holdt kaptajnlejtant Hjalmer Traugott-Olsen et spændende og retvisende foredrag om farvandsovervågningen i Danmark.

MORSØ

morsmarine.dk

Som flere andre lokalafdelinger i det centrale limfjordsområde var Morsø Marineforening også aktiv med servicering og tiltag for de mange deltagere i træskibssejladsen Limfjorden Rundt. Efter sejladens tredje ben fra Struer til Nykøbing Mors kunne besætningsmedlemmer og interesserede lokale benytte sig af åbent hus-tilbuddet og dermed få et indblik i afdelingens gørem og laden samtidig med, at de kunne hygge sig via indkøb i baren.

Inden de 69 fartøjer og deres besætninger dagen efter fortsatte sejlevnetet til Fur, stillede afdelingen marinstuen til rådighed for et tidligt morgenmøde. Her sponserede Morsø Kommune rundstykker, mens Morsø Marineforening sponserede den øvrige proviant til en god gedigen gang morgenmad.

Medio oktober var der Martha-aften med film og svensk pølseret, mens den ultimo måneden stod på fiskebord for medlemmer og ledsagere. Her mødte der 30 deltagere frem.

Hen over november og december er der tre halve for kr. 30,00 hver anden lørdag samt som noget nyt morgenkaffe hver anden lørdag.

MØEN

moensmarineforening.dk

Bestyrelsesmedlemmer og ægtefæller fra Møen Marineforening satte i weekenden den 1. og 2. oktober alle sejl til for at håndtere og servicere Danmarks Marineforenings efterårslandsbestyrelsesmøde. Da den faglige del af arrangementet også blev afviklet effektivt, gik det hele op i en højere enhed.

Dialogmødet søndag den 2. oktober blev ligeledes afviklet i en god og kammeratlig atmosfære med en konstruktiv udveksling af ideer, fremadrettede tanker og forslag til gavn for forankringen af fremtidens Marineforening.

NAKSKOV

nakskov-marineforening.dk

NIBE

nibe-marineforening.dk

NYBORG

marineforeningennyborg.dk

I Nyborg er arrangementet omkring Den Nationale Flagdag den 5. september altid tilrettelagt med Marnehuset og kajen foran huset som lokation. Således også i år, hvor afdelingsformand Kurt Verner kl. 11.25 afleverede den opstillede parade til borgmester for Nyborg Kommune, Kenneth Muhs, der bød deltagerne velkommen. Paraden bestod af deltagere fra Danmarks Veteraner Nyborg, medlemmer fra Nyborg Marineforening samt besætningsmedlemmer fra patruljefartøjet P521 FREJA.

MIDDELFART

▲ Skipper og skibsreder Henrik Traugott-Olsen (t.v.) tjekker, at passagererne fra Middelfart Marineforening er ved godt mod. (Foto: Erik Skelmose)

MØEN

▲ Landsformand Steen Engstrøm gennemgår under dialogmødet i Stege Danmarks Marineforenings stilling ultimo 2022. (Foto: Søren Konradsen)

NYBORG

▲ Militæranalytiker, major Jan Werner Mathiasen, under sin tale ved Den Nationale Flagdag-arrangementet i Nyborg. Senere i programmet gav han en sikkerhedspolitisk opdatering til de fremmødte deltagere. (Foto: Carlo Pedersen)

NYKØBING FALSTER

▲ For andet år i træk kunne afdelingsformand for Nykøbing Falster Marineforening, Karsten Laugesen, overrække fregatkaptajnbandoleret til Tina E. V. Christensen. (Foto: Flemming Keith Karlsen)

Major Jan Werner Mathiasen holdt talen for veteranerne med afsluttende afgivelse af "Dansk Løsen" ved Nyborg Fæstnings Saluteringslaug.

Det veltiretrelagte arrangement blev afholdt i et samarbejdsregi mellem Nyborg Kommune og Nyborg Marineforening. På den baggrund er der pondus til at skaffe deltagelse af et orlogsfartøj, opstille festtelt samt håndtere forplejning og underholdning ved Nyborg Marineforenings vel-syngende kor.

NYKØBING FALSTER

nykfmarineforening.dk

Med en gang god skydning og køligt overblik kunne sidste års fregatkaptajn Tina E. V. Christensen igen modtage vinderpokal, bandoler og titel som fregatkaptajn i Nykøbing Falster Marineforening for det kommende år. Det skete, da hun og 25 andre skytter fra marineforeningsafdelingerne i Nykøbing Falster og Nakskov i sensommeren holdt fregatskydning på Nykøbing Falster Skytteforenings baneanlæg.

Efter det faglige arrangement gik skytter og ledsagere over til det sociale med skafning og præmieoverrækkelse i afdelingens marinestue i Tømergade.

PADBORG/GRAASTEN

▲ Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm har her netop overrakt Marineforeningens plakette til Hans Jepsen som tak for hans over 25 års indsats som afdelingskasserer i Padborg/Graasten Marineforening.

NYKØBING SJÆLLAND

nyksjmarineforening.dk

NÆSTVED

naestvedmarineforening.dk

ODENSE

odense-marineforening.dk

PADBORG/GRAASTEN

Under generalforsamlingen først på året havde Padborg/Graasten Marineforening besøg af landsformand Steen Engstrøm og distriktformand Per Dichmann Hansen.

De to gæster fik under mødet æren af at tildele Marineforeningens hæderstegn i sølv til Hans Jepsen, der samtidig fik sit 50-års-medlemseblem og modtog Danmarks Marineforenings plakette for 25 års arbejde som afdelingens kasserer.

Albert Schultz modtog 60-års-medlemseblem, mens der var et 25-års-medlemseblem til Ole Jeppesen.

Ved Dronningens ankomst til Gråsten i forbindelse med sommeropholdet på Gråsten Slot deltog afdelingen i den opstillede fane- og flagparade.

RANDERS

▲ Frits Broberg t.v. med den tunge fregatkaptajnpokal, som han netop har fået overdraget af afdelingsformand Lars Gjøttermann.

RANDERS

randersmarineforening.dk

Ifølge bestyrelsesmedlem John Pedersen har der ud over en række sociale arrangementer også været fokus på faglige events i Randers Marineforening. Således kunne 26 skytter efter 97 skud udnævne Frits Broberg som fregatkaptajn under fregatskydningen i maj.

Om det er et socialt eller et fagligt arrangement er lidt uklart, men under alle omstændigheder var der god stemning og hygge, da Torben Bruzen den 28. august havde gang i grillen under regattaen i Randers Havn. Ud

over fuldt hus i marinestuen spiste 10 medlemmer om bord i egen båd. Dagen efter deltog 20 medlemmer i mindehøjtideligheden ved mindeankret for flådens sænkning den 29. august 1943.

Den 3. september havde 52 medlemmer og ledsagere en god skovtur til Kolding. Her var der indlagt besøg på Koldinghus for at se udstillingen Mary og kronprinsesserne. Den efterfølgende frokost blev indtaget hos kollegerne i Kolding Marineforening.

Den Nationale Flagdag blev fejret med kranselægning ved mindestenen for Danmarks Veteraner. Efterfølgende var der parade på Rådhuset med underholdning ved politiorkestret, taler og feltgudstjeneste.

Skytteløvet:

Premieren på skydesæson 2022/2023 var en 4-kantskydning med tre hold, da skytterne fra Grenaa ikke dukkede op. Det fortæller Ole Poulsen. Ud af de 33 skytter var Jørn Mortensen fra Ebeltoft Marineforening bedst overalt, mens bedste skytte fra Randers blev John Pedersen.

Næste dyst var venskabskydningen den 21. oktober mod skyttekollegerne fra Aarhus Marineforening. Her vandt Randers pokalen. De bedste fem randerskytter var i nævnte rækkefølge Lars Gjøttermann, Gunnar Kristensen, Niels Høeg, Preben Birkeskov og Jørn Greve.

ROSKILDE

roskildemarineforening.dk

SKAGEN

skagemarineforening.dk

På vegne af Skagen Marineforening fortæller Niels Arne Hansen, at afdelingen er godt kørende. Selv om der er en naturlig afgang, har afdelingen i dag over 350 medlemmer, hvoraf 26 er nye, som er optaget i år.

– Så afdelingens bestyrelse er meget stolt og godt tilfreds. Vi må være aspirant til Danmarks Marineforenings Fremdriftsskrue for 2022, når den skal uddeles under Sendemandsmødet i 2023, lyder det fra informanten. Herreefterårsfrokosten trak 73 medlemmer til huse. Det store deltagerantal lover godt for fremtidens arrangementer, der i skrivende stund er under planlægning.

Opmærksomheden på energibesparende foranstaltninger har fået bestyrelsen til at arbejde med planer om opstilling af et solcelleanlæg på taget af marinehuset.

SKIVE

skive-marineforening.dk

Efter afslutningen i Skive Havn af træskibssejladsen Limfjorden Rundt inviterede bestyrelsen i Skive Marineforening besætningen på følgebåden fra HVF 122 Thyborøn MHV 902 MANØ til frokost i Marinestuen.

– Vi havde en vældig hyggelig eftermiddag, hvor snakken gik over bordet, fortæller afdelingsnæstformand og kasserer Jørgen Justesen. – Under denne passiar var der en kort drøftelse omkring askespredning til søs. Skibets fører gav i den forbindelse mundtligt tilsagn om at deltage i en sådan seance, hvis det ellers passer ind i planerne for skibets sejlprogram.

SKÆLSKØR

For første gang efter pandemiarundingen havde turudvalget i Skælskær Marineforening den 3. september arrangeret udflugt. Gunn Hvid fortæl-

RANDERS

▲ Medlemmer fra Randers Marineforening deltog med flaget ved byens markering af Den Nationale Flagdag den 5. september. På Knud Spangsøes foto ses borgmester Torben Hansen under sin tale foran Randers Rådhus.

SKAGEN

▲ Som det fremgår, er der fuldt hus, når bestyrelsen i Skagen Marineforening kalder til sociale arrangementer i Marinehuset. (Foto: Niels Arne Hansen)

ler, at stemningen var i top, da de 22 deltagere efter morgenskaftning satte kursen mod København.

– Første stop var Christiansborg, hvor tidligere borgmester i Slagelse Kommune, Sten Knuth, gav en times rundvisning garneret med gode fortællinger om historiske fakta, personlige oplevelser og fremvisning af seværdigheder.

Næste stop var Nyhavn, hvor den stod på kanalrundfart, inden gruppen afsluttede turen til Østsjælland med treretters skafning hos kollegerne i Brøndby Marineforening.

– Vi takker Brøndby Marineforening for en hyggelig afslutning på vores tur, lyder det fra Gunn Hvid.

SLAGELSE

marineforeningen-slagelse.dk

STRUER

▲ 50 kg kogte og dampede muslinger skulle der til for at servicere de mange besøgende i Struer Marineforenings telt, der den 14. september var opstillet ved kajkanten i Struer Havn i anledning af træskibseventet Limfjorden Rundt.

SVENDBORG

▲ Svendborg Marineforening stillede med syv medlemmer til årets jubilæarsævn på Nyholm. Erik Gammelgaard, Søren Hansen, Poul Larsen, Niels Erik Larsen, Ove Erik Petersen, Kaj Rasmussen og Jens Jepsen Nielsen er her foreviget i tilfældig rækkefølge af deres medlemskollega Jim Møllerup.

STEVNS

Stevns Marineforening deltog i den opstillede flag- og faneborg, da de lokale soldaterforeninger og Hjemmeværnet markerede Den Nationale Flagdag den 5. september ved Hjemmeværnsgården. Det fortæller afdelingsformand Gert Arno Pedersen. Han fortæller også, at afdelingen, som der står skrevet under noter fra Køge, var med i de to arrangementer på henholdsvis Herfølge Kirkegård og Klosterkirkegården i Køge, der markerede orlogsskibet DANNEBROGES forlis i Køge Bugt den 4. oktober 1710.

STRUER

Som det fremgår af artiklen på denne udgaves bagerste side, var Struer Marineforening aktiv i forbindelse med markeringen af anløbet i Struer Havn ved træskibssejladen Limfjorden Rundt.

– Vi var på plads med skønne sponserede muslinger samt sild, snaps og øl, siger afdelingsformand Mads Lund. – Vi fik også vist vores marinestue frem til rigtig mange gæster. I år havde vi heldigvis vejret med os. Det betød udsolgt af 50 kg muslinger og et rigtig fint salg generelt. Bestemt et af årets højdepunkter for, at vi kan holde sammen på økonomien, lyder det fra afdelingsformanden.

Siden sommerferien har der været åben marinestue hver fredag. Her er der et fornuftigt besøg, hvor bestyrelsen har fokus på at få solgt varer fra Slopkisten.

SVENDBORG

svendborgmarineforening.dk

Svendborg Marineforening har som vanligt god gænge i de sociale og faglige tilbud til medlemmerne. Således har den fra ultimo august og frem til medio oktober 2022 stået på deltagelse i jubilæarsævn på Nyholm, markering af Den Nationale Flagdag, deltagelse i distriktsmødet i Middelfart, sæsonens første maritime foredrag ved Jay Jensen samt sidst, men ikke mindst ålespisning. Til dette arrangement deltog omkring 60 medlemmer, der ifølge Jim Møllerup alle roser kabysteamets kulinariske indsats.

SØNDERBORG

soenderborgmarineforening.dk

TØNDER

Facebook: Tønder marineforening.

VEJLE

vejlemarineforening.dk

VIBORG

Ifølge Viborg Stifts Folkeblad holdt Viborg Marineforening lørdag den 8. oktober 80 års reception i marinestuen. Avisen skriver, at de fremmødte gæster og medlemmer fik sig en god snak om både gamle dage og nye tider.

VORDINGBORG

vordingborgmarineforening.dk

ÆRØSKØBING

aeroeskoebing-marineforening.dk

AABENRAA

aabenraa-marineforening.dk

▲ Besætningsmedlemmerne fra fregatten ABSALON ankommer til Jazz- og frokostevent hos værterne i Aalborg Marineforening.

AALBORG

aalborg-marineforening.dk

Årets fregatskydning gav det resultat, at Erik Ahlmann blev fregatkapitajn Aalborg Marineforening årgang 2022. Det oplyser afdelingssekretær Bonnie Belinda Nolsøe. Hun fortæller også, at årets skovtur gik til Ebeltoft med fokus på et besøg på fregatten JYLLAND fulgt op af skafning hos marineforeningskollegaerne i Ebeltoft.

Under fregatten ABSALON's adoptionsbesøg i Aalborg Kommune den 25. september havde marinehuset besøg af 30 besætningsmedlemmer. Besøget faldt sammen med afdelingens Jazzevent, så det blev en festlig frokost med efterfølgende jazzmusik hvor dansefødderne blev luftet. – Og her var det dejligt at opleve de mange kvindelige besætningsmedlemmer, der gerne ville have en svingom med afdelingens mandlige medlemmerne, lyder det fra Bonnie Belinda Nolsøe.

AARHUS

aarhusmarineforening.dk

Afdelingens jubilæumfest den 10. september havde ifølge Søren Holck 32 medlemmer på plads i marinestuen. Der blev overrakt et 25-års-medlemsemlen til Svend Ove Bøhm og Svend Vestergren Aagesen, mens Stephen D. Willacy og Ivan Høche blev optaget som nye medlemmer og derfor fik udleveret deres medlemsemlen. Willi J. H. Ebling skulle have haft sit 50-års-medlemsemlen, men var forhindret i at deltage. Det samme var 25-års-jubilæumene Henning Ejvind Jensen og Jørgen Jenner. Efter skafningen, som var tilvirket af hovmester Peter Lønnqvist, stod den på kinesisk lotteri og socialt samvær.

Den 27. september blev der afholdt generalforsamling i sangkoret. Det gik uden problemer, og koret fortsætter i sin vante gang med Cai Jensen som leder.

Efter distriktsmødet den 16. oktober var der kammeratskabsaften med skafning og Martha-film. Her var det afdelingsformand Kenn Skaarup Byrholt, der regerede i kabyssen.

AARHUS

▲ Afdelingsformand for Aarhus Marineforening, Kenn Skaarup Byrholt (t.v.), med de to 25-års-medlemsjubilæarer Svend Ove Bøhm og Svend Vestergren Aagesen. (Foto: Søren Holck)

Skyttelavet:

Den 11. september deltog Århus Marineforenings Skyttelav med 12 skytter i distrikt Midtjyllands 4-kantskydning mellem skytter fra Aarhus, Randers, Grenaa og Ebeltoft.

– Det overordnede resultat viste fuldstændig pointlighed mellem skytterne fra Ebeltoft og Aarhus, og det er meget sjældent, at det sker. Efter fintælling i decimaler nåede man frem til, at Ebeltoft havde vundet med 0,1 point, fortæller Søren Holck, der også oplyser, at skyttelavet i Aarhus træner hver 14. dag til den halvårige venskabskydning mod Randers. Ved dette stævnes skydning i oktober blev det Randers, der løb med sejren. Det var dog meget jævnbyrdigt, eftersom både Aarhus og Randers fik samme pointtal, og kun 5 krydstiere afgjorde dysten. De 5 bedste skytter fra Aarhus var Steen Armstrong, Søren Holck, Poul Pedersen, Cai Jensen og Sonja Kirk.

Limfjorden rundt

I 1988 deltog seks enheder. I år kunne de mange besøgende på havneområderne i Løgstør, Thisted, Struer, Nykøbing Mors, Fur og Skive opleve 69 gamle erhvervsfartøjer anduø havnene efter dagens sejlads i den vestlige Limfjord.

Det ualmindeligt gode initiativ blev i sin tid taget af sejluentusiasten Niels Sohn fra Skive, der de første år selv stod for hele eventet. I dag er det Foreningen Limfjorden Rundt, der er arrangør af Nordens største træskibssejlads.

De lokale marineforeninger i Løgstør og Nykøbing Mors er aktive i eventet. Således fik alle besætningsmedlemmer ved ankomsten til starthavnen i Løgstør via mandskab fra Løgstør Marineforening udleveret Danmarks Marineforenings infohverflyers og dermed mulighed for at stifte bekendtskab med de mange fordele, der er ved et medlemskab af Marineforeningen. I Nykøbing Mors holdt Morsø Marineforening åbent hus ved ankomsten og lagde lokaler til morgenmødet, inden sejladsen fortsatte til Fur. Dagen før havde Struer Marineforening i et stort telt arrangeret en mindre muslinge- og sildefestival med alt tilbehør på havnepladsen foran marinehuset.

Ud over indsatsen fra de lokale marineforeninger er der fra de fem kommuner, der stiller de seks havne til fri rådighed, også fokus på at skabe så gode rammer som muligt for de mange besætningsmedlemmer. Dette foregår med en række tilbud om fri skafning, underholdning og meget anden festivitas.

▲ Nationalmuseets jagtbyggede tomastede skonnert "Bonavista" af Marstal ses her med vinden på styrbord halse i Limfjorden mellem Doverodde i Thy og Agerø. (Foto: Brian Amtoft)